

TREASURY

útikalauz

Tartalom

Tartalom	1
1. Bevezető	5
1.1. Raiffeisen Bank	5
1.2. Raiffeisen Bank Markets főosztálya	6
1.3. Pénzügyi piacok és árupiacok	7
2. MiFID összefoglaló	8
2.1. A MiFID szabályok alkalmazása	8
2.1.1. Ügyfélminősítés	8
Vállalatok MiFID szerinti ügyfélminősítése	8
2.1.2. Befektetési tanácsadás	9
2.2. Komplex és nem-komplex pénzügyi eszközök, és értékesítésre vonatkozó irányelvek	13
2.2.1. Treasury Útikalauzban szereplő termékek	13
2.2.2. Értékesítésre vonatkozó irányelvek	13
2.2.3. A Treasury Útikalauzban szereplő termékek a MiFID tükrében	14
2.3. Portfóliókezelés	17
2.3.1. Mi történik, amikor az Ügyfél megbízást ad a Banknak?	17
2.3.2. Legjobb végrehajtás elve (best execution)	17
2.3.3. Összeférhetetlenség	17
2.3.4. Az Ügyfél vagyoni eszközeinek és pénzének védelme	18
3. Fontosabb kockázati kategóriák	19
3.1. Rendszer - Makro kockázatok	19
3.2. Piaci kockázatok	19
3.3. Likviditási kockázat	20
3.4. Hitelkockázat	20
3.5. Lejárat előtti visszafizetés kockázata	20
3.6. Cash flow kockázat	20
3.7. Működési, operációs kockázat	20
3.8. Jogi kockázat, szabályozói környezet változásából fakadó kockázat	21
3.9. Megújítási – újrabefektetési kockázat	21
3.10. Adózási kockázat	21
4. Tőzsdén kívüli devizaügyletek	22
4.1. Devizapiac	22
4.1.1. Globális devizapiac	22
4.1.2. A magyar devizapiac	22
4.1.3. A magyar árfolyamrendszer	24
4.2. Devizapiaci konvenciók	25
4.3. Konverzió	27
4.3.1. Konverzió a Raiffeisen Bank hivatalos devizaárfolyamain	27
4.3.2. DirektNet – online konverzió	27
4.3.3. Egyedi áras konverzió	27
4.4. Exportőrök számára ajánljuk	28
4.4.1. Limitáras megbízás	28
4.4.2. Határidős ügylet (Forward)	31
4.4.3. Flexi forward	33
4.4.4. Knock-out (KO) forward	35
4.4.5. No touch (NT) forward	37
4.4.6. Forward Extra	39
4.4.7. Participating forward	41
4.4.8. Európai típusú opció	43

4.4.9.	Zero cost collar (ZCC)	47
4.4.10.	Sirály	49
4.4.11.	Target Profit forward (TPF).....	51
4.4.12.	Ázsiai típusú opció (Average rate option)	53
4.4.13.	Az árfolyamváltozásoktól függő exportőr fedezeti stratégia kiválasztása	55
4.5.	Importőrök számára ajánljuk	56
4.5.1.	Limitáras megbízás	56
4.5.2.	Határidős ügylet (Forward)	58
4.5.3.	Flexi forward	60
4.5.4.	Knock-out (KO) forward.....	62
4.5.5.	No touch forward	64
4.5.6.	Forward Extra	66
4.5.7.	Participating forward	68
4.5.8.	Európai típusú opció.....	70
4.5.9.	Zero cost collar (ZCC)	74
4.5.10.	Sirály	76
4.5.11.	Ázsiai típusú opció (Average rate option)	78
4.5.12.	Az árfolyamváltozásoktól függő importőr fedezeti stratégia kiválasztása	80
4.6.	Firm megbízás típusok a devizapiacon	81
4.6.1.	„Stop loss” típusú megbízások	81
4.6.2.	„Take profit” típusú megbízások	82
4.6.3.	„OCO” megbízás	82
4.6.4.	„IF Done” megbízás	83
4.7.	Az üzletkötés feltételei	84
5.	Hiteloldali kamat és többdevizás hitel termékek	89
5.1.	Többdevizás (multicurrency) hitelügyletek	89
5.1.1.	Többdevizás (multicurrency) hitelváltása konverzióval	89
5.1.2.	Opció kiírása többdevizás (multicurrency) hitellel szemben	92
	Vételi opció kiírása forintban lehívott többdevizás (multicurrency) hitellel szemben ..	92
	Eladási opció kiírása devizában lehívott többdevizás (multicurrency) hitellel szemben	94
5.2.	Hitel és kamatfedezeti ügyletek	95
5.2.1.	Forward rate agreement (határidős kamatláb-megállapodás)	95
5.2.2.	Interest rate swap (kamatlábcserre-megállapodás)	98
5.2.3.	Kétdevizás kamatcsere ügylet (Cross Currency Interest Rate Swap – CCIRS) .	101
5.2.4.	Strukturált swapok.....	103
5.2.5.	Kamatopciók	105
	Cap opció vétele	105
	Floor opció eladása	107
	Kamat Collar	109
5.3.	Üzletkötés feltételei	111
6.	Árúpiaci ügyletek.....	113
6.1.	Az áruipiacokról általában.....	113
6.2.	Energiahordozók.....	115
6.2.1.	Olaj és olajszármazékok	115
	Kőolaj	115
	Fontosabb finomított termékek.....	117
6.2.2.	Földgáz	118
6.3.	Mezőgazdasági termékek.....	119
6.3.1.	Kukorica	120
6.3.2.	Repce.....	120
6.3.3.	Búza	120
6.4.	Fémek.....	121
6.4.1.	Nemesfémek	121
	Arany (Au).....	121
	Ezüst (Ag)	122

Platina (Pt)	122
Palládium (Pd).....	123
6.4.2. Ipari fémek	124
Alumínium (Al).....	124
Réz (Cu).....	124
Nikkel (Ni).....	124
Cink (Zn).....	124
Ólom (Pb).....	125
Ón (Sn).....	125
Acél	125
7. Devizához kapcsolódó strukturált befektetések, betétek és bináris opciók.....	126
7.1. Prémium befektetés	126
7.1.1. Prémium befektetés kiütési szinttel	130
7.1.2. Prémium befektetés beütési szinttel	133
7.2. Tőkevédett strukturált betétek – MLD (Market Linked Deposit).....	137
7.2.1. OT betét (Egyszer érintő betét)	139
7.2.2. NT betét (Egyszer sem érintő betét).....	140
7.2.3. DNT betét (Sávban maradó betét)	141
7.2.4. WED betét (Esküvői torta betét)	142
7.2.5. RAC betét (Sávban maradó betét)	144
7.3. Bináris opciók.....	145
7.3.1. One touch opció	146
7.3.2. No touch opció	147
7.3.3. Double no touch opció.....	148
8. Hozamalapú befektetések	149
8.1. A pénzpiac.....	149
8.1.1. Pénzpiaci Betét.....	150
8.1.2. Repo (repurchase agreement)	151
8.2. Kötvény befektetések.....	153
8.2.1. Kötvénypiaci alapfogalmak.....	153
8.2.2. Állampapírok	156
A magyar állampapír piac	156
Forintban denominált magyar állampapírok.....	157
Devizában denominált magyar államkötvények	166
Devizában denominált szuverén kibocsátók kötvényei	168
8.2.3. Vállalati kötvények.....	169
Forintban denominált vállalati kötvények	169
Devizában denominált vállalati kötvények.....	171
Strukturált kötvények	172
9. Részvény jellegű befektetések.....	175
9.1. Azonnali részvényügyletek.....	175
9.1.1. BÉT részvények	179
9.1.2. Nemzetközi tőzsdei részvényügyletek.....	182
9.2. A befektetési alapok, befektetési jegyek	186
9.3. ETF-ek (Exchange Traded Fund)	188
9.4. Certifikátok.....	192
9.4.1. Tőkevédett certifikátok	195
9.4.2. Index certifikátok.....	197
9.4.3. Bónusz certifikátok	199
9.4.4. Diszkont certifikátok	202
9.4.5. Turbó certifikátok	204
9.4.6. Egyéb certifikátok	208
9.5. Warrantok	210
9.5.1. Egzotikus warrantok.....	214

10.	Tőzsdei határidős és opciós ügyletek.....	216
10.1.	Tőzsdei határidős ügyletek.....	216
10.1.1.	BÉT határidős devizaügylet	219
10.1.2.	BÉT határidős részvényügylet.....	221
10.1.3.	BÉT határidős BUX ügylet	224
10.1.4.	Nemzetközi határidős indexügyletek	226
10.1.5.	Nemzetközi határidős áruipiaci (commodity) ügyletek	228
10.2.	Tőzsdei opciós ügyletek - BÉT	230
11.	Fedezetek, óvadék-kiegészítés	233
12.	Függelék	234
	Képletgyűjtemény.....	234
	Fontosabb mértékegységek és átváltások	236
	ISO kódok	237
	Tőzsdei kontraktusok	242
	Pénz- és tőkepiaci szótár	299
	Elemzéseink, kiadványaink	305

1. Bevezető

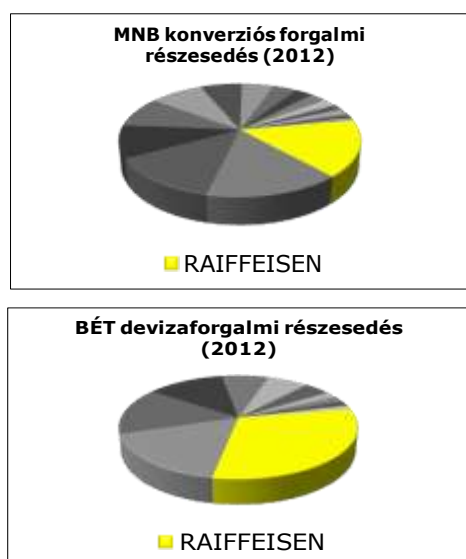
1.1. Raiffeisen Bank

1986-ban, a magyarországi kétszintű bankrendszer bevezetésével egyidejűleg kilenc részvényes, köztük az osztrák Raiffeisen Zentralbank alapította meg a magyar Raiffeisen Bankot, akkori nevén Unicbankot. A Bank neve 1997-ben Raiffeisen Unicbankra, majd 1999-ben, a lakossági üzletág elindulásával egyidejűleg, Raiffeisen Bankra változott.

A Raiffeisen Bank International Közép-Kelet-Európa egyik vezető banki hálózatát üzemelteti leánybankok és lízingtársaságok révén. A hálózat 17 különböző piacon, 3100 üzleti kirendeltségén keresztül több mint 14 millió ügyfelet szolgál ki. A Raiffeisen Bank International a Raiffeisen Zentralbank Österreich AG (RZB) teljes körűen konszolidált leányvállalata. Az 1927-ben alapított RZB Ausztria harmadik legnagyobb bankja, és az összes eszközértéke alapján az ország legnagyobb bankcsoportjának minősülő és a legkiterjedtebb helyi értékesítési hálózattal rendelkező osztrák Raiffeisen bankcsoport központi intézménye.

A Raiffeisen Bank Zrt. tulajdonosa 100%-ban a Raiffeisen RBHU Holding GmbH, leányvállalataival és országos fiókhálózattal szolgálja ki ügyfeleit. A magyar pénzügyi szféra jelentős, univerzális pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó szereplője. Működésének záloga a folyamatos innováció, a munkatársak szakértelme, az ügyfelek magas színvonalú kiszolgálása, és a tőkeerős tulajdonosi háttér.

A Raiffeisen Bank Markets főosztályának (korábbi elnevezése: Treasury főosztály) tevékenysége lefedi **a pénzügyi- és áru piacok teljes spektrumát**. Aktív szereplője a **devizapiac** tőzsdai és tőzsdén kívüli szegmensének, kiterjedt **állampapír-, kamat- és részvénykereskedelmet** folytat, és az áru piacok is elérhetőek rajta keresztül.

Az **MNB** által közzétett, hazai kereskedelmi banki havi konverziós adatokra épülő **forgalmi rangsorban 2012-ben az első helyen** állt a Raiffeisen Bank.

Forint devizapárookban nemcsak a hazai, hanem globális forint piacon is jelentős szereplőnek számít a bank.

Részben az osztrák anyabanknak, részben pedig a nagy forgalomnak köszönhetően a Raiffeisen Markets főosztálya **kiváló nemzetközi kapcsolatokkal** rendelkezik, melyeket a napi kereskedés folyamán ügyfelei megelégedésére kamatoztat.

A **Budapesti Értéktőzsde devizaforgalmi rangsorában is előkelő részesedést** tudhat magáénak a Raiffeisen Bank. A hazai részvénytőzsdén leginkább **a BÉT egyedi részvény határidős ügyleteiben jelentős a Raiffeisen Bank szerepe.**

A hazai kötvénypiacon 2010-ben és 2011-ben is az Államadósság Kezelő Központ publikált aukciós statisztikái alapján a legnagyobb elsődleges piaci részesedést elért Elsődleges forgalmazó lett a Raiffeisen Bank (Magyar Államkötvények):

2011

1. Raiffeisen Bank Zrt.
2. Citibank Europe Plc.
3. BNP Paribas SA

2010

1. Raiffeisen Bank Zrt.
2. Deutsche Bank Zrt.
3. ING Bank N.V.

1.2. Raiffeisen Bank Markets főosztálya

A Raiffeisen Markets főosztályának felépítése az ügyféligények maximális kiszolgálására alkalmas **két**, a pénzügyi piac különböző ügyfélszegmensére **specializálódott csoportból**, ún. **deskből** áll:

- a **Financial Institutions and Retail Sales Desk** a bank magánszemély és pénzügyi intézmény ügyfeleit,
- a **Corporate and Small Business Sales Desk** a bank vállalati és önkormányzati ügyfeleit szolgálja ki.

Mindkét desk az alábbi termékeket és szolgáltatásokat nyújtja: deviza konverzióhoz kapcsolódó termékek, strukturált betétek, prémium befektetések, lekötött betétek, tőzsdei ügyletek, kötvények, kamatfedezeti ügyletek, árupiaci termékek és további befektetési lehetőségek. Figyelemmel kísérik a pénz-, deviza- és tőkepiaci változásokat, trendeket, és ügyfeleik tájékoztatást kaphatnak a piaci eseményekről, befektetési lehetőségekről, kockázatokról, kockázatkezelési technikákról és stratégiákról.

Telefonos elérhetőségek:

Elemzés	484 4843
Vállalati értékesítés csoport	484 4806
Lakossági és pénzügyi intézmények értékesítés csoport	484 4854

1.3. Pénzügyi piacok és áru piacok

A pénzügyi piacok, tágabb értelemben, mindazon szervezett és spontán piacok, ügyletek összességét jelentik, ahol **pénzt közvetlenül cserélnek pénzre vagy valamilyen pénzhelyettesítőre**. Ez a csere részben egyenértékűsége, részben pedig különbözősége alapszik.

A különböző devizanemeket, illetve a pénz feletti rendelkezés eltérő időpontjait és tulajdonosi, hitelezői szerepet alapul véve, a következőképp oszthatók fel a pénzügyi piacok. Beszélhetünk azonnali és derivatív deviza-, pénz-, kötvény- és részvénytőzsdéről. Az azonnali piac alatt többek között a deviza konverziókat, a bankközi hitel/betét ügyleteket, prompt kötvény és részvénytranzakciókat értjük. A derivatív piacokhoz soroljuk a határidős, opciós, kamatlábcseré-ügyleteket, függetlenül attól, hogy milyen alaptermékre szól a megállapodás.

A fentieken kívül megkülönböztetjük a **pénzpiacot** (money market), mely az **1 évnél rövidebb** lejáratú hitelek, értékpapírok, derivatív eszközök piaca. Ide tartoznak, többek között a kincstárjegyek, a bankközi pénzpiac és a váltóforgalom.

A **tőkepiac az 1 évnél hosszabb** lejáratú, vagy lejárat nélküli bankhitelek, kötvények, részvények és egyéb értékpapírok piaca.

Különbséget kell tennünk a tőzsdei és a tőzsdén kívüli ügyletek között is. Míg az előbbi nagyfokú standardizáltság, szabványosítás, az utóbbit a flexibilitás és a testreszabhatóság, az egyedi igények kielégítése jellemzi.

A pénzügyi piac mellett egyre növekvő szerepe van az áru piacoknak, ahol különböző fizikai árukkal kereskednek. Itt is megkülönböztethetünk azonnali és derivatív áru piacokat is.

2. MiFID összefoglaló

2.1. A MiFID szabályok alkalmazása

Az Európai Unióban a pénzügyi eszközök piacairól szóló irányelvben (Markets in Financial Instruments Directive – MiFID) megfogalmazott szabályok 2007. november 1-jén léptek hatályba. A Magyar Országgyűlés 2007. november 19-én fogadta el e szabályozás hazai bevezetését, a befektetési vállalkozásokról és árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXCVIII. törvényt (továbbiakban: Bszt.), amely hazánkban 2007. december 1-jén lépett hatályba. Rendelkezéseit 2008. január 1-jétől kell alkalmazni.

A MiFID fő céljai: a befektetők védelme, a versenyhelyzet erősítése a pénzügyi szolgáltatások piacán, valamint a piacok működésének átláthatóvá tétele. A MiFID hatálya alá tartozik a pénzügyi eszközök és befektetési szolgáltatások szinte teljes köre.

Az Ügyfeleket az alábbiak szerint érintheti a MiFID:

2.1.1. Ügyfélminősítés

A MiFID előírja a Bank számára, hogy sorolja be befektetési szolgáltatásait igénybe vevő valamennyi Ügyfelét a MiFID ügyfél-kategóriák egyikébe. A minősítés célja, hogy a megfelelő besorolás segítségével a szabályozó rendelkezései azoknak az ügyfél-kategóriáknak biztosítsák a nagyobb védelmet, amelyeknek arra a legnagyobb szükségük van. A MiFID és a Bszt. rendelkezései alapján az ügyfelek minősítése három kategóriában történik: lakossági ügyfél, szakmai ügyfél, valamint elfogadható partner kategóriákba.

A MiFID a kisebb befektetési ismerettel és tapasztalattal rendelkező ügyfeleknek (lakossági ügyfelek) több védelmet biztosít, míg azok az ügyfelek, akik a befektetések terén több ismerettel és tapasztalattal rendelkeznek (szakmai ügyfelek és elfogadható partnerek), csekélyebb védelmet élveznek.

Az ügyfélminősítés alapján a termékekről nyújtott tájékoztatás mélysége is eltérő. A leginkább teljes körű tájékoztatást a lakossági minősítésű ügyfelek részére írja elő a MiFID.

A törvény meghatározza, hogy **alapesetben** kik és milyen elvek alapján tartoznak az egyes ügyfél-minősítési kategóriákba. **Lakossági ügyfelek** közé tartoznak többnyire magánszemélyek és a kis- és középvállalatok. **Szakmai ügyfélnek** minősülhetnek a törvény által meghatározott feltételeket teljesítő cégek, bankok, magánnyugdíjpénztárak, biztosítók, befektetési alapkezelők, intézményi befektetők, önkormányzatok (a teljes lista a Bszt.-ben található). **Elfogadható partnerek** közé tartozhatnak például nagyvállalatok, bankok, nyugdíjpénztárak, befektetési alapkezelők.

Vállalatok MiFID szerinti ügyfélminősítése

Főszabály szerint (a kézirat készítésekor, 2012. áprilisában) hatályos jogszabály alapján abban az esetben minősülhet **szakmai ügyfélnek vagy elfogadható partnernek** egy vállalat, ha legalább két feltételnek megfelel az alábbiak közül: a legutolsó auditált egyedi számviteli

beszámolójában szereplő, a mérleg fordulónapján érvényes MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyammal számított

- mérlegfőösszege legalább húszmillió euró,
- nettó árbevétele legalább negyvenmillió euró,
- saját tőkéje legalább kétmillió euró.

Amennyiben **egy vállalat nem felel meg a fenti kritériumok közül legalább kettőnek, a MiFID szerint lakossági ügyfél besorolást kap.** Ennek megfelelően a Bank befektetési szolgáltatások nyújtása során az adott céggel a MiFID szabályok (Bsz.) által a lakossági ügyfél kategóriába tartozó ügyfelekre vonatkozó előírások szerint jár el.

A MiFID szabályozás lehetővé teszi, hogy bármely Ügyfél kérhesse más kategóriába történő átsorolását írásban. Például: **lakossági minősítésű Ügyfél kérheti szakmai minősítésű ügyféllé történő minősítését**, amennyiben a szakmai minősítéshez szükséges feltételeket teljesíti, továbbá szakmai minősítésű Ügyfél kérheti elfogadható partnerré történő minősítését a vonatkozó törvényi szabályozás alapján. Azonban érdemes azt mérlegelni, hogy **ilyen esetben az átsorolást követően csökken az Ügyfél számára törvény által garantált védelem** (pl. az őt megillető terméktájékoztató és információk köre tekintetében).

Amennyiben az Ügyfél növelni szeretné a törvényi védelem mértékét pl. az őt megillető terméktájékoztató tekintetében, mert szeretne részletesebb tájékoztatást kapni, mint például **szakmai ügyfélként, vagy elfogadható partnerként** kap, akkor **kérheti átsorolását lakossági ügyféllé.**

Önkormányzati ügyfelek

Főszabály szerint – a Bsz. előírásai alapján – az önkormányzatok nem minősülnek lakossági ügyfélnek. Amennyiben egy önkormányzati ügyfél korábban nem kérte lakossági ügyféllé történő minősítését, és jelenleg szakmai ügyfél kategóriába tartozik, **van lehetősége arra, hogy kérje lakossági ügyféllé történő minősítését.** Az átsorolást követően az önkormányzat nagyobb törvényi védelmet élvez befektetési szolgáltatások igénybe vétele esetén.

Magánszemély ügyfelek

Magánszemély ügyfelek a legnagyobb törvényi védelmet jelentő **lakossági ügyfél** kategóriába tartoznak.

Az egyes **ügyfél-minősítési kategóriákra és az egyes kategóriák közötti változtatásra vonatkozó részletes előírásokat a Bsz. tartalmazza.**

2.1.2. Befektetési tanácsadás

Alkalmassági és Megfelelési teszt (ún. MiFID teszt)

A Bank alapértékei közé tartozik az ügyfélközpontúság, szakértelem és minőség. Ezen elvek mentén haladva, a Bank célja Ügyfele minél teljesebb körű megismerése annak érdekében, hogy számára a legmegfelelőbb termékeket és szolgáltatásokat kínálhassa. A MiFID is ezen elvek betartását várja el befektetési tanácsadás esetén. Ezen követelmény teljesítéséhez eszközként az ún. Alkalmassági és Megfelelési teszt kitöltését írja elő. A teszt formátumára egységes űrlapot a szabályozás nem tartalmaz, hanem – többek között – a teszt szükséges elemeit írja elő, valamint azt, hogy a Banknak megfelelően dokumentálnia kell, és meg kell őriznie Ügyfele válaszait.

Alkalmassági és Megfelelési tesztet elfogadható partner ügyfélminősítéssel rendelkező ügyfeleknek nem kell kitölteniük. Szakmai ügyfelek esetén pedig csak az alkalmasságot kell vizsgálnia a befektetési szolgáltatónak, a megfelelést nem, mivel a szabályozás azt feltételezi, hogy a pénzügyi eszközök és befektetési szolgáltatások terén elegendő ismerettel és tapasztalattal rendelkeznek.

Lakossági ügyfelek esetén mind az Alkalmassági mind Megfelelési tesztet el kell végezni a törvényi előírások értelmében. Ezeket a kérdéseket időről-időre frissíteni kell annak érdekében, hogy mindig pontosan ismerje a Bank az Ügyfél befektetési céljait, pénzügyi helyzetét, kockázatviselési képességét és hajlandóságát, illetve ezek változását, és ehhez igazodó termékeket tudjon ajánlani számára.

Az **Alkalmassági teszt** részeként a következő témakörökben tesz fel kérdéseket ügyfelének a Bank:

Befektetési célok

Itt arra vonatkozó információt kér a Bank, hogy mennyi időre kívánja az Ügyfél a pénzét befektetni, milyen a kockázatvállalási hajlandósága és típusa. Jövedelmi vagy növekedési céllal fektet-e be, biztonságban akarja-e tudni a befektetett tőkét és kerülni kíván-e minden kockázatot, vagy vállal-e nagyobb rizikót.

Pénzügyi helyzet

Az Ügyfél pénzügyi helyzetére vonatkozóan is felmerülhetnek kérdések: például rendszeres jövedelmének forrásait és mértékét illetően. Ezen kívül vagyontárgyait, ingatlanjait, bármilyen adósságát és egyéb pénzügyi kötelezettségeit is fel kell, hogy térképezze a Bank.

Ismeretek, tapasztalatok

Az Ügyfél ismereteire és tapasztalataira vonatkozó kérdések kiterjedhetnek arra, hogy milyen típusú szolgáltatásokat és termékeket ismer; milyen természetűek, mértékűek és gyakoriságúak voltak korábbi tranzakciói; valamint a képzettségi szintjére, jelenlegi vagy múltbéli foglalkozására vonatkozó kérdések is szerepelnek.

Az Alkalmassági teszt részeként kér információt a Bank arra vonatkozóan vállalati ügyfeleitől, hogy fedezeti célú ügyletkötéseket tervez-e.

Amennyiben nem tud a Bank az „alkalmasság” felméréséhez szükséges információt szerezni, vagy csak korlátozott mennyiségű információ áll rendelkezésre, úgy törvényi kötelezettségéből fakadóan megtagadja a befektetési szolgáltatás nyújtását.

A **Megfelelési teszt** részeként befektetési ismereteire és tapasztalataira vonatkozó kérdésekre kell választ adnia minden Ügyfelnek, a Bank által forgalmazott terméktípusok szerint.

- Amennyiben azt állapítja meg a Bank, hogy az Ügyfél rendelkezik a kockázatok felméréséhez szükséges ismeretekkel és tapasztalatokkal, egyszerűen végrehajthatja a tranzakciót.
- Amennyiben azt állapítja meg a Bank, hogy az Ügyfél a szükséges ismeretekkel és tapasztalattal nem rendelkezik az adott termékkör vonatkozásában, vagy nem szolgáltatott elegendő információt ennek eldöntéséhez, úgy felhívja a Bank az Ügyfél figyelmét, hogy a kezdeményezett tranzakciót nem tartja megfelelőnek, vagy a szolgáltatott információ nem elegendő a tranzakció megfelelőségének megállapításához. Ha az Ügyfél ennek ellenére ragaszkodik a tranzakció végrehajtásához, akkor az Ügyfél saját kockázatára végrehajthatja a Bank, amennyiben nem-komplex termékbe (pl. befektetési alap) fektet. **Komplex termék esetében a tranzakció végrehajtását a Bank megtagadja.**

A Megfelelési teszt kitöltése nem kötelező bizonyos szolgáltatásoknál. Ezt a szolgáltatást nevezik „**kizárólag végrehajtás**”-nak (execution only). Azok az esetek, melyekben a teszt nem alkalmazandó, a következők:

- a kezdeményezett tranzakcióban szereplő termék a MiFID szerinti „nem komplex” termék; és
- a tranzakció végrehajtása érdekében az Ügyfél indította a megbízást, és nem személyre szóló ajánlatra válaszolt (olyan esetekben például, amikor az Ügyfél on-line vásárol részvényeket). Ilyen esetekben nem kell a befektetési ismereteivel és tapasztalataival, pénzügyi helyzetével vagy befektetési céljaival kapcsolatos kérdésekre válaszolnia.

Amennyiben az Ügyfél megtagadja az Alkalmassági és Megfelelési teszt kitöltését, akkor számára a Bank nem tud befektetési tanácsot nyújtani, továbbá az adott befektetési termék esetében nem tud alkalmassági és megfelelőségi vizsgálatot végrehajtani. Ilyenkor az Ügyfél saját felelősségére indíthat ügyletet kizárólag nem-komplex befektetési termékekre vonatkozóan, melyet a Bank „csak végrehajtásra” vesz át. Komplex termék esetében a Bank a végrehajtást megtagadja.

Ügyfélbesorolás

Az Alkalmassági és Megfelelési tesztre adott válaszok alapján az Ügyfeleket kockázati kategóriákba kell sorolni a törvényi előírások alapján. Az egyes ügyfél-besorolási kategóriák befektetési szolgáltatónként eltérőek lehetnek. A Bank három ügyfél-kategóriát alkalmaz: alacsony, közepes és magas; mely az ügyfelek által vállalható, illetve vállalni kívánt kockázat mértékét tükrözi.

Termékek kockázati besorolása

Minden befektetési szolgáltató köteles az általa befektetési szolgáltatás keretében értékesített termékeket kockázati kategóriákba sorolni. Ezen kategóriák befektetési szolgáltatónként különbözőek lehetnek. A Bank hat termékkockázati kategóriát alkalmaz, a termékkockázati skála az alacsony kockázatú termékektől a rendkívül kockázatos termékekig terjed. Az alábbi táblázat az egyes termékek kockázati besorolását tartalmazza:

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
1. csoport	2. csoport	3. csoport	4. csoport	5. csoport	6 .csoport
Diszkont Kincstárjegy, Kamatozó Kincstárjegy, Államkötvények, Repók, Likviditási és Pénzpiaci alapok					
	RB kötény strukturált/Nem strukturált, Vállalati kötvény strukturált/Nem strukturált, Tőkevédett strukturált betét, Tőkevédett alapok, Garantált certifikátok				
		Prémium befektetés, Kötvény alapok, Kötvénytúlsúlyos vegyes alapok			
			Kiegyensúlyozott vegyes alapok, Részvénytúlsúlyos vegyes alapok, Részvény alapok, Ingatlan alapok, Származtatott alapok (nem tőkevédett), Index, Bónusz, Diszkont certifikátok, Tőkeáttételnélküli ETF, Részvények		
				Turbó certifikátok, Tőkeáttételes ETF, Vett opciók, Warrantok	
					FRA, IRS, CCIRS, Eladott opciók, Határidős ügyletek
ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT

Kiegészítések:

Összetett termékeket a legmagasabb kockázati elem szerinti kategóriába soroljuk.

A fenti besorolások figyelmen kívül hagyják a devizaárfolyam-kockázatot.

Egyes értékpapírok kockázati besorolása eltérhet a csoport besorolásától az adott értékpapír kockázatától függően.

A fenti besorolások a kiadvány első kiadásakor (2013. április) hatályos besorolásokat tartalmazza, melyek idővel változhatnak.

1. Alacsony kockázatú termék: Azokat a pénzügyi eszközöket soroljuk ide, amelyek jellemzően lejáratkor a befektetett tőke mellett előre meghatározott mértékű hozamot is biztosítanak. Kockázatuk elsősorban a partner esetleges nemfizetési kockázatából, valamint lejárat előtti értékesítés esetén a piaci kamatlábak mozgásából adódik. A múltbeli adatok alapján az egyéves időtávra számított lehetséges veszteség** nagy valószínűséggel nem haladja meg a befektetett összeg 5%-át. (Pl.: Diszkont Kincstárjegy, Magyar Állampapírok, Likviditási alapok, stb.)

2. Mérsékelt kockázatú termék: Azokat a pénzügyi eszközöket soroljuk ide, amelyek jellemzően lejáratkor biztosítják a befektetett tőke megtérülését, ugyanakkor az elérhető hozam mértéke kezdetben nem ismert. A múltbeli adatok alapján az egy éves időtávra számított lehetséges veszteség** nagy valószínűséggel nem haladja meg a befektetett összeg 15%-át. (Pl.: Raiffeisen Kamatozó Kötvény, Raiffeisen PB kötvények, Strukturált betét, stb.)

3. Közepes kockázatú termék: Azokat a pénzügyi eszközöket soroljuk ide, amelyeknél jellemzően a befektetett tőke megtérülése sem biztosított, azonban az értékpapír árfolyamának elmozdulása kivételes piaci eseményektől eltekintve mérsékeltnek mondható a többi (nem tőkevédett) értékpapírral összehasonlítva. A múltbeli adatok alapján az egy éves időtávra számított lehetséges veszteség** nagy valószínűséggel nem haladja meg a befektetett összeg 35%-át. (Pl.: Prémium befektetés, Kötvény-, ill. Kötvénytúlsúlyos vegyes alapok, stb.)

4. Fokozott kockázatú termék: Azokat a pénzügyi eszközöket soroljuk ide, amelyek jellemzően jelentős kockázatot hordoznak, a pénzügyi eszköz árfolyama jelentősen ingadozhat akár rövidebb időtávon is, de kivételes piaci eseményektől eltekintve a befektetők jellemzően nem veszítik el tőkebefektetésük teljes értékét. A múltbeli adatok alapján az egy éves időtávra számított lehetséges veszteség** nagy valószínűséggel nem haladja meg a befektetett összeg 65%-át. (Pl.: Részvények, Származtatott alapok, Részvényalapok, Részvénytúlsúlyos alapok, Index-, Diszkont- és Bónusz Certifikátok, stb.)

5. Magas kockázatú termék: Azokat a pénzügyi eszközöket soroljuk ide, amelyek jellemzően tőkeáttétellel rendelkeznek és a mögöttes pénzügyi termék(ek) árfolyam-ingadozása miatt magas kockázatot hordoznak magukban. Előfordulhat, hogy akár középtávon is teljesen értéktelenedhetnek vagy csak jelentős veszteséggel értékesíthetők. Mivel a kezdeti befektetett tőkén felüli veszteség kizárt, ezért a lehetséges veszteségük nem haladja meg a befektetett összeg 100%-át. (Pl.: Turbó certifikátok, Vett opciók, stb.)

6. Tőkeáttételes, rendkívüli kockázatú termék: Azokat a pénzügyi eszközöket soroljuk ide, amelyek jellemzően tőkeáttétellel rendelkeznek és a mögöttes pénzügyi termék(ek) árfolyam-ingadozása miatt nagyon magas kockázatot hordoznak magukban, akár a kezdeti befektetett tőke többszöröse is elveszíthető. A kezdeti befektetett tőke, jellemzően fedezetjellegű, melynek fenntartásához további tőkebefektetésre lehet szükség. A múltbeli adatok alapján az egy éves időtávra számított lehetséges veszteség** meghaladhatja a befektetett összeg 100%-át. (Pl.: Eladott opciók, Határidős ügyletek, FRA, IRS, stb.)

* Jelen dokumentumban az egyes termékcsoportok besorolását, mint iránymutatót kell tekinteni. Az adott csoportba tartozó egyedi termékek besorolása ettől eltérhet, illetve az idő elteltével is változhat, ebben az esetben az érintett ügyfelek értesítésre kerülnek.

** A kategóriák meghatározásánál a Bank a lehetséges veszteségek felméréséhez a VaR számítást historikus adatok alapján 99%-os biztonsági szinten, egyéves időtartamot tekintve határozta meg.

2.2. Komplex és nem-komplex pénzügyi eszközök, és értékesítésre vonatkozó irányelvek

2.2.1. Treasury Útikalauzban szereplő termékek

A MiFID irányelv és a Bszt. meghatározza pénzügyi eszközök fogalmát és körét. Fontos kiemelni, hogy a MiFID hatálya nem terjed ki azokra a termékekre (pl. azonnali devizakonverzió), amelyek nem minősülnek pénzügyi eszköznek. Ugyanakkor a pénzügyi eszközöknek a MiFID két fő csoportját határozza meg: komplex és nem komplex pénzügyi eszközök.

A Treasury Útikalauzban szereplő termékek között mindhárom fenti kategória megtalálható, azaz:

- MiFID hatálya alá nem tartozó termékek
- MiFID hatálya alá tartozó nem komplex pénzügyi eszközök
- MiFID hatálya alá tartozó komplex pénzügyi eszközök

A MiFID hatálya alá tartozó komplex pénzügyi eszközök vonatkozásában fontos megjegyezni, hogy azok állhatnak pusztán egy pénzügyi eszközből (pl. egy devizaopció) vagy több pénzügyi eszközből. Függetlenül attól, hogy egy adott termék egy vagy több pénzügyi eszközt tartalmaz, komplex terméknek minősülhet. Ennek alapján, **bár bonyolultságukban különböznek, a MiFID alapján ugyanazon kategóriába tartoznak, azaz komplex pénzügyi eszköznek minősülnek**, például az alábbiak:

- Normál határidős ügylet
- Egy darab opció vásárlása vagy eladása
- Egy darab csereügylet
- Egy nem pénzügyi eszköz és egy pénzügyi eszköz kombinációjából álló termék. (pl. pénzpiaci betét+devizaopció)
- Több pénzügyi eszköz kombinációjából álló termék
 - Ezen csoporton belül érdemes megkülönböztetni az azonos alaptermékre vonatkozó pénzügyi eszközöket tartalmazó struktúrákat pl. collar ügyletek,
 - illetve a különböző alaptermékre vonatkozó pénzügyi eszközökből álló struktúrákat.

2.2.2. Értékesítésre vonatkozó irányelvek

MiFID hatálya alá nem tartozó termékek

A MiFID hatálya alá nem tartozó termékek értékesítésére nem vonatkoznak a MiFID irányelv és a Bszt. előírásai.

MiFID hatálya alá tartozó nem komplex pénzügyi eszközök

Nem komplex pénzügyi eszközök értékesítése esetén nem feltétel a kitöltött alkalmassági és Megfelelési teszt. Ez esetben a Bank befektetési tanácsot nem ad az ügyfélnek a termékre vonatkozóan, sem az alkalmasságot, sem a megfelelőséget nem vizsgálja. Tehát csak végrehajtja a Bank az Ügyfél által megadott megbízást. Ugyanakkor ebben az esetben is javasolt az Alkalmassági és Megfelelési teszt kitöltése, mely által a Bank leginkább az Ügyfél érdekében tud eljárni, és Ügyfél élvezze az alkalmassági és megfelelőségi szabályok (Bszt.) adta védelmet.

MiFID hatálya alá tartozó komplex pénzügyi eszközök

A MiFID irányelv és a Bszt. előírásai alapján komplex pénzügyi eszközt egy bank csak akkor értékesíthet ügyfele számára, ha az ügyfél által kitöltött, érvényes Alkalmassági és Megfelelési teszttel rendelkezik.

Amennyiben a Bank nem rendelkezik az Ügyfél által kitöltött Alkalmassági és Megfelelési teszttel, a Bank köteles megtagadni a komplex pénzügyi eszközre adott megbízás végrehajtását.

A komplex pénzügyi eszközök jellemzően nagyfokú kockázatvállalást jelentenek, és nem feltétlenül alkalmasak mindenki számára. Ne hozzon befektetési döntést a komplex pénzügyi eszközök vonatkozásában, amíg nem tisztázta az adott eszköz jellemző tulajdonságait és a kapcsolódó kockázatokat. Győződjön meg továbbá arról, hogy az adott eszköz megfelel az Ön egyéni céljainak, körülményeinek és pénzügyi helyzetének.

2.2.3. A Treasury Útikalauzban szereplő termékek a MiFID tükrében

Felelős befektetési tanácsadás, ügyfélközpontú, minőségi értékesítés

A Bank célja, hogy az Ügyfél számára a leginkább megfelelő és alkalmas szolgáltatást nyújtsa. A MiFID szabályai is ezt írják elő. Mindezek értelmében az **Ügyfél számára befektetési tanácsadás keretében az ügyfélbesorolásnak megfelelő kockázati kategóriába tartozó termékek értékesítését végzi.**

Amennyiben az Ügyfél nem ügyfél-besorolási kategóriájának megfelelő kockázatú terméket kíván vásárolni vagy eladni, erre a Bank felhívja a figyelmét. Ilyen esetben komplex termékek esetén a Bank köteles megtagadni az üzletkötést (A komplex és nem-komplex termék fogalmát a Bszt. vonatkozó rendelkezései határozzák meg.). Nem-komplex termékek esetén nem befektetési tanácsadás keretében zajlik az értékesítés, hanem az ún. „kizárólag végrehajtás” ágon. „Kizárólag végrehajtás” (execution-only) típusú tranzakciók esetén – törvény által engedélyezett módon – előfordulhat, hogy az Ügyfél nem az ügyfél-besorolási kategóriájának megfelelő kockázatú terméket vásárolja meg (adja el), erre azonban a Bank minden esetben felhívja az Ügyfél figyelmét. Ennek ellenére a megbízást végrehajtja a Bank az Ügyfél döntése alapján, de a felelősség az Ügyfelet terhel.

MiFID összefoglaló táblázat:**Ügyfélminősítés, ügyfélbesorolás és termékkockázati besorolás**

MiFID hatálya alá nem tartozó ügyletek/szolgáltatások	lehetséges rendelkezési mód
Spot devizakonverzió	-
Orderek spot konverzióra	-
Többdevizás (multicurrency) hitel váltása spot konverzióval	-
Pénzpiaci betét	-
MiFID hatálya alá tartozó nem komplex pénzügyi eszközök	lehetséges rendelkezési mód
Azonnali részvényügylet, ha a részvény szabályozott piacon kereskedett	execution only vagy non-consulting vagy befektetési tanácsadás
Befektetési alapok befektetési jegyei	
Diszkont-kincstárjegy	
Kamatozó kincstárjegy	
Államkötvény	
Repo	
Vállalati kötvény (ha nem tartalmaz derivatívát)	
MiFID hatálya alá tartozó komplex pénzügyi eszközök	lehetséges rendelkezési mód
ETF	execution only vagy non-consulting vagy befektetési tanácsadás
Certifikát	
Warrant	
Tőzsdei határidős ügyletek	
FX forward	
Flexi forward	
Knock-out forward	
No touch forward	
Forward extra	
Participating forward	
Zero cost collar	
Sirály	
Target profit forward	
Ázsiai típusú opció	
Opció kiírása többdevizás (multicurrency) hitellel szemben	
Forward rate agreement (határidős kamatláb-megállapodás)	
Többdevizás kamatswap (cross currency interest rate swap)	
Strukturált swapok	
Kamatopciók (cap, flooe, kamat collar)	
Bináris opciók (one touch, no touch, double no touch)	
Strukturált kötvények	
Árupiaci határidős ügylet	
Árupiaci átlagáras swap	
Árupiaci opció	
Strukturált betét	
Prémium befektetés	

ügyfél- minősítés	Teszt	Lehetséges ügyfélbesorolás	Ügyfélbesoroláshoz illő termékkockázati kategóriák
lakossági	alkalmassági és megfelelési	alacsony	alacsony kockázat
			mérsékelt kockázat
		közepes	alacsony kockázat
			mérsékelt kockázat
			közepes kockázat
			fokozott kockázat
		magas	alacsony kockázat
			mérsékelt kockázat
			közepes kockázat
			fokozott kockázat
			magas kockázat
			rendkívüli kockázat
szakmai	alkalmassági	alacsony	alacsony kockázat
			mérsékelt kockázat
		közepes	alacsony kockázat
			mérsékelt kockázat
			közepes kockázat
			fokozott kockázat
		magas	alacsony kockázat
			mérsékelt kockázat
			közepes kockázat
			fokozott kockázat
			magas kockázat
			rendkívüli kockázat
elfogadható	nem alkalmazandó	nem releváns	nem releváns

2.3. Portfoliókezelés

Ha befektetéseit a Bank kezeli, az Ügyfél teljes mértékben a Bank döntéseire és választásaira hagyatkozik. Mivel nem tájékoztatja Ügyfelét minden egyes alkalommal, amikor az Ügyfél nevében fektet be, a kezdetekkor megfelelő mennyiségű információra van szüksége ahhoz, hogy a kívánt szolgáltatást nyújtsa az Ügyfél számára. Ebben az esetben hasonlóan a befektetési tanácsadáshoz Alkalmassági és Megfelelési tesztet végez. Amennyiben az Ügyfél nem látja el a Bankot kielégítő információval, portfoliókezelést nem végezhet számára a Bank!

A Bankkal fennálló szerződéses kapcsolata teljes időtartama alatt az Ügyfélnek szolgáltatott valamennyi információnak „tisztességesnek és világosnak kell lennie, és nem lehet megtévesztő”. A szükséges információt még a befektetés megtétele előtt közli, hogy így az Ügyfél megalapozott döntést hozhasson.

2.3.1. Mi történik, amikor az Ügyfél megbízást ad a Banknak?

Amikor az Ügyfél azzal bízta meg a Bankot, hogy pénzügyi eszközt vegyen, vagy adjon el, akkor ezt a megbízás típusától függően azonnal vagy, (pl. limit orderok esetén) olyan időbeli sorrendben kell teljesítenie, ahogy azt a Bank megkapta. Ha bármilyen okból jelentős nehézséget okoz a megbízások időbeli sorrendben történő kezelése, erről a Bank azonnal értesíti az Ügyfelet. A megbízások végrehajtására vonatkozó elveket ld. a Legjobb végrehajtás elve című pontban, illetve részletesen a Bank honlapján elérhető Végrehajtási Politika című dokumentumban.

2.3.2. Legjobb végrehajtás elve (best execution)

A pénzügyi eszközök vétele vagy eladása során a Banknak az Ügyfél megbízását olyan módon kell végrehajtania, hogy azzal az Ügyfél számára minden körülmények között a lehető legjobb eredményt érje el. A legjobb végrehajtás elve a gyakorlatban azt jelenti, hogy a Bank az ügyfelek számára következetesen legjobb végrehajtás érdekében követendő szabályokról végrehajtási politikát készít, és a megbízás végrehajtása során e szerint jár el.

A Végrehajtási Politikában a Bank megjelöli azokat a végrehajtási helyszíneket, melyek lehetővé teszik a legjobb végrehajtás elérését. Ilyen végrehajtási helyszín lehet például a tőzsde, a kereskedési platformok, egyéb befektetési vállalkozások vagy akár az adott befektetési vállalkozás maga is.

A Bank számos tényező figyelembe vételével éri el az Ügyfél megbízása szerinti legjobb végrehajtást. Ilyen tényezők lehetnek: az ár, a végrehajtás költsége, a gyorsaság és a végrehajtás valószínűsége.

Miután a Bank a pénzügyi eszközöket megvette vagy eladta, megküldi az Ügyfélnek a tranzakcióról szóló megerősítést, mely a leglényegesebb információkat tartalmazza. Amennyiben a Bank az Ügyfél nevében kezeli a befektetéseit (pl. magánszemély ügyfelek részére nyújtott portfoliókezelési szolgáltatás), a Bank időszakos jelentést köteles az Ügyfélnek küldeni, mely a befektetése tartalmi jellemzőiről és értékéről, a díjak és költségek teljes összegéről hordoz információt, és arról, hogy a befektetéseik hogyan teljesítettek az elmúlt jelentéstételi időszakban.

2.3.3. Összeférhetetlenség

A Banknak az Ügyfél érdekének legteljesebb figyelembevételével kell eljárnia. Erre vonatkozóan hatékony intézkedéseket kell tennünk az Ügyfél érdekét hátrányosan érintő összeférhetetlenség megakadályozása érdekében. A Banknak el kell kerülnie, hogy az Ügyfélnek történő szolgáltatásnyújtás során alaptalanul más ügyfelek vagy a vállalkozás érdekeit helyezze előtérbe. A Bank értesíti ügyfeleit azokról a kulcsfontosságú lépésekről, melyeket az összeférhetetlenség felismerése és kezelése érdekében tesz (Raiffeisen Bank Zrt. Befektetési Szolgáltatási

Üzletszabályzata). Amennyiben a Bank által tett intézkedések nem elegendőek az összeférhetetlenség kezelésére, köteles még az ügyletkötést megelőzően világosan közölnie az Ügyféllel az összeférhetetlenség természetét és forrását.

2.3.4. Az Ügyfél vagyoni eszközeinek és pénzének védelme

Amikor az Ügyfél a Banknál helyezi el vagyoni eszközeit vagy pénzét, a Bank az Ügyfél vagyoni eszközeit és pénzét az alábbi intézkedésekkel védelmezi:

1. az Ügyfél pénzét mind a Bank saját, mind más ügyfelek pénzétől elkülönítetten kezeli;
2. pontos nyilvántartásokat és számlákat vezet, és rendszeres ellenőrzést végez;
3. legalább évente egyszer kimutatást küld Ügyfélnek, melyben a kezelt vagyont és pénzt részletezi.

3. Fontosabb kockázati kategóriák

A kockázat általánosságban a jövőbeni események bizonytalanságához kapcsolódó fogalom, egyaránt jelenthet pozitív vagy negatív irányú változást, illetve hatást. A kockázatok vizsgálata során főképp a negatív hatással, veszteséggel fenyegető eseményeket (lehetséges következmények) és ezek bekövetkeztének esélyei kapnak hangsúlyt. A pénzügyi eszközökkel kapcsolatban a következő legfontosabb kockázatokkal találkozhatunk.

3.1. Rendszer - Makro kockázatok

A Rendszer – Makro kockázatok a gazdaság helyzetében, működésében rejlő általános, szisztematikus jellegű kockázatokat jelentik. Nem diverszifikálható kockázat, mely minden típusú pénzügyi eszközre, befektetésre hatással van. Ilyen a makrogazdasági környezet megváltozásából fakadó kockázat is: A makro kockázati tényezők közül néhányat nevesítettünk az alábbiakban.

- **Inflációs kockázat:** befektetéseink reálhozamának értékére van közvetlen hatással. Nominálisan rögzített hozamú befektetéseink reálhozamát leginkább az infláció változása határozza meg, míg az olyan értékpapíroknak, amelynek hozamfizetését az infláció alakulásához kötötték, nincs inflációs kockázata. Az infláció alakulása minden pénzügyi eszközre hatással van.
- **Ország kockázat:** annak a veszélye, hogy egy ország gazdasági szereplői politikai-gazdasági események (politikai kockázat) vagy devizahiány miatt bejelentett deviza-átutalási moratórium miatt nem tudják fizetési kötelezettségeiket teljesíteni, ezért a befektetők veszteség éri. Ezen kívül ország kockázat alatt értjük, ha egy ország a saját hazai vagy külföldi devizában denominált adósságát nem tudja, vagy nem akarja visszafizetni. Az országos és helyi politikával és szabályozással összefüggő kockázatok tekintetében, a nemzetközi hitelminősítők kockázati besorolása adhat iránymutatást.

3.2. Piaci kockázatok

- **Árfolyamkockázat:** a befektetés tárgyát képező eszköz árfolyamában bekövetkező változás lehetősége.
- **Kamatláb kockázat:** a piaci kamatlábak és hozamok elmozdulása (jegybanki alapkamat változtatás, hozamgörbe felfelé vagy lefelé tolódása) minden hozam alapú, kötvény jellegű befektetési eszköz árfolyamát azonnal közvetlenül befolyásolja. Ezen kívül közvetetten kihat a többi pénzügyi eszközkategóriára is: a részvénytőzsi piacra, a reáleszközökre (ingatlanárak), devizaárfolyamokra, az árupiaci termékekre, kamatláb és egyéb pénzügyi származtatott termékekre.
- **Részvény árfolyam kockázat:** a részvénytőzsi piacokat esetenként - főleg rövid távon - nagymértékű árfolyam-ingadozások jellemzik, így a részvények árfolyama makrogazdasági vállalati vagy tőkepiaci kedvezőtlen események hatására jelentősen csökkenhet, sőt egy adott vállalat csődje esetén a vállalat részvénye teljesen elveszítheti értékét. Ezt az egyedi kockázatot megfelelő diverszifikációs politikával lehet csökkenteni, de teljes egészében nem lehet kivédeni.
- **Árupiaci termékek árfolyam változásának kockázata:** az árupiaci termékek (commodity) árfolyamváltozása az össze pénzügyi eszköz között a legváltozékonyabb. Mivel a reáleszközök pénzáramlása áll a pénzügyi eszközök kifizetései mögött, ezért ez a kockázat, közvetlenül vagy közvetlen módon, minden eszközkategóriára kihat.
- **Devizaárfolyam kockázat:** Az egyes devizák egymáshoz viszonyított árfolyama a mindenkori keresleti, kínálati viszonyok függvényében változhat. A devizában denominált pénzügyi eszköz jövőbeli pénzáramainak hazai devizában kifejezett értéke a devizaárfolyamok változásai miatt

ingadozik. A devizaárfolyam ilyen közvetlen hatásán kívül a fizetőeszköz le vagy felértékelődése visszahat a különböző makrogazdasági folyamatokra (export, import, közvetlen tőkebefektetés, turizmus stb.) és a befektető pozíciójára is.

- **Bázis kockázat:** annak a kockázata, hogy két, a várakozások, és a múltbeli tapasztalatok szerint egyébként egymással együtt mozgó pénzügyi instrumentum árfolyam változása egymástól eltér.

3.3. Likviditási kockázat

Egy pénzügyi eszköz lejárat előtti eladása/visszaváltása/visszazárása esetén a befektető likviditási kockázattal szembesül. Egy termék piaca likvid, ha az eszköz pénzzé tehető alacsony tranzakciós költséggel, kevés időráfordítással és kis értékvesztés mellett. Ilyenkor a kereskedés könnyű és folytonos, a piacon a vételi és eladási oldal közötti különbség (spread) szűk. A piac kellően mély, nagy mennyiségű ajánlatok vannak a keresleti és a kínálati oldalon is. Rugalmasan, gyorsan kialakul az új egyensúlyi ár egy tranzakciót követően. Egy tranzakció végrehajtási ideje alacsony. Egy piac, akár tőzsdei vagy tőzsdén kívüli, likviditása folyamatosan változik.

3.4. Hitelkockázat

A hitelkockázat az adós jövőbeli fizetőképességéből eredő nem-fizetés kockázatát jelenti.

- **Kibocsátói kockázat:** a hitelkockázatnak az egyik fajtája, mely értékpapír befektetés esetén jelentkezik. Az értékpapír kibocsátójának fizetéseképtelensége vagy csődje esetén lehetséges, hogy az értékpapír jogosultja nem vagy csak részben kapja vissza befektetett tőkéjét, illetve ennek kamatait vagy hozamait.
- **Partner kockázat:** a hitelkockázatnak egy fajtája, amikor egy ügylet elszámolása során a másik fél esetleges nem teljesítése (pl. végelszámolás, csőd stb.) miatt veszteség keletkezik. A hitelminősítő cégek hitelminősítései iránymutatást adhatnak egy értékpapír vagy partner hitelkockázatáról.

3.5. Lejárat előtti visszafizetés kockázata

Bizonyos lejáratú rendelkező pénzügyi eszközök esetén, előre meghatározott esetekben, a termék tőketörlesztése nem a lejárat, hanem ennél korábbi időpontban történik. Azaz a befektető azzal a kockázattal szembesül, hogy a várakozásánál hamarabb befolyó pénzt újra be kell fektetnie. Jellemzően ilyenkor az eredeti befektetési időponthoz képest az elérhető hozamok alacsonyabbak. A visszafizetést kiválthatja valamilyen a termékbe épített automatizmus (valamilyen feltétel teljesülése), vagy a kibocsátó diszkrecionális döntése.

3.6. Cash flow kockázat

Ilyen esetekben a befektetésünk pénzáramlásának nagysága vagy a pénzáramlás devizaneme előre nem, vagy csak részben, ismert. A befektető így nem tudja előre megtervezni a befektetés kifizetésének mértékét és/vagy devizanemét.

3.7. Működési, operációs kockázat

Olyan kockázatok, melyek a pénzügyi piacokon az emberek, folyamatok, rendszerek, technikai eszközök hibás vagy nem megfelelő működéséből fakadnak vagy valamilyen külső esemény következtében lépnek fel.

3.8. Jogi kockázat, szabályozói környezet változásából fakadó kockázat

A rendszer jogi megalapozottságának hiányosságaiból következő veszteség veszélye. Előállhat annak következményeként, hogy a rendszer működését megalapozó jogszabályokat és szerződéseket nem az előzetesen elvárt módon értelmezik. Másik megjelenési formája, ha a jogszabályok gyorsan akár a pénzügyi eszköz futamideje alatt is változnak.

3.9. Megújítási – újrabefektetési kockázat

Egy befektetés kifizetések vagy lejáratok jelentkező kockázat. A kockázat abban rejlik, hogy nem lehet előre tudni, milyen hozamon lehet majd a befektetésből származó pénzáramlást újra befektetni.

3.10. Adózási kockázat

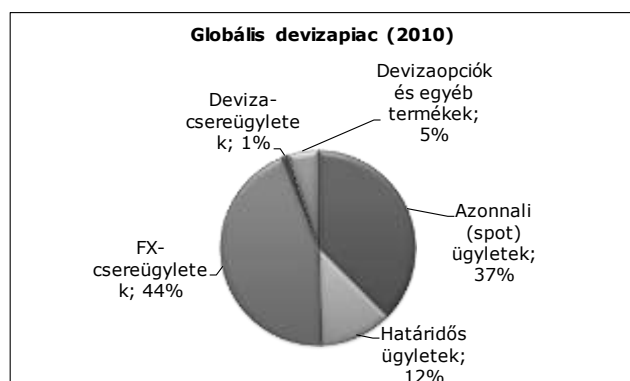
Az adószabályok jövőbeli változása hátrányosan érintheti a befektetések adózott hozamát.

4. Tőzsdén kívüli devizaügyletek

tőzsdei deviza tranzakciókról a Tőzsdei Ügyletek fejezetben írunk.)

4.1. Devizapiac

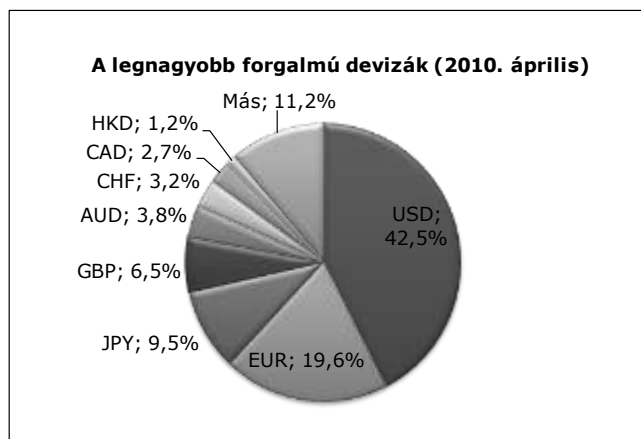
4.1.1. Globális devizapiac

A globális devizapiacon 2010-ben naponta, átlagosan közel 4000 milliárd USD cserélt gazdát a Bank for International Settlement háromévente megjelenő a világ devizapiacairól szóló tanulmánya szerint. Az előző, több mint egy, évtized alatt ez a szám két és félszeresére nőtt. Egy átlagos napon körülbelül Magyarország éves GDP-jének harmincszorosa fordul meg a devizapiacon. A különböző ügyletek közötti megoszlást a bal oldali ábra mutatja.

Az összes forgalom devizánkénti eloszlása csak kismértékben változott az elmúlt évtizedben. Az amerikai dollár hegemoniája és "világpénz" szerepe töretlen, ahogy a jobb oldali ábra is jól mutatja. A HUF aránya az összforgalomból 0,2%, mely az elmúlt tíz évben lassan nőtt.

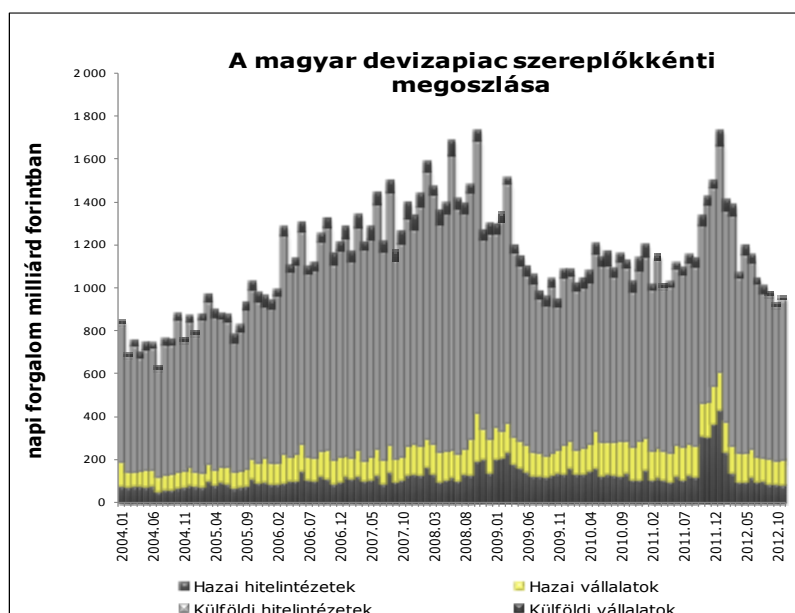
A devizapiac összforgalmának 96%-a a tőzsdén kívüli (OTC-over the counter) piacon zajlik. A fennmaradó 4% különböző tőzsdéken keresztül kötődik meg, és kizárólag devizára szóló derivatív kontraktusokat foglal magában. Többek között a Budapesti Értéktőzsde származékos szekciójában kereskedett devizakötések is ide tartoznak.

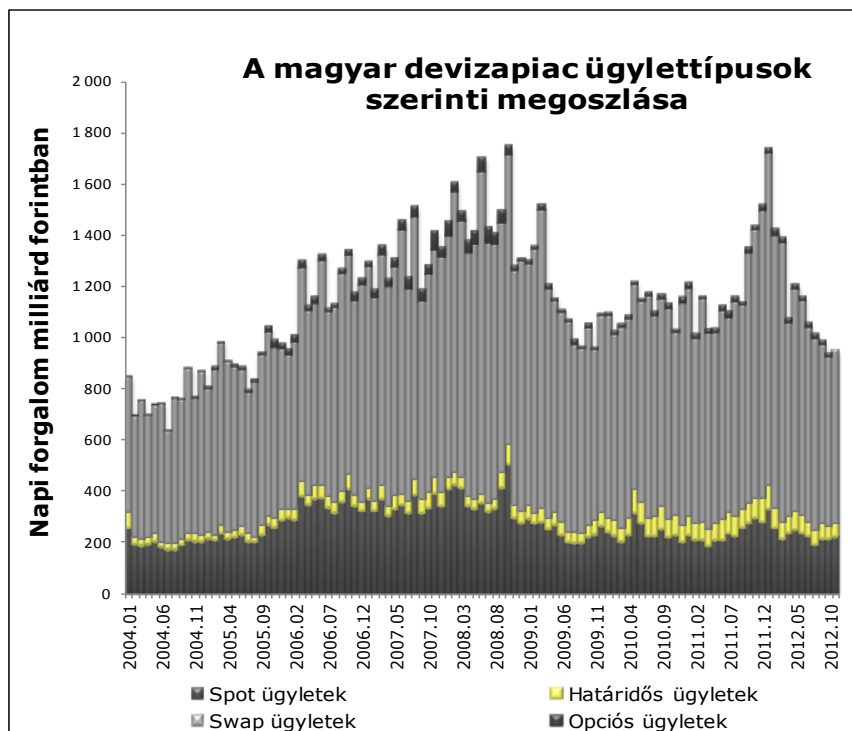
4.1.2. A magyar devizapiac

A hazai devizapiacon alapvetően **három szereplőtípust különböztethetünk meg: a külföldi befektetőket, a magyar bankokat és a magyar bankok ügyfeleit.** A bankrendszeren keresztül működő devizapiac szegmenseit – a gazdaság nyitottságából fakadóan – a külföldi szereplőkkel kötött ügyletek dominálják.

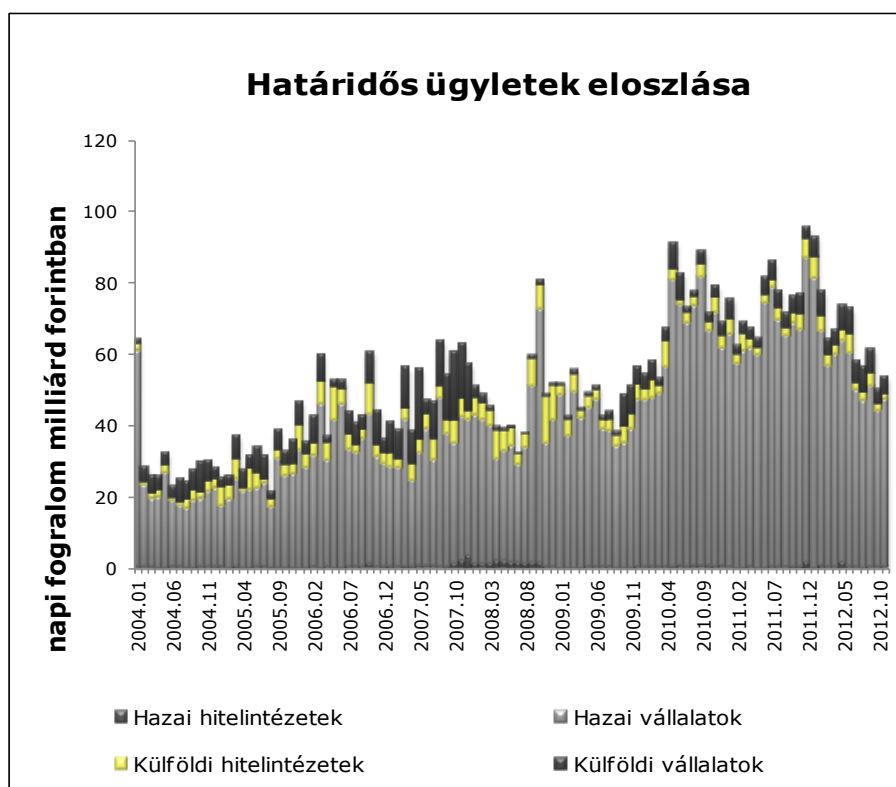
A magyar devizapiacot az ügyletek névértékét tekintve a **swap ügyletek** uralják; 2012-ben ez több mint 70%-os részarányt tett ki. A **spot ügyletek** 20%-os részesedésükkel szintén

jelentős volument képviseltek, melytől a **határidős ügyletek és az opciós ügyletek** 6, illetve 4%-os arányukkal jelentősen elmaradtak.

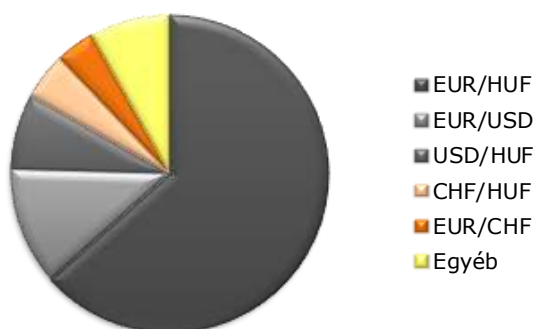

A magyar bankok a külföldi bankokkal kötik ügyleteik többségét az azonnali, az opciós és az FX-swap szegmensben, míg az egyszerű **határidős ügyletek esetében a belföldi nem banki szereplők az aktívak.**

A magyar forgalmi sorrendet devizapárookra vetítve nem okoz meglepetést, hogy **a forgalom több mint a 60 százalékát az EUR/HUF-ban folyó kereskedés teszi ki, a második helyen az EUR/USD, míg a harmadik helyen az USD/HUF devizapár tartózkodik.** A gazdasági szereplők hitelügyleteinek köszönhetően jelentős szeletet tudhat magáénak a tortából a CHF/HUF és az EUR/CHF devizapár is.

A spot ügyletek devizánkénti megoszlása (2012)

A magyar devizapiac jellemzően **reggel 9 és délután 16 óra között likvid.** Az ügyletkötések számát tekintve a hazai hivatalos munkaidő előtt minimális aktivitás tapasztalható, 9 és 11 óra között jelentősen megélénkül a kereskedés. Az **MNB** 11 órás fixingjét követően fokozatos a csökkenés, így 13 és 14 óra között lokális minimumára süllyed az ügyletek száma, mely 15-16 óra között ismét ugrásszerűen emelkedik napi második maximumára.

A bankközi piacon az üzletkötők által **leggyakrabban beadott ajánlatok nagysága 1 millió EUR.**

4.1.3. A magyar árfolyamrendszer

Az árfolyamrendszer megválasztása tekintetében a kormány a Magyar Nemzeti Bankkal (**MNB**) egyetértésben dönt. 2008. február 26-án a korábbi sávos árfolyamrendszert felváltotta a **lebegő árfolyamrendszer**, vagyis a forint árfolyama az euróval, mint referencia devizával szemben a kereslet-kínálatnak megfelelően változik.

A korábbi magyar árfolyamrendszer lényeges jellemzőit tekintve megegyezett az **ERM II.** árfolyamrendszerrel, mely **30% széles lebegési sávot jelent** a tagdeviza számára adott középárfolyam körül. 2008. 02. 26-ig az **MNB** által meghatározott 286,36-os középárfolyamtól a piaci árfolyam +/-15 százalékkal térhetett el, így az árfolyam elméletileg nem tudott kiszakadni a 240,01 – 324,71-es árfolyamsávból.

Az **euró bevezetése előtt** minden országnak legalább **két évet kell eltöltenie** „szélsőséges” árfolyam-ingadozás nélkül az **ERM II. árfolyamrendszerben.** A **Maastrichti kritériumok** célja, hogy az EU-tagállamok gazdaságai egymáshoz konvergáljanak és stabilakká váljanak, s így az Európai Gazdasági és Monetáris Unió harmadik szakaszába belépve, az eurót bevezethessék.

A konvergencia kritériumok az alábbiak:

Az infláció mértéke maximum 1,5% ponttal lehet magasabb, a három legnagyobb árstabilitással rendelkező tagállam inflációs rátájának átlagánál, és ezt az alacsony inflációt fenntartható módon kell produkálni.

Az éves költségvetési hiány nem haladhatja meg a GDP 3%-át; a bruttó államadósság nem lépheti túl a GDP 60%-át (illetve 60% fölötti adósságráta esetén az adósságrátában folyamatos és jelentős csökkenést kell felmutatni).

A tagállam nemzeti valutájának árfolyama, a Gazdasági és Monetáris Unió harmadik szakaszába lépést megelőző két évben, nem lépheti át a második szakaszban megállapított árfolyamsávot. A gyakorlatban ez azzal is jár, hogy az adott országnak be kell lépnie az Európai Árfolyam Mechanizmusba (ERM).

A hosszú lejáratú hazai devizában kibocsátott államkötvények hozama legfeljebb 2% ponttal lehet több, mint a három legalacsonyabb hozammal rendelkező tagállam államkölcsöneinek átlagos kamatlába.

A hivatalos MNB devizaárfolyam

Az **MNB** munkanapokon **hivatalos deviza középárfolyamot állapít meg**. A megjelölt napokon **délelőtt 11 órakor** kerül sor az árfolyamok megállapítására.

A **tíz** legaktívabb devizapiaci tevékenységet folytató **belföldi hitelintézet** által közölt EUR/HUF árfolyamadatokról a 2-2 legmagasabb és legalacsonyabb érték elhagyásával számított súlyozatlan számtani átlag képezi az aznapi EUR/HUF hivatalos devizaárfolyamot.

Az **MNB** a beadott kereskedelmi banki jegyzéseken üzletet köthet, illetve az aktuális piaci viszonyoktól lényegesen eltérő bankokat az eljárásból kizárhatja.

Az USD/HUF hivatalos devizaárfolyam meghatározása az EUR/HUF és az EUR/USD keresztárfolyam alapján történik. A jegybank a további devizák árfolyamait a számított USD/HUF és a nemzetközi devizapiacra kialakult 11 órakor fixált keresztárfolyamok alapján állapítja meg.

4.2. Devizapiaci konvenciók

A devizapiac működése során kialakultak különböző konvenciók/elnevezések, melyek közül a legismertebbek a következők:

- **Kötési nap (trade date):** az ügyletkötés napja.
- **Értéknapi (value date, settlement date):** a pénzügyi teljesítés napja.
- **Spot ügylet:** a bankközi piacon egy adott napon megkötött ügylet T+2 nappal kerül teljesítésre, ezt az ügyletet nevezzük normál ügyletnek, **spot ügyletnek**. Az értéknapi meghatározásakor minden esetben a munkanapokkal kell számolni.
- **Prompt ügylet:** olyan ügylet, mely esetében az **ügyletkötés napján** megtörténik a pénzügyi teljesítés is. T napos ügyletnek is szokták hívni.
- **Bázisdeviza (base currency)/jegyzett deviza** (variable, quoted currency): Két deviza egymáshoz viszonyított árfolyama a **bázisdeviza** egy egységében fejezi ki a **jegyzett deviza** értékét. (Egyes devizáknál előfordul a 100 egységre történő jegyzés, például japán jen.)
- **A devizák erőssorrendje – EUR>GBP>AUD>NZD>USD:** Két deviza egymáshoz viszonyított árfolyamát úgy jegyzik, hogy a bázisdevizát az erőssorrend előrébb lévő tagja képezi. (Például az EUR árfolyama mindig azt mutatja, hogy mennyi 1 EUR értéke a jegyzett devizában kifejezve.)
- **Vételi árfolyam (bid):** Az az árfolyam, ahol a bank bázis devizát vásárol.
- **Eladási árfolyam (offer):** Az az árfolyam, ahol a bank bázis devizát ad el.
- **Bid-offer spread:** A vételi és eladási árfolyam különbsége, a piaci likviditás egyik fontos mutatószáma.
- **Árfolyamjegyzés/tizedesjegyek:** A devizaárfolyamokat jellemzően 5 számjeggyel fejezik ki. A piaci konvencióknak megfelelően általában a 10 alatti árfolyamokat 4 tizedes jegyig, míg a 10 feletti árfolyamokat 2 tizedes jegyig jegyzik.
- **Pont (pips):** A legkisebb egységnyi változás az árfolyamban. Az ötödik számjegy egységnyi változása.
- **Big figure:** A jegyzett árfolyam első három számjegye.

- **Hosszú (long) pozíció:** Egy hosszú pozícióban lévő befektető az árfolyam emelkedésében érdekelt.
- **Rövid (short) pozíció:** Egy rövid pozícióban lévő befektető az árfolyam csökkenésében érdekelt.
- **Árfolyamrendszerek:** Egy ország fizetőeszközének más ország devizájához képest kialakított viszonyát árfolyamrendszernek nevezzük. A devizaárfolyamok alakulásában meghatározó, hogy milyen árfolyamrendszer működik egy országban. Megkülönböztetünk lebegő és rögzített rendszereket. A lebegő árfolyam szisztémán belül beszélhetünk szabadon lebegésről vagy menedzselt lebegtetésről. A kötött árfolyamrendszereken belül lehetséges megoldások a devizatanács vagy a teljes monetáris unió. A két rendszer közötti átmeneti megoldásokat köztes rendszereknek nevezzük. Ilyenek a csúszó leértékelés, az indexált, a kosárhoz kötött vagy a sávós árfolyamrendszerek intézménye.

4.3. Konverzió

Kockázati szint

A konverziós ügyletek nem minősülnek pénzügyi eszköznek, és nem tartoznak a MiFID hatálya alá.

4.3.1. Konverzió a Raiffeisen Bank hivatalos devizaárfolyamain

A Bank minden munkanapon **13:30 és 14:30** között jegyzi a Raiffeisen Bank hivatalos, kereskedelmi átutalások elszámolásához rendelt devizaárfolyamát, a fixinget, melyet a Bank honlapján minden nap közzétesz. Az árfolyam a jegyzés pillanatában érvényes **aktuális bankközi piaci árfolyamon alapul**.

Ügyfeleink konverziós igényüket **papír alapon 10.00 óráig, elektronikusan pedig 12.00 óráig** tudják a Bank felé jelezni, ennek megfelelően a konverzió árfolyama csak a fixinget követően válik ismertté Ügyfeleink számára. Fixingen keresztül lehetőség van **normál** (T+2 értéknapos, kivétel EGT szabályoknak megfelelő HUF és EUR devizanemek közötti átutalás esetén, ahol T+1), **sürgős** (T+1 értéknapos) és **extra sürgős** (T napos) **konverzióra**. Az ügyletekre a Bank az értéknaptól függően különböző **konverziós jutalékot** számít fel, ennek mindenkor mértékét a Bank az adott ügyfélcsoportnak szóló (vállalati, lakossági, intézményi) kondíciós listája határozza meg.

4.3.2. DirektNet – online konverzió

Ügyfeleinknek lehetősége van a Raiffeisen Bank **online** internetes felületén keresztül is azonnali (kizárólag T napos) konverziók végrehajtására. A DirektNetes konverziós lehetőség munkanapokon 08.00 és 18.00 óra között érhető el, és 100.000 HUF-tól 25.000.000 HUF-ig lehet, a legtöbb devizanem között váltást kezdeményezni. A rendszer az aktuális piaci árfolyam alapján mutat egy árfolyamot, és az Ügyfélnek 30 másodperc áll rendelkezésre, hogy eldöntse, elfogadja-e a jegyzett árfolyamot. Az árfolyam a konvertálandó összeg függvényében is változik. Az üzletkötés feltétele, hogy az Ügyfél a Raiffeisen Banknál rendelkezzen az adott devizanemekben bankszámlával, és a forrás-számlán rendelkezésre álljon a fedezet.

4.3.3. Egyedi áras konverzió

A devizaváltás hagyományos módján kívül – ahol a konverzió a Raiffeisen Bank aznapi hivatalos árfolyamain (fixing) bonyolódik le – lehetőség van **egyedi, ún. piaci árfolyamon történő konverzióra** is.

A **spot konverzió** értéknapja az **üzletkötést követő második banki munkanap (T+2 nap)**. Az Ügyfél által konvertálni kívánt összeget a Bank a bankközi piacon azonnal megveszi, vagy eladja és ennek függvényében jegyez árat az Ügyfélnek.

A gyakorlatban sokszor előfordulhat, hogy a spot (T+2) értéknapnál rövidebb, **T vagy T+1 napra** lenne szükség konverzióra, ebben az esetben használható a **negatív outright üzlet**, melynek árfolyama a spot (T+2 napra jegyzett) árfolyam kamatokkal módosított értéke. Ha például a spot EUR/HUF árfolyam 285,10-285,60 akkor a két devizában uralkodó eltérő kamatok miatt a T+1 napos árfolyam 285,05-285,55, a T napos pedig 285,00-285,50 lesz.

A bankközi piacon az ár egy – a kereslet/kínálat által befolyásolt – folyamatosan változó tényező, ezért **a pillanatnyi ár eltérhet az aznapi fixingtől, mind pozitív, mind negatív irányban**. Az egyedi konverzió **minimum összege 50.000 EUR**, vagy vele egyenértékű más deviza.

4.4. Exportőrök számára ajánljuk

4.4.1. Limitáras megbízás

A konverziók árfolyamának az Ügyfél szempontjából történő **optimalizálására** nyílik lehetőség az ún. limitáras megbízásokon (ordereken) keresztül, melyet a Bank minimum **50.000 EUR**, vagy vele egyenértékű más deviza esetén tud vállalni. A limitáras megbízásoknak két alapvető fajtáját különböztethetjük meg: **a firm és a call ordereket**.

Firm megbízás

Termékleírás

Firm megbízás (**firm order**) esetén az Ügyfél arra utasítja a Bankot, hogy egy általa meghatározott, az akkor érvényes piaci árfolyamnál kedvezőbb árfolyamon **hajtsa végre a konverziót, amennyiben** a megbízás érvényességi idején belül **a bank által jegyzett árfolyam eléri a kívánt szintet**. A firm megbízás lejáratáról az Ügyfél dönthet, **adott időpontig** (Pl: 2012.09.13. 16:00 óra), illetve **visszavonásig lehet egy megbízás érvényes**. Ha az Ügyfél nem ad meg egy lejárat időpontot, akkor alapértelmezésben a megbízás az Ügyfél által történő visszavonásig él. A megbízás teljesüléséről telefonon értesítjük Ügyfeleinket. A firm megbízások további típusai is léteznek, ezeket a későbbiekben tárgyaljuk. A firm megbízás rögzítésének feltétele az aláírt Treasury Keretszerződés.

Példa:

Tegyük fel, hogy 100.000 EUR exportbevétel folyik be a számlájukra, melynek forint ellenértékére legkésőbb 1 hét múlva szükségük lesz. Az aktuális piaci árfolyam 282,00 EUR/HUF, Önök viszont 285,00-ös árfolyamot szeretnének elérni és ott eladni a devizájukat.

Önök adnak a Banknak egy firm megbízást, hogy 285,00-ös árfolyamszinten váltson a Bank 100.000 EUR-t HUF-ra, amennyiben 1 héten belül az árfolyam eléri a 285,00-ös árfolyamszintet.

Tegyük fel, hogy 3 nap múlva az árfolyam eléri, vagy meghaladja a 285,00-öt, ekkor a Bank telefonon értesíti Önöket, hogy a megbízás teljesült: a Bank a 100.000 EUR-t 285,00-ös árfolyamon forintra váltott.

Ha 1 hét múlva 16:00 óráig a piac nem érte el a 285,00-ös árfolyamszintet, a megbízás automatikusan érvényét veszti. Önök, ha úgy döntenek, az aktuális piaci árfolyamon válthatják át eurójukat.

A firm megbízás előnye:

- A legtöbb devizapárban már 24 órás globális piac működik. Ennek köszönhetően a konverzió akkor is kedvező árfolyamszinten mehet végbe, ha az árfolyam az **üzletkötési órákon kívül** éri el a kívánt szintet.
- Szélsőségesen volatilis piacon **elérhetővé válhat a rövid ideig érvényes magas árfolyamszint**.
- A piac kedvezőtlen irányba való elmozdulása esetén a firm megbízáson keresztül lehetőség nyílik a **veszteség minimalizálására** is. Ebben az esetben az Ügyfél arra ad megbízást, hogy a Bank akkor hajtsa végre a konverziót, ha az árfolyam érint egy, az akkor érvényes piaci árfolyamtól alacsonyabb szintet (stop loss megbízás).
- Az Ügyfélnek **nem kell figyelnie az árfolyammozgást**, a Bank átvállalja annak terhet.
- **Költségmentes**, a szolgáltatás díjmentesen vehető igénybe.

A firm megbízás hátránya:

- Kötelezettségvállalás az ügyfél részéről: az árfolyamszint elérésekor **automatikusan megtörténik a konverzió**, így az Ügyfélnek nincs lehetősége az újabb információk birtokában megváltoztatni korábbi döntését.

Call megbízás

Termékleírás

Call megbízás esetén az Ügyfél arra utasítja a Bankot, hogy egy általa **meghatározott árfolyam elérésekor** a Bank **értesítse** őt.

Példa:

Az előbbi helyzetet alapul véve Önök a Banknak egy call megbízást adnak, tehát arra adnak utasítást, hogy amennyiben a 285,00-ös árfolyamszintet érinti a piaci árfolyam, értesítsük Önöket.

Tegyük fel, hogy 3 nap múlva az árfolyam meghaladja a 285,00-öt, ekkor a Bank telefonon értesíti Önöket, hogy elérhetővé vált a 285,00-ös árfolyamszint. Amennyiben az árfolyamszintet megfelelőnek találják, Önök 285,00-ös árfolyamon tudják konvertálni a 100.000 EUR-t.

A call megbízás előnye:

- Ügyfeleink az új **piaci információk birtokában tudnak dönteni** arról, hogy az adott árfolyamszinten végrehajtják-e a konverziót.
- **Költségmentes**, a szolgáltatás díjmentesen vehető igénybe.
- Treasury Keretszerződés aláírása nélkül is igénybe vehető.

A call megbízás hátránya:

- Az Ügyfél **csak az üzletkötés óráin belül** érvényes árfolyamszinteket tudja elérni, nem tudja kihasználni a 24 órás devizapiac adta lehetőségeket.
- A **sikeres kapcsolatfelvételig** gyorsan változó piacon kedvezőtlen irányba is elmozdulhat **az árfolyam**: a konverziót már nem tudja a Bank végrehajtani a kitűzött árfolyamszinten.

4.4.2. Határidős ügylet (Forward)

Kockázati szint

A határidős ügyletek rendkívüli kockázatú befektetések, és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Határidős ügylet

Mikor ajánljuk?

- Ha rendelkeznek egy célárfolyammal (pl.: a pénzügyi tervezéshez használt árfolyam), melynek az ajánlott határidős árfolyam megfelel, és fedezni szeretnék kitétségüket.
- Ha forinterősödést várnak.
- Ha nem várnak nagyobb mértékű forintgyengülést.
- Ha a határidős árfolyamot érvényesíteni tudják a termékek és szolgáltatások árazásánál.

Termékleírás

A határidős ügylet az árfolyamkockázat kiküszöbölésének legegyszerűbb módja, mely által Ügyfeleink **fixálhatják egy adott deviza jövőbeni árfolyamát**. Egy határidős ügylet esetén az üzletkötés pillanatában rögzítjük az üzletkötés összegét, az árfolyamot, a lejáratot, de a pénzügyi teljesítésre csak a lejárat napján (T+2 napon túl) kerül sor. Határidős ügyletet a Bank **minimum 50.000 EUR**, vagy vele egyenértékű más deviza esetén tud kötni.

A határidős árfolyam és az aktuális spot (T+2 napos) árfolyam között, a megfelelő futamidőre vonatkozó kamatlábak különbsége teremti meg a kapcsolatot.

Példa:

Tegyük fel, hogy külföldi partnereik 3 hónap múlva 50.000 EUR-t fizetnek Önöknek. Tartanak egy esetleges forinterősödéstől, és szeretnék kiküszöbölni az ügyletből eredő árfolyamkockázatot, ezért egy határidős ügylet keretében szeretnék eladni a jövőben befolyó 50.000 EUR-t.

A Bank jegyez Önöknek egy határidős árfolyamot, mely a következőképpen alakul:
 Határidős árfolyam = Aktuális spot árfolyam + futamidőre vonatkozó kamatkülönbözet

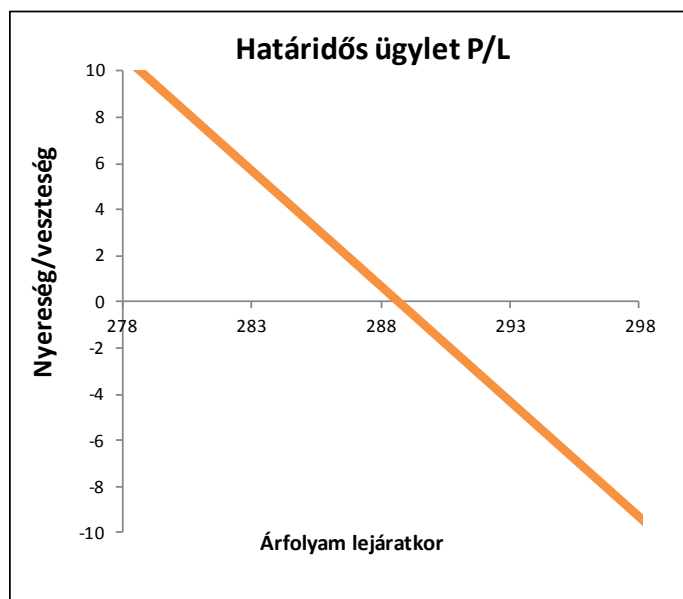
Határidős árfolyam = $285,00 + 3,70 = 288,70$

Tehát Önök 288,70-es árfolyamon 3 hónapos határidőre 50.000 EUR-t eladnak Bankunknak.

3 hónap múlva a piaci árfolyamtól függetlenül az 50.000 EUR HUF-ra váltása ezen, az előre meghatározott 288,70-es árfolyamon történik meg.

A határidős ügylet előnye:

- Az árfolyamkockázat megszüntetése, **ismert átváltási ráta.**
- Amíg adott futamidőre a forint kamatok magasabbak a devizakamatoknál, addig a határidős árfolyamok magasabbak, mint az aktuális piaci spot árfolyamok: **a kamatkülönbséget az exportőröknek dolgozik.**
- Az ügylet **bármely munkanapra** köthető (kivéve, ha a nap az adott devizában ünnepnap).
- 50.000 EUR értékhatár felett **bármely összegre** köthető fedezeti ügylet, az összegek kerekítése nem feltétel.
- A pozíció ellentétes irányú határidős ügylettel bármikor visszazárható, az érvényes piaci feltételek mellett.
- Költségmentes, az árfolyam minden költséget tartalmaz, egyéb költség nem terheli az ügyletet.

A határidős ügylet hátránya:

- A határidős ügylet mind az Önök részéről, mind a Bank részéről **feltétlen kötelezettségvállalás.**
- A lejáratkori piaci árfolyamtól függetlenül Önök a megállapodott árfolyamszinten kötelesek értékesíteni a devizát, így egy nagyobb forintgyengülésből (árfolyam emelkedésből) nem tudnak profitálni.
- A potenciális veszteség korlátlan.
- Az ügylet futamideje során a határidős ügylet piaci értéke folyamatosan változhat. A változást többek között a következő tényezők befolyásolják: spot árfolyam, a két deviza piaci kamatszintjeinek és az azok közötti különbségnek az alakulása. Az ügylet futamidő alatti piaci értékére ható egyéb kockázati tényezőket jelen Útikalauz kockázati tényezőkre vonatkozó része tartalmazza. A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

4.4.3. Flexi forward

Kockázati szint

A flexi forward ügyletek rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Flexi forward

Mikor ajánljuk?

- Ha bevételeik időbeli eloszlása nem tervezhető pontosan.
- Ha forinterősödést várnak.
- Ha nem várnak nagyobb mértékű forintgyengülést.
- Ha rendelkeznek egy célárfolyammal, melynek az ajánlott flexi forward árfolyam megfelel.
- Ha a flexi forward árfolyamot érvényesíteni tudják a termékek és szolgáltatások árazásánál.

Termékleírás

A flexi forward olyan határidős ügylet, ahol **a lejárat** nem egyetlen jövőbeli időpont, hanem **egy előre meghatározott időtartam** (maximum 1 hónap), mely egészére érvényes a bank által jegyzett árfolyam. A pénzügyi teljesítésre (az ügylet ún. lejáratására) a perióduson belül az Ügyfél kérését követően, vagy a periódus utolsó napján automatikusan kerül sor.

Példa:

Tegyük fel, hogy üzleti partnereik teljesítésétől függően leghamarabb 3, de legkésőbb 4 hónap múlva 150.000 EUR árbevétel jelenik meg a számlájukon.

Egyrészt Önök tartanak egy esetleges forinterősödéstől, és szeretnék kiküszöbölni az ügyletből eredő árfolyamkockázatot. Másrészt a befolyó árbevételüket a beérkezés napján szeretnék forintra váltani. A Bank által jegyzett árfolyam a 3-tól 4 hónapig érvényes periódusra a következőképpen alakul:

Flexi forward árfolyam = Aktuális spot árfolyam + futamidőre vonatkozó kamatkülönbözet
 Flexi forward árfolyam = 285,00 + 3,70 = 288,70

Tehát Önök 288,70-es árfolyamon 3-tól 4 hónapig terjedő futamidőre flexi forward keretében eladnak Bankunknak 150.000 EUR-t.

3 hónap múlva beérkezik külföldi partnereiktől 50.000 EUR a folyószámlájukra.

Önök telefonon értesítik a Bankot, hogy 50.000 EUR-t, a lekötött flexi forward ügyletük terhére T nappal kérnek forintra váltani az egyeztetett 288,70-es árfolyamon. Az értesítést követően a Bank a konverziót végrehajtja.

3 hónap és 1 hét múlva újabb 70.000 EUR érkezik a számlájukra, melynek átváltása az előbbiekhöz hasonlóan megtörténik.

A periódus utolsó napján, tehát az ügyletkötés után 4 hónappal a fennmaradó 30.000 EUR-t (150.000-50.000-70.000) a Bank automatikusan forintra váltja az egyeztetett 288,70-es árfolyamon.

A flexi forward speciális előnye:

- A beérkezés időpontját tekintve **kevésbé tervezhető árbevétel** árfolyamkockázata is lefedezhető.
- Az **időtartam** az Önök igényeinek megfelelően **alakítható**, a 2 napos flexi forwardtól kezdődően a hosszabb flexi forwardokig egyaránt.
- A flexi forward lehetővé teszi az ún. **részlejáratást** is, vagyis ha a lekötött összeg egyik része már az időtartam elején rendelkezésre áll, megvalósulhat a részösszeg konverziója, a fennmaradó összeg pedig később kerül átváltásra. A részlejáratás minimumösszege 50.000 EUR.
- **Többszöri részlejáratás** lehetséges.

A flexi forward hátránya:

- A flexi forward lehívási időszakára az árfolyam rögzített.
- A potenciális veszteség korlátlan.
- Az ügylet futamideje során a határidős ügylet piaci értéke folyamatosan változhat,. A változást többek között a következő tényezők befolyásolják: spot árfolyam, a két deviza piaci kamatszintjeinek és az azok közötti különbségnek az alakulása. Az ügylet futamidő alatti piaci értékére ható egyéb kockázati tényezőket jelen Útikalauz kockázati tényezőkre vonatkozó része tartalmazza. A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

4.4.4. Knock-out (KO) forward

Kockázati szint

A KO forward olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, mely rendkívüli kockázatú befektetésnek és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					KO forward

Mikor ajánljuk?

- Nem várnak sem extrém forinterősödést, sem extrém forintgyengülést.
- Ha Önök a klasszikus határidős árfolyamnál kedvezőbb árfolyamszintet szeretnének elérni és ezért hajlandóak plusz kockázatot felvállalni.
- Ha rendelkeznek egy célárfolyammal, melynek az ajánlott árfolyam megfelel.
- Normál határidős ügyletek mellé, az átlagárfolyam javítása céljából.

Termékleírás

A knock-out forward olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, melyhez tartozik egy olyan árfolyamszint **(kiütési szint/KO szint)**, amelyet ha bármikor a futamidő alatt érintenek a bankközi piaci jegyzések, **az ügylet maga megszűnik**. Az üzletkötés összege **minimum 200.000 EUR lehet**, vagy vele egyenértékű más deviza.

Példa:

Tegyük fel, hogy üzleti partnereik 1 év múlva 200.000 EUR-t fizetnek Önöknek. A piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF. Önök tartanak egy kisebb forinterősödéstől, ezért szeretnének fedezeti ügyletet kötni erre a 200.000 EUR értékű jövőbeli árbevételre, ugyanakkor nem várnak lényeges forinterősödést az elkövetkező évben.

A Bank **KO forward ügylet**et ajánl Önöknek. A 297,42-es klasszikus határidős árfolyammal szemben Önök 310,00-es határidős árfolyamot tudnak fixálni 1 évre előre, azzal a feltétellel, hogy a futamidő alatt a bankközi piaci jegyzések nem érintik a 265,00-ös EUR/HUF árfolyamszintet.

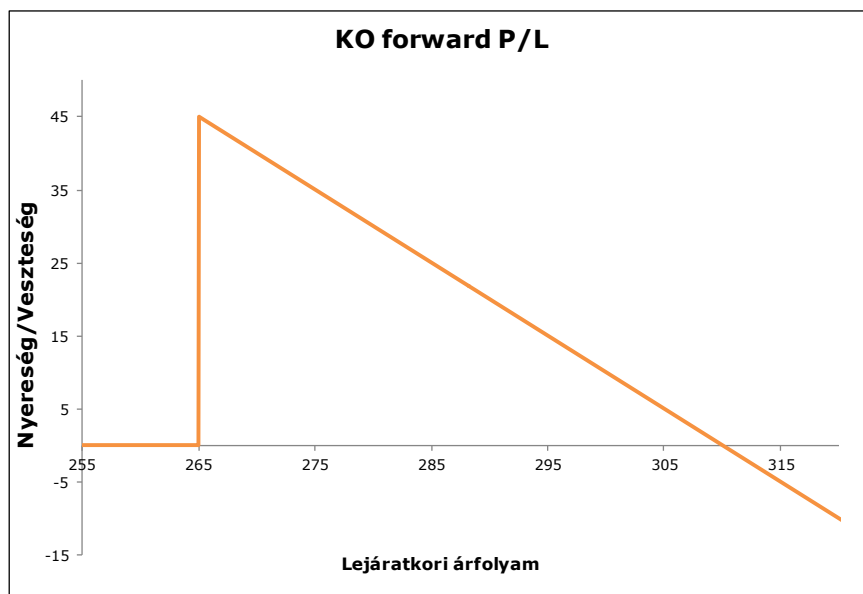
Tegyük fel, hogy a lejárat előtti 2. munkanap 12:00 óráig a bankközi piacon az EUR/HUF jegyzések nem érintették meg a 265,00-ös kiütési szintet. Ekkor Önök 1 év múlva az aznapi árfolyamtól függetlenül 310,00-es árfolyamszinten 200.000 EUR-t HUF-ra váltanak.

Tegyük fel, hogy az üzlet megkötése után 3 hónappal, a bankközi piaci jegyzések megérintik a 265,00-ös árfolyamszintet. A Bank értesíti Önöket, hogy a **KO forward ügylet** megszűnt, Önök kivárhatnak

egy kedvezőbb árfolyamszintre (gyengébb forint), vagy dönthetnek egy újabb határidős fedezés mellett.

A knock-out forward előnye:

- A knock-out forward árfolyam mindig **kedvezőbb, mint a klasszikus határidős árfolyam.**
- A kiütési szint eléréséig védelmet biztosít a forintérsődéssel szemben. Korlátozottan alkalmas fedezeti célra.
- **Költségmentes,** az árfolyam minden költséget tartalmaz, egyéb költség nem terheli az ügyletet.

A knock-out forward hátránya:

- Az ügylet a kedvezőbb árfolyam fejében **magasabb kockázatot** testesít meg az Önök számára, mivel a fedezettség állapota kedvezőtlen piaci folyamatok (egy nagyobb forintérsődés) esetén megszűnhet.
- Ha nem ütődött ki az ügylet, akkor a lejáratkori piaci árfolyamtól függetlenül Önök a megállapodott árfolyamszinten kötelesek értékesíteni a devizát, így egy nagyobb forintgyengülésből (árfolyam emelkedésből) nem tudnak profitálni.
- A potenciális veszteség korlátlan.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

A termék felépítése

- A KO forward ügylet két darab azonos kiütési szinttel ellátott egzotikus call és put opcióból áll össze.

4.4.5. No touch (NT) forward

Kockázati szint

A NT forward olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, mely rendkívüli kockázatú befektetésnek és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					NT forward

Mikor ajánljuk?

- Nem várnak nagyobb mértékű forintgyengülést.
- Ha Önök a klasszikus határidős árfolyamnál kedvezőbb árfolyamszintet szeretnének elérni és ezért hajlandóak plusz kockázatot vállalni.
- Nem várnak nagyobb forinterősödést, de szeretnék fedezni kitettségüket, ha ez mégis bekövetkezne.
- Ha rendelkeznek egy célárfolyammal, melynek az ajánlott árfolyam megfelel.

Termékleírás

A no touch forward (NT forward) olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, mely **a klasszikus forward árfolyamnál kedvezőbb árfolyamot (elsődleges árfolyam)** biztosít azzal a feltétellel, hogy a futamidő alatt a bankközi piaci jegyzések nem érnek el egy előre meghatározott árfolyamszintet (érintési szint/no touch szint). Ha bármikor a futamidő alatt a bankközi piaci jegyzések elérik a **no touch** forward ügylet elsődleges árfolyama módosul egy előre meghatározott, a klasszikus határidős árfolyamnál kedvezőtlenebb **másodlagos árfolyamszintre**. Az üzletkötés összege minimum 200.000 EUR lehet, vagy ennek megfelelő összeg más devizában számolva.

Példa:

Tegyük fel, hogy üzleti partnereik 1 év múlva 200.000 EUR-t fizetnek Önöknek. A piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF. Önök tartanak a forinterősödésétől, ezért szeretnének fedezeti ügyletet kötni erre a 200.000 EUR értékű jövőbeli árbevételre, ugyanakkor szeretnének a klasszikus határidős árfolyamtól kedvezőbb szintet elérni.

A Bank **NT forward ügylet**et ajánl Önöknek. A 297,42-es klasszikus határidős árfolyammal szemben Önök 302,42-es elsődleges árfolyamot tudnak fixálni 1 évre, azzal a feltétellel, hogy a futamidő alatt a bankközi piaci jegyzések nem érik el a 306,00-es EUR/HUF árfolyamszintet. Ha az érintés bekövetkezik, a határidős árfolyam 292,42-re módosul.

Tegyük fel, hogy a lejárat előtti 2. munkanap 12:00 óráig a bankközi piacon az EUR/HUF jegyzések nem érintették meg a 306,00-os kiütési szintet. Ekkor Önök 1 év múlva az aznapi árfolyamtól függetlenül 302,42-es árfolyamszinten 200.000 EUR-t HUF-ra váltanak.

Tegyük fel, hogy az üzlet megkötése után 3 hónappal, a bankközi piaci jegyzések megérintik a 306,00-os árfolyamszintet. A Bank értesíti Önöket, hogy a másodlagos árfolyam lépett érvénybe: a **NT forward ügylet** árfolyama 292,42-re módosult. Önök 1 év múlva az aznapi árfolyamtól függetlenül 292,42-es árfolyamszinten 200.000 EUR-t HUF-ra váltanak.

A no touch forward előnye:

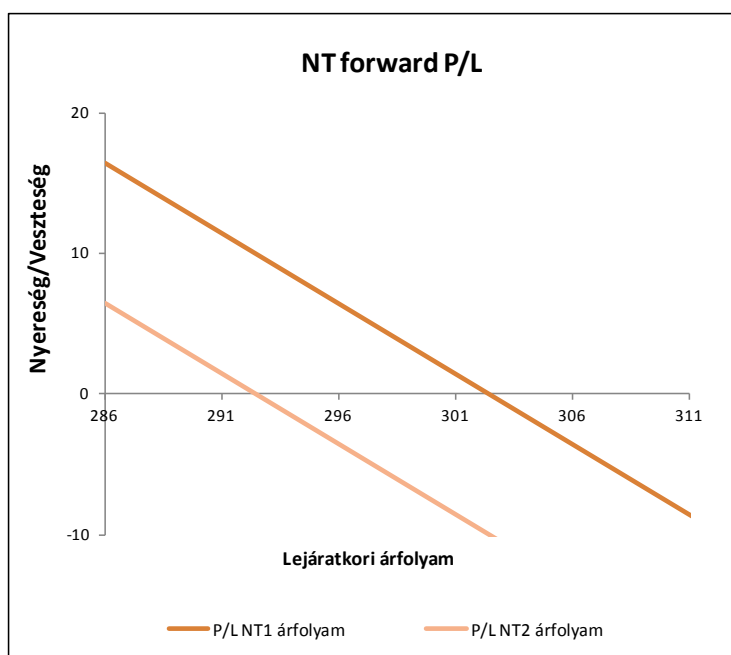
- **Kedvezőbb árfolyam** érhető el általa, mint a klasszikus határidős árfolyam.
- **Költségmentes**, az árfolyam minden költséget tartalmaz, egyéb költség nem terheli az ügyletet.
- A **fedezettség** kedvezőtlen piaci folyamatok esetén sem szűnik meg.

A no touch forward hátránya:

- Az ügylet a kedvezőbb árfolyam fejében **magasabb kockázatot** testesít meg az Önök számára, mivel negatív piaci folyamatok (egy nagyobb forintérsődés) esetén, az ügylet átalakul egy kedvezőtlenebb árfolyamszinten kötött ügyletté.
- A potenciális veszteség korlátlan.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

A termék felépítése

- A NT forward ügylet egy bináris és két call, illetve put opcióból áll össze.

4.4.6. Forward Extra

Kockázati szint

A forward extra olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, mely rendkívüli kockázatú befektetésnek és komplex pénzügyi eszköznek minősül.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Forward Extra

Mikor ajánljuk?

- Ha a forint erősödésére számítanak.
- Ha nem számítanak nagyobb mértékű forintgyengülésre.
- Ha rendelkeznek egy célárfolyammal, melynek az ajánlott árfolyam megfelel.

Termékleírás

A forward extra olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, mely egy meghatározott kötési árfolyamú, adott jövőbeli időpontra vonatkozó **eladási opció** által jogot biztosít ügyfelünk számára mindaddig, amíg a bankközi jegyzések el nem érnek **egy előre definiált belépési (knock-in, KI) szintet**, mely esetben az ügylet **átalakul határidős ügyletté** (kötelezettségvállalás). Az üzletkötés összege minimum 200.000 EUR lehet, vagy ennek megfelelő összeg más devizában számolva.

Példa:

Tegyük fel, hogy 3 hónap múlva 200.000 EUR bevételük keletkezik. Az aktuális árfolyam 285,00-ön van. Önök szeretnék lefedezni a forint erősödéséből adódó árfolyamkockázatukat, ugyanakkor egy esetleges gyengébb forint által adott kedvező árfolyamszintet is szeretnének kihasználni. A Bank forward extrát ajánl Önöknek.

Önök egy 3 hónapos forward extra keretében 200.000 EUR-t adnak el 286,00-as árfolyamon, mely ügylethez 300,00 EUR/HUF belépési szint tartozik. 3 hónap múlva az EUR/HUF árfolyam futamidő alatti alakulásától függően a következők történhetnek:

- A forint a futamidő alatt stabilan erős maradt és a bankközi jegyzések nem érték el a 300,00-as árfolyamszintet: a stratégia egy eladási jogot testesít meg.
 - Amennyiben a lejáratkor az aktuális árfolyam 286,00 alatt tartózkodik, Önök élnek eladási jogukkal és 286,00-ös árfolyamon T+2 nappal 200.000EUR-t adnak el.
 - Ha a piaci árfolyam 286,00 fölött tartózkodik, nem hívják le eladási jogukat, az ügylet piaci árfolyamon köttetik (286,00 és 300,00 között).
- Ha a forint a futamidő alatt nagyobb gyengülést szenvedett el és a bankközi jegyzések elérték a 300,00-as árfolyamszintet, az ügylet átalakul 286,00-as árfolyamon kötött határidős

ügyletté, vagyis lejáratkor az aktuális piaci árfolyamtól függetlenül 286,00-os árfolyamon értékesítik eurójukat.

A forward extra előnye:

- Véd a negatív irányú árfolyam-elmozdulástól.
- Költségmentes stratégia.
- A várakozások és az árfolyamkockázatok figyelembevételével testreszabható árfolyam-fedezési eszközt jelent a kockázatok kezelésében.

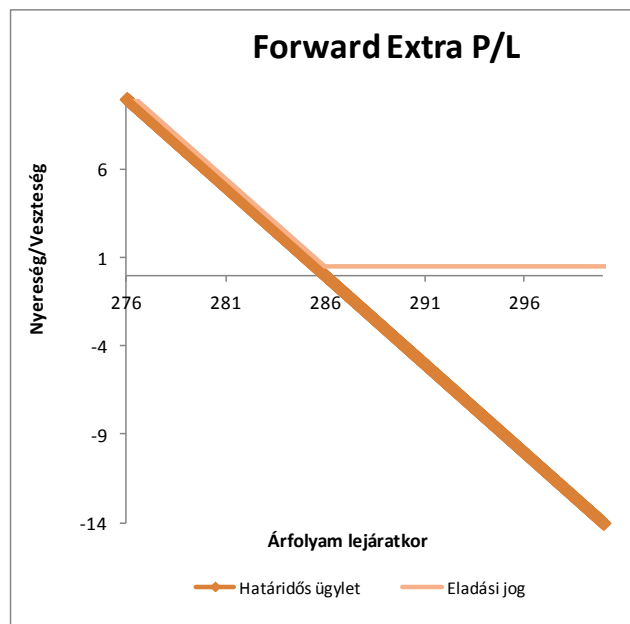
A forward extra hátránya:

- A KI szint elérése esetén nem teszi lehetővé a kedvező árfolyam kihasználását.
- Jelentős forintgyengülés esetén a lejáratkori árfolyamnál lényegesen kedvezőtlenebb (alacsonyabb) árfolyamszinten kerül sor devizakonverzióra.
- A potenciális veszteség korlátlan.

A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

A termék felépítése

- A forward extra ügylet egy call, illetve egy put opcióból áll össze, melyből egyik egzotikus, knock-in (beütési) szinttel rendelkezik.

4.4.7. Participating forward

Kockázati szint

A participating forward olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, mely rendkívüli kockázatú befektetésnek és komplex pénzügyi eszköznek minősül.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Participating forward

Mikor ajánljuk?

- Bizonytalan piacon, ahol extrém árfolyameltmozdulás is elképzelhető.
- Ha rendelkeznek egy célárfolyammal, melynek az ajánlott árfolyam megfelel.

Termékleírás

A participating **forward ügylet** egy olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, mely esetében az Ügyfél **jogot szerez** arra, hogy egy későbbi időpontban egy devizát egy adott árfolyamon másik devizanemre cseréljen. Amennyiben a későbbi időpontban **a piaci árfolyam a participating forward árfolyamánál kedvezőtlenebb**, úgy a **teljes** megállapodott **devizaösszeg konverziója** megtörténik, míg ha **a piaci árfolyam kedvezőbb a participating forward árfolyamánál**, akkor csak az előre megállapodott **összeg felét** kell átváltani. A fennmaradó devizamennyiség az adott piaci árfolyamon konvertálható. Az üzletkötés összege minimum 200.000 EUR lehet, vagy vele egyenértékű más deviza.

Példa:

Tegyük fel, hogy külföldi partnereik 3 hónap múlva 200.000 EUR-t fizetnek Önöknek. A piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF. Önök nagyon bizonytalannak ítélik meg a piaci helyzetet, bármely irányba elképzelhetőnek tartanak egy nagyobb elmozdulást és szeretnék költségmentesen lefedezni az ügylet árfolyamkockázatát.

A Bank participating **forward ügyletet** ajánl Önöknek. Önök 3 hónapos határidőre 284,00-es **participating forward** árfolyamon 200.000 EUR-t adnak el HUF ellenében (standard határidős árfolyam: 288,70).

Három hónap múlva az aktuális (12:00 órai) EUR/HUF árfolyam függvényében a következők történhetnek:

- Az aktuális piaci árfolyam 284,00 alatt van (pl.: 278), így Önök T+2 nappal a teljes 200.000 EUR-t 284,00-es árfolyamon adják el Bankunknak.

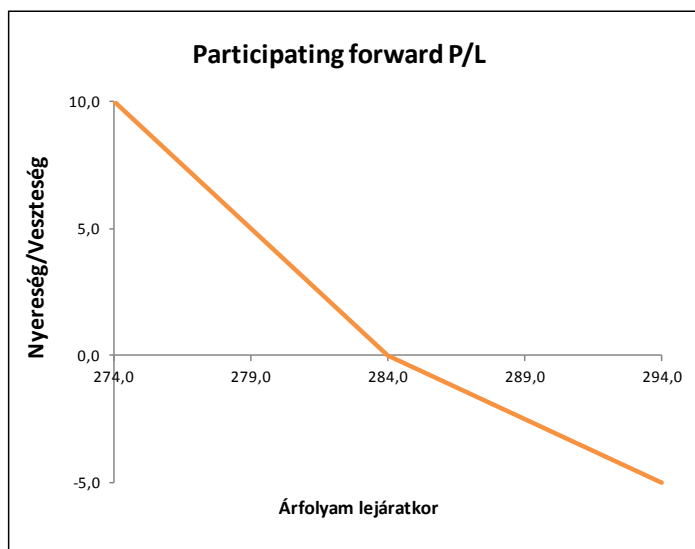
- Az aktuális piaci árfolyam 284,00 felett van (pl.: 290,00). Önök T+2 nappal 100.000 EUR-t 284,00-es árfolyamon adnak el, a maradék 100.000 EUR-t pedig az aktuális piaci árfolyamon, 290,00-en adhatnak el.

A participating forward előnye:

- A negatív irányú (a **participating forward** árfolyama alatti) árfolyam-elmozdulás elleni **teljes védelem**.
- **Részesedés a pozitív irányú árfolyam elmozdulásból.**
- **Költségmentes**, az árfolyam minden költséget tartalmaz, egyéb költség nem terheli az ügyletet.

A participating forward hátránya:

- A **participating forward** árfolyama mindig **kedvezőtlenebb, mint a klasszikus forward** árfolyam, mivel az ügylet lehetővé teszi a kedvező irányú árfolyammozgásból való részesedést.
- A potenciális veszteség korlátlan.

A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

A termék felépítése

- A participating forward ügylet egy call, illetve egy put opcióból áll össze, melyből az eladott opció névértéke a vásárolt opció névértékének a fele.

4.4.8. Európai típusú opció

Kockázati szint

Az opciós ügyletek az opció irányától függően magas, illetve rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
				Vásárolt Európai opciós ügylet	Eladott Európai opciós ügylet

Az európai típusú deviza opció (továbbiakban opció) egy adásvételi szerződés, amely során az opció vásárlója jogot szerez arra, hogy egy meghatározott jövőbeli időpontban devizát vásároljon, vagy adjon el egy másik deviza ellen egy előre meghatározott árfolyamon (kötési árfolyam). Az opciós jog megszerzéséért **az opció vásárlója prémiumot fizet az opció eladójának**, aki e díj fejében **vételi vagy eladási kötelezettséget vállal** a vevővel szemben. Az üzletkötések **minimális összege 100.000 EUR**, vagy ennek ellenértéke más devizában.

Az opcióknak két fő típusa van:

- **vételi (call) opció**, mely a bázisdevizára vonatkozó vételi jogot biztosít tulajdonosa számára,
- **eladási (put) opció**, mely a bázisdevizára vonatkozó eladási jogot biztosít tulajdonosa számára.

Eladási opció vásárlása

Mikor ajánljuk?

- Ha forinterősödéstől tartanak, de nem zárják ki a stabilan gyengébb forintot.
- Feltételes devizabevétel esetén, melyre kötelezettségvállalás nélkül biztosítani szeretnének egy árfolyamszintet.
- Ha a belső fedezési politika lehetővé teszi a költségek melletti fedezést.

Termékleírás

Ügyfelünk egy eladási opció vásárlásával **jogot** szerez egy meghatározott mennyiségű deviza meghatározott árfolyamon történő **eladására** valamely más deviza ellen. Ügyfelünk lejáratkor az **aktuális piaci árfolyam függvényében** döntheti el, élni kíván-e az adott kötési árfolyamon eladási jogával.

Példa:

Tegyük fel, hogy külföldi partnereik 3 hónap múlva 100.000 EUR-t fizetnek Önöknek. A piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF. Önök tartanak egy nagyobb forinterősödéstől, ezért szeretnék fedezeti ügyletet kötni erre a 100.000 EUR értékű jövőbeli bevételre, ugyanakkor elképzelhetőnek tartják, hogy a forint stabilan gyenge marad.

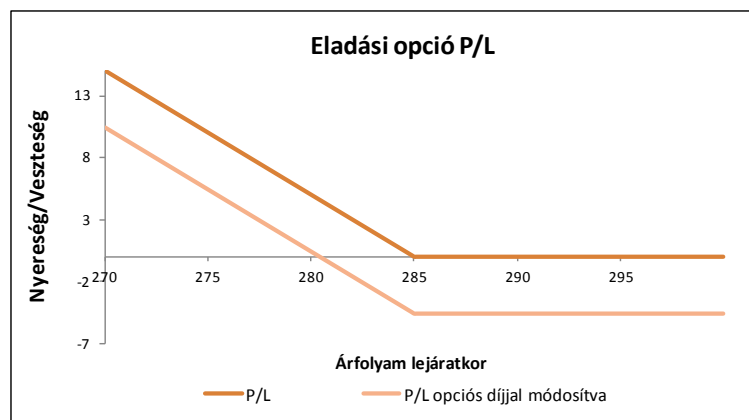
A Bank eladási opció vételét ajánlja Önöknek. Vásárolnak egy 3 hónapos 285,00-ös kötési árfolyamú EUR eladási/HUF vételi opciót 100.000 EUR-ra vonatkozóan, melyért 4,6 HUF/EUR, azaz 460.000 HUF prémiumot fizetnek (a prémium összegét ügyletkötéskor zároljuk a számlájukon és az ügyletkötést követő második munkanapon kerül terhelésre.).

Három hónap múlva az aktuális (12:00 órai) EUR/HUF árfolyam függvényében a következők történhetnek:

- Az aktuális EUR/HUF árfolyam 285,00 alatt van (pl: 275,00), Önök élnek eladási jogukkal és T+2 értéknappal 285,00-ös árfolyamon 100.000 EUR-t adnak el.
- Az aktuális EUR/HUF árfolyam 285,00 felett van (pl: 292,00), Önök nem hívják le eladási jogukat, amennyiben szükséges, a devizát az aktuális piaci árfolyamon tudják értékesíteni.

Az eladási opció vásárlásának előnye:

- **Védelmi szintet** jelent, így korlátozni képes a kedvezőtlen irányú árfolyam elmozdulásból adódó veszteséget.
- Mivel **kötelezettséget nem jelent, csak jogot**, lehetővé teszi a kedvező irányú árfolyam elmozdulásban rejlő lehetőségek kihasználását.
- Az ügylet **„vesztesége”** az opciós díjban **maximalizált**.
- Az ügylet futamideje során **pótfedezet nyújtási kötelezettség nem keletkezhet**

Az eladási opció vásárlásának hátránya:

- Az eladási jog vétele **költséget jelent**.

Az ügylet piaci értéke a futamidő során folyamatosan változhat. Az ügylet értékének alakulására hatással van többek között a spot árfolyam, a forward árfolyam, a két deviza kamatszintje, az árfolyam változékonysága (volatilitása), a lejáratig hátralévő idő.

Vételi opció kiírása

Mikor ajánljuk?

- Stabil piacon, ahol az árfolyam szűkebb sávban mozog.

Termékleírás

Ügyfelünk egy vételi opció eladásával **kötelezettséget vállal** egy meghatározott mennyiségű deviza meghatározott árfolyamon történő **eladására** valamely más deviza ellen. Ügyfelünknek **a lejáratkor aktuális piaci árfolyam függvényében** kell megfelelnie eladási kötelezettségének és a kötelezettség vállalás fejében az opció vevőjétől **opciós prémiumot kap**.

Példa:

Tegyük fel, hogy 3 hónap múlva 100.000 EUR bevételük keletkezik. A terveiknek egy 290,00-es árfolyamszint már megfelelne, de az aktuális piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF. A konverzióra nincs feltétlenül szükségük, ezért nem ragaszkodnak klasszikus fedezeti ügylet kötéséhez. Mivel Önök stabil EUR/HUF árfolyamra számítanak, a Bank vételi opció kiírását javasolja Önöknek.

Önök egy 3 hónapos, 290,00-es kötési árfolyamú, 100.000 EUR-ra vonatkozó EUR vételi/HUF eladási opciót írnak ki, vagyis 290,00-es árfolyamon eladási kötelezettséget vállalnak, melyért 5,4 HUF/EUR, azaz 540.000 HUF prémiumot kapnak. (A prémium az üzletkötést követő második munkanapon kerül jóváírásra a folyószámlájukon.)

Három hónap múlva az aktuális (12:00 órai) EUR/HUF árfolyam függvényében a következők történhetnek:

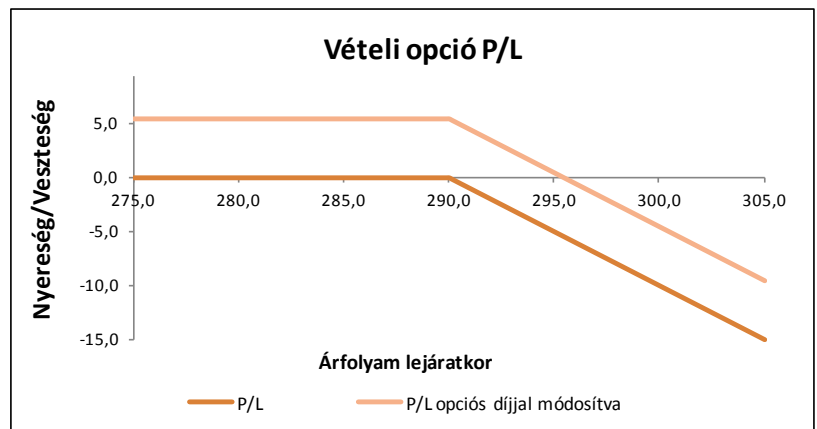
- Az aktuális EUR/HUF árfolyam 290,00 alatt van (pl.: 282,00), Önökről nem hívják le az opciót. Amennyiben szükséges a 100.000 EUR-t az aktuális árfolyamon, 282,00-n tudják eladni. Az opció kiírásáért korábban megkapott 5,4 HUF/EUR prémium felfogható egyfajta árfolyamjavító tételként, így tulajdonképpen az ügylet eredményeképpen $282,00 + 5,40 = 287,40$ -es árfolyamot tudnak érvényesíteni. (A számítás során figyelmen kívül hagytuk a pénz időértékét, és nem az opciós díj felkamatoztatott értékével számoltunk.)
- Az aktuális EUR/HUF árfolyam 290,00 felett van (pl.: 297,00): Önökről lehívják az opciót, tehát T+2 értéknappal 100.000 EUR-t adnak el 290,00-es árfolyamon. Az opció kiírásáért korábban megkapott 5,4 HUF/EUR prémium ebben az esetben is felfogható árfolyamjavító tételként, így tulajdonképpen az ügylet eredményeképpen $290,00 + 5,40 = 295,40$ -es árfolyamot tudnak érvényesíteni, mely még mindig megfelel a terveikben szereplő 290,00-es célárfolyamnak. (A számítás során figyelmen kívül hagytuk a pénz időértékét, és nem az opciós díj felkamatoztatott értékével számoltunk.)

A vételi opció kiírásának előnye:

- Stabil piaci árfolyamok mellett a prémium által lehetővé teszi **plusz bevétel** realizálását üzletkötéskor.

A vételi opció kiírásának hátránya:

- Csak a kötési árfolyam szintjéig** teszi lehetővé a **kedvező irányú árfolyam elmozdulásban** való részvételt.
- Nem jelent védelmet** az árfolyam kedvezőtlen irányú elmozdulása ellen, árfolyamkockázat fedezésére nem alkalmas.
- Az ügylet ügylet piaci értéke a futamidő során folyamatosan változhat. Az ügylet értékének alakulására hatással van többek között a spot árfolyam, a forward árfolyam, a két deviza kamatszintje, az árfolyam változékonysága (volatilitása), a lejáratig hátralévő idő. A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

4.4.9. Zero cost collar (ZCC)

Kockázati szint

A ZCC (Árfolyamplafon és árfolyamküszöb fixálása költségmentesen) opciós ügyletek rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					ZCC

Mikor ajánljuk?

- Ha jelentősebb forinterősödést várnak.
- Ha nem számítanak jelentősebb forintgyengülésre, de az árfolyam kedvező irányú elmozdulásából részesedni szeretnének.
- Ha a védelmi szint kötési árfolyama megfelel a tervezés során alkalmazott árfolyamnak.

Termékleírás

A **collar** olyan **összetett opciós stratégia**, ami – jelen esetben – egy eladási opció vásárlásából és egy magasabb kötési árfolyamon lévő vételi opció eladásából áll, ezáltal az árfolyamot két meghatározott szint, **egy plafon és egy küszöb közé szorítja**. Az üzletkötések **minimális összege 100.000 EUR**, vagy ennek ellenértéke más devizában.

Példa:

Tegyük fel, hogy érvényben lévő szerződéseik részeként 3 hónap múlva 100.000 EUR bevételük keletkezik. Az aktuális piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF. Tartanak a forint erősödésétől, ugyanakkor nem várnak lényegesebb forintgyengülést. A bank **zero cost collar** stratégiát javasol Önöknek.

Egy 3 hónapos 284,00-es kötési árfolyamú 100.000 EUR-ra vonatkozó EUR eladási/HUF vételi opció megvásárlásával jogot szereznek arra, hogy 3 hónap múlva 284,00-es árfolyamon adhassanak el EUR-t. Ezzel párhuzamosan egy 294,00-es kötési árfolyamú 100.000 EUR-ra vonatkozó EUR vételi/HUF eladási opció eladásával kötelezettséget vállalnak arra, hogy 3 hónap múlva 294,00-es árfolyamon adnak el EUR-t. A két opció prémiuma ugyanannyi, ezért ez a technika költségmentes.

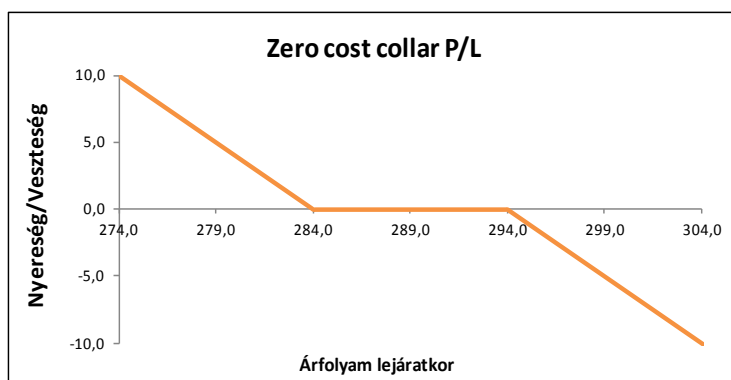
Három hónap múlva az aktuális (12:00 órai) EUR/HUF árfolyam függvényében a következők történhetnek:

- Az EUR/HUF árfolyam alacsonyabb, mint 284,00 (pl: 270,00). Önök élnek eladási jogukkal, és 284,00-es árfolyamon T+2 nappal 100.000 EUR-t adnak el. A 294,00-es vételi jogot nem hívják le Önökről.

- Az EUR/HUF árfolyam 284,00 és 294,00 között van (pl: 290,00): nem élnek eladási jogukkal 284,00-n, és Önökről sem hívják le eladási kötelezettségüket 294,00-n. Az aktuális piaci árfolyamon, 290,00-en értékesíthetik devizájukat.
- Az EUR/HUF árfolyam magasabb, mint 294,00 (pl: 296,00): nem élnek 284,00-en eladási jogukkal, ugyanakkor Önökről lehívják 294,00-en az opciót, így T+2 nappal 294,00-es árfolyamon 100.000 EUR-t értékesítenek.

A zero cost collar előnye:

- Részben lehetővé teszi a **kedvező irányú árfolyammozgás kihasználását**.
- **Korlátozni képes a kedvezőtlen irányú elmozdulásból** adódó potenciális veszteséget.
- **Költségmentes** stratégia.

A zero cost collar hátránya:

- **Limitált részvétel** az árfolyam **kedvező irányú elmozdulásából**. A potenciális veszteség korlátlan. Az ügylet piaci értéke a futamidő során folyamatosan változhat. Az ügylet értékének alakulására hatással van többek között a spot árfolyam, a forward árfolyam, a két deviza kamatszintje, az árfolyam változékonysága (volatilitása), a lejáratig hátralévő idő.
- A piaci mozgások függvényében az ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

A termék felépítése

- A ZCC egy call és egy put opcióból áll össze.

4.4.10. Sirály

Kockázati szint

A sirály opciós ügyletek rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Sirály

Mikor ajánljuk?

- Ha egy szélesebb sávon belüli árfolyammozgást várnak.
- Ha a jelenlegi árfolyamszintnél kedvezőbb szintet kell elérniük terveik teljesítéséhez.
- Ha költségmentesen szeretnék lefedezni árfolyamkockázatukat, de részesedni szeretnének a kedvező irányú árfolyam elmozdulásból is.

Termékleírás

A sirály olyan **összetett költségmentes opciós stratégia**, melyet három különböző kötési árfolyamú opció alkot:

- egy **alacsony kötési árfolyamú** eladási opció eladása: **vételi kötelezettség**
- egy **közepes kötési árfolyamú** eladási opció vétele: **eladási jog**
- egy **magas kötési árfolyamú** vételi opció eladása: **eladási kötelezettség.**

Az üzletkötés összege **minimum 100.000 EUR** lehet, vagy ennek megfelelő összeg más devizában számolva.

Példa:

Tegyük fel, hogy 1 év múlva 100.000 EUR bevételük keletkezik. Az aktuális árfolyam 285,00-ön van, míg terveik teljesítéséhez 295,00 feletti átváltási árfolyamra van szükségük. Önök félnek egy kisebb forinterősödéstől, ugyanakkor egy esetleges gyengébb forint által adott kedvező árfolyamszintet is szeretnének kihasználni. A bank 1 éves sirály opciós stratégiát ajánl Önöknek.

A stratégia építőkövei a következők:

- 295,00-ös kötési árfolyamú eladási jog: ez egy védelmi szintet jelent, ez az árfolyamszint lehetővé teszi terveik teljesülését.
- 315,00-ös kötési árfolyamú eladási kötelezettség: feladata a 295,00-ös védelmi szint részfinanszírozása, ugyanakkor 315,00-ig lehetővé válik a forintgyengüléséből eredő kedvező árfolyamszint kihasználása.

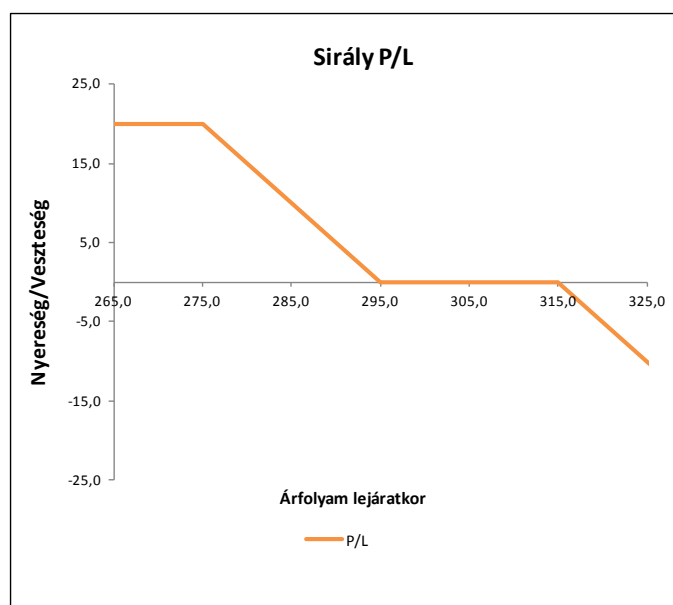
- 275,00-ös kötési árfolyamú vételi kötelezettség: feladata a 295,00-ös védelmi szint részfinanszírozása, a kötelezettség csak nagyobb mértékű forintérsődéskor lép életbe.

1 év múlva (lejárat nap 12 órakor) az EUR/HUF árfolyam aktuális szintjétől függően a következők történhetnek:

- Az aktuális árfolyam 315,00 felett tartózkodik: Önökről lehívják a 315,00-ös kötési árfolyamú opciót, így 315,00-ös árfolyamon T+2 nappal 100.000 EUR-t adnak el, a másik két opció nem kerül lehívásra.
- Az aktuális árfolyam 295,00 és 315,00 között van: egyik opció sem kerül lehívásra, az ügylet piaci árfolyamon köttetik.
- 275,00 és 295,00 között: Önök élnek eladási jogukkal és 295,00-ös árfolyamon T+2 nappal 100.000 EUR-t adnak el. A másik két opció nem kerül lehívásra.
- 275,00 alatt: élnek eladási jogukkal így T+2 nappal 295,00-ös árfolyamon 100.000 EUR-t adnak el, ugyanakkor lehívják Önökről 275,00-ös kötési árfolyamú eladási opciót, tehát párhuzamosan 275,00-ös árfolyamon T+2 értéknappal 100.000 EUR-t vásárolnak. A 315,00-ös eladási kötelezettségüknek természetesen nem kell eleget tenniük. A nettó EUR pozíciójuk így zéró, a két ügyleten $(295,00 - 275,00) \times 100.000 = 2.000.000$ HUF nyereséget könyvelhetnek el, mely a fenti összeggel kompenzálja Önöket azért, hogy a szükséges devizamennyiséget az aktuális piaci árfolyamon, 275,00 alatt kénytelenek eladni.

A sirály előnye:

- Az **alacsony kötési árfolyam felett** (275,00) lehetővé teszi **terveik teljesítését**.
- Az **alacsony kötési árfolyam alatt kompenzálja** a kedvezőtlen irányú árfolyam elmozdulást.
- Korlátozottan lehetővé teszi az árfolyam **kedvező irányú elmozdulásában való részvételt**.
- **Költségmentes** stratégia.
- A várakozások és az üzletkötéskor elérhető piaci feltételek figyelembevételével **testre szabható** árfolyam-fedezési eszközt jelent a kockázatok kezelésében.

A sirály hátránya:

- **A magas kötési árfolyam felett** nem tudnak élni a kedvező árfolyamszinttel.
- A potenciális veszteség korlátlan.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.
- Az ügylet piaci értéke a futamidő során folyamatosan változhat. Az ügylet értékének alakulására hatással van többek között a spot árfolyam, a forward árfolyam, a két deviza kamatszintje, az árfolyam változékonysága (volatilitása), a lejáratig hátralévő idő.

A termék felépítése

- A sirály ügylet három darab call és put opcióból áll össze, melyeknek lehívási árfolyama különböző.

4.4.11. Target Profit forward (TPF)

Kockázati szint

A Target Profit forward ügyletek rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					TPF

Mikor ajánljuk?

- Ha a jelenlegi **árfolyamszint stabilizálódását** várják 2-3 hónap időintervallumon belül.
- Ha a klasszikus határidős árfolyamnál kedvezőbb árfolyamszintet szeretnének elérni és ezért **hajlandóak korlátozni a nyereségüket.**
- Ha **folyamatos deviza árbevétellel** rendelkeznek, amivel szemben nem állnak devizában keletkező kiadások.

Termékleírás

A Target Profit Forward olyan **határidős ügylet jellegű opciós struktúra**, amelyhez egy **maximálisan megnyerhető profit összeg** tartozik. Az ügylet **12 határidős átváltásra szól** (pl. az üzletkötési napot követő minden hónap azonos munkanapjai a lejáratok). Az ügyletnek időszakonként különböző határidős árfolyam tartozik. A konverzió az időszaknak megfelelő TPF árfolyamon teljesül, mindaddig, amíg **az elért összes nyereség** nem éri el **a maximálisan megnyerhető profitot**. Annak **elérésekor a hátralévő lejáratok törlődnek!**

A megnyert profit kalkulációja: $\text{kötési összeg} \times (\text{határidős árfolyam} - \text{Európai Központi Banki fixing})$. Lejáratonként a megnyert profittal csökken a fennmaradó megnyerhető profit összege.

Az üzletkötés összege **minimum 500.000 EUR** lehet, vagy vele egyenértékű más deviza.

Példa:

Tegyük fel, hogy üzleti partnereik az elkövetkező 1 évben havonta 1 millió eurót fizetnek Önöknek. A piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF. Azt várják, hogy az elkövetkező 2-3 hónapban az EUR/HUF árfolyam 280,00-290,00 között mozoghat, de célárfolyamuk 290,00 feletti. Szeretnének fedezeti ügyletet kötni az euró bevételekre.

A Bank **Target Profitforward ügylet**et ajánl Önöknek. A 297,42-es klasszikus határidős átlagárfolyammal szemben az elkövetkező tizenkét hónapra 300,00-as határidős árfolyamot tudnak fixálni. A maximálisan megnyerhető profit 30.000.000 forint.

Tegyük fel, hogy az első lejáratkor (az első hónap végén) az ECB fixing árfolyam 283,00. Ekkor Önök 300,00-on eladják eurójukat és a maximálisan megnyerhető profit $(300,00 - 283,00) \times 1.000.000 = 17.000.000$ forinttal csökken. Fennmaradó megnyerhető profit: 13.000.000 forint.

Második lejáratkor (a második hónap végén) az ECB fixing legyen 291,00. Ekkor Önök 300,00-on eladják eurójukat és a fennmaradó megnyerhető profit $(300,00 - 291,00) \times 1.000.000 = 9.000.000$ forinttal csökken. Fennmaradó megnyerhető profit: 4.000.000 forint.

Harmadik lejáratkor (a harmadik hónap végén) az ECB fixing legyen 287,00. Mivel a megnyerhető profit $(300,00 - 287,00) \times 13.000.000 = 13.000.000$ forint lenne, ugyanakkor a fennmaradó megnyerhető profit csak 4.000.000 forint, ezért Önök 300,00-on csak eurójuk egy részét (a 4.000.000 forint fennmaradó profitnak megfelelő arányban!) tudják eladni. A hátralévő ügyletek törlődnek!

Tegyük fel, hogy az árfolyamok másképpen alakulnak és az ügylet megkötése után a forint hirtelen nagymértékben gyengülni kezd, és 310-es szinten stabilizálódik a következő 12 hónapra. Ebben az esetben $(310 - 300) \times 12 \times 1.000.000 = 120.000.000$ veszteség keletkezik.

Amennyiben egy lejáratkor veszteség keletkezik, akkor az nem változtatja a megnyerhető profit összegét.

A Target Profit forward előnye:

- A Target Profit forwardra jegyzett árfolyamok átlaga **kedvezőbb, mint a klasszikus határidős árfolyamok átlaga.**
- A piaci árfolyam mozdulatlansága mellett **néhány hónap alatt elérhető a maximálisan megnyerhető profit**, melynek hatására a későbbi ügyletek megszűnnek.
- **Költségmentes stratégia**, az árfolyam minden költséget tartalmaz, egyéb költség nem terheli az ügyletet.

A Target Profit forward hátránya:

- Az ügylet a kedvezőbb árfolyam fejében **korlátozza a megnyerhető profit mértékét, míg a potenciális veszteség korlátlan.**
- Egy hirtelen, **nagymértékű forintgyengülés** esetén Önök nem tudják kihasználni a kedvezőbb árfolyamokat, mivel a **Target Profit forwarddal rögzített árfolyamokon** kell devizát eladniuk (hasonlóan a normál határidős ügyletekhez, bár annál kedvezőbb árfolyamon).
- Ha a teljes futamidőre megmarad az ügylet, akkor **az utolsó lejáratok konverziós árfolyama kedvezőtlenebb** lehet a normál forward árfolyamoknál.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

A termék felépítése

- A termék útvonalfüggő opció.

4.4.12. Ázsiai típusú opció (Average rate option)

Kockázati szint

Az ázsiai opciós ügyletek rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek. Az opció irányától függően magas, illetve rendkívüli kockázatú befektetések, és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
				Vásárolt Ázsiai opciós ügylet	Eladott Ázsiai opciós ügylet

Mikor ajánljuk?

- Ha forinterősödéstől tartanak, de nem zárják ki a stabilan gyengébb forintot.
- Az év folyamán egyenletesen felmerülő, kisebb összegű devizabevételek árfolyamkockázatának fedezésére.
- Ha az európai típusú opció prémiuma meghaladja a fedezésre szánt keretet.

Termékleírás

Az ázsiai típusú devizaopció vásárlójának a lejáratot követően a Bank kifizeti a futamidő alatti referencia árfolyam átlagárfolyama és az opció kötési árfolyama közötti különbséget, amennyiben a kötési árfolyam vételi jog esetében alacsonyabb, eladási jog esetében magasabb a futamidő alatti referencia árfolyam átlagárfolyamánál. Az üzletkötések minimális összege 500.000 EUR, vagy ennek ellenértéke más devizában.

Példa:

Tegyük fel, hogy bevételeiket euróban realizálják, míg kiadásai forintban jelentkeznek. A következő 1 év folyamán várakozásaik szerint egyenletes eloszlásban 500.000 EUR árbevételük keletkezik. Az aktuális piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF.

Vásárolnak egy 1 éves, 285,00 EUR/HUF kötési árfolyamú ázsiai típusú eladási opciót. Az opcióhoz tartozó referenciaárfolyam az Európai Központi Bank (ECB) által fixált hivatalos EUR/HUF árfolyam. Az opcióért az ügyletkötéskor 4,9 forint prémiumot fizetnek eurónként.

Év közben az árbevételüket az aktuális piaci árfolyamon forintra konvertálják.

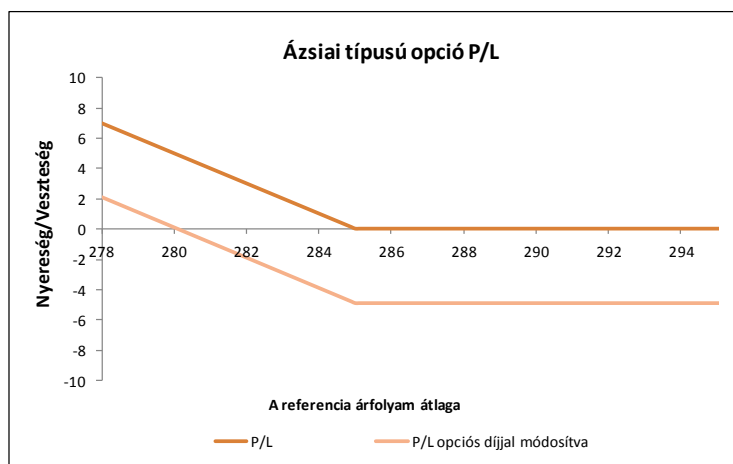
1 év múlva az EUR/HUF futamidő alatti alakulásától függően a következők történhetnek:

- Az EUR/HUF devizapár év közben többségében 285,00 fölötti szinteken mozgott, így a referenciaárfolyam átlagárfolyama 285,00 felett van. Az opció nem végződik kifizetéssel, ugyanakkor év közben élvezték a gyengébb forint előnyeit.

- Az EUR/HUF devizapár év közben többségében 285,00 alatti szinteken mozgott, így a referenciaárfolyam átlagárfolyama 285,00 alatt van. Legyen ez 272,00. Bár Önök év közben az erős forint miatt árfolyamvesztést szenvedtek el, kompenzációként $285,00 - 272,00 = 13$ HUF/EUR opciós kifizetésben fognak részesülni a megvásárolt opcióból adódóan.

Az ázsiai típusú opció előnye:

- **Makrofedezési stratégia**, mellyel az év közben folyamatosan felmerülő, kisebb összegek devizakockázata kezelhető.
- **Kompenzálja** az év közben elszenvedett árfolyamvesztést.
- Mivel a referenciaárfolyam átlagárfolyama kevésbé volatilis, mint a lefedett devizapár volatilitása, ezért az Önök által fizetett **opciós prémium alacsonyabb, mint egy európai típusú opció esetében.**
- A várakozások figyelembe vételével a piaci viszonyok függvényében **testre szabható** árfolyam-fedezési eszközt jelentenek a kockázatok kezelésében.

Az ázsiai típusú opció hátránya:

- **A referenciaárfolyam átlaga eltérhet** az Önök által év közben **konvertált összegek átlagárfolyamától.**
- Az opciós prémium **költségként** jelentkezik.
- **Az ázsiai opció eladása esetén a potenciális veszteség korlátlan.**
- **A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.**
- **Az ügylet piaci értéke** a futamidő során folyamatosan változhat. Az ügylet értékének alakulására hatással van többek között a spot árfolyam, a forward árfolyam, a két deviza kamatszintje, az árfolyam változékonysága (volatilitása), a lejáratig hátralévő idő.

4.4.13. Az árfolyamváltozásoktól függő exportőr fedezeti stratégia kiválasztása

ÁRFOLYAM-VÁRAKOZÁS						
ÜGYLETTÍPUS	Nagymértékű forinterosódés	Kismértékű forinterosódés	Stabil piac	Kismértékű forintgyengülés	Nagymértékű forintgyengülés	Bizonytalan piac
Határidős ügylet (forward ügylet)	👍👍👍	👍👍	👍	👎	👎👎👎	👍
Flexi forward	👍👍👍	👍👍	👍	👎	👎👎👎	👍
Knock-out forward	👎👎👎	👍👍👍	👍👍	👍	👎👎	👍👍
No touch forward	👍	👍👍👍	👍👍	👍	👎👎	👍
Forward extra	👍👍👍	👍👍👍	👍👍👍	👍	👎👎	👍👍
Participating forward	👍👍👍	👎👎	👎👎	👎👎	👎👎👎	👍
Put Opció vásárlása	👍👍👍	👍👍	👎	👎	👎	👍👍
Call Opció kiírása	👎👎	👍	👍	👍	👎👎👎	👎
Zero cost collar	👎	👍	👍	👍	👎	👍👍
Sirály	👍	👍👍	👍👍👍	👍👍	👎	👍👍
Target profit forward	👍👍👍	👍👍👍	👍👍👍	👍	👎👎👎	👍👍
Ázsiai típusú opció vásárlása	👍👍	👍	👎	👎	👎	👍👍
Ázsiai típusú opció kiírása	👎👎	👎	👍👍	👍	👎👎👎	👎👎

4.5. Importőrök számára ajánljuk

4.5.1. Limitáras megbízás

A konverziók árfolyamának az Ügyfél szempontjából történő **optimalizálására** nyílik lehetőség az ún. limitáras megbízásokon (ordereken) keresztül, melyet a Bank **minimum 100.000 EUR**, vagy vele egyenértékű más deviza esetén tud vállalni.

A limitáras megbízásoknak két alapvető fajtáját különböztethetjük meg: a **firm** és a **call order**eket.

Firm megbízás

Termékleírás

Firm megbízás (**firm order**) esetén az Ügyfél arra utasítja a Bankot, hogy egy általa meghatározott, az akkor érvényes piaci árfolyamtól kedvezőbb árfolyamon **hajtsa végre a konverziót, amennyiben** a megbízás érvényességi idején belül a bank által jegyzett **árfolyam eléri a kívánt szintet**. A firm megbízás lejáratáról az Ügyfél dönthet, **adott időpontig** (pl: 2012.09.13. 16:00 óra), illetve **visszavonásig lehet egy megbízás érvényes**. A megbízás teljesüléséről telefonon értesítjük Ügyfeleinket. A firm megbízások további típusai is léteznek, ezeket a későbbiekben tárgyaljuk. A firm megbízás rögzítésének feltétele az aláírt Treasury Keretszerződés.

Példa:

Tegyük fel, hogy 30.000.000 HUF bevétel folyik be a számlájukra, melynek EUR ellenértékére legkésőbb 1 héten belül szükségük van, hogy szállítóik felé teljesíteni tudják fizetési kötelezettségüket. Az aktuális piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF, Önök viszont 280,00-as árfolyamot szeretnének elérni.

Önök adnak a Banknak egy firm megbízást, hogy 280,00-as árfolyamszinten váltson a Bank 30.000.000 HUF-t EUR-ra, amennyiben 1 héten belül az árfolyam eléri a 280,00-as árfolyamszintet.

Tegyük fel, hogy 3 nap múlva a piaci árfolyam a 280,00-as szint alá süllyed, ekkor a Bank telefonon értesíti Önöket, hogy a megbízás teljesült: a Bank a 30.000.000 HUF-t 280,00-as árfolyamon EUR-ra váltotta.

Ha 1 hét múlva 16:00 óráig a piac nem érte el a 280,00-as árfolyamszintet, a megbízás automatikusan érvényét veszti. Önök, ha úgy döntenek, az aktuális piaci árfolyamon válthatják át forintbevételüket euróra.

A firm megbízás előnye:

- A legtöbb devizapárban már 24 órás globális piac működik. Ennek köszönhetően a konverzió akkor is kedvező árfolyamszinten mehet végbe, ha az árfolyam az **üzletkötési órákon kívül** éri el a kívánt árfolyamszintet.
- Szélsőségesen volatilis piacon **elérhetővé válhat a rövid ideig érvényes** alacsony **árfolyamszint**.

- A piac kedvezőtlen irányba való elmozdulása esetén a firm megbízáson keresztül lehetőség nyílik a **veszteség minimalizálására** is. Ebben az esetben az Ügyfél arra ad megbízást, hogy a Bank akkor hajtsa végre a konverziót, ha az árfolyam érint egy, az akkor érvényes piaci árfolyamtól magasabb szintet (stop loss megbízás).
- Az Ügyfélnek **nem kell figyelnie az árfolyammozgást**, a Bank átvállalja annak terhét.
- **Költségmentes**, a szolgáltatás díjmentesen vehető igénybe.

A firm megbízás hátránya:

- Kötelezettségvállalás az Ügyfél részéről: az árfolyamszint elérésekor automatikusan megtörténik a konverzió, így az Ügyfélnek nincs lehetősége az újabb információk birtokában megváltoztatni korábbi döntését.

Call megbízás

Termékleírás

Call megbízás esetén az Ügyfél arra utasítja a Bankot, hogy egy általa **meghatározott árfolyam elérésekor** a Bank **értesítse** őt.

Példa:

Az előbbi helyzetet alapul véve, Önök a Banknak egy call megbízást adnak, azaz arra adnak utasítást, hogy amennyiben a 280,00-as árfolyamszintet érinti a piaci árfolyam, értesítsük Önöket.

Tegyük fel, hogy 3 nap múlva az árfolyam a 280,00-as szint alá süllyed. Ekkor a Bank telefonon értesíti Önöket, hogy elérhetővé vált a 280,00-as árfolyam.

Amennyiben az árfolyamszintet megfelelőnek találják, Önök 280,00-as árfolyamon tudnak eurót vásárolni.

A call megbízás előnye:

- Ügyfeleink az **új piaci információk birtokában tudnak dönteni** arról, hogy az adott árfolyamszinten végrehajtják-e a konverziót.
- **Költségmentes**, a szolgáltatás díjmentesen vehető igénybe.

A call megbízás hátránya:

- Az Ügyfél **csak az üzletkötés óráin belül** érvényes árfolyamszinteket tudja elérni, nem tudja kihasználni a 24 órás devizapiac adta lehetőségeket.
- A **sikeres kapcsolatfelvétel** gyorsan változó piacon kedvezőtlen irányba is **elmozdulhat az árfolyam**: a konverziót már nem tudja a Bank végrehajtani a kitűzött árfolyamszinten.

4.5.2. Határidős ügylet (Forward)

Kockázati szint

A határidős ügyletek rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLT KOCKÁZAT
					Határidős ügylet

Mikor ajánljuk?

- Ha forintgyengülést várnak.
- Ha nem várnak nagyobb mértékű forinterősödést.
- Ha rendelkeznek egy célárfolyammal (Pl.: a pénzügyi tervezéshez használt árfolyam), melynek az ajánlott határidős árfolyam megfelel.
- Ha a határidős árfolyamot érvényesíteni tudják a termékek és szolgáltatások árazásánál.

Termékleírás

A határidős ügylet az árfolyamkockázat kiküszöbölésének legegyszerűbb módja, mely által Ügyfeleink **fixálhatják egy adott deviza jövőbeni árfolyamát**. Egy határidős ügylet esetén az üzletkötés pillanatában rögzítjük az ügyletkötés összegét, az árfolyamot, a lejáratot, de a pénzügyi teljesítésre csak a lejárat napján (T+2 napon túl) kerül sor. Határidős ügyletet a Bank **minimum 50.000 EUR**, vagy vele egyenértékű más deviza esetén tud kötni.

A határidős árfolyam és az aktuális spot (T+2 napos) árfolyam között a megfelelő futamidőre vonatkozó deviza és forint kamatlábak különbsége teremti meg a kapcsolatot.

Példa:

Tegyük fel, hogy külföldi partnereiknek 3 hónap múlva 50.000 EUR-t kötelesek fizetni. Tartanak egy esetleges forintgyengüléstől, és szeretnék kiküszöbölni az ügyletből eredő árfolyamkockázatot, ezért egy határidős ügylet keretében szeretnék megvásárolni a jövőben kifizetésre kerülő 50.000 EUR-t.

A Bank jegyez Önöknek egy határidős árfolyamot, mely a következőképpen alakul: Határidős árfolyam = Aktuális spot árfolyam+ futamidőre vonatkozó kamatkülönbözet.

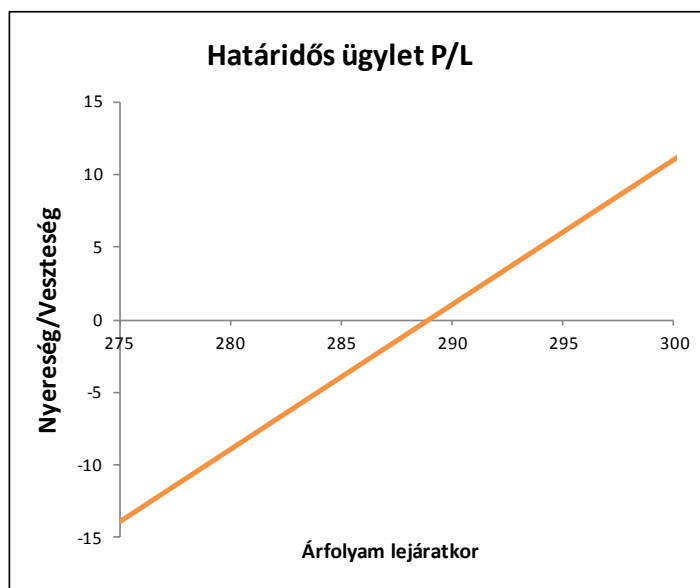
Határidős árfolyam = 285,00+3,88 = 288,88.

Tehát Önök 288,88-as árfolyamon 3 hónapos határidőre 50.000 EUR-t vásárolnak Bankunktól.

3 hónap múlva a piaci árfolyamtól függetlenül az 50.000 EUR átváltása ezen az előre meghatározott 288,88-as árfolyamon történik meg.

A határidős ügylet előnye:

- Az árfolyamkockázat megszüntetése, **ismert átváltási ráta.**
- Az ügylet **bármely munkanapra** köthető (kivéve, ha a nap az adott devizában ünnepnap).
- 50.000 EUR értékhatár felett **bármely összegre** köthető fedezeti ügylet, az összegek kerekítése nem feltétel.
- A pozíció ellentétes irányú határidős ügylettel bármikor **visszazárható**, az érvényes piaci feltételek mellett.
- **Költségmentes**, az árfolyam minden költséget tartalmaz, egyéb költség nem terheli az ügyletet.

A határidős ügylet hátránya:

- A határidős ügylet mind az Önök részéről, mind a Bank részéről **feltétlen kötelezettségvállalás**, a lejáratkori piaci árfolyamtól függetlenül Önök a megállapodott árfolyamszinten kötelesek megvásárolni a devizát, így egy nagyobb forinterősödésből (árfolyam-csökkenésből) nem tudnak profitálni.
- Amíg adott futamidőre a forint kamatok magasabbak a deviza kamatoknál, addig a határidős árfolyamok kedvezőtlenebbek, mint az aktuális piaci árfolyamok: **a kamatkülönbözet az importőrök ellen dolgozik.**
- A potenciális veszteség korlátlan.
- Az ügylet futamideje során a határidős ügylet piaci értéke folyamatosan változhat. A változást többek között a következő tényezők befolyásolják: spot árfolyam, a két deviza piaci kamatszintjeinek és az azok közötti különbségnek az alakulása. Az ügylet futamidő alatti piaci értékére ható egyéb kockázati tényezőket jelen Útikalauz kockázati tényezőkre vonatkozó része tartalmazza. A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

4.5.3. Flexi forward

Kockázati szint

A flexi forward ügyletek rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Flexi forward

Mikor ajánljuk?

- Ha deviza kiadásai időbeli eloszlása nem tervezhető pontosan.
- Ha forintgyengülést várnak.
- Ha nem várnak nagyobb mértékű forinterősödést.
- Ha rendelkeznek egy célárfolyammal, melynek az ajánlott flexi forward árfolyam megfelel.
- Ha a flexi forward árfolyamot érvényesíteni tudják a termékek és szolgáltatások árazásánál.

Termékleírás

A flexi forward olyan határidős ügylet, ahol **a lejárat** nem egyetlen jövőbeli időpont, hanem **egy előre meghatározott időtartam** (maximum 1 hónap), mely egészére érvényes a Bank által jegyzett árfolyam. A pénzügyi teljesítésre (az ügylet ún. lejáratására) a perióduson belül az Ügyfél kérését követően, vagy a periódus utolsó napján automatikusan kerül sor.

Példa:

Tegyük fel, hogy üzleti partnereik teljesítésétől függően leghamarabb 2, de legkésőbb 3 hónap múlva 40.000.000 HUF árbevétel jelenik meg a számlájukon, mely árbevételből Önöknek a lehető leghamarabb, 150.000 EUR értékben ki kell elégíteniük külföldi szállítóikat. Tartanak egy esetleges forintgyengüléstől, ezért szeretnék kiküszöbölni az ügyletből eredő árfolyamkockázatot. A Bank flexi forwardot javasol Önöknek.

A Bank által jegyzett árfolyam a 2-től 3 hónapig terjedő periódusra a következőképpen alakul:

Flexi forward árfolyam = Aktuális spot árfolyam + futamidőre vonatkozó kamatkülönbözet
 Flexi forward árfolyam = 285,00 + 3,88 = 288,88

Tehát Önök 288,88-as árfolyamon 2 hónaptól 3 hónapig terjedő futamidőre flexi forward keretében vásárolnak Bankunktól 150.000 EUR-t.

2 hónap múlva beérkezik belföldi partnereiktől 15.000.000 HUF a folyószámlájukra. Önök telefonon értesítik a Bankot, hogy 50.000 EUR-t szeretnének vásárolni a lekötött flexi **forward ügyletük** terhére az egyeztetett 288,88-as árfolyamon. Az értesítést követően a Bank a konverziót végrehajtja.

2 hónap és 1 hét múlva újabb 20.000.000 HUF érkezik a számlájukra, melyből 65.000 EUR konverziója az előbbiekhez hasonlóan megtörténik.

Lejáratkor, tehát az ügyletkötést követően 3 hónap múlva fennmaradó $150.000 - 50.000 - 65.000 = 35.000$ EUR-t a Bank automatikusan megvásárolja forintból az egyeztetett 288,88-as árfolyamon.

A flexi forward előnye:

- A beérkezés időpontját tekintve **kevésbé tervezhető** forint árbevétellel szembeni **devizakiadás** árfolyamkockázata is **lefedezhető**.
- Az **időtartam** az Önök igényeinek megfelelően alakítható, a 2 napos flexiforwardtól kezdődően a hosszabb flexi forwardokig egyaránt.
- A flexi forward lehetővé teszi az ún. **részlejáratást** is, vagyis ha a lekötött összeg egyik része már az időtartam elején rendelkezésre áll, megvalósulhat a részösszeg devizára váltása, a fennmaradó összeg pedig később kerül konvertálásra. A részlejáratás minimumösszege 50.000 EUR.
- **Többszöri részlejáratás** lehetséges.

A flexi forward hátránya:

- A flexi forward lehívási időszakára az árfolyam rögzített.
- A potenciális veszteség korlátlan.
- Az ügylet futamideje során a határidős ügylet piaci értéke folyamatosan változhat. A változást többek között a következő tényezők befolyásolják: spot árfolyam, a két deviza piaci kamatszintjeinek és az azok közötti különbségnek az alakulása. Az ügylet futamidő alatti piaci értékére ható egyéb kockázati tényezőket jelen Útikalauz kockázati tényezőkre vonatkozó része tartalmazza. A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

4.5.4. Knock-out (KO) forward

Kockázati szint

A KO forward olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, mely rendkívüli kockázatú befektetésnek és komplex pénzügyi eszköznek minősül.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					KO forward Határidős ügylet

Mikor ajánljuk?

- Ha nem várnak sem extrém forintérsődést, sem extrém forintgyengülést.
- Ha Önök a klasszikus határidős árfolyamnál kedvezőbb árfolyamszintet szeretnének elérni és ezért hajlandóak plusz kockázatot vállalni.
- Ha rendelkeznek egy célárfolyammal, melynek az ajánlott árfolyam megfelel.
- Normál határidős ügyletek mellé, az átlagárfolyam javítása céljából.

Termékleírás

A knock-out forward olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, melyhez tartozik egy olyan árfolyamszint **(kiütési szint/KO szint)**, amelyet ha bármikor a futamidő alatt érintenek a bankközi piaci jegyzések, **az ügylet maga megszűnik**. Az üzletkötés összege **minimum 200.000 EUR** lehet, vagy vele egyenértékű más deviza.

Példa:

Tegyük fel, hogy külföldi partnereiknek 1 év múlva 200.000 EUR-t kötelesek fizetni. A piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF. Önök tartanak egy kisebb forintgyengüléstől, ezért szeretnének fedezeti ügyletet kötni erre a 200.000 EUR értékű jövőbeli kiadásra, ugyanakkor nem várnak lényeges forintgyengülést az elkövetkező évben.

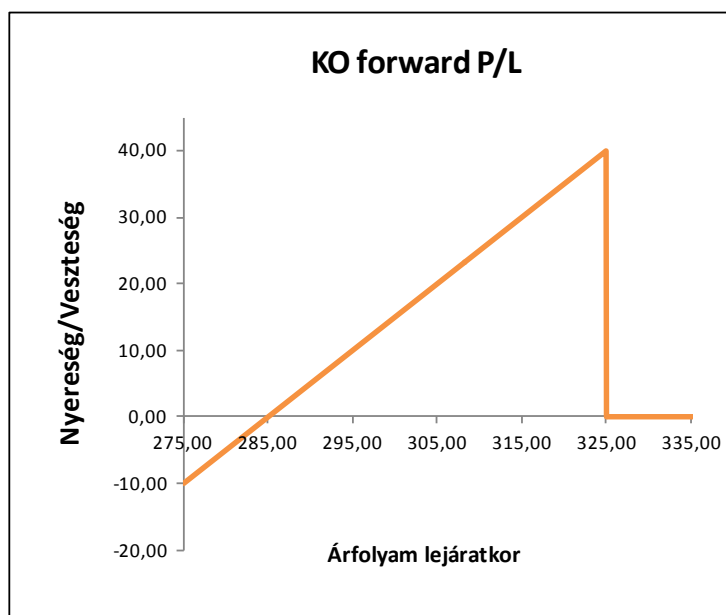
A Bank **KO forward ügylet**et ajánl Önöknek. A 298,24-es klasszikus határidős árfolyammal szemben Önök 285,00-ös határidős árfolyamot tudnak fixálni 1 évre előre, azzal a feltétellel, hogy a futamidő alatt a bankközi piaci jegyzések nem érintik a 325,00-ös EUR/HUF árfolyamszintet.

Tegyük fel, hogy a lejárat előtti 2. munkanap 12:00 óráig a bankközi piacon az EUR/HUF jegyzések nem érintették meg a 325,00-ös kiütési szintet. Ekkor Önök 1 év múlva az aznapi árfolyamtól függetlenül 285,50-ös árfolyamszinten 200.000 EUR-t vásárolnak HUF ellenében.

Tegyük fel, hogy az üzlet megkötése után 3 hónappal, a bankközi piaci jegyzések elérik a 325,00-ös árfolyamszintet. A Bank értesíti Önöket, hogy a **KO forward ügylet** megszűnt, Önök kivárhathatnak egy kedvezőbb árfolyamszintre (erősebb forint), vagy dönthetnek egy újabb határidős fedezés mellett.

A knock-out forward előnye:

- A knock-out forward árfolyam mindig **kedvezőbb, mint a klasszikus határidős árfolyam**.
- A kiütési szint eléréseig védelmet biztosít a forinterősödéssel szemben. Korlátozottan alkalmas fedezeti célra.
- **Költségmentes**, az árfolyam minden költséget tartalmaz, egyéb költség nem terheli az ügyletet.

A knock-out forward hátránya:

- Az ügylet a kedvezőbb árfolyam fejében **magasabb kockázatot** testesít meg az Önök számára, mivel a fedezettség állapota kedvezőtlen piaci folyamatok (egy nagyobb forintgyengülés) esetén megszűnhet.
- Ha nem ütődött ki az ügylet, akkor a lejáratkori piaci árfolyamtól függetlenül Önök a megállapodott árfolyamszinten kötelesek értékesíteni a devizát, így egy nagyobb forintgyengülésből (árfolyam emelkedésből) nem tudnak profitálni.
- A potenciális veszteség korlátlan.
- A piaci mozgások függvényében az ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

A termék felépítése

- A KO forward ügylet két darab azonos kiütési szinttel ellátott egzotikus call és put opcióból áll össze.

4.5.5. No touch forward

Kockázati szint

A No touch(NT) forward olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, mely rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					NT forward Határidős ügylet

Mikor ajánljuk?

- Ha nem várnak nagyobb mértékű forinterősödést.
- Ha Önök a klasszikus határidős árfolyamnál kedvezőbb árfolyamszintet szeretnének elérni és ezért hajlandóak plusz kockázatot vállalni.
- Ha nem várnak nagyobb forintgyengülést, de szeretnék fedezni kitétségüket, ha ez mégis bekövetkezne.
- Ha rendelkeznek egy célárfolyammal, melynek az ajánlott árfolyam megfelel.

Termékleírás

A no touch forward olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, mely **a klasszikus forward árfolyamnál kedvezőbb árfolyamot (elsődleges árfolyam)** biztosít azzal a feltétellel, hogy a futamidő alatt a bankközi piaci jegyzések nem érnek el egy előre meghatározott árfolyamszintet (érintési szint/no touch szint). Ha bármikor a futamidő alatt a bankközi piaci jegyzések elérik a **no touch** szintet, a határidős árfolyam módosul egy előre meghatározott, a klasszikus határidős árfolyamnál kedvezőtlenebb **másodlagos árfolyamszintre**. Az üzletkötés összege minimum 200.000 EUR lehet, vagy vele egyenértékű más deviza.

Példa:

Tegyük fel, hogy külföldi partnereiknek 1 év múlva 200.000 EUR-t kötelesek fizetni. A piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF. Tartanak a forint gyengülésétől, ezért szeretnének fedezeti ügyletet kötni erre a 200.000 EUR értékű jövőbeli kiadásra, ugyanakkor szeretnének a klasszikus határidős árfolyamtól kedvezőbb szintet elérni.

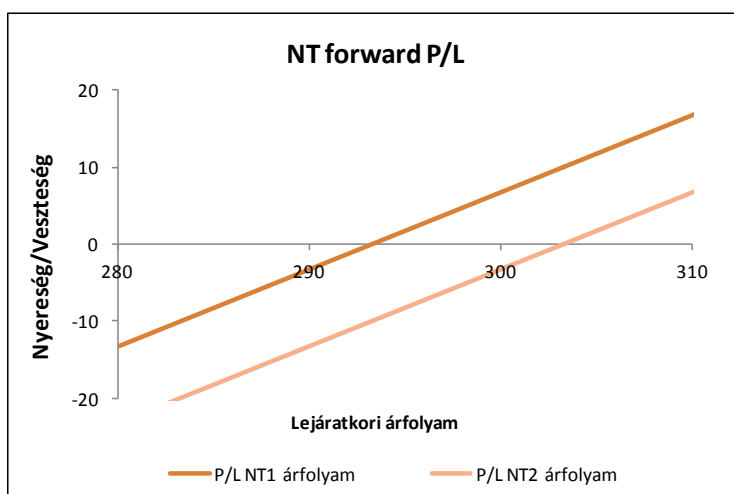
A Bank **NT forward ügyletet** ajánl Önöknek. A 298,24-es klasszikus határidős árfolyammal szemben Önök 293,24-es elsődleges árfolyamot tudnak fixálni 1 évre, azzal a feltétellel, hogy a futamidő alatt a bankközi piaci jegyzések nem érik el a 272,00-es EUR/HUF árfolyamszintet, ha az érintés bekövetkezik, a határidős árfolyam 303,24-re módosul.

Tegyük fel, hogy a lejárat előtti 2. munkanap 12:00 óráig a bankközi piacon az EUR/HUF jegyzések nem érintették meg a 272,00-es kiütési szintet. Ekkor Önök 1 év múlva az aznapi árfolyamtól függetlenül 293,24-es árfolyamszinten 200.000 EUR-t vásárolnak HUF ellenében.

Tegyük fel, hogy az üzlet megkötése után 3 hónappal, a bankközi piaci jegyzések megérintik a 272,00-es árfolyamszintet. A Bank értesíti Önöket, hogy a másodlagos árfolyam lépett érvénybe: a NT **forward ügylet** árfolyama 303,24-re módosult. Önök 1 év múlva az aznapi árfolyamtól függetlenül 303,24-es árfolyamszinten 200.000 EUR-t vásárolnak HUF ellenében.

A no touch forward előnye:

- **Kedvezőbb árfolyam** érhető el általa, mint a klasszikus határidős árfolyam.
- **Költségmentes**, az árfolyam minden költséget tartalmaz, egyéb költség nem terheli az ügyletet.
- Amíg adott futamidőre a forint kamatok magasabbak a deviza kamatoknál, addig a no touch szint elérésekor az ügylet profittal visszazárható.
- A **fedezettség** kedvezőtlen piaci folyamatok esetén sem szűnik meg.

A no touch forward hátránya:

- Az ügylet a kedvezőbb árfolyam fejében **magasabb kockázatot** testesít meg az Önök számára, mivel negatív piaci folyamatok (egy nagyobb forintgyengülés) esetén, az ügylet átalakul egy kedvezőtlenebb árfolyamszinten kötött ügyletté.
- A potenciális veszteség korlátlan.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

A termék felépítése

- A NT forward ügylet egy bináris és két call, illetve put opcióból áll össze.

4.5.6. Forward Extra

Kockázati szint

A forward extra olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, mely rendkívüli kockázatú befektetésnek és komplex pénzügyi eszköznek minősül.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Forward Extra Határidős ügylet

Mikor ajánljuk?

- Ha a forint gyengülésére számítanak.
- Ha nem számítanak nagyobb mértékű forinterősödésre.
- Ha rendelkeznek egy célárfolyammal, melynek az ajánlott árfolyam megfelel.

Termékleírás

A forward extra egy olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, mely egy meghatározott kötési árfolyamú, adott jövőbeli időpontra vonatkozó **vételi opció** által jogot biztosít ügyfelünk számára mindaddig, amíg a bankközi jegyzések el nem érnek **egy előre definiált belépési (knock-in, KI) szintet**, mely esetben az ügylet átalakul **határidős ügyletté** (kötelezettség vállalás).

Példa:

Tegyük fel, hogy 1 hónap múlva 200.000 EUR kiadásuk keletkezik. Az aktuális árfolyam 285,00-on van. A forint gyengülésére számítanak és szeretnék lefedezni az ebből adódó árfolyamkockázatukat, ugyanakkor egy esetleges erősebb forint által adott kedvező árfolyamszintet is szeretnének kihasználni. A Bank forward extrát ajánl.

Önök egy 1 hónapos forward extra keretében 200.000 EUR-t vásárolnak 288,00-as árfolyamon, mely ügylethez 275,00 EUR/HUF belépési szint tartozik.

1 hónap múlva (12 órakor) az EUR/HUF árfolyam futamidő alatti alakulásától függően a következők történhetnek:

- A forint a futamidő alatt stabilan gyenge marad, és a bankközi jegyzések nem érték el a 275,00-ös árfolyamszintet: Forward extra = Vételi jog
 - Amennyiben a lejáratkor az aktuális árfolyam 288,00 felett tartózkodik, Önök élnek vételi jogukkal és 288,00-as árfolyamon T+2 nappal 200.000 EUR-t vásárolnak
 - Ha a piaci árfolyam 288,00 alatt tartózkodik, nem hívják le vételi jogukat, az ügylet piaci árfolyamon köttetik (275 és 288 között).

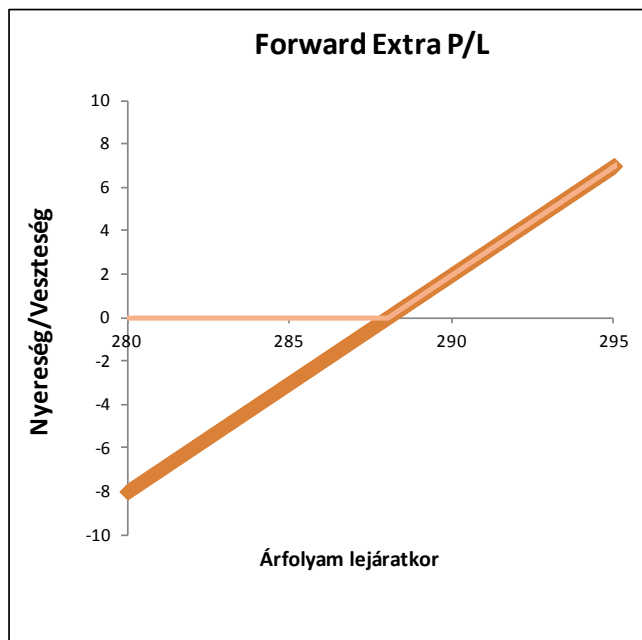
- Ha a forint a futamidő alatt nagyobb erősödést könyvelhetett el és a bankközi jegyzések elérték a 275,00-ös árfolyamszintet, az ügylet átalakul 288,00-as árfolyamon kötött határidős ügyletté, vagyis lejáratkor az aktuális piaci árfolyamtól függetlenül 288,00-as árfolyamon vásárolnak 200.000 EUR-t.

A forward extra előnye:

- Véd a negatív irányú árfolyam-elmozdulástól.
- Költségmentes stratégia.
- A várakozások figyelembe vételével testre szabható árfolyam-fedezési eszközt jelent a kockázatok kezelésében.

A forward extra hátránya:

- A KI szint elérése esetén nem teszi lehetővé a kedvező árfolyam kihasználását.
- Jelentős forint erősödés esetén a lejáratkori árfolyamnál lényegesen kedvezőtlenebb (magasabb) árfolyamszinten kerül sor devizakonverzióra.
- A potenciális veszteség korlátlan.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

A termék felépítése

- A forward extra ügylet egy call, illetve egy put opcióból áll össze, melyből egyik egzotikus, knock-in (beütési) szinttel rendelkezik.

4.5.7. Participating forward

Kockázati szint

A **participating forward** olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós termék, mely rendkívüli kockázatú befektetésnek és komplex pénzügyi eszköznek minősül.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Participating forward

Mikor ajánljuk?

- Bizonytalan piacon, ahol extrém árfolyam-elmozdulás is elképzelhető.
- Ha rendelkeznek egy célárfolyammal, melynek az ajánlott árfolyam megfelel.

Termékleírás

A participating **forward ügylet** olyan határidős ügylet jellegű összetett opciós terméket takar, mely esetében az Ügyfél **jogot szerez** arra, hogy egy későbbi időpontban egy devizát egy adott árfolyamon másik devizanemre cseréljen. Amennyiben a későbbi időpontban **a piaci árfolyam a participating forward árfolyamánál kedvezőtlenebb**, úgy **a teljes megállapodott devizaösszeg** konverziója megtörténik, míg ha **a piaci árfolyam kedvezőbb a participating forward árfolyamánál**, akkor csak az előre megállapodott **összeg felét** kell átváltani. A fennmaradó devizamennyiség az adott piaci árfolyamon konvertálható. Az üzletkötés összege minimum 200.000 EUR lehet, vagy vele egyenértékű más deviza.

Példa:

Tegyük fel, hogy külföldi partnereiknek 3 hónap múlva 200.000 EUR-t kötelesek fizetni. Az aktuális piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF. Nagyon bizonytalannak ítélik meg a piaci helyzetet, bármely irányba elképzelhetőnek tartanak egy nagyobb elmozdulást, és szeretnék költségmentesen lefedezni az ügylet árfolyamkockázatát.

A bank **participating forward ügyletet** ajánl. Önök 3 hónapos határidőre 294,00-es **participating forward** árfolyamon 200.000 EUR-t vásárolnak HUF ellenében (standard határidős árfolyam: 288,88).

Három hónap múlva az aktuális (12:00 órai) EUR/HUF árfolyam függvényében a következők történhetnek:

- Az aktuális piaci árfolyam 294,00 felett van, így Önök T+2 nappal a teljes 200.000 EUR-t 294,00-es árfolyamon vásárolják meg Bankunktól.

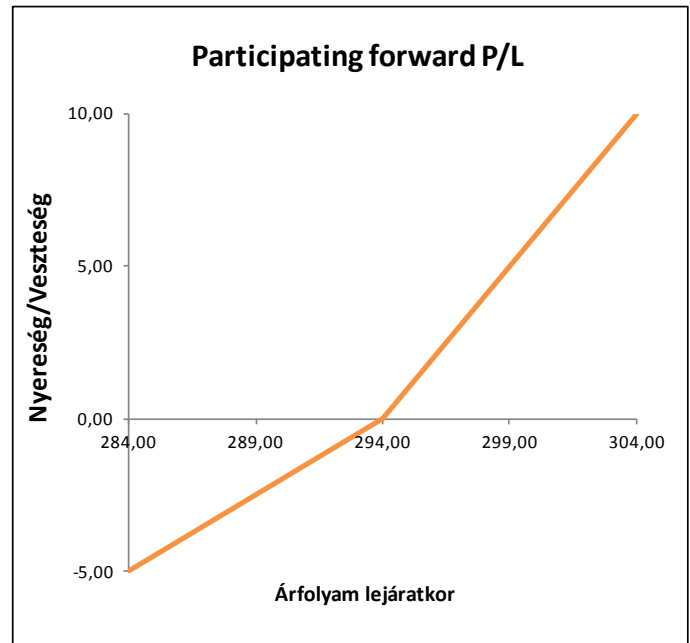
- Az aktuális piaci árfolyam 294,00 alatt van (pl: 285,00). Önök T+2 nappal 100.000 EUR-t 294,00-es árfolyamon vásárolnak meg, a maradék 100.000 EUR-t pedig az aktuális piaci árfolyamon, 285,00-ön vásárolhatják meg.

A participating forward előnye:

- A negatív irányú (a **participating forward** árfolyama feletti) árfolyamelmozdulás elleni **teljes védelem**.
- Részesedés a pozitív irányú árfolyamelmozdulásból.
- **Költségmentes**, az árfolyam minden költséget tartalmaz, egyéb költség nem terheli az ügyletet.

A participating forward hátránya:

- A **participating forward** árfolyama mindig **kedvezőtlenebb, mint a klasszikus forward** árfolyam, mivel az ügylet lehetővé teszi a kedvező irányú árfolyammozgásból való részesedést.
- A potenciális veszteség korlátlan.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

A termék felépítése

- A participating forward ügylet egy call, illetve egy put opcióból áll össze, melyből az eladott opció névértéke a vásárolt opció névértékének a fele.

4.5.8. Európai típusú opció

Kockázati szint

Az opciós ügyletek az opció irányától függően magas, illetve rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
				Vásárolt Európai opciós ügylet	Eladott Európai opciós ügylet

Az európai típusú deviza opció (továbbiakban opció) olyan adás-vételi szerződés, melynek során az opció vásárlója jogot szerez arra, hogy egy meghatározott jövőbeli időpontban devizát vásároljon, vagy adjon el egy másik deviza ellen, egy előre meghatározott árfolyamon (kötési árfolyam). Az opciós jog megszerzéséért **az opció vásárlója prémiumot fizet az opció eladójának**, aki e díj fejében **vételi vagy eladási kötelezettséget** vállal a Vevővel szemben. Az üzletkötések **minimális összege 100.000 EUR**, vagy ennek ellenértéke más devizában.

Az opcióknak két fő típusa van:

- **vételi (call) opció**, mely a bázisdevizára vonatkozó vételi jogot biztosít tulajdonosa számára,
- **eladási (put) opció**, mely a bázisdevizára vonatkozó eladási jogot biztosít tulajdonosa számára.

Vételi opció vásárlása

Mikor ajánljuk?

- Ha forintgyengüléstől tartanak, de nem zárják ki a stabilan erősebb forintot.
- Feltételes devizakiadás esetén, melyre kötelezettségvállalás nélkül biztosítani szeretnének egy árfolyamszintet.
- Ha a belső fedezési politika lehetővé teszi a költségek melletti fedezést.

Termékleírás

Ügyfelünk egy vételi opció vásárlásával **jogot szerez** egy meghatározott mennyiségű deviza meghatározott árfolyamon történő **megvásárlására** valamely más deviza ellen. Ügyfelünk lejáratkor **az aktuális piaci árfolyam függvényében** eldöntheti, élni kíván-e az adott kötési árfolyamon vételi jogával.

Példa:

Tegyük fel, hogy külföldi partnereiknek 3 hónap múlva 100.000 EUR-t kötelesek fizetni. A piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF. Önök tartanak egy nagyobb forintgyengüléstől, ezért szeretnék fedezeti ügyletet kötni erre a 100.000 EUR értékű jövőbeli kiadásra, ugyanakkor elképzelhetőnek tartják, hogy a forint stabilan erős marad.

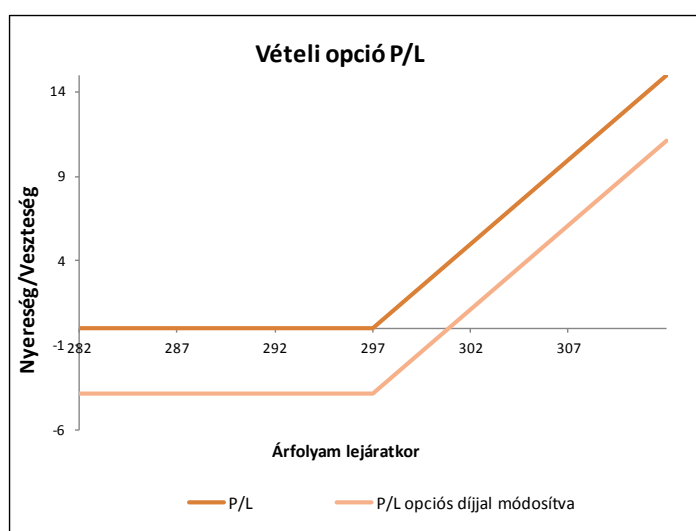
A bank **vételi opció vásárlását** ajánlja Önöknek. Vásárolnak egy 3 hónapos 297,00-es kötési árfolyamú EUR vételi/HUF eladási opciót 100.000 EUR-ra vonatkozóan, melyért 3,9 HUF/EUR prémiumot fizetnek, azaz 390.000 HUF-ot. (A prémium összegét ügyletkötéskor zároljuk a számlájukon és az ügyletkötést követő második munkanapon kerül terhelésre.)

Három hónap múlva az aktuális (12:00 órai) EUR/HUF árfolyam függvényében a következők történhetnek:

- Az aktuális EUR/HUF árfolyam 297,00 fölött van (pl: 305,00), Önök élnek vételi jogukkal és T+2 értéknappal 297,00-es árfolyamon 100.000 EUR-t vásárolnak.
- Az aktuális EUR/HUF árfolyam 297,00 alatt van (pl: 280,00), Önök nem hívják le vételi jogukat, amennyiben szükséges a devizát az aktuális piaci árfolyamon tudják megvásárolni.

A vételi opció vásárlásának előnye:

- **Védelmi szintet** jelent, így korlátozni képes a kedvezőtlen irányú árfolyam elmozdulásból adódó veszteséget.
- Mivel **kötelezettséget nem jelent, csak jogot**, lehetővé teszi a kedvező irányú árfolyam elmozdulásban rejlő lehetőségek kihasználását.
- Az ügylet „**vesztesége**” az opciós díjban **maximalizált**.
- Az ügylet futamideje során **pótfedezet nyújtási kötelezettség nem keletkezhet**.

A vételi opció vásárlásának hátránya:

- A vételi jog megvásárlása **költséget jelent**.

Eladási opció kiírása

Mikor ajánljuk?

- Stabil piacon, ahol az árfolyam szűkebb sávban mozog.
- Ha rendelkeznek egy célárfolyammal, melynek az ajánlott árfolyam megfelel.

Termékleírás

Ügyfelünk egy eladási opció eladásával **kötelezettséget vállal** egy meghatározott mennyiségű deviza meghatározott árfolyamon történő **megvásárlására** valamely más deviza ellen. Ügyfelünknek **a lejáratkor aktuális piaci árfolyam függvényében** kell megfelelnie vételi kötelezettségének, és a kötelezettségvállalás fejében az opció vevőjétől **opciós prémiumot kap.**

Példa:

Tegyük fel, hogy 3 hónap múlva 100.000 EUR kiadásuk keletkezik. A terveiknek egy 280,00-as árfolyamszint felelne meg, de az aktuális piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF. A konverzióra nincs feltétlenül szükségük, mert rendelkezésre áll az EUR összeg. Mivel Önök stabil EUR/HUF árfolyamra számítanak, a bank eladási opció kiírását javasolja Önöknek.

Önök egy 3 hónapos, 280,00-as kötési árfolyamú, 100.000 EUR-ra vonatkozó EUR eladási/HUF vételi opciót írnak ki, vagyis 280,00-as árfolyamon vételi kötelezettséget vállalnak, melyért 2 HUF/EUR, azaz 200.000 HUF prémiumot kapnak. (A prémium az üzletkötést követő második napon kerül jóváírásra a folyószámlájukon.)

Három hónap múlva az aktuális (12:00 órai) EUR/HUF árfolyam függvényében a következők történhetnek:

- Az aktuális EUR/HUF árfolyam 280,00 fölött van (pl: 287,00), Önökről nem hívják le az opciót. Amennyiben szükséges a 100.000 EUR-t az aktuális árfolyamon, 287,00-n tudják megvásárolni. Az opció kiírásáért korábban megkapott 2 HUF/EUR prémium felfogható egyfajta árfolyamjavító tételként, így tulajdonképpen az ügylet eredményeképpen $287,00 - 2,00 = 285,00$ -ös árfolyamot tudnak érvényesíteni.
- Az aktuális EUR/HUF árfolyam 280,00 alatt van (pl: 275,00): Önökről lehívják az opciót, tehát T+2 értéknappal 100.000 EUR-t vásárolnak 280,00-es árfolyamon. Az opció kiírásáért korábban megkapott 2 HUF/EUR prémium ebben az esetben is felfogható árfolyamjavító tételként, így tulajdonképpen az ügylet eredményeképpen $280,00 - 2,00 = 278,00$ -as árfolyamot tudnak érvényesíteni, mely még mindig megfelel a terveikben szereplő 280,00-as célárfolyamnak.

Az eladási opció kiírásának előnye:

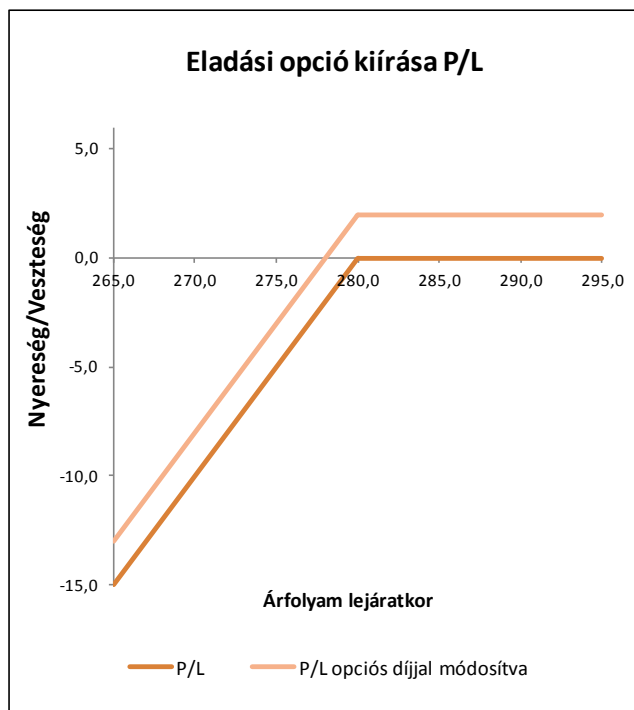
- Stabil piaci árfolyamok mellett a prémium által lehetővé teszi **plusz bevétel** realizálását üzletkötéskor.

Az eladási opció kiírásának hátránya:

- **Csak a kötési árfolyam szintjéig** teszi lehetővé **a kedvező irányú árfolyam elmozdulásban** való részvételt.

- **Nem jelent védelmet** az árfolyam kedvezőtlen irányú elmozdulása ellen, árfolyamkockázat fedezésére nem alkalmas.
- A potenciális veszteség korlátlan.
- A piaci mozgások függvényében az ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

Az ügylet piaci értéke a futamidő során folyamatosan változhat. Az ügylet értékének alakulására hatással van többek között a spot árfolyam, a forward árfolyam, a két deviza kamatszintje, az árfolyam változékonysága (volatilitása), a lejáratig hátralévő idő.

4.5.9. Zero cost collar (ZCC)

Kockázati szint

A ZCC (Árfolyamplafon és árfolyamküszöb fixálása költségmentesen) opciós ügyletek rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					ZCC

Mikor ajánljuk?

- Ha jelentősebb forintgyengülést várnak.
- Ha nem számítanak jelentősebb forinterősödésre, de az árfolyam kedvező irányú elmozdulásából részesedni szeretnének.
- Ha a védelmi szint kötési árfolyama megfelel a tervezés során alkalmazott árfolyamnak.

Termékleírás

A **collar** olyan **összetett opciós stratégia**, ami – jelen esetben – egy eladási opció eladásából és egy magasabb kötési áron lévő vételi opció vételéből áll, ezáltal az árfolyamot két meghatározott szint, **egy plafon és egy küszöb közé szorítja**. Az üzletkötések **minimális összege 100.000 EUR**, vagy ennek ellenértéke más devizában.

Példa:

Tegyük fel, hogy 3 hónap múlva 100.000 EUR kiadásuk keletkezik. Az aktuális piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF. Tartanak a forint gyengülésétől, ugyanakkor nem várnak lényegesebb forinterősödést. A Bank zero cost **collar** stratégiát javasol Önöknek.

Egy 3 hónapos 282,00-es kötési árfolyamú 100.000 EUR-ra vonatkozó EUR eladási/HUF vételi opció eladásával kötelezettséget vállalnak arra, hogy 3 hónap múlva 282,00-es árfolyamon vásárolnak EUR-t. Ezzel párhuzamosan egy 292,00-es kötési árfolyamú 100.000 EUR-ra vonatkozó EUR vételi/HUF eladási opció vételével jogot szereznek arra, hogy 3 hónap múlva 292,00-es árfolyamon vásárolhassanak EUR-t. A két opció prémiuma ugyanannyi, ezért Önök számára ez a technika költségmentes.

Három hónap múlva az aktuális (12:00 órai) EUR/HUF árfolyam függvényében a következők történhetnek:

- Az EUR/HUF árfolyam magasabb, mint 292,00 (pl: 295,00). Önök élnek vételi jogukkal és 292,00-es árfolyamon T+2 nappal 100.000 EUR-t vásárolnak. Természetesen a 282,00-es eladási jogot nem hívják le Önökről.

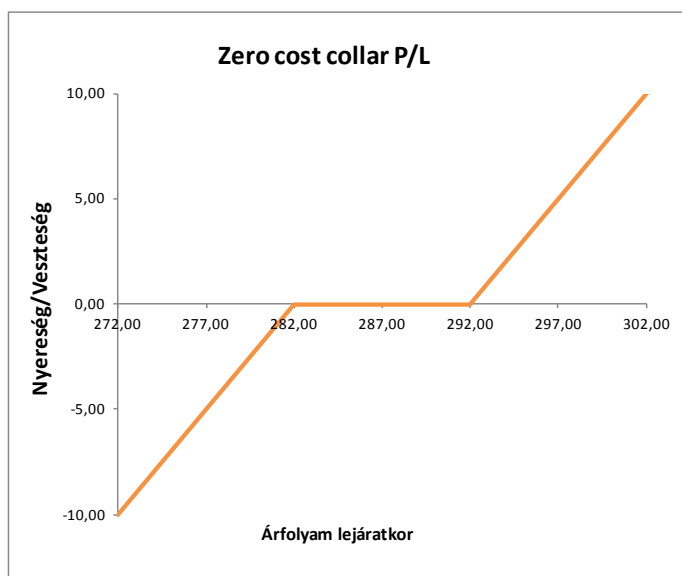
- Az EUR/HUF árfolyam 282,00 és 292,00 között van (pl: 285,00): nem élnek vételi jogukkal 292,00-n, és Önökről sem hívják le vételi kötelezettségüket 282,00-n. Ha szükséges az aktuális piaci árfolyamon, 285,00-ön vásárolhatnak devizát.
- Az EUR/HUF árfolyam alacsonyabb, mint 282,00 (pl: 275,00): nem élnek 292,00-n vételi jogukkal, ugyanakkor Önökről lehívják 282,00-n az opciót, így T+2 nappal 282,00-es árfolyamon 100.000 EUR-t vásárolnak.

A zero cost collar előnye:

- Részben lehetővé teszi a **kedvező irányú árfolyammozgás kihasználását.**
- **Korlátozni** képes a **kedvezőtlen irányú elmozdulásból** adódó potenciális veszteséget.
- **Költségmentes** stratégia.

A zero cost collar hátránya:

- **Limitált részvétel** az árfolyam **kedvező irányú elmozdulásából.**
- A potenciális veszteség korlátlan.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.
- Az ügylet piaci értéke a futamidő során folyamatosan változhat. Az ügylet értékének alakulására hatással van többek között a spot árfolyam, a forward árfolyam, a két deviza kamatszintje, az árfolyam változékonysága (volatilitása), a lejáratig hátralévő idő.

A termék felépítése

- A ZCC egy egyszerű call és egy egyszerű put opcióból áll.

4.5.10. Sirály

Kockázati szint

A sirály opciós ügyletek rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Sirály

Mikor ajánljuk?

- Ha egy szélesebb sávon belüli árfolyammozgást várnak.
- Ha a jelenlegi árfolyamszintnél kedvezőbb szintet kell elérniük terveik teljesítéséhez.
- Ha költségmentesen szeretnék lefedezni árfolyamkockázatukat, de részesedni szeretnének a kedvező irányú árfolyam elmozdulásból is.

Termékleírás

A sirály olyan **összetett költségmentes opciós stratégia**, melyet három különböző kötési árfolyamú opció alkot:

- egy **alacsony kötési árfolyamú** eladási opció eladása: **vételi kötelezettség**
- egy közepes kötési árfolyamú vételi opció vásárlása: **vételi jog**
- egy magas kötési árfolyamú vételi opció eladása: **eladási kötelezettség**.

Az üzletkötés összege **minimum 100.000 EUR** lehet, vagy vele egyenértékű más deviza.

Példa:

Tegyük fel, hogy szerződéseiknek megfelelően 3 hónap múlva 100.000 EUR kiadásuk keletkezik. Az aktuális árfolyam 285,00-on van, míg terveik teljesítéséhez 295,00 alatti átváltási árfolyamra van szükségük. Önök félnek egy kisebb forintgyengüléstől, ugyanakkor szeretnék a jelenlegi kedvező árfolyamszintet is kihasználni. A Bank 3 hónapos sirály opciós stratégiát ajánl Önöknek.

A stratégia építőkövei a következők:

- 293,00-as kötési árfolyamú vételi jog: védelmi szintet jelent, mivel ez az árfolyamszint lehetővé teszi a terveik teljesülését.
- 280,00-as kötési árfolyamú vételi kötelezettség: feladata a 293,00-as védelmi szint részfinanszírozása, ugyanakkor 280,00-ig lehetővé válik az erős forintból eredő kedvező árfolyamszint kihasználása.

- 301,00-es kötési árfolyamú eladási kötelezettség: feladata a 293,00-as védelmi szint részfinanszírozása, a kötelezettség csak nagyobb mértékű forintgyengüléskor lép életbe.

Három hónap múlva (12:00 órakor) az EUR/HUF árfolyam aktuális szintjétől függően a következők történhetnek:

- Az aktuális árfolyam 280,00 alatt tartózkodik: Önökről lehívják a 280,00-as kötési árfolyamú opciót, így 280,00-as árfolyamon T+2 nappal 100.000 EUR-t vásárolnak, a másik két opció nem kerül lehívásra.
- Az aktuális árfolyam 280,00 és 293,00 között van: egyik opció sem kerül lehívásra, az ügylet piaci árfolyamon köttetik.
- 293,00 és 301,00 között: Önök élnek vételi jogukkal és 293,00-as árfolyamon T+2 nappal 100.000 EUR-t vásárolnak. A másik két opció nem kerül lehívásra.
- 301,00 felett: élnek vételi jogukkal, így T+2 nappal 293,00-as árfolyamon 100.000 EUR-t vásárolnak, ugyanakkor lehívják Önökről a 301,00-es kötési árfolyamú vételi opciót, tehát párhuzamosan 301,00-es árfolyamon T+2 értéknappal 100.000 EUR-t adnak el. A 280,00-as vételi kötelezettségüknek természetesen nem kell eleget tenniük. A nettó EUR pozíciójuk így zéró, a két ügyleten $(301,00 - 293,00) \times 100.000 = 800.000$ HUF nyereséget könyvelhetnek el, mely kompenzálja Önöket azért, hogy a szükséges devizamennyiséget az aktuális piaci árfolyamon, 301,00 felett kénytelenek megvásárolni.

A sirály előnye:

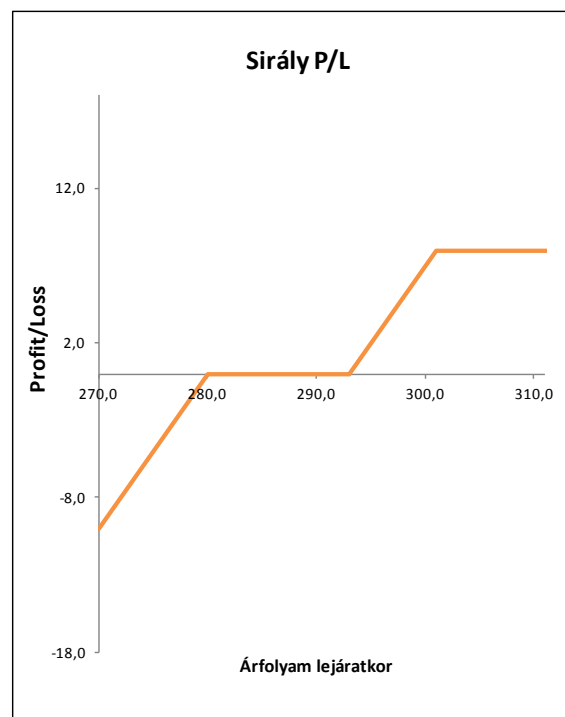
- A **magas kötési árfolyam alatt** (301,00) lehetővé teszi **terveik teljesítését**.
- A **magas kötési árfolyam felett kompenzálja** a kedvezőtlen irányú árfolyam elmozdulást.
- Korlátozottan lehetővé teszi az árfolyam **kedvező irányú elmozdulásában való részvételt**.
- **Költségmentes** stratégia.
- A várakozások és az üzletkötéskor elérhető piaci feltételek figyelembe vételével **testre szabható** árfolyam-fedezési eszközt jelent a kockázatok kezelésében.

A sirály hátránya:

- Az **alacsony kötési árfolyam alatt** nem tudnak élni a kedvező árfolyamszinttel.
- A potenciális veszteség korlátlan.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.
- Az ügylet piaci értéke a futamidő során folyamatosan változhat. Az ügylet értékének alakulására hatással van többek között a spot árfolyam, a forward árfolyam, a két deviza kamatszintje, az árfolyam változékonysága (volatilitása), a lejáratig hátralévő idő.

A termék felépítése

- A termék három darab egyszerű opcióból (egy put és két call opció) áll, melyek kötési árfolyama különböző.

4.5.11. Ázsiai típusú opció (Average rate option)

Kockázati szint

Az ázsiai opciós ügyletek rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek. Az opció irányától függően magas, illetve rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
				Vásárolt Ázsiai opciós ügylet	Eladott Ázsiai opciós ügylet

Mikor ajánljuk?

- Ha forintgyengüléstől tartanak, de nem zárják ki a stabilan erős forintot.
- Az év folyamán egyenletesen felmerülő, kisebb összegű devizakiadások árfolyamkockázatának fedezésére.
- Ha az európai típusú opció prémiuma meghaladja a fedezésre szánt keretet.

Termékleírás

Az ázsiai típusú devizaopció vásárlójának a lejáratot követően **a Bank kifizeti a futamidő alatti referencia árfolyam átlagárfolyama és az opció kötési árfolyama közötti különbséget**, amennyiben a kötési árfolyam vételi jog esetében alacsonyabb, eladási jog esetében magasabb a futamidő alatti referencia árfolyam átlagárfolyamánál. Az üzletkötések **minimális összege 500.000 EUR**, vagy ennek ellenértéke más devizában.

Példa:

Tegyük fel, hogy bevételeiket forintban realizálják, míg kiadásai euróban jelentkeznek. A következő 1 év folyamán várakozásaik szerint egyenletes eloszlásban 500.000 EUR kiadásuk keletkezik. Az aktuális piaci árfolyam 285,00 EUR/HUF. Vásárolnak egy 1 éves, 285,00 EUR/HUF kötési árfolyamú ázsiai típusú vételi opciót. Az opcióhoz tartozó referenciaárfolyam az Európai Központi Bank (ECB) által fixált hivatalos EUR/HUF árfolyam. Az opcióért az ügyletkötéskor 11 forint prémiumot fizetnek eurónként.

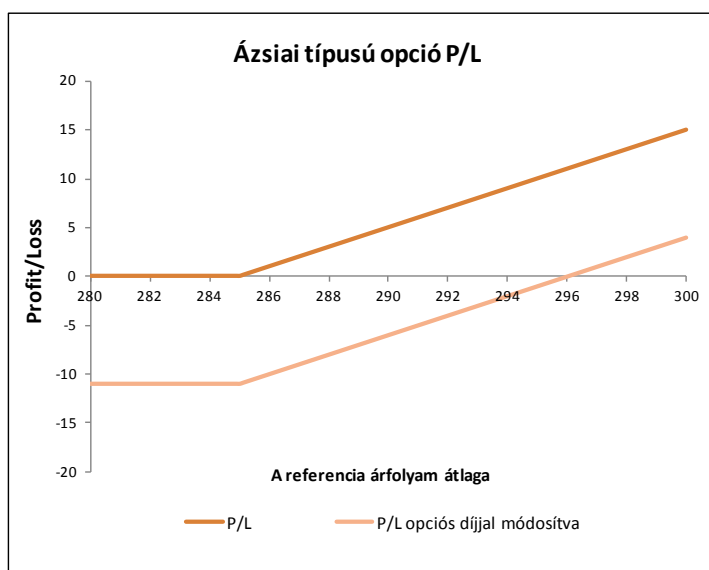
Év közben az árbevételüket az aktuális piaci árfolyamon euróra konvertálják. 1 év múlva az EUR/HUF futamidő alatti alakulásától függően a következők történhetnek:

- Az EUR/HUF devizapár év közben többségében 285,00 alatti szinteken mozgott, így a referenciaárfolyam átlagárfolyama 285,00 alatt van. Az opció nem végződik kifizetéssel, ugyanakkor év közben élvezték az erősebb forint előnyeit.
- Az EUR/HUF devizapár év közben többségében 285,00 feletti szinteken mozgott, így a referenciaárfolyam átlagárfolyama 285,00 felett van. Legyen ez 302,00. Bár Önök év közben

a gyenge forint miatt árfolyamvesztést szenvedhettek el, kompenzációként 302,00-285,00 = 17 HUF/EUR opciós kifizetésben fognak részesülni a megvásárolt opcióból adódóan.

Az ázsiai típusú opció előnye:

- **Makrofedezési stratégia,** mellyel az év közben folyamatosan felmerülő, kisebb összegek devizakockázata kezelhető.
- **Kompenzálja** az év közben elszenvedett árfolyamvesztést. Mivel a referenciaárfolyam átlagárfolyama kevésbé volatilis, mint a lefedezett devizapár volatilitása, ezért az Önök által fizetett **opciós prémium alacsonyabb, mint egy európai típusú opció esetében.**
- A várakozások figyelembevételével a piaci viszonyok függvényében testre szabható árfolyam-fedezési eszközt jelentenek a kockázatok kezelésében.

Az ázsiai típusú opció hátránya:

- **A referenciaárfolyam átlaga eltérhet** az Önök által év közben **konvertált összegek átlagárfolyamától.**
- Az opciós prémium **költséggént jelentkezik.**
- Az ázsiai opció eladása esetén a potenciális veszteség korlátlan.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.
- Az ügylet piaci értéke a futamidő során folyamatosan változhat. Az ügylet értékének alakulására hatással van többek között a spot árfolyam, a forward árfolyam, a két deviza kamatszintje, az árfolyam változékonysága (volatilitása), a lejáratig hátralévő idő.

4.5.12. Az árfolyamváltozásoktól függő importőr fedezeti stratégia kiválasztása

ÁRFOLYAM-VÁRAKOZÁS						
ÜGYLETTÍPUS	Nagymértékű forintgyengülés	Kismértékű forintgyengülés	Stabil piac	Kismértékű forint erősödés	Nagymértékű forint erősödés	Bizonytalan piac
Határidős ügylet (forward ügylet)	👍👍👍	👍👍	👎	👎	👎👎👎	👍
Flexi forward	👍👍👍	👍👍	👎	👎	👎👎👎	👍
Knock-out forward	👎👎👎	👍👍👍	👍👍	👍	👎👎	👍👍
No touch forward	👍	👍👍👍	👍👍	👍	👎👎	👍👍
Forward extra	👍👍👍	👍👍👍	👍👍👍	👍	👎👎	👍👍
Participating forward	👍👍👍	👎👎	👎👎	👎👎	👎👎👎	👍
Call Opció vásárlása	👍👍👍	👍	👎	👎	👎	👍👍
Put Opció kiírása	👎👎	👎	👍👍👍	👍	👎👎👎	👎
Zero cost collar	👎	👍	👍	👍	👎	👍👍
Sirály	👍	👍👍	👍👍👍	👍👍	👎	👍👍
Ázsiai típusú opció vásárlása	👍👍	👍	👎	👎	👎	👍👍
Ázsiai típusú opció kiírása	👎👎	👎	👍👍	👍	👎👎👎	👎👎

4.6. Firm megbízás típusok a devizapiacon

Firm megbízás esetén az Ügyfél a klasszikus „vételi” (buy), illetve „eladási” (sell) orderok mellett összetettebb limitáras megbízást is kiadhat. Ezeknek néhány, Bankunkban elérhető változatát az alábbiakban ismertetjük.

4.6.1. „Stop loss” típusú megbízások

Termékleírás

Stop loss típusú megbízás esetén az Ügyfél arra ad megbízást, hogy az aktuális piaci szintnél kedvezőtlenebb áron hajtsa végre a Bank vételi vagy eladási megbízását. A megbízás célja lehet az adott pozíción elért veszteség maximalizálása, vagy nyereséges pozíción levő nyereség bebiztosítása. A megbízás kiadásakor számítanak arra, hogy az árfolyam elképzeléseiknek megfelelően fog alakulni, azonban a várakozásaikkal ellentétes nagyobb árfolyam elmozdulástól szeretnék pozíciójukat megvédeni. A stop loss típusú megbízások jellemzője, hogy a megadott „stop loss szint” elérésekor aktiválódik a megbízás és a piacon elérhető következő áron teljesül. Ebből fakadóan rendszerint a megbízásuk a megadott stop loss szintnél kedvezőtlenebb áron teljesül.

1. Példa „stop loss” eladás típusú megbízásra:

Tegyük fel, hogy 285,00-ös árfolyamon HUF eladási EUR vételi pozíciót nyitottak, mivel a következő időszakban a forint jelentősebb gyengülésére számítanak. A következő héten a HUF a vártak megfelelően gyengülést mutat az euróval szemben, az EUR/HUF jegyzések 291,00 fölé kúsznak. Mivel várakozásaik szerint a forint tovább fog gyengülni a következő időszakban, azonban a pozíciójukon eddig már elért nyereséget nem szeretnék kockáztatni, ezért „stop loss eladási” megbízást adnak ki 290,05-ös EUR/HUF árfolyamra. A forint árfolyama azonban - várakozásaikkal ellentétben - a következő napon erősödést mutat az euróval szemben, ezért 290,05-ös árfolyamon aktiválódik „stop loss eladási” megbízásuk. A megbízás a következő elérhető áron 290,00-es árfolyamon teljesül, ekkor a Bank telefonon értesíti Önöket, hogy a megbízás teljesült: a Bank 290,00-es árfolyamon zárta 285,00-ös vételi pozíciójukat, így $290,00 - 285,00 = 5$ HUF nyereséget realizáltak eurónként.

2. Példa „stop loss” vétel típusú megbízásra:

Tegyük fel, hogy a forint erősödésére számítottak és EUR eladási HUF vételi pozíciót nyitottak 285,00-ös árfolyamon 100.000 EUR összegben. A következő hónapokban a forint erősödésére számítanak. Mivel nem szeretnék a pozíción 300.000 forintnál nagyobb veszteséget elszenvedni, amennyiben várakozásaik mégsem igazolódnak be és a forint gyengülésnek indul az euróval szemben, ezért 287,50-es árfolyamra „stop loss vételi” megbízást adnak a Banknak. Ezt követően az EUR/HUF jegyzések a következő napokban felfelé veszik az irányt, így 287,50-es árfolyamnál aktiválódik a „stop loss vételi” megbízásuk, a Bank a következő elérhető áron –tegyük fel, hogy ez 287,57 EUR/HUF– teljesíti vételi megbízásukat és ennek megtörténtéről telefonon értesíti Önöket. Veszteségük $287,57 - 285,00 = 2,57$ HUF lesz eurónként, mely a 100.000 EUR összegre vetítve 257.000 HUF veszteséget jelent.

4.6.2. „Take profit” típusú megbízások

Termékleírás

„Take profit” típusú megbízás esetén az Ügyfél arra ad megbízást, hogy az aktuális piaci szintnél kedvezőbb áron hajtsa végre a Bank vételi vagy eladási megbízását. A megbízás célja lehet az adott pozíción levő nyereség maximalizálása.

Példa:

Tegyük fel, hogy a forint erősödésére számítottak, EUR eladási HUF vételi pozíciót nyitottak 285,00-ös árfolyamon 100.000 EUR összegben. 5 forint nyereséggel eurónként már szívesen lezárnák a pozíciót. Mivel nem tudják folyamatosan figyelemmel követni az árfolyam alakulását, ezért „take profit vételi” megbízást adnak a Banknak. A következő hetekben a forint folyamatos erősödést mutat az euróval szemben, az EUR/HUF jegyzések elérik a 280,00-as szintet. A Bank ekkor arról értesíti Önöket, hogy pozíciójuk lezárult 280,00-as árfolyamon és így Önök $285,00 - 280,00 = 5$ HUF nyereséget realizáltak eurónként, mely 100.000 EUR-ra vetítve 500.000 HUF nyereséget jelent.

4.6.3. „OCO” megbízás

Termékleírás

Az „OCO” típusú megbízás jelentése „One Cancels the Other”, vagyis az Ügyfél egy időben két firm megbízást ad ki a Banknak azzal a feltétellel, hogyha az egyik firm megbízás teljesül a kettő közül, a másik firm megbízás automatikusan törlődik.

Példa:

Tegyük fel, hogy a forint erősödésére számítottak, EUR eladási HUF vételi pozíciót nyitottak 285,00-ös árfolyamon 100.000 EUR összegben, azonban a következő hetekben nem tudják figyelemmel követni az EUR/HUF árfolyamának alakulását. Két dologban biztosak: 1. Nem szeretnének 500 ezer forintnál nagyobb veszteséget realizálni a pozíción, 2. Nem számítanak jelentősen 280,00 alá erősödő HUF-ra, ezért ennél az árfolyamnál már lezárnák a pozíciót. Ebben az esetben Önök „OCO” típusú megbízást adhatnak ki, mely két firm megbízásból áll: Egyrészt 280,00-as árfolyamra „take profit vételi” megbízást, másrészt 289,50-es árfolyamra „stop loss vételi” megbízást adnak.

A kiadott „OCO” megbízás a következők szerint teljesülhet:

Amennyiben a forint határozott erősödést mutat a következő időszakban az euróval szemben, és tegyük fel, eléri a 280,00-as árfolyamot, a Bank telefonon értesíti Önöket a 280,00-as EUR/HUF árfolyamú vételről a „take profit vételi” ordernek megfelelően. A „stop loss vételi” megbízás 289,50-es EUR/HUF árfolyamon a megadottak szerint törlődik és érvényét veszti. Nyereségük 5 forint eurónként.

Amennyiben a forint gyengül az euróval szemben a következő napokban, és tegyük fel eléri a 289,50-es árfolyamot, akkor 289,50-en aktiválódik a „stop loss vételi” megbízásuk. A Bank telefonon értesíti Önöket, hogy a következő elérhető áron, 289,55-ös EUR/HUF árfolyamon teljesült a vételük. A „take profit vételi” megbízás 280,00-as EUR/HUF árfolyamon az előzetesen megadottak szerint törlődik és érvényét veszti. Ebben az esetben eurónként 4,5 forint veszteséget szenvedtek el. A megbízás típusal kiszámíthatóvá tették, maximalizálták veszteségüket.

4.6.4. „IF Done” megbízás

Termékleírás

Az „IF Done” típusú megbízás rögzítése esetén az Ügyfél arra ad megbízást, hogy amennyiben az egyik firm megbízása teljesül, akkor aktiválódjon egy másik firm megbízása.

Példa:

Tegyük fel, hogy EUR eladási HUF vételi pozíciót szeretnének nyitni (az aktuális piaci ár 285,00 EUR/HUF), azonban csak akkor, ha az EUR/HUF árfolyama eléri a 290,00-es árfolyamot, ezért klasszikus EUR/HUF eladási megbízást adnak ki 290,00-es árfolyamon. Mivel a következő napokban nem tudják követni az EUR/HUF árfolyam alakulását, azonban ha megnyílik a pozíció és azt követően az árfolyam várakozásaikkal ellentétesen alakul (tehát a forint inkább tovább gyengül az euróval szemben), nem szeretnének a pozíción 5 HUF/EUR-nál nagyobb veszteséget elérni. Ebből kifolyólag a 290,00-es eladási megbízás mellé egy 294,50-es „stop loss vételi” megbízást is kihelyeznek „IF Done” megjelöléssel.

Tegyük fel, hogy a 290,00-es EUR eladási megbízásuk a következő napon teljesül, ebben a pillanatban életbe lép a 294,50-es EUR vételi HUF eladási megbízásuk.

A továbbiakban az alábbi kimenetek lehetségesek:

Az EUR/HUF jegyzések elérik a 294,50-es árfolyamot, a „stop loss vételi” megbízásuk teljesül a következő elérhető áron. Tegyük fel ez 294,55, így veszteségük 4,55 forint lesz eurónként.

Piacon zárják a pozíciójukat, ezzel egy időben megbízást adnak a kiadott „stop loss vételi” megbízásuk törlésére.

4.7. Az üzletkötés feltételei

Szerződéses háttér

- **Treasury keretszerződés és meghatalmazás megléte** az Ügyfél nevében az üzletkötésre jogosultak részére (banki nyomtatvány).
- **MiFID teszt** kitöltése.
- Az **üzletkötés telefonon** történik, a telefonbeszélgetést a Bank rögzíti. Az üzlet megkötését követően faxos vagy e-mailes visszaigazolást küldünk, melyben az ügylet fő paramétereit confirmáljuk.
- Az ügyfélazonosításhoz **jelszó** megadására **lehetőség** van, mely a telefonos üzletkötést megkönnyíti. Jelszó hiányában személyes adatokkal vagy határidős kóddal (a Keler által ügyfelenként adott azonosító) azonosíthatja magát az Ügyfél.

Fedezetigény

ÜGYLETTÍPUS	FEDEZETIGÉNY
Egyedi (T, T+1, T+2) konverzió	100% fedezet vagy FX settlement limit
Call order	Nincs
Firm order	100% fedezet vagy FX settlement limit
Határidős ügylet (forward ügylet)	10% fedezet vagy FX forward limit, a lejárat előtt 2 munkanappal 100% fedezet vagy FX settlement limit
Flexi forward	10% fedezet vagy FX forward limit, a lejárat előtt 2 munkanappal 100% fedezet vagy FX settlement limit
Knock-out forward	10% fedezet vagy FX forward limit, a lejárat előtt 2 munkanappal 100% fedezet vagy FX settlement limit
No touch forward	10% fedezet vagy FX forward limit, a lejárat előtt 2 munkanappal 100% fedezet vagy FX settlement limit
Forward extra	10% fedezet vagy FX forward limit, a lejárat előtt 2 munkanappal 100% fedezet vagy FX settlement limit
Participating forward	5% fedezet vagy FX forward limit, a lejárat előtt 2 munkanappal lejáratú árfolyamtól függően 50 v. 100% fedezet vagy FX settlement limit
Opció vásárlása	Nincs
Opció kiírása	10% fedezet vagy FX forward limit, lehívás esetén lejáratkor 100% fedezet vagy FX settlement limit
Zero cost collar	10% fedezet vagy FX forward limit, a lejárat előtt 2 munkanappal 100% fedezet vagy FX settlement limit
Sirály	10% fedezet vagy FX forward limit, a lejárat előtt 2 munkanappal 100% fedezet vagy FX settlement limit
Target profit forward	10% fedezet vagy FX forward limit, a lejárat előtt 2 munkanappal 100% fedezet vagy FX settlement limit
Ázsiai típusú opció vásárlása	Nincs
Ázsiai típusú opció kiírása	10% fedezet vagy FX forward limit, a lejárat előtt 2 munkanappal 100% fedezet vagy FX settlement limit

Egyedi megállapodás alapján a fentiektől eltérés lehetséges.

FX Settlement limit: lehetővé teszi az Ügyfél számára, hogy T, T+1, T+2 nappal lejáratú ügyletek esetében az ügyletkötés ellenértékét az ügylet értéknapjának végén bocsássa a Bank rendelkezésére.

FX Forward limit (határidős keret): lehetővé teszi az Ügyfél számára, hogy a T+2 napon túl lejáratú ügyletek esetében az ügyletkötéshez szükséges 10% fedezetet az Ügyfél limit formájában biztosítsa.

Az üzletkötés minimum összege

ÜGYLETTÍPUS	ÖSSZEG
Egyedi (T, T+1, T+2) konverzió	50.000 EUR
Call order	50.000 EUR
Firm order	50.000 EUR
Határidős ügylet (forward ügylet)	50.000 EUR
Flexi forward	50.000 EUR
Knock-out forward	100.000 EUR
No touch forward	200.000 EUR
Forward extra	200.000 EUR
Participating forward	200.000 EUR
Opció vásárlása	100.000 EUR
Opció kiírása	100.000 EUR
Zero cost collar	100.000 EUR
Sirály	100.000 EUR
Target profit forward (lejáratonként)	100.000 EUR
Ázsiai típusú opció vásárlása	500.000 EUR
Ázsiai típusú opció kiírása	500.000 EUR

Egyedi megállapodás alapján a fentiektől eltérés lehetséges.

Az üzletkötés lehetséges futamideje

ÜGYLETTÍPUS	FUTAMIDŐ
Határidős ügylet (forward ügylet)	T+3 naptól 1 évig
Flexi forward	T+3 naptól 1 évig
Knock-out forward	1 héttől 1 évig
No touch forward	1 héttől 1 évig
Forward extra	1 héttől 1 évig
Participating forward	1 héttől 1 évig
Opció vásárlása	1 héttől 1 évig
Opció kiírása	1 héttől 1 évig
Zero cost collar	1 héttől 1 évig
Sirály	1 héttől 1 évig
Target profit forward	1 év
Ázsiai típusú opció vásárlása	1 héttől 1 évig
Ázsiai típusú opció kiírása	1 héttől 1 évig

Egyedi megállapodás alapján a fentiektől eltérés lehetséges.

A lehetséges Ügyfelek köre

ÜGYLETTÍPUS	LEHETSÉGES ÜGYFELEK
Egyedi (T, T+1, T+2) konverzió	magánszemély, egyéni vállalkozó, gazdasági társaság
Call order	magánszemély, egyéni vállalkozó, gazdasági társaság
Firm order	magánszemély, egyéni vállalkozó, gazdasági társaság
Határidős ügylet	gazdasági társaság
Flexible forward	gazdasági társaság
Knock-out forward	gazdasági társaság
No touch forward	gazdasági társaság
Forward extra	gazdasági társaság
Participating forward	gazdasági társaság
Opció vásárlása	gazdasági társaság
Opció kiírása	gazdasági társaság
Zero cost collar	gazdasági társaság
Sirály	gazdasági társaság
Target profit forward	gazdasági társaság
Ázsiai típusú opció vásárlása	gazdasági társaság
Ázsiai típusú opció kiírása	gazdasági társaság

A helyi önkormányzatok a gazdasági társaságok kategóriába értendők.

Egyéb feltételek:

Az üzletkötés devizanemeiben a Raiffeisen Bank Zrt-nél nyitott folyó- vagy technikai számla.

5. Hiteloldali kamat és többdevizás hitel termékek

5.1. Többdevizás (multicurrency) hitelügyletek

5.1.1. Többdevizás (multicurrency) hitelváltása konverzióval

Kockázati szint

A többdevizás hitel devizanemének váltása egy konverziós ügylet (feltéve, hogy a váltás T+2 vagy rövidebb értéknappal történik), ami nem minősül pénzügyi eszköznek és nem tartozik a MiFID hatálya alá.

Kiknek ajánljuk?

- Azon Ügyfeleinknek, akik az alacsonyabb devizakamatok mellett az árfolyameltmozdulások kihasználásával szeretnék csökkenteni hitelösszegüket.
- Azon Ügyfeleinknek, akik szeretnék a hiteleiken elért árfolyamnyereséget realizálni.

Termékleírás

A **multicurrency hitel**termék a **forint-, illetve devizakölcsönök előnyeit** hordozza magában. A Bank Ügyfele számára meghatározott összegű **hitelkeretet** állapít meg forintban, amelyet az **Ügyfél a választása szerinti devizában** vehet igénybe. Az igénybe vehető devizanemeket a hitelszerződés rögzíti.

Példa:

Tegyük fel, hogy a Bank Önök számára 100.000.000 HUF hitelt hagyott jóvá, melyet EUR és HUF devizanemben vehetnek igénybe. A hitel költsége 1 havi referencia kamatláb + x%.

Referencia kamatok:

HUF 1 hónap ref.: 6,80%

EUR 1 hónap ref.: 0,12%

Hitellehívás:

Ha forint helyett euróban veszik igénybe a hitelt, akkor a finanszírozási költség 6,68%-kal (6,80-0,12) csökken éves szinten, mely havi szinten 0,56%-ot jelent. A kedvezőbb kamatfizetés érdekében Önök EUR-ban veszik fel a hitelt.

- Szükséges hitelösszeg: 100.000.000,- HUF
- EUR hitelösszeg = hitelösszeg HUF-ban / aktuális devizavételi árfolyam
- Aktuális devizavételi árfolyam: 285,00
- EUR hitelösszeg: 100.000.000 HUF / 285,00 EUR/HUF = 350.877,19 EUR

Első hitelátváltás:

- Tegyük fel, hogy a hitellehívás után 1 hónappal az aktuális EUR/HUF eladási árfolyam 280,00 és a közeljövőben forintgyengülésre számítanak, ezért az erős forintot kihasználva a hitelt euróról forintra váltják.
- EUR hitelösszeg: 350.877,19 EUR
- HUF hitelösszeg = EUR hitelösszeg × aktuális deviza-eladási árfolyam
- HUF hitelösszeg = $350.877,19 \text{ EUR} \times 280,00 \text{ EUR/HUF} = 98.245.613,20 \text{ HUF}$
- A 285,00-ös lehívási árfolyam és a 280,00-as átváltási árfolyam közötti árfolyamnyereséget a hitelösszeg csökkenéseként realizálják.
- A finanszírozási költség az átváltás futamidejére ugyanakkor újra megnövekszik. Ez a növekmény árfolyamra átszámítva kb. 1,6 HUF/hó (időarányos kamatkülönbség × árfolyam / 12 = $(6,80\% - 0,12\%) / 12 \times 285$) vagy abszolút értékben kifejezve 550.175,43 HUF. Tehát ha a hitelt 1 hónapon belül 281,60 felett váltják vissza $(280,00 \times (1 + 0,0056))$, akkor nyereséget érnek el.

Második hitelátváltás:

- Tegyük fel, hogy a hitelátváltás után 1 hónappal az aktuális EUR/HUF vételi árfolyam 290,00 és Önök nem számítanak további forintgyengülésre. A gyenge forintot kihasználva hitelüket forintról euróra váltják a kedvező kamatfizetés érdekében.
- HUF hitelösszeg: 98.245.613,20
- EUR hitelösszeg: $98.245.613,20 \text{ HUF} / 290,00 \text{ EUR/HUF} = 338.777,98 \text{ EUR}$
- A 280,00-as átváltási árfolyam és a 290,00-es átváltási árfolyam közötti árfolyamnyereséget a hitelösszeg csökkenéseként realizálják.

Hitel-visszafizetés:

- Tegyük fel, hogy a hitel visszafizetésekor az aktuális EUR/HUF eladási árfolyam 285,00.
 - EUR hitelösszeg = 338.777,98 EUR
 - HUF ellenérték a hitel visszafizetésekor = $338.777,98 \times 285,00 = 96.551.723,32 \text{ HUF}$
 - A hitelátváltásoknak köszönhetően a hitelösszeg csökkenése összesen 3.448.279,68 HUF.
- Tegyük fel, hogy a hitel visszafizetésekor az aktuális EUR/HUF eladási árfolyam 300,00, azaz a forint tovább gyengült.
 - EUR hitelösszeg = 338.777,98 EUR
 - HUF ellenérték a hitel visszafizetésekor = $338.777,98 \times 300 = 101.633.394 \text{ HUF}$
 - A hitelösszeg így 1.633.394 forinttal növekedett a kedvezőtlen árfolyamváltozások eredményeként. Ha a korábbi hitelátváltások nem következtek volna be és induláskor egy egydevizás EUR hitelfelvétel történt volna, akkor ez a hitel növekmény $350.877,19 \times 300 = 105.263.157 - 100.000.000 = 5.263.157 \text{ HUF}$ lenne.

A multicurrency hitel előnye:

- **A multicurrency hitel a jóváhagyott devizák körében tetszőleges devizanemben vehető igénybe.** A hiteltermék segítségével a vállalat egyszerűen **csökkentheti a tevékenységéből adódó árfolyamkockázatot.**
- Lehetőség nyílik az **árfolyammozgásokból történő profit elérésére.** A különböző devizanemeknél jellemző eltérő kamatozás révén **csökkentheti a vállalat a kamatterheit.**
- Az egyes hitellehívásokat a futamidő közben kamatfizetési időpontokban **díjmentesen át lehet konvertálni** egy másik devizanemre.

A multicurrency hitel hátránya:

- Tekintettel arra, hogy a **multicurrency hitel**terméket több devizában lehet igénybe venni, a hitel kedvezőtlen árfolyamalakulás esetén az **árfolyamveszteség** lehetőségét hordozza magában (mint egy normál hitel).
- Ha egy olyan devizára váltódik a hitel, ahol a kamatkörnyezet magasabb, akkor ez plusz terhet jelent, hiszen a hitelek kamatterhei megnövekednek. Ennek mértéke attól függ, hogy mennyi ideig van a hitel ebben a devizanemben.
- A potenciális veszteség korlátlan.

5.1.2. Opció kiírása többdevizás (multicurrency) hitellel szemben

Kockázati szint

Az opciós ügyletek az opció irányától függően magas, illetve rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Eladott opció

Vételi opció kiírása forintban lehívott többdevizás (multicurrency) hitellel szemben

Mikor ajánljuk?

- Stabil piacon, ahol az árfolyam szűkebb sávban mozog.
- Ha szeretnék csökkenteni a magasabb kamatozású forint hitel költségeit és hajlandó az opció kiírásával járó kötelezettségek vállalására / a hitel átváltására.

Termékleírás

Ügyfelünk egy deviza vételi/forint eladási opció eladásával adott opciós díj ellenében **feltételes kötelezettséget** vállal arra, hogy egy előre meghatározott időpontban, meghatározott kötési árfolyamon **devizára váltja forint hitelét**. Az opció kiírásával Ügyfelünk tulajdonképpen az adott kötési árfolyamon **maximalizálja a devizaárfolyamot**, ahol a jövőben a hitelátváltás megtörténhet, ennek fejében **Bankunk opciós prémiumot fizet**.

Példa:

Tegyük fel, hogy 280,00-as árfolyamon váltották euróról forintra hitelüket. Az aktuális EUR/HUF árfolyam 285,00 és a következő 1 hónapban nem számítanak az árfolyam nagyobb elmozdulására. Önök egy 1 hónapos 290,00-es kötési árfolyamú EUR vételi/HUF eladási opciót adnak el, melyért eurónként 1,5 forint prémiumot kapnak. A prémiumot a Bank az üzletkötést követő második munkanapon írja jóvá az Önök számláján.

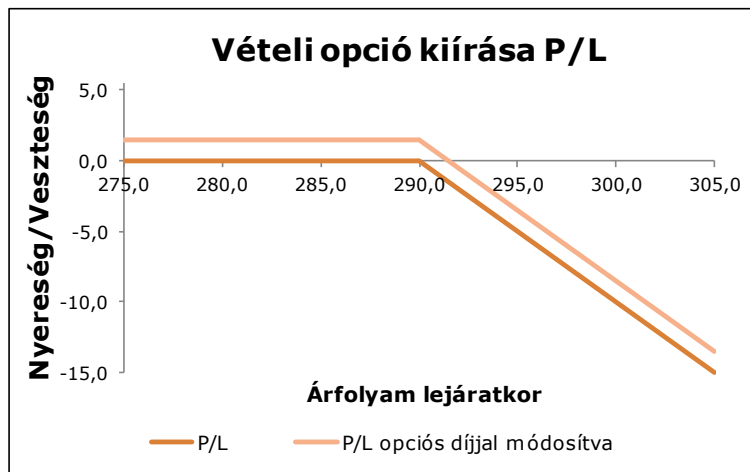
Ekkor az 1 hónap múlva (12:00 órakor) esedékes EUR/HUF árfolyamtól függően a következő történik:

- A hitel forintban marad, amennyiben 1 hónap múlva az EUR/HUF árfolyam 290,00 alatt van, így az opció kiírásáért kapott 1,5 HUF/EUR prémium tulajdonképpen felfogható a hitel kamatát csökkentő tényezőként. Eurónként 1,5 forinttal csökken a hitel költsége az adott évben, ami a 280-as forintra váltással számolva az adott évre 54 bázispont előnyt jelent ($1,5/280 = 0,535\%$).

- Amennyiben 1 hónap múlva az EUR/HUF árfolyam a 290,00-es szint felett tartózkodik, a hitelt az opció lehívását követő második munkanapon 290,00-es átváltási árfolyamon euróra váltjuk. A 1,5 HUF/EUR prémium ekkor is csökkenti Ügyfelünk kamatköltségét, és a hitel átváltása is az opció kiírásakor érvényes 285,00-ös árfolyamnál kedvezőbb szinten történik meg. Bár ez az árfolyam kedvezőtlenebb az aktuális piaci árfolyamnál.

A vételi opció kiírásának előnye:

- Stabil piaci árfolyamok mellett a prémium által lehetővé teszi **a hitel kamat költségeinek csökkentését.**
- A kiírt opció lehívása esetén az eredeti spot árfolyamnál **kedvezőbb átváltási árfolyamot** biztosít.

A vételi opció kiírásának hátránya:

- Csak a kötési árfolyam szintjéig** teszi lehetővé a **kedvező irányú árfolyam elmozdulásban** való részvételt. Amennyiben az ügylet keretében hitelátváltásra kerül sor, az a lejáratkor aktuális árfolyamszintnél kedvezőtlenebb szinten, a kötési árfolyam szintjén valósul meg.
- Nem jelent védelmet** az árfolyam kedvezőtlen irányú elmozdulása ellen.
- A potenciális veszteség korlátlan.

Eladási opció kiírása devizában lehívott többdevizás (multicurrency) hitellel szemben

Mikor ajánljuk?

- Stabil piacon, ahol az árfolyam szűkebb sávban mozog.
- Ha szeretnék csökkenteni a hitel költségeit.

Termékleírás

Ügyfelünk egy deviza eladási/forint vételi opció eladásával, adott opciós díj ellenében **feltételes kötelezettséget** vállal arra, hogy egy előre meghatározott időpontban, meghatározott kötési árfolyamon **forintra váltja devizahitelét**. Az opció kiírásával Ügyfelünk tulajdonképpen az adott kötési árfolyamon **minimalizálja a devizaárfolyamot**, ahol a jövőben a hitelátváltás megtörténhet, ennek fejében **Bankunk opciós prémiumot fizet**.

Példa:

Tegyük fel, hogy 290,00-es árfolyamon váltották euróra forinthitelüket. Az aktuális EUR/HUF árfolyam 285,00 és a következő 1 hónapban nem számítanak az árfolyam nagyobb elmozdulására. Önök egy 1 hónapos 281,50-es kötési árfolyamú EUR eladási/HUF vételi opciót adnak el, melyért eurónként 1 forint prémiumot kapnak. A prémiumot a Bank az üzletkötést követő második munkanapon írja jóvá az Önök számláján.

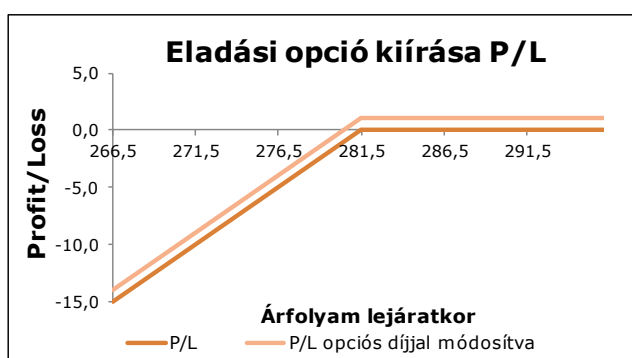
- Ekkor az 1 hónap múlva (12:00 órakor) esedékes EUR/HUF árfolyamtól függően a következő történik:
- A hitel euróban marad, amennyiben 1 hónap múlva az EUR/HUF árfolyam 281,50 fölött van, így az opció kiírásáért kapott 1 HUF/EUR prémium tulajdonképpen felfogható a hitel kamatát csökkentő tényezőként. Eurónként 1 forinttal csökken a hitel költsége az adott évben, ami a 290-es euróra váltással számolva az adott évre 34 bázispont előnyt jelent ($1/290 = 0,345\%$).
- Amennyiben 1 hónap múlva az EUR/HUF árfolyam a 281,50-es szint alatt tartózkodik, a hitelt T+2 értéknappal 281,50-es átváltási árfolyamon forintra váltjuk. A 1 HUF/EUR prémium ekkor is csökkenti Ügyfelünk kamatköltségét és a hitel átváltása is az opció kiírásakor érvényes, 285,00-ös árfolyamnál kedvezőbb szinten történik meg.

Az eladási opció kiírásának előnye:

- Stabil piaci árfolyamok mellett a prémium által lehetővé teszi **a hitel kamat költségeinek csökkentését**.
- A kiírt opció lehívása esetén az eredeti spot árfolyamnál **kedvezőbb átváltási árfolyamot** biztosít.

Az eladási opció kiírásának hátránya:

- **Csak a kötési árfolyam szintjéig** teszi lehetővé a **kedvező irányú árfolyammozdulásban** való részvételt.
- **Nem jelent védelmet** az árfolyam kedvezőtlen irányú elmozdulása ellen.
- A potenciális veszteség korlátlan.

5.2. Hitel és kamatfedezeti ügyletek

5.2.1. Forward rate agreement (határidős kamatláb-megállapodás)

Kockázati szint

A határidős kamatláb-megállapodások rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Forward rate agreement

Mikor ajánljuk?

- Ha rövid távon (1 év) a kamatlábak elmozdulására számítanak.

Termékleírás

Határidős kamatláb-megállapodás (FRA) során a Bank és az Ügyfél a következőképpen kompenzálják egymást egy jövőbeli időszakra vonatkozó kamat változásából eredő hatásokért:

Ha a jövőbeni periódus kezdetén érvényes **referenciakamatláb magasabb**, mint a megállapodásban **rögzített kamatláb, akkor az FRA eladója fizet** a vevőnek.

Ha a jövőbeni periódus kezdetén érvényes **referencia kamatláb alacsonyabb**, mint a megállapodásban **rögzített kamatláb, akkor az FRA vevője fizet** az eladónak.

Az elszámolás alapja a megállapodásban rögzített kamatláb és a jövőbeli periódus kezdetén az adott futamidőre érvényes referenciakamatláb (**LIBOR, EURIBOR, BUBOR** vagy más általánosan elfogadott referenciakamat) közötti különbség, melyet a megállapodásban rögzített tőkeösszegre vetítve számolnak ki úgy, hogy **a tőkeösszeg cseréjére nem kerül sor.**

A kompenzáció a futamidő elején történik. A futamidő végéig számolt kamatkülönbségek diszkontált értéke cserél gazdát. Az **FRA** üzlettípus összegének **alsó határa 1.000.000 EUR**, vagy vele egyenértékű más deviza.

Példa:

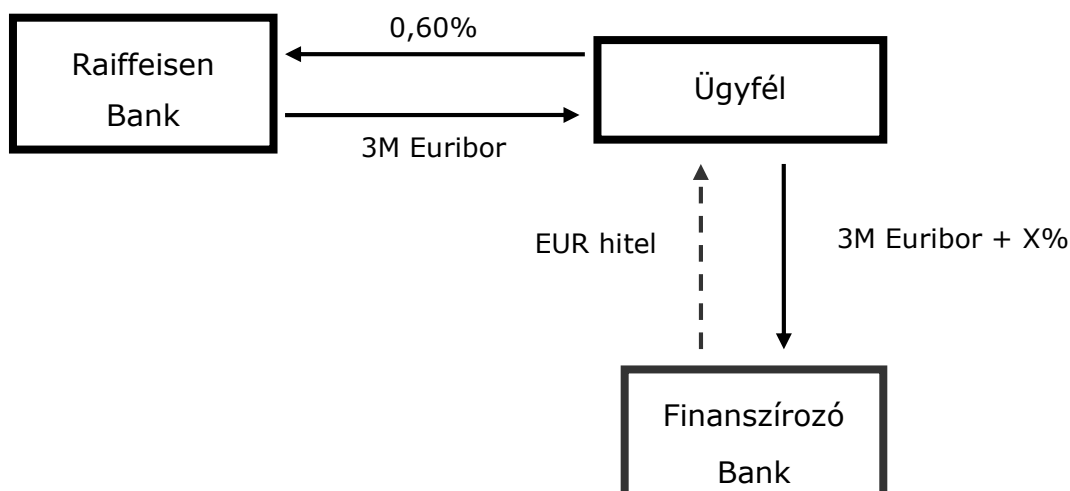
Tegyük fel, hogy EUR hitelt vesznek fel 1 éves futamidőre, 3 hónapos kamatfizetési periódussal. A hitel költsége 3 hónapos **EURIBOR** + x% kamatfelár. Tartanak a kamatok emelkedésétől, valamint kalkulálhatóvá szeretnék tenni a hitel várható költségét. A Bank **FRA** vásárlását javasolja Önöknek.

A bankközi piacon az EUR **FRA** jegyzések a következőképpen alakulnak:

- A 3 hónap múlva kezdődő 3 hónapos időszakra (3x6): 0,50-0,60%.
- Önök vásárolnak egy 3x6 **FRA**-t 0,60%-os szinten (a vállalat 0,60%-ot fizet).

Az **FRA** üzletnek három lehetséges kimenetele van:

- 3 hónap múlva a 3 hónapos **EURIBOR** éppen megegyezik az **FRA** kötés kamatszintjével: 0,60%. Ebben az esetben értelemszerűen egyik fél sem kompenzálja a másikat, hiszen a referenciakamat pontosan megegyezik a megállapodott kamatlábbal.
- 3 hónap múlva a 3 hónapos **EURIBOR** magasabb az **FRA** üzletkötés szintjénél, pl.: 0,90%. Hitelük költsége 0,90%+x%-os szintre emelkedett. Az **FRA** ugyanakkor kompenzálja Önöket 0,30%-kal (0,90%-0,60%). A Bank a megállapodott kamatláb és a referencia kamatláb különbségét kifizeti Önöknek.
- A hitel tényleges költsége: $0,90\% + x\% - 0,30\% = 0,60\% + x\%$
- 3 hónap múlva a 3 hónapos **EURIBOR** alacsonyabb az **FRA** üzletkötés szintjénél, pl.: 0,40%. Ebben az esetben hitelük költsége 0,40%+x%-ra csökkent. Ezzel párhuzamosan a megkötött **FRA** elszámolásakor Önök kötelesek lesznek megfizetni a 0,60% és a 0,40% közötti különbséget (0,20%) a Banknak.
- A hitel tényleges költsége: $0,40\% + x\% + 0,20\% = 0,60\% + x\%$
- Ebben az esetben is lehet előnye az **FRA**-nak. Önök már a megelőző 3 hónapban pontosan tudják a hitellel járó költségeiket, mellyel tervezhetővé válnak kiadásaik.

Az **FRA** előnye:

- A **kamatok emelkedésével** járó kockázat kezelhető **FRA vásárlással** (hitel).
- A **kamatok csökkenésével** járó kockázat kezelhető **FRA eladással** (betét).
- **Mérlegen kívüli** tétel.
- Az összeg nagyságához képest **alacsony fedezeti arány/limit** szükséges.
- A Bank által jegyzett és az Ügyfél által elfogadott kamaton kívül **az ügylet egyéb költség nem terheli**.
- Az ügylet lejárat előtt **visszazárható**.
- **Más banknál meglévő hiteleinek/betéteinek kamatkockázata is fedezhető** a Raiffeisen Bankon keresztül.
- Előre kiszámítható, **tervezhető cash-flow**.

Az **FRA** hátránya:

- Csak **rövidtávú** (jellemzően 1 évet meg nem haladó futamidejű) kamatkockázat kezelésére nyújt lehetőséget, az alábbi devizanemekben: HUF, USD, EUR, GBP, CHF.
- Egy hitel kamatkockázatának fedezése esetén csak egy kamatperiódus fedezhető.

- FRA vásárlása, a hitel egy kamatperiódusának befizálása esetén, ha a referencia kamat alacsonyabb, mint az FRA-ben rögzített kamat a befektetőnek magasabb kamatszintet kell fizetnie, mint az FRA megkötése nélküli esetben.
- FRA eladása, egy változó kamatozású betét egy kamatperiódusának befizálása esetén, ha a referencia kamat magasabb, mint az FRA-ben rögzített kamat a befektető alacsonyabb kamatszintet fogja realizálni, mint az FRA megkötése nélküli esetben.
- Az FRA megkötése **kötelezettséget** jelent.
- A piaci veszteség korlátlan lehet.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során **pótfedezet nyújtási kötelezettsége** keletkezhet.

5.2.2. Interest rate swap (kamatlábcserre-megállapodás)

Kockázati szint

A kamatlábcserre-megállapodások rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Interest rate swap

Mikor ajánljuk?

- Hosszabb távú kamatkockázat kezelésére. Fix vagy változó kamatozás közötti váltás megvalósítására.
- Olcsóbb forrásszerzésre nyújthat lehetőséget.
- Magasabb eszköz hozamot eredményezhet.

Termékleírás

A kamatlábcserre-megállapodás vagy kamat swap (**IRS**) segítségével egy hitel (kötvény) jövőben jelentkező kamatfizetései a teljes futamidőre vagy tetszőleges időszakra **elcserélhetőek**. **Változó kamatozású hitel** (kötvény) esetén az IRS segítségével **fix kamatra cserélhető** a kötelezettség (befektetés) pénzáramlásai. **Fix kamatozású hitel** (kötvény) esetén, pedig az IRS-el **változó kamatozású kötelezettség** (befektetés) **állítható elő**. A kamatlábcserre-megállapodás (IRS) egymást követő kamatláb megállapodások, FRA-k sorozatának is tekinthető.

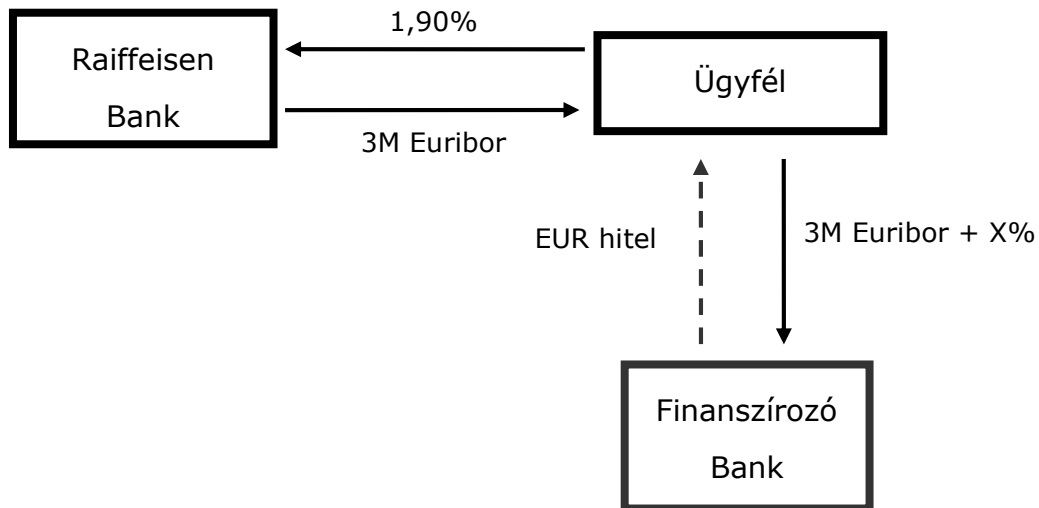
A swap névértéke nem cserél gazdát, az csupán a kamatösszegek meghatározásához szükséges. A **kamatfizetések** általában **nettóztottkövetelések**, azaz csak a nagyobb kamatösszeget követelő fél kapja meg a két összeg különbségét. A kamatswap futamideje néhány hónaptól akár 15-20 évig terjedhet, a leggyakoribbak néhány éves futamidővel köttetnek. A standard **IRS** pénzáramlásai a kamatfizetési időszak végén történnek. Az üzletkötés minimum összege 1.000.000 EUR, vagy vele egyenértékű más deviza.

Példa:

Tegyük fel, hogy forrásaik között van egy 3 éves futamidejű hitel, változó, 3 hónapos **EURIBOR**-hoz kötött kamatozással. A hitel költsége három hónapos **EURIBOR**+x% kamatfelár. Tartanak az EURIBOR emelkedésétől, ezért a Bank kamatlábcserre-megállapodást ajánl Önöknek kamatkockázataik kezelésére.

- A bankközi piacon a 3 éves, 3 hónapos kamatozású EUR **IRS** jegyzések a következőképpen alakulnak: 1,70%-1,90% (Ez azt jelenti, hogy az Ügyfél az IRS-ben 1,70%-on tud fix kamatot kapni és 1,90%-on tud az árjegyzővel, olyan IRS-t kötni, amiben a fix kamatot fizeti.)

- Önök kötnek egy 3 hónapos **EURIBOR**-hoz kötött, 3 éves kamatswap **ügyletet**, melyben 1,90%-os kamatot fizetnek.
- Forrásaiknak az így előállt kamatpozíciója semleges, mert a hitel után változó kamatot fizet ugyan, de a swap pozíciójából változó kamatú kifizetések illetik meg – marad a fix kamat fizetése a swapban. Így tulajdonképpen változó kamatozású hosszúlejáratú forrását fix, 1,90%+x%-os kamatozásúvá alakította.

Az IRS előnye:

- A **kamatok emelkedésével járó kockázat** kezelhető változó kamat cseréjével fix kamatra (hitelnél **IRS** vásárlás).
- A **kamatok csökkenésével járó kockázat** kezelhető változó kamat cseréjével fix kamatra (betétnél **IRS** eladás).
- A változó jellegű kamat pénzáramlások tervezhetővé tehetőek.
- **Mérlegen kívüli tétel.**
- Az összeg nagyságához képest **alacsony fedezeti arány** szükséges.
- Amortizálódó **pénzáramlások is kezelhetőek.**
- Az ügylet lejárat előtt **visszazárható.**
- **HUF, USD, EUR, GBP, CHF** devizanemekben is köthető.
- A Bank által jegyzett és az Ügyfél által elfogadott kamaton kívül az ügyfelet egyéb **költség nem terheli.** (Ha hitel fedezésére kötik a kamatlábcseré megállapodást a hitelszerződésben rögzített kamatfelárat/marzsot az ügylet nem befolyásolja.)
- **Más banknál meglévő hiteleinek/betéteinek/kötvényeinek kamatkockázata is fedezhető** a Raiffeisen Bankon keresztül.
- Ha a hitel és a kamatlábcseré megállapodás pénzáramlásai megfelelően vannak meghatározva, akkor a pénzáramlások kinetózhatják egymást.

Az IRS hátránya:

- Pozitív meredekségű hozamgörbe esetén (lejárat növekedésével a hozamok nőnek) a fix kamatfizetésre váltás azonnal magasabb költséget jelent.
- Ha a pénzpiaci hozamok jelentősen csökkennek, a **fix kamat** fizetése **magasabb költséget** jelent.
- Ha a pénzpiaci hozamok jelentősen emelkednek, a **változó kamat** fizetése **alacsonyabb hozamot** eredményez.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során **pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.**
- A potenciális veszteség korlátlan.
- Az IRS megkötése feltétlen **kötelezettség** vállalást jelent.

- Amennyiben a hitel paraméterei megváltoznak (lejárat, devizanem, kamatozás), akkor a fedezeti célból kötött IRS ügylet megfelelő paramétereinek átstrukturálása vagy lezárása is szükségessé válhat, melynek költsége lehet. Ilyenkor a fedezeti kapcsolat a hitel és a swap között megszűnik.

5.2.3. Kétdevizás kamatcsere ügylet (Cross Currency Interest Rate Swap – CCIRS)

Kockázati szint

A kétdevizás kamatcsere ügylet (CCIRS) rendkívüli kockázatú befektetés és komplex pénzügyi eszköznek minősül.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Deviza swap

Mikor ajánljuk?

- Ha hitel vagy befektetett eszköz pénzáramlásainak devizanemét, kamatozását, kamatbázisát úgy szeretné megváltoztatni, hogy a hitelt, eszközt nem módosítja.

Termékleírás

A kétdevizás kamatcsere ügylet (**CCIRS**) az IRS-hez hasonlóan pénzáramlások cseréjét jelenti. Használatos még a deviza swap elnevezés is a CCIRS-re, mely nem keverendő össze az FX swap termékkel (ami egy határidős és egy azonnali konverziót jelent). Az Ügyfél és a Bank **két különböző meghatározott devizában fennálló, jövőben jelentkező kamatfizetésekből származó pénzáramlások cseréjére** szerződik. Egy CCIRS-en belül lehetőség van két különböző devizanemben fix-fix, fix-változó és változó-változó kamatozás közötti cserére.

A swap kötési összege jellemzően előre rögzített konverziós árfolyamon az ügylet indulásakor és lejáratkor kicserélésre kerül. A deviza swap futamideje néhány hónaptól akár 15-20 évig terjedhet, a leggyakoribbak néhány éves futamidővel köttetnek. A standard **CCIRS** pénzáramlásai a kamatfizetési időszak végén történnek. Az üzletkötés minimum összege 1.000.000 EUR, vagy vele egyenértékű más deviza.

Példa:

Tegyük fel, hogy forrásaik között van egy még 3 éves hátralévő futamidejű hitel, változó, 3 hónapos **EURIBOR**-hoz kötött kamatozással. A hitel költsége 3 hónapos **EURIBOR**+x% kamatfelár. A vállalat bevételei a jövőben már nem EUR-ban, hanem USD-ben fognak érkezni, ezért a korábban felvett EUR hitelt fix kamatozású USD kötelezettségre szeretnék váltani, anélkül, hogy a hitelszerződés feltételein változtatnának. A fix kamatozást a vállalat kamatkiadásainak tervezhetősége miatt és az alacsony USD kamatok miatt szeretnék. A Bank fix-változó kétdevizás kamatcsere ügyletet ajánl Önöknek kockázataik kezelésére.

- A bankközi piacon a 3 éves, negyedéves gyakoriságú, fix USD **CCIRS** jegyzések a következőképpen alakulnak: 1,23%-1,29% 3 éves futamidőre fizetett 3 havi EURIBOR-ral szemben. (A jegyzésben az Ügyfél 1,23%-on tud fix kamatot kapni és 1,29%-on tud fix kamatot fizetni a CCIRS-ben.)

- Önök fix USD kamatot szeretnének fizetni, így az **1,29%-os értéket tudják rögzíteni.**
- Forrásaiknak az így előállt kamatpozíciója semleges, mert a hitel után változó euró kamatot fizetnek ugyan, de a CCIRS pozíciójából változó kamatú, eurós kifizetések illetik meg – marad a fix, USD kamat fizetése a CCIRS-ben. Így tulajdonképpen változó kamatozású, eurós hosszúlejáratú forrását fix, 1,29%+x%-os kamatozású USD forrásra alakította.

A CCIRS előnye:

- Átjárhatóságot biztosít devizanemek, kamatozások és kamatbázisok között.
- A változó jellegű kamat pénzáramlások tervezhetővé tehetőek.
- **Mérlegen kívüli tétel.**
- **Amortizálódó pénzáramlások is kezelhetőek.**
- Az ügylet lejárat előtt **viSSzazárható.**
- **HUF, USD, EUR, GBP, CHF** devizanemekben is köthető.
- A Bank által jegyzett és az Ügyfél által elfogadott kamaton kívül az ügylet egyéb **költség nem terheli.**
- **Más banknál meglévő hiteleinek/betéteinek/kötvényeinek kockázata is fedezhető a Raiffeisen Bankon keresztül.**

A CCIRS hátránya:

- Mivel a CCIRS piaci értékét, mark-to-marketjét a swap két devizájának árfolyama nagymértékben mozgatja a CCIRS ügylet mögé **magas fedezeti szintet** határoz meg a Bank.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során **pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet.**
- A CCIRS megkötése feltétlen **kötelezettségvállalást** jelent.
- A potenciális veszteség korlátlan.
- Amennyiben a fedezni kívánt eszköz/hitel paraméterei megváltoznak (lejárat, devizanem, kamatozás), akkor a fedezeti célból kötött CCIRS ügylet megfelelő paramétereinek átstrukturálása vagy lezárása is szükségessé válhat, melynek költsége lehet. Ilyenkor a fedezeti kapcsolat a hitel és a swap között megszűnik.

5.2.4. Strukturált swapok

Kockázati szint

A strukturált swapok rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Strukturált swapok

Mikor ajánljuk?

- Amennyiben hitelek kamatterheit szeretnék mérsékelni.

Termékleírás

A strukturált **swap ügyletek** a normál kamatlábcseré-ügylettől abban különböznek, hogy az Ügyfél által **fizetendő kamat** mértéke az ügyletkötéskor definiált egy vagy több **referencia-árfolyam (például deviza, kamatláb, részvényindex, árupiaci termék) alakulásának a függvénye.**

Ez **addicionális kockázatot** jelent az Ügyfél számára. Előnye viszont, hogy a normál kamatláb csere ügylethez képest **jelentős finanszírozási előnyt biztosíthat** az Ügyfél részére (olcsóbb hitel), amennyiben az árfolyamok számukra kedvezően mozognak.

A strukturált swap legtöbbször egy egyszerű kamatlábcseré ügyleten kívül, egy vagy több egyéb származtatott terméket (egyszerű vagy egzotikus opciót) is magában foglal.

A strukturált swapok előnye:

- A **finanszírozási költségek** jelentős mértékben **csökkenthetőek.**
- Lehetőség van **változó és fix kamatláb**, de **változó és változó kamatláb cseréjére** is.
- Az emelkedő kamatkörnyezet hatásai** teljes mértékben **kiküszöbölhetőek.**
- A kamatlábak alakulásától független **előnyt biztosíthat a mindenkori piaci irányadó kamatokhoz képest.**
- A strukturált swapok megfelelő paraméterezéssel az Önök devizakitettségének megfelelő **természetes fedezettség alakítható ki.**
- Egyes termékek esetében **javul** az Ügyfél **likviditási pozíciója**, mivel a kapott kamatok negyedévente folynak be, míg a fizetési kötelezettség csak évente egyszer jelentkezik, tehát első alkalommal, egy évvel az ügylet megkötését követően.
- Az ügylet lejárat előtt **visszazárható.**
- Más banknál meglévő hiteleinek kamatkockázata is fedezhető** a Raiffeisen Bankon keresztül.

A strukturált swapok hátránya:

- **A referenciaárfolyam kedvezőtlen alakulása** esetén emelkedik a fizetendő kamat.
- A fix kamatfizetést jelentő termékek esetén **pénzpiaci hozamok jelentős csökkenése** a piacon elérhető kamatszinteknél magasabb kamatfizetési kötelezettséget jelenthet.
- Viszonylag **magas minimális kötési összeg** (1 millió EUR vagy 1 millió CHF egyedi indulással, illetve 0,5 millió EUR vagy 0,5 millió CHF pool indulással).
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során **pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet**.
- A potenciális veszteség korlátlan.
- A strukturált swap megkötése **kötelezettséget** jelent.

A strukturált swapok lényege a termék testre szabása az Ügyfél deviza- és kamatkockázatának megfelelően. A termékváltozatok széles spektruma érhető el a Raiffeisen Bankon keresztül. Az Önök számára megfelelő stratégia kialakításában a **Corporate and Small Business Sales (FX Sales) Desk** szakértői nyújtanak további tájékoztatást.

5.2.5. Kamatopciók

Cap opció vétele

Kockázati szint

A cap opciók magas kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
				Cap opció vétele	

Mikor ajánljuk?

- Ha változó kamatozású hitelekkel rendelkeznek.
- Ha emelkedő kamatkörnyezettől tartanak, de nem tartják kizártnak a csökkenő kamatszintet.

Termékleírás

A **cap opció** olyan jog, mely **védelmet biztosít** az opció vevőjének **az emelkedő kamatok ellen**. Ha a kamatfizetési periódus elején az előre meghatározott referencia-kamatláb (pl: **EURIBOR**) magasabb, mint a **cap opció**ban meghatározott kamatszint, akkor a két kamat közötti különbséget a névértékre vetítve a Bank kifizeti Önöknek a kamatperiódus végén, míg ha a referencia kamatláb alacsonyabb, akkor nem történik kifizetés. Az üzletkötés minimum összege 1.000.000 EUR, vagy vele egyenértékű más deviza.

Példa:

Tegyük fel, hogy egy 5 éves futamidejű 3 hónapos **EURIBOR**-hoz kötött változó kamatozású, 1.000.000 EUR nagyságú EUR hitellel rendelkeznek. Az aktuális 3 hónapos **EURIBOR** 1,814%. Félnék egy emelkedő kamatkörnyezettől ugyanakkor elképzelhetőnek tartják, hogy a következő 5 évben kedvezőbb kamatszintek is elérhetőek.

A Bank egy **cap opciót** ajánl Önöknek. 5 évre 3%-os opciós kamatszinten **cap opciót** vásárolnak, melyért az üzletkötést követően a névérték 0,35%-át prémiumként kifizetik, vagyis 3.500,-EUR-t.

Minden kamatperiódus elején a referenciaárfolyamtól függően a következők történhetnek:

- A 3 hónapos **EURIBOR** 3,00% alatt van. Kifizetés nem történik.
- A 3 hónapos **EURIBOR** 3,00% felett van, legyen 3,5%, Önök 3 hónap (91 nap) múlva a névértékre vetítve $3,50 - 3,00 = 0,50\%$, vagyis $1.000.000 \times 0,50\% \times 91/360 = 1.263,89\text{EUR}$ kifizetésben részesülnek.

A cap opció előnye:

- **Védelem** a kamatok emelkedésével szemben.
- Lehetővé teszi a **csökkenő kamatszintekből való részvételt**.
- Az opció elszámolása névértékre vetített, emiatt a **nem a Raiffeisen Banknál felvett hitelek esetében is alkalmazható**.
- Az opció ellenirányú ügylettel **visszazárható**.

A cap opció hátránya:

- A **cap opció** vétele **azonnali költséget jelent** az Önök számára.

Floor opció eladása

Kockázati szint

A floor opciók rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Floor opció eladása

Mikor ajánljuk?

- Ha változó kamatozású hitelekkel rendelkeznek.
- Ha stabil kamatszintre számítanak.
- Ha szeretnék csökkenteni kamatköltségeiket.

Termékleírás

Floor opció eladásával Ügyfelünk **kötelezettséget vállal** arra, hogy ha a kamatfizetési periódus elején az előre meghatározott referencia-kamatláb (pl: **EURIBOR**) alacsonyabb, mint a **floor opció**ban meghatározott kamatszint, akkor a két kamat közötti különbséget a névértékre vetítve kifizeti a kamatperiódus végén az opció vásárlójának, míg ha a referencia kamatláb magasabb, akkor nem történik kifizetés. Ügyfelünk tulajdonképpen minimalizálja a kamatfizetés jövőbeni szintjét, ennek fejében viszont az opció kiírásakor opciós prémiumot kap. Az üzletkötés minimum összege 1.000.000 EUR, vagy vele egyenértékű más deviza.

Példa:

Tegyük fel, hogy egy 5 éves futamidejű 3 hónapos **EURIBOR**-hoz kötött változó kamatozású, 1.000.000 EUR nagyságú EUR hitellel rendelkeznek. Az aktuális 3 hónapos **EURIBOR** 1,814%. Nem várják a kamatszint lényegesebb változását és a következő 5 évben 1% feletti kamatszintre számítanak. A Bank egy **floor opció** kiírását javasolja Önöknek. 5 évre 1%-os opciós kamatszinten **floor opció**t adnak el, melyért cserébe a Bank a névérték 0,10%-át (1.000,- EUR) prémiumként kifizeti Önöknek az ügyletkötést követő második banki munkanapon.

A következő kamatperiódus elején a referenciaárfolyamtól függően a következők történhetnek:

- A 3 hónapos **EURIBOR** 1,00% felett van. Kifizetés nem történik.
- A 3 hónapos **EURIBOR** 1,00% alatt van, legyen 0,5%, 3 hónap (91 nap) múlva a névértékre vetítve $1,00 - 0,50 = 0,50\%$, vagyis $1.000.000 \times 0,50\% \times 91/360 = 1.263,89$ EUR kifizetési kötelezettségük keletkezik.

A floor opció eladásának előnye:

- Az opciós prémium felfogható **kamatcsökkentő tételként**.
- Az opció elszámolása névértékre vetített, emiatt a **nem a Raiffeisen Banknál felvett hitelek esetében is** alkalmazható.
- Az opció ellenirányú ügylettel **visszazárható**.

A floor opció eladásának hátránya:

- Kötelezettséget jelent az Önök számára, így **csökkenő kamatkörnyezet** esetén csak **korlátozottan**, a **floor opció** szintjéig **részesedhetnek a kedvező irányú elmozdulásból**.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során **pótfedezet nyújtási kötelezettsége** keletkezhet.
- A potenciális veszteség korlátlan.

Kamat Collar

Kockázati szint

A collarok rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Collar

Mikor ajánljuk?

- Ha változó kamatozású hitelekkel rendelkeznek.
- Ha emelkedő kamatkörnyezettől tartanak, de nem tartanak kizártnak egy enyhén csökkenő kamatszintet.

Termékleírás

A **collar** olyan **költségmentes opciós stratégia**, mely egy **cap opció** vételét és egy **floor opció** egyidejű eladását jelenti, így módon egy **sávot hoz létre a lehetséges kamatszintekből**. Az üzletkötés minimum összege 1.000.000 EUR vagy vele egyenértékű más deviza.

Példa:

Tegyük fel, hogy egy 5 éves futamidejű 3 hónapos **EURIBOR**-hoz kötött változó kamatozású, 1.000.000 EUR nagyságú EUR hitellel rendelkeznek. Az aktuális 3 hónapos **EURIBOR** 1,814. Félnek egy növekvő kamatkörnyezettől ugyanakkor elképzelhetőnek tartják, hogy a következő 5 évben 1%-hoz közeli kamatszintek is elérhetőek. A Bank egy **collar** stratégiát ajánl.

- Önök 5 évre 1%-os opciós kamatszinten **floor opciót** adnak el, ezzel párhuzamosan pedig 3%-os kamatszinten **cap opciót** vásárolnak. A következő kamatperiódus elején a referenciaárfolyamtól függően a következők történhetnek:
- A 3 hónapos **EURIBOR** 3,00% felett van: (legyen 3,5%) Önök 3 hónap (91 nap) múlva a névértékre vetítve $3,50 - 3,00 = 0,50\%$, vagyis $1.000.000 \times 0,50\% \times 91/360 = 1.263,89$ EUR kifizetésben részesülnek.
- A 3 hónapos **EURIBOR** 1 és 3% között van: kifizetés nem történik.
- A 3 hónapos **EURIBOR** 1,00% alatt van: (legyen 0,5%) 3 hónap (91 nap) múlva a névértékre vetítve $1,00 - 0,50 = 0,50\%$, vagyis $1.000.000 \times 0,50\% \times 91/360 = 1.263,89$ EUR kifizetési kötelezettségük keletkezik.

A collar előnye:

- **Védelem a kamatok emelkedésével szemben.**
- Korlátozottan lehetővé teszi a **csökkenő kamatszintekből való részvételt**.
- Elszámolása névértékre vetített, emiatt a **nem a Raiffeisen Banknál felvett hitelek esetében is** alkalmazható.

- Ellenirányú ügylettel **visszazárható**.
- **Költségmentes stratégia**.

A collar hátránya:

- Csökkenő kamatkörnyezet esetén csak **korlátozottan**, a **floor opció** szintjéig **részesedhetnek a kedvező irányú elmozdulásból**.
- A piaci mozgások függvényében az Ügyfélnek az ügylet futamideje során **pótfedezet nyújtási kötelezettsége keletkezhet**.
- A collar megkötése **kötelezettséget** jelent.
- A potenciális veszteség korlátlan.

5.3. Üzletkötés feltételei

Szerződéses háttér

- **Treasury keretszerződés (Keretszerződés tőzsdei és tőzsdén kívüli azonnali és származtatott, valamint strukturált betéti ügyletek kötésére) és meghatalmazás** az Ügyfél nevében az üzletkötésre jogosultak részére (banki nyomtatvány).
- MiFID teszt kitöltése
- **Kockázatfeltáró nyilatkozat.**
- Kamatláb ügyletek esetén a terméktájékoztató anyag aláírása.
- Az **üzletkötés telefonon** történik. Az üzlet megkötését követően visszaigazolást küldünk, melyben az ügylet fő paramétereit konfirmáljuk.

Fedezetigény

ÜGYLETTÍPUS	FEDEZETIGÉNY
Cap/floor opció vétele	Nincs
Határidős kamatláb megállapodás (FRA)	Devizanemtől és futamidőtől függ. Az ügyletre egyedi megállapodás alapján felállítható FX limit.
Interest rate swap	
Floor/cap opció eladása	
Collar	Konstrukciótól függően egyedileg megállapított fedezetigény.
Strukturált swap	

FX Forward limit (határidős keret): lehetővé teszi az Ügyfél számára, hogy a T+2 napon túl lejáró ügyletek esetében az üzletkötéshez szükséges fedezetet az Ügyfél limit formájában biztosítsa.

Az üzletkötés minimum összege

ÜGYLETTÍPUS	ÖSSZEG
Opció kiírása multicurrency hitellel szemben	100.000 EUR
Határidős kamatláb megállapodás (FRA)	1.000.000 EUR
Interest rate swap (IRS)	1.000.000 EUR
Strukturált swap	1.000.000 EUR
Cap opció vétele	1.000.000 EUR
Floor opció eladása	1.000.000 EUR
Collar	1.000.000 EUR

Az ügyletek lehetséges futamideje

ÜGYLETTÍPUS	FUTAMIDŐ
Opció kiírása multicurrency hitellel szemben	1 héttől – 1 évig
Határidős kamatláb megállapodás (FRA)	1 évig
Interest rate swap (IRS)	1 évtől 15 évig
Strukturált swap	2 évtől 10 évig
Cap opció vétele	3 hónaptól 10 évig
Floor opció eladása	3 hónaptól 10 évig
Collar	3 hónaptól 10 évig

Egyedi megállapodás alapján esetenként egyéb futamidők is kezelhetők.

Egyéb feltételek:

Az üzletkötés devizanemeiben a Raiffeisen Bank Zrt-nél nyitott folyó vagy technikai számla.

Lehetséges ügyfelek:

Gazdasági társaságok, önkormányzatok.

6. Árupiaci ügyletek

6.1. Az árupiacokról általában

Az árupiaci termékek (commodity) olyan fizikai áruk, melyek valamilyen termelési folyamatban játszanak szerepet. Az árupiacok az emberiség történelme alatt szinte mindig léteztek. Az árupiacok és az árupiaci termékek az eddig megismert pénzügyi termékektől sok szempontból alapvetően különböznek, ezért is alkotnak külön eszköz kategóriát. Az árupiaci termékek reáleszközök melyeket használni, elhasználni és elfogyasztani lehet. Kézzel fogható, fizikai tulajdonságokkal bíró reáliák, melyek belső értékkel bírnak. Két fő reáleszköz kategóriát különböztethetünk meg az egyik, amelyek a termelési folyamatban részt vesznek, de nem használandók el, nem kerülnek elfogyasztásra, illetve amelyek a folyamat során elhasználandók. A pénzügyi eszközök (részvény, kötvény) ezzel szemben olyan követelések, melyek reáleszközök használatából keletkező pénzáramlásokat testesítenek meg. A pénzügyi eszközök sok esetben tulajdonjogot biztosítanak a reáleszközök felett is.

A deviza és kamatkockázat mellett az árupiaci kockázat érintheti még egy termelő vállalat működését. Az árukockázat fedezésével növelhető a pénzáramlások tervezhetősége, csökkenthető a bevételek/kiadások változékonysága és a piaci árváltozástól való függőség.

Az árupiacok általánosságban a következő jellemzőkkel bírnak, melyek sok esetben eltérnek a pénzügyi piacokon megismertekkel:

- **Értékelés:** az árupiaci termékek értékelése nem a pénzügyi piacokon megismert diszkontált cash flow alapon történik, hiszen ezen eszközök többségének nincs pénzáramlása. Jellemzően csak a termék iránti kereslet és kínálat alakítja ki az árakat.
- **Fizikai ügyletek:** a fizikális tranzakciók szerepe nagyon magas a commodity piacon. Az áru minősége, romlandósága, tárolhatósága, szállíthatósága, helyettesíthetősége, eltérő felhasználási lehetőségei, termelési és szállítási költségei, termelési technológiája és földrajzi helye ezért meghatározó az árak és a piac kialakulásánál (szállítás, biztosítás). A különböző mértékegységek, ezek átváltásai (lásd a mellékletben) és az eltérő minőségi dimenziók különösen fontosak.
- **Kereslet:** az árupiaci termékek iránti kereslet az áru nélkülözhetetlen volta miatt jellemzően rugalmatlan. A **készletek** ezért fontos szerepet játszanak, és kisimítják a kereslet kínálat között tapasztalható egyensúlytalanságokat. A **tartalékok** változása jelentős árváltoztató tényező.
- **Kölcsön:** Az áru kölcsönadása és kölcsönvétele legtöbb esetben nem nyilvánvaló, és nem kivitelezhető. Sok esetben nehézkes vagy akár lehetetlen is. Ezért az áru azonnali és a határidős piaca között a devizáknál megismert arbitrázsmentes kapcsolat alkalmazása nem mindig megvalósítható.
- **Szezonális:** a legtöbb tömegárunál megfigyelhető valamilyen évszakhoz kötött ciklikusság, mely hatással lehet az árak alakulására. Ilyen például a mezőgazdasági termékeknél az vetés-betakarítás ciklus, vagy az energiahordozóknál a téli fűtési és nyári hűtési szezon. Az **időjárás**, illetve az előrejelzések változása több terméknél meghatározó áralakító tényező.
- **Likviditás hiánya:** az egyes termékek likviditásában nagy különbségek figyelhetők meg. A piaci résztvevők száma a pénzügyi piacokéhoz képest alacsonyabb.
- **Negatív korreláció a többi eszközcsoporttal:** A termékek árváltozásai jellemzően nem korrelálnak a többi fő eszköz kategória árváltozásával (részvény, kötvény), ellentétes makrociklusok figyelhetők meg. Ez a kedvező diverzifikációs tulajdonság az egyik fő oka annak, hogy a nyersanyagok külön eszközkategóriává nőttek ki magukat az elmúlt évtizedben. A kedvező diverzifikációs hatás miatt a befektetők előszeretettel tartanak árupiaci befektetéseket portfóliójukban.
- **Inflációval való kapcsolat:** a másik ilyen általános kedvező tulajdonsága a commodity termékeknek, hogy az inflációval pozitív korreláció figyelhető meg. Ez nem is nagyon meglepő, hiszen az infláció részét képezik az egyes alapanyagok, áruk. Az inflációval a kötvény és részvényt piacok viszont jellemzően ellentétesen mozognak.
- **Magasabb volatilitás:** a legtöbb áru termék árváltozása nagyobb mozgásokat mutat, mint a részvény, kötvény vagy devizapiacok. A volatilitás jellemzően akkor emelkedik, amikor az árak

emelkednek, ami pont ellentétes a részvényeknél tapasztalható kapcsolattal. A részvény árfolyamok volatilitása akkor nő, amikor az árfolyamok hirtelen zuhanni kezdenek.

- **Árúpiacok heterogenitása:** az árúpiacra ugyan egységesen elnevezésben utalunk, de a commodity piac sok egymástól nagyon eltérő részpiacot foglal magában, amit az összefoglaló táblázat jól mutat.

Az alábbi táblázat a világ fontosabb kereskedhető árúpiacait foglalja össze.

Energiahordozók	Fémek	Mezőgazdasági termékek	Egyéb
<i>Olajszármazékok</i>	<i>Nemesfémek</i>	<i>Gabonafélék</i>	
Nyersolaj	Arany	Búza	CO2 - Emissziós kvóta
Fűtőolaj	Ezüst	Kukorica	Időjárás derivatívák
Gáz/Dízel olaj	Platina	Repce	Polypropylene
Vegyipari benzin	Palladium	Rizs	LDPE, HDPE
Benzin - ólommentes			
Kerozin/Jet fuel	<i>Ipari fémek</i>	Kakaó	
Etanol	Réz	Kávé	
	Ón	Cukor	
Földgáz	Ólom	Narancslé	
Propán gáz	Nikkel	Szójabab	
	Cink	Szójaolaj	
Szén	Alumínium	Élő marha	
	Acél	Élő sertés	
Elektromos Áram			
Urán		Gyapot	

A termék alapú besoroláson túl három különböző piaci szegmenst különböztethetünk meg:

- **Fizikális piac:** ahol kereskedelmi szerződések alapján történnek az ületek, fizikai szállítással, jellemzően termelő, felhasználó és kereskedő között.
- **Tőzsdei határidős és opciós (futures) piac:** tőzsdei sztenderdizált kontraktusokkal, centralizált és szabályozott piacon, elszámolóház közreműködésével, jellemzően tőkeáttétellel történő üzletkötések (külön fejezetben lehet olvasni róla).
- **Tőzsdén kívüli (OTC) piac:** nem sztenderdizált termékekkel (határidős ügylet, opció, swap), pénzügyi (nincs fizikai leszállítás) elszámolással valamilyen referencia ár alapján történik bilaterális megállapodás keretében két üzletet kötő fél között az ügylet. Jellemzően ebből az egyik fél valamilyen pénzügyi közvetítő.

A felsorolt főbb termékek közül többel a három különböző piac mindegyikén kereskednek.

6.2. Energiahordozók

Az elmúlt 25 évben a világ energiafogyasztása közel 60%-kal növekedett, és a következő 25 évben is még további 35-40%-os emelkedés várható.

A világ energiatermelése jelenleg a következő forrásokból származik.

Energiahordozó	Átlagos napi termelés Terrawatt	Százalékos megoszlás
Olaj	5.74	36,5
Gáz	3.61	23,0
Szén	4.27	27,2
Vízenergia	1.00	6,4
Nukleáris energia	0.93	5,9
Geotermikus, szél, nap, fa, biomassza	0.16	1,0
Összesen	15.71	100%

(Forrás: USA Energy Information Administration, 2010)

6.2.1. Olaj és olajszármazékok

Kőolaj

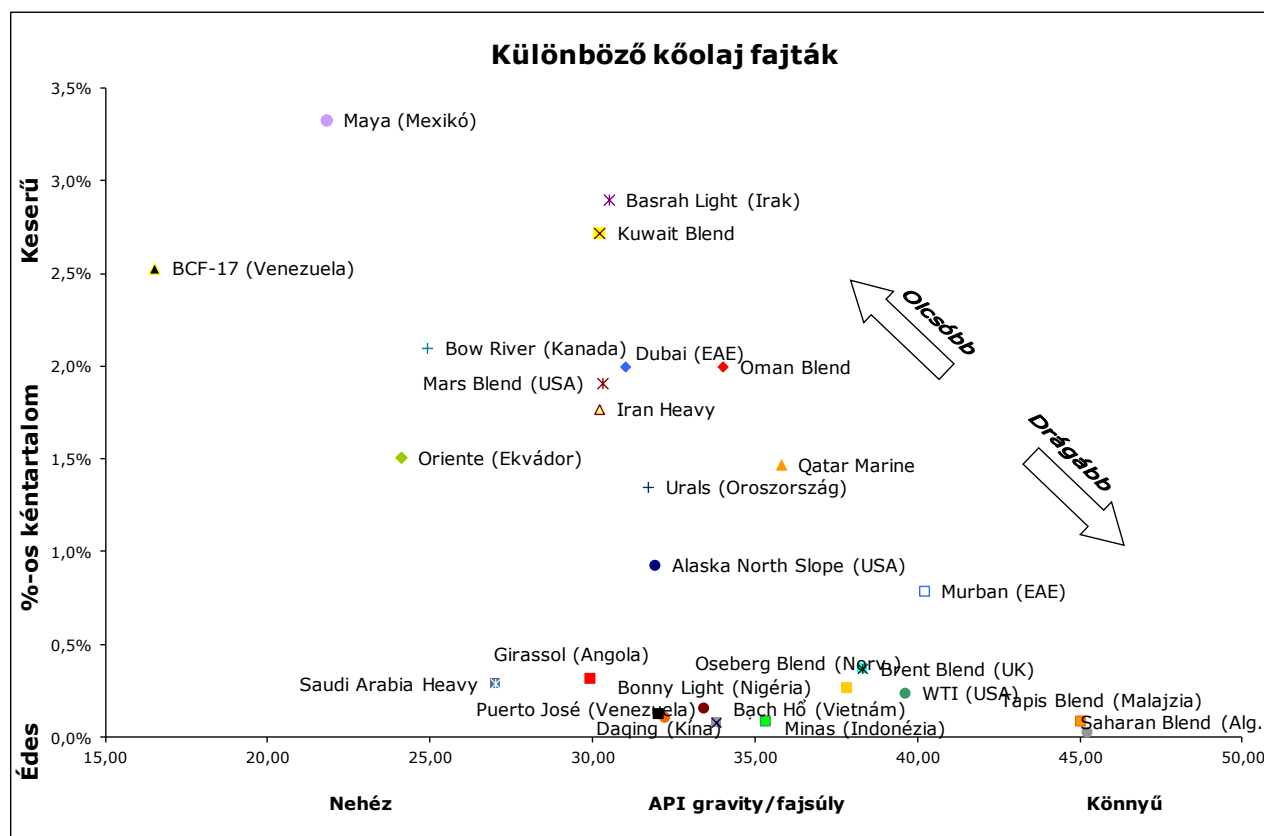
Az energiahordozók közül a világ legnagyobb, leglikvidebb és „legmélyebb” piaca a kőolajé. A kőolaj elnevezés alatt nem egyfajta finomítás előtt álló olajfajtát értünk, hanem több mint 100 különböző kémiai tulajdonságokkal rendelkező kőolaj változatot. (A petróleum elnevezés a görög petra - jelentése szikla, kő és az elaion - jelentése olaj szóösszetételből származik). Az első ipari jellegű olajfűrés 1859-ben volt Titusville-ben (USA, Pennsylvania). A kőolaj a természetben található formájában - feldolgozás nélkül - nem sok mindenre használható. Valós értéke abból ered, hogy milyen termékeket lehet előállítani belőle. Ezért a finomított olajtermékek iránti kereslet határozza meg a nyersolaj keresletét is.

A kőolaj kémiai minőségét a következő tényezők határozzák meg.

- **Fajsúly/Sűrűség (specific gravity):** egy folyadéknak a vízhez képesti relatív súlyát mutatja. Minél alacsonyabb az olaj sűrűsége annál értékesebb. Az API (American Petroleum Institute) gravity a mérőszáma az olaj sűrűségének, mely inverz skálát használ. A magas API érték kisebb sűrűséget jelent, és általában ezekből az olajfajtákból több magas értékű finomított termék nyerhető ki. Megkülönböztetünk könnyű és nehéz kőolajat. A könnyű olajok rövidebb szénhidrogén láncokból épülnek fel.
- **Kéntartalom:** az olaj kéntartalma az anyag egy nem kívánatos tulajdonsága, mert az égésnél több mérgező és környezetszennyező kéndioxid gáz keletkezik, illetve a kéndioxid nagymértékben rongálja, korrodálja a különböző berendezéseket. Ezért minél alacsonyabb a kéntartalma a kőolajnak, annál értékesebb. A 0,5%-nál kisebb kéntartalmú olajat édes (sweet), míg az 1,5%-nál magasabb kéntartalmú kőolajat keserűnek (sour) hívják. A magas kéntartalmú olajnak több finomításra, feldolgozásra van szüksége. Az édes és keserű jelző az olajtermelés kezdeti idejéből származik, amikor a kéntartalom megítélésének legegyszerűbb módszere az olaj megízlése, megszagolása volt.

- **Viszkozitás:** a viszkozitás, vagy más néven belső súrlódás az olaj belső folyással szembeni ellenállásának mértéke, hogy mennyire könnyen folyik, vagy mennyire nehéz kiönteni. A viszkozitás a hőmérséklet függvényében változik.

A nagyon sok fajta minőségű kőolaj miatt a piac irányadó minőségű olajfajtákat különböztet meg, és ehhez képest fejezi ki az adott minőség értékét. A két legismertebb és leggyakrabban használt irányadó kőolajfajta az amerikai WTI (West Texas Intermediate), és az észak-európai Brent. Mindkét kőolajfajta jó minőségű, alacsony kéntartalmú és könnyű olajfajtának számít. A világon kitermelt fontosabb típusokat az ábrán kéntartalom és fajsúly függvényében ábrázoltuk.

Forrás: EIA, Energy Information Administration

A három legnagyobb kőolajkitermelő a világon Oroszország, az OPEC országok és az USA. Az első három, legnagyobb olajtermék fogyasztó ország pedig az USA, Kína és Japán.

Az olajárakat USD/hordó (barrel) formában jegyzik. Tőzsdei kereskedésben a NYMEX-en és az ICE-n kereskednek vele. Az olajár jelentősége túlmutat a fizikai árupiaci termék árán, ma már a globális gazdaság egyik legfontosabb pénzügyi mutatója is egyben.

A teljesség igénye nélkül a **következő tényezők hatnak leginkább a kőolaj áralakulására:**

- Általános gazdasági aktivitás döntő jelentőségű, és erős pozitív kapcsolat mutatható ki.
- A termék keresletére szezonális jellemző, a nyári autós szezon és a vártnál hidegebb tél is emelheti az árfolyamát.
- Az OPEC kvótaváltozásai a kínálati oldalt befolyásolják. Az OPEC a világ kőolaj tartalékainak több mint 75%-át, a termelésnek pedig több mint 40%-os részét kitevő országokat tömörítő szervezete.
- Finomított termékből képzett stratégiai tartalékok, termelői, tározói, finomítói kapacitások és a földalatti ismert készletekben bekövetkezett változás is a kínálati oldalon keresztül befolyásolja az olajárakat.
- Helyettesíthetőség és a helyettesítő termékek áralakulása (biodízel, földgáz).
- Kitermelési, szállítási és finomítói technológiai változások.

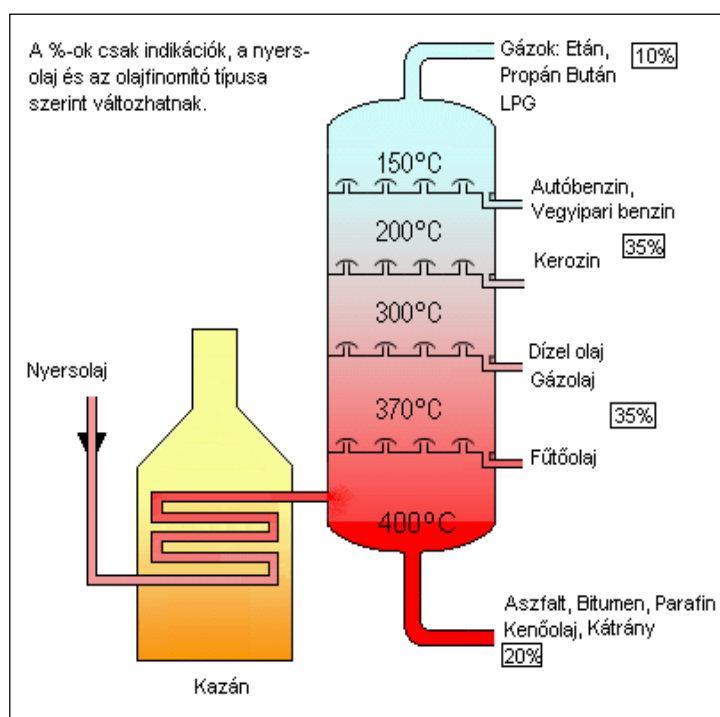
- A dollár árfolyamváltozása, az olajkereskedelem legnagyobb része USD-ben számolódik el.
- Geopolitikai események.
- Környezetvédelmi megfontolások, állami szabályozók.
- Időjárás, például hurrikán szezon.
- Adózás (pl. az európai kormányok az 1990-es években különböző adókedvezményekkel a dízel autók értékesítését támogatták, azok alacsonyabb üvegházhatású gázkibocsátásaik miatt).

Fontosabb finomított termékek

A nyersolajból kinyerhető különböző finomított termékeknek más és más forrásponja van. Az olajfinomítás technológiája ezt a fizikai tulajdonságot használja fel az egyes termékek előállítására. Mivel nagyon sok különböző minőségű nyersolaj létezik a finomítók működését az egyes olajfajtákhoz és a piacon leginkább keresett finomított termékekhez lehet, és kell igazítani. Az ábra sematikus mutatja az olajfinomítás folyamatát, a különböző finomított termék csoportokat és az egységnyi kőolajból kinyerhető végtermékeket.

Az olaj komplexumon belül a kereskedés nagy része a kőolaj és a finomított termékek közötti árkülönbségekre alapul. A finomított olajszármazékok közül a fontosabbak, melyre likvid másodpiac van:

- Fűtőolaj
- Gázolaj
- Benzin
- Kerozin

Forrás: Wikipedia

6.2.2. Földgáz

A földgáz egy színtelen, szagtalan, nagyon gyúlékony szénhidrogén gázkeverék, mely égéskor nagy energiát ad le. A metán gáz adja ki a földgáz legnagyobb részét, de található benne etán, propán, bután és pentán is. Az első földgáz kutat 1825-ben fúrták az USA-ban. A földgázt a kénhidrogén tartalma alapján a kőolajnál megismert módon édesnek vagy keserűnek hívják. Ezen kívül a gáz lehet nedves vagy száraz, attól függően, hogy a metánon kívül milyen a többi gáz aránya. Ha a metántartalom 90% felett van, akkor száraznak hívjuk a földgázt. A kitermeléskor a kénhidrogént és a metántól eltérő gázokat eltávolítják. A földgázt megkülönböztetjük még aszerint, hogy olajjal együtt jön a felszínre vagy magában.

A földgáz égése során az olajhoz képest 30%-kal, a szénhez viszonyítva 45%-kal kevesebb széndioxidot termel, ezért viszonylag tiszta energiahordozó. Legfontosabb felhasználási területe a fűtés, főzés és hűtés, illetve energiatermelés. Sűrített földgázt használhatnak még a közlekedésben. Földgáz az alapanyaga a vegyiparnak is leginkább az ammónia előállításban, üveg, műanyag, festék, fagyálló folyadékok gyártásában használják.

A földgáz sokáig az olajkitermelés egyik nemkívánatos mellékterméke volt. A nehéz szállíthatósága miatt, legtöbbször a kutaknál elégették. Az úgynevezett fáklyázás még mindig elterjedt Afrikában, a Közel-Keleten és a FÁK országaiban, ahol nincs meg a megfelelő infrastruktúra a gáz tárolására, szállítására. A nagytávolságú csővezetékek elterjedésével a földgáz felhasználása is jelentősen emelkedett. Jelenleg a kőolaj és a szén után a harmadik legfontosabb energiahordozója az emberiségnek.

LNG (Liquefied Natural Gas)

Az LNG technológiai kifejlesztése lehetővé tette a globális gázpiac kialakulását. A földgáz cseppfolyós lesz, ha -162 Celsius fokra hűtik le. Ilyenkor térfogata az eredeti mennyiség 600-ad részére csökken, és sűrűsége körülbelül a víz sűrűségének felével lesz egyenlő. Az LNG legnagyobb előnye a szállíthatósága és tárolhatósága. A szállítással kapcsolatos legfontosabb kérdés a melegezés miatti párolgási veszteség. Jellemzően naponta ez 0,15%. Az LNG terminálok, ahol a gáz átalakítása folyik, meglehetősen nagymértékű beruházások.

A következő tényezők hatnak leginkább a földgáz áralakulására:

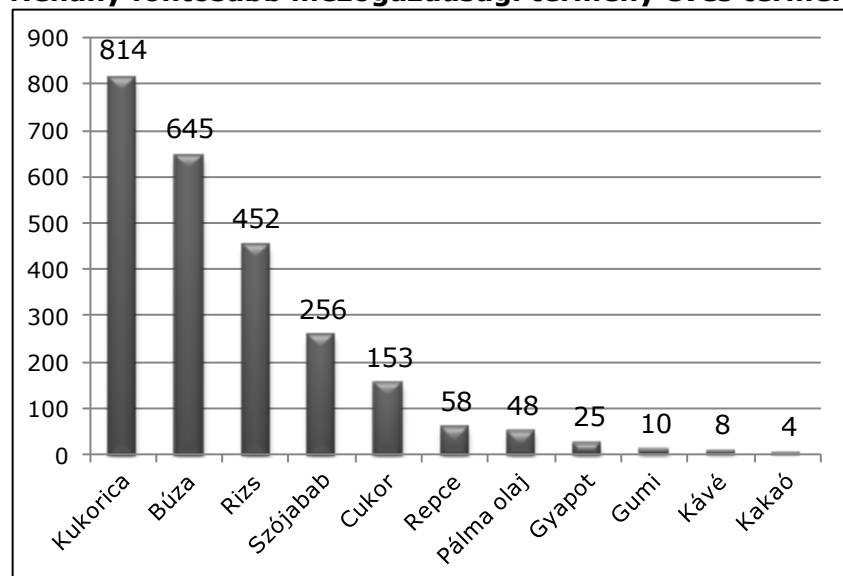
- A kínálati oldalról az ismert és kitermelhető készletek nagysága.
- Az időjárás alakulása mind a kitermelés, mind a fogyasztás szempontjából meghatározó.
- A gázszállítási, raktározási és elosztási kapacitások alakulása.
- Szezonális keresleti tényezők (fűtés).
- Energiatermelés.
- Az olajár alakulása: egyrészt, mert legtöbb esetben az olajkitermeléssel együtt gázkitermelés is folyik, másrészt mert a sok hosszú távú gázszerződésben az olajárhoz van indexálva a gáz árfolyama, harmadrészt több felhasználónál az olaj és a gáz egymást helyettesítő energiahordozó.
- Leszállítási lokáció (USA: Henry Hub, Európa: NBP, TTF, Zeebrugge).
- Nemzeti szabályozók, gázpiac liberalizációja.
- Alternatív gáz kitermelési pl. palagáz (shale gas) és szállítási (LNG) módszerek.

Az USA és a FÁK országok a legnagyobb földgázkitermelők a világon, viszont az ismert tartalékok legnagyobb része a Közel-Keleten van. A földgázzal több helyen is kereskednek, a két legfontosabb futures piac a NYMEX és ICE. A kereskedelem dollárban történik. Legtöbbször használt alapegysége mmBtu, de gyakran köbméterben (angolszász területen köblábban), vagy a megtermelhető villamos energia mennyisége alapján MWh-ban esetleg GJ-ben határozzák meg a mennyiségeket.

A fizikai gázvásárlások többsége hosszú távú (20-30 éves) kontraktusokon keresztül történik, amelyben az ár, jellemzően olajtermékek áralakulásához kötött. Ezért az OTC piacon népszerű az ilyen gázformulák fedezése, melyben általában különböző arányban az egyes olajszármazékok árai szerepelnek. Hazánkban is a legtöbb hosszú távú gázbeszerzés ilyen formulák alapján történik.

6.3. Mezőgazdasági termékek

Néhány fontosabb mezőgazdasági termék éves termelése (millió tonna)

(Forrás: USDA, United States Department of Agriculture, 2010)

A mezőgazdasági termékek árait leginkább a következő tényezők határozhatják meg:

- Megtermelhető terület korlátossága.
- Időjárás, növény betegségek.
- Geopolitikai tényezők: háború, választások stb.
- Technológia.
- Helyettesíthetőség.
- A mezőgazdasági termékek felhasználási módja közötti viszonyok változása: emberi fogyasztás, állati eledel és üzemanyag.
- Befektetői aktivitás: az elmúlt néhány évben a pusztán spekulatív célú befektetők aktivitása megemelkedett, és a keresletből nagyrészt szakít ki jelenleg is.
- A készletek szintje.
- Protekcionizmus: a mezőgazdaságban szinte minden országban nagyon fontos az adók, a vámok és a termelői szubvenciók szerepe, melyek torzítják a kialakult keresleti/kínálati viszonyokat.
- Egészséggel kapcsolatos változások nagymértékben változtathatják egy termék keresleti viszonyait (pl. cukor).
- Iparosodó országok szerepe (India, Kína): a lakosság étkezési szokásainak változása meghatározó.
- A kínálat rugalmassága: a mezőgazdaságban a kínálati oldal relatíve rövid idő alatt tud a változásokra reagálni szemben például az energiahordozóknál vagy a fémeknél tapasztalható rugalmatlansággal. Jellemzően azonban a termelők aszimmetrikusan alkalmazkodnak, azaz gyorsan növelik a kínálatot, de lassan építik csak le, ha erre van szükség.
- Genetikai módosítások szerepe: jelenleg még nem minden ország (pl. EU) engedélyezi a módosított termékek behozatalát, termesztését.
- A mezőgazdaság rendkívül kompetitív, a termelők általában árelfogadók, és rendszerint a termelési költségek közelében, vagy alatta vannak a felvásárlási árak.
- Az északi és déli félteke eltérő termelési ciklusai, bizonyos termények esetén.

6.3.1. Kukorica

A világon a mezőgazdasági termékek közül a kukoricából termelik a legtöbbet. A kukorica nagyon sokféle talaj, nedvesség és magassági körülmények között életképes. Az USA a világ legnagyobb kukorica termelője és exportőre is. Utána Kína és az Európai Unió következik a termelői rangsorban. A kukoricát állateledelként, táplálékként és az ethanol termelésben (főleg az USA-ban) használják fel. A 1990-es évek óta az USA-ban az ethanol célú kukorica kereslet több mint tízszeresére emelkedett, és a termelés 40%-kát teszi ki jelenleg. Az állateledel célú felhasználás is fokozatosan növekszik, főleg az Ázsiában lezajló életszínvonal növekedés, és ennek keretében a magasabb fehérjetartalmú táplálkozásra való áttérés miatt.

A kukorica árát az USA-ban USD/bushelben (véka), Európában pedig EUR/tonnában jegyzik. A tőzsdei kereskedésben a chicagói CBOT kukorica kontraktusa rendkívül likvid. A hazánkban fontos párizsi EOP-NYSE LIFFE (közismertebb nevén Matif) kukorica kontraktusa az utóbbi néhány évben vált valójában likviddé, de még mindig messze elmarad amerikai megfelelőjétől.

6.3.2. Repce

A múltban a repcét főzésre és lámpaolajként használták. Jelenleg a repceből olajat állítanak elő, melynek magas fehérje tartalmú melléktermékét állateledelként hasznosítják. Az utóbbi években bio dízelt is készítenek belőle (Európa készíti a legtöbb ilyen).

A legnagyobb repcetermelő országok: az Európai Unió, Kína, Kanada és India.

A párizsi EOP-NYSE LIFFE, Matif tőzsdén jegyzik a repcét és EUR/tonna a piaci konvenció.

6.3.3. Búza

A búza alapvető élelmiszer, kenyérgabona. Az emberi fogyasztáson kívül takarmányként is használják az állattartásban, leginkább olyan helyeken ahol a kukorica nem terem, vagy drága. Világviszonylatban a termelés 15-20% megy állati fogyasztásra. A különböző búzafajtákat évszak (tavaszi, őszi), glutén tartalom és szín alapján szokták kategorizálni. A legnagyobb búzatermelő országok az Európai Unió, Kína, India és USA.

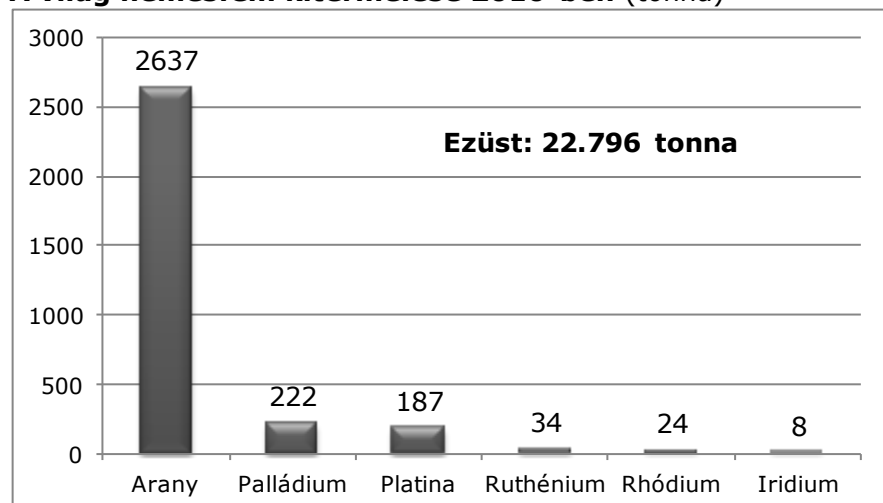
Több tőzsdén is kereskednek búzával az USA-ban a CBOT kontraktusa a legfontosabb és USD/bushelben (véka) történik a jegyzés. Európában EUR/tonna a bevett jegyzési forma és a tőzsdei kereskedés itt közel sem olyan elterjedt, mint a tengerentúlon. A párizsi EOP-NYSE LIFFE, Matif tőzsdén a likviditás az elmúlt években javult.

6.4. Fémek

6.4.1. Nemesfémek

Az egyes nemesfémek éves kitermelési adatai között nagyságrendi különbségek vannak, ahogy azt az ábra mutatja.

A világ nemesfém kitermelése 2010-ben (tonna)

(Forrás: GFMS-Gold Fields Mineral Services, Deutsche Bank)

Arany (Au)

Az aranyaknak több szempontból is különleges szerepe van a nemesfémek és a többi áruipiaci termék között is. Az arany évezredek óta a legfontosabb vagyon felhalmozási eszköz, csereeszköz és ékszeralapanyag. Ezen kívül nagyon jó hő és elektromosság vezető fém, valamint nem reagál levegőre, hőre, nedvességre és a legtöbb savra, ezért ipari felhasználása is jelentős. Az arany 1944 és 1971 között a világ pénzügyi rendszerének alapját is képezte.

A világ legnagyobb aranykitermelő országai Kína, USA, Ausztrália és Dél-Afrika az éves termelés körülbelül 40%-át adják. Az éves arany kitermelés kevesebb, mint 10%-a, a már föld felett található aranykészlet mennyiségének. Emiatt az arany határidős árfolyam görbéje legtöbb esetben normál meredekségű, azaz a határidős árak a spot árak felett vannak. Emellett az aranyárak volatilitása a többi áruipiaci termékhez képest hosszú időtávot nézve alacsonyabb, mivel az egyéb áruk piacán a készletek szintje az éves keresleti/kínálati mennyiségekhez képest sokkal alacsonyabb. A kínálati oldalon az aranybányák és a törtarany a két legfontosabb ármeghatározó tényező. A jegybankok jelentős készleteket adtak el a múltban. 2004-ben az ún. Gold Agreementben közülük 15 vállalta, hogy évente maximum 500 tonna aranyat fog eladni. Azóta a trend megfordult, és a válság hatására több jegybank jelentősen növelte aranytartalékát.

Az aranykereslet legnagyobb része (52%) az ékszeriparhoz köthető. Ebben az esetben az arany tisztaság mértékegysége a karát. A befektetési célú felhasználás adja a keresleti oldal második legnagyobb elemét. A teljes keresleten belül 19% valamilyen aranybefektetésből ered. Az aranypiacon a világ központi bankjai is meghatározó szereplők, hiszen az arany sok jegybank devizatartalékán belül jelentős hányadot képvisel. A keresleten belül az ő vásárlásaik 16%-ot tesznek ki. A maradék 10%-nál kicsit nagyobb rész az ipari felhasználásból eredő vásárlásokat jelenti. (forrás: GFMS)

Sok esetben az arannyal úgy kereskednek, mintha egy deviza lenne, árát legtöbbször USD-ben fejezik ki egy unciára vetítve. Devizapiaci ún. ISO kódja XAU.

Az arany azon kevés commodity közé tartozik, mely kikölcsönözhető, és ezért a tulajdonos valamilyen százalékban kifejezett bevételt kap. Azaz létezik az aranyaknak kamatlába, melyek különböző lejáratokra eltérő lehet (lease rates). Az arany kamatlábai jellemzően a devizáknál tapasztalható

értékek alatt vannak. A kölcsönzött arany legnagyobb része a központi bankok aranykihelyezéseiből származik. A kamatot unciában számolják, melyet aztán USD-re váltanak át.

A fizikális és derivatív arany terméke legfontosabb referenciaárfolyama a délelőtti és délutáni Londoni aranyár fixing, mely a London Bullion Market Association (LBMA) égisze alatt határozódik meg. Londonban zajlik az aranykereskedelem legnagyobb része. A fizikális kereskedelemben a leszállítható aranyrudak minőségi követelményeit az ún. good delivery sztenderd határozza meg (London Bullion Market Association). Ebben a sztenderben az aranyrúd mérete, alakja, súlya, aranytartalma és az elfogadott finomítók kötelező jelzései kerülnek meghatározásra.

Az arany árát a következő tényezők határozhatják meg:

- kitermelési költségek,
- arany kitermelés változás, új bányák,
- jegybankok tevékenysége,
- termelők és felhasználók fedezeti aktivitása,
- befektetési célú aranyvásárlások (fizikai és ETF),
- infláció alakulása,
- az USD árfolyamának változása más devizákhoz képest,
- geopolitikai tényezők.

Ezüst (Ag)

Az ezüstöt az elmúlt néhány ezer évben ékszer, díszítés, különböző használati eszközök (pl. konyhai) és érme alapanyagként használták. Jelenleg az ezüst keresletét az ékszerkészítés, az ipari (elektronika, napelemek, víztisztítás stb.) és a fotózásban való felhasználás jellemzi. A digitális kamerák megjelenésével ez utóbbi keresleti tényező jelentősége fokozatosan csökken. Az elmúlt évtizedben a befektetési célú ezüstvásárlások szerepe növekedett. Az ezüstöt legtöbbször rézzel, ónnal vagy cinkkel együtt bányásszák (80%). A legnagyobb kitermelő országok Mexikó, Peru és Kína. Az ezüstnél is létezik az aragnál már említett hitel/betét piac, ahol az ezüstöt kölcsön lehet venni, és ezért bizonyos százalék jár cserébe. Ez a piac nagymértékben eltér az aragnál tapasztalhatótól. Az ezüst piacán nincs olyan kikölcsönözhető ezüstkonzentráció, mint az arany esetében a jegybankoknál lévő portfólió. Az ezüstöt ezért általában több tulajdonostól lehet kölcsönvenni, például befektetőktől vagy finomítóktól.

Az ezüst árfolyamát sokszor nagy elmozdulások jellemzik (akár napon belül is), a múltban többször is piaci manipulációk áldozatává vált (pl. Bunker Hunt). Az arany és az ezüst árfolyamának együtt mozgása miatt, sok befektető figyelemmel kíséri az arany-ezüst spreadet is (ez a XAU és XAG árfolyam közötti különbséget jelenti).

A leglikvidebb tőzsdei ezüst kontraktussal a NYMEX tőzsde COMEX szekciójában kereskednek. Meghatározó az aragnál már említett londoni ezüst fixing, melyet az OTC ügyletek elszámoló referencia áráként szoktak használni. Az aranyhoz hasonlóan a kereskedelem legtöbbször USD-ban folyik, és az ezüst mennyiségét unciában határozzák meg. Devizapiaci ISO kódja az ezüstnek XAG.

Platina (Pt)

A platina spanyol eredetű szó, kicsi ezüstöt jelent, nevét akkor kapta, amikor a spanyolok Kolumbiában először találkoztak ezzel a fémvel. A platina egy olyan nemesfém, mely nagyon kevés anyaggal lép reakcióba. Az aragnál 30-szor ritkábban fordul elő a Földön és kétszer olyan nehéz. Kiváló katalizátor, jól nyújtható, és mindig fényes marad ezért ékszer alapanyagként is kedvelt.

A legnagyobb kitermelőnek Dél-Afrika számít (több mint a világtermelés 70%-a, és a készletek 80%-ka itt található), de jelentős bányászat folyik még az USA-ban, Kanadában és Oroszországban. Fő felhasználási területe az autópárházban van (46%), ahol a katalizátorok egyik legfontosabb alkotóeleme. Fontos szerepet tölt be ezen kívül az ékszeriparban (21%) és az elektronikában is. Az utóbbi években a befektetési célú platinavásárlások is egyre népszerűbbek, főleg ETF-eken keresztül.

A platina likviditása lényegesen elmarad az arany és az ezüst likviditásától. A napi londoni árfolyammegállapítás itt is jelentős szerepet tölt be az OTC piaci termékeknél (ez is az aragnál már említett LBMA napi fixingje). ISO kódja XPT.

Palládium (Pd)

A palládiumnak a platínához hasonló kémiai tulajdonságai vannak. A földön az egyik legritkábban előforduló fém. Oroszország és Dél-Afrika a fő kitermelő helyek, a világtermelés majdnem 90%-át adják. Oroszországban a nikkelbányászat egyik mellékterméke. Felhasználási területei: katalizátorként az autógyártásban (61%), elektronikában, fogászatban és ékszeriparban. A nemesfémek közül a legalacsonyabb likviditással jellemezhető, ISO kódja XPD.

A fent említett nemesfémeken túl a Rhódium, Rhuténium, Iridium és Ozmium érdemel említést és alkotja a Platina csoport többi tagját. (Fixing és árjegyzés ezekre a termékekre is elérhető.)

6.4.2. Ipari fémek

Alumínium (Al)

Az alumínium elnevezés a latin alumen szóból ered. A földkéregben az egyik legnagyobb bőségben megtalálható ezüstös fehér fém. A természetben, ebben a formában azonban nem fordul elő, hanem általában más ásványokkal együtt található meg, leginkább bauxit formájában. Legfontosabb fizikai tulajdonsága a könnyű súlya és korrozíóval szembeni ellenállóképessége. Alumíniumot a 19. század vége óta állítanak elő ipari mennyiségben. Napjainkban több alumíniumot állítanak elő, mint az összes többi ipari fémét együttvéve. A fémét csak rendkívül nagy energiabefektetéssel lehet a többi bauxitban található anyagtól elválasztani. Két-három tonna bauxit szükséges egy tonna alumínium-oxid előállításához, amiből pedig két és fél tonna szükséges egy tonna alumínium kinyeréséhez. Bauxitból a legnagyobb készletek Ausztráliában, Dél-Amerikában és Indiában találhatóak, de az alumíniumgyártás 50%-a újrafelhasználásból ered. A világ legnagyobb alumínium termelői Kína, Oroszország és Kanada.

Az alumíniumnak több kedvező tulajdonsága van. Többek között: könnyű, tartós, nem korrodálódik, nagy teherbírású, jó vezetőképességű, könnyen alakítható, újrahasznosítható, és a többi fémhez képest relatíve olcsó, ami miatt nagyon sok helyen használják.

Többek között az építőiparban, jármű- és gépgyártásban, repülőgép iparban, csomagolásban és az elektronikai iparban használják fel.

Mivel az alumíniumgyártás rendkívül energiaigényes, a termék árfolyamára legnagyobb hatással az energiaárak, és az energiahordozók árának alakulása lehet. Az LME-n a nyers alumíniumra és az alumínium több ötvözetére is lehet ügyletet kötni. Az árakat USD/tonna és cent/font formában is jegyzik.

Réz (Cu)

A réz latin elnevezése Cuprum, ami Ciprus szigetének görög nevéből, Kupros ered. Itt bányászták először. A réz a legrégebben kitermelt árupiaci termék, több mint 10.000 évvel ezelőtt is már bányászták. Ha ónnal ötvözik, akkor bronz lesz belőle, ha pedig cinkkel, akkor sárgarézt.

A világ legnagyobb réz kitermelő országai Chile, Peru, Kína és az USA. A világ 10 legnagyobb rézbánya vállalata kezében van a termelés 58%-a.

Leggyakrabban az építőiparban, elektronikai iparban használják, így sokszor hivatkoznak rá konjunktúra indikátorként is. A biosztatikus tulajdonsága miatt légkondicionálókban és kórházakban is használják. Helyettesíthetőség szempontjából alumíniumot lehet a réz helyett vezetékekben, elektronikai berendezésekben, hűtővezetékekben használni. Műanyaggal lehet helyettesíteni víz és csatornacsöveknél és vízvezeték szerelvényeknél.

A réz árfolyamát leginkább a kitermelő országokban lévő sztrájkok és az építőipar teljesítménye (például új házépítések száma) befolyásolja. A legnagyobb felhasználók az USA, Oroszország és Japán, de Kína szerepe is egyre fontosabb. A réz leglikvidebb piaca Londonban az LME-n és New Yorkban a Comex-en van. A réz árát USD/tonnában, illetve cent/fontban jegyzik.

Nikkel (Ni)

Fő felhasználási területe a rozsdamentes acélgyártás (64%), autóiipari öntőformák, ötvözetek és elektronika. Legnagyobb kitermelők: Ausztrália, Oroszország, Indonézia és Kanada. Árfolyama jelentősen függ az acél keresletétől és az alkalmazott technológiáktól. A nikkel leglikvidebb piaca az LME-n van, árát USD/tonnában jegyzik.

Cink (Zn)

A cinket főleg a galvanizált acél készítéséhez (56%), és a bronz egyik alapanyagként használják. Kereslete erősen függ az építő- és az autóiipar helyzetétől. A kitermelő országok köre széles (50 országban bányásszák, általában az ólommal együtt), ezért a cink kínálata nehezebben alkalmazkodik a kereslet változásához. Recesszió idején készletfelhalmozás jellemzi, míg a gazdasági fellendülést a

többi fémhez képest lassabban követi emelkedéssel a cink árfolyama. A nikkel leglikvidebb piaca az LME-n van, árát USD/tonnában jegyzik.

Ólom (Pb)

Az ólmot is már több mint 7000 éve bányásszák. Bár korábbi felhasználási területei (csövek, festékalapanyag, forrasztóanyag) környezetvédelmi okok miatt egyre inkább visszaszorulnak, a kereslet az ólom piacán továbbra is növekszik. Jelenleg a fémeket leginkább autóakkumulátorok gyártásánál használják fel. A termék iránti kereslet szorosan összefügghet az autógyártás alakulásával. A legnagyobb készletek Ausztráliában, Kínában és az USA-ban találhatóak, de a felhasznált ólom 50%-a újrafelhasználásból származik. Az ólom leglikvidebb piaca az LME-n van, árát USD/tonnában jegyzik.

Ón (Sn)

A rézzel együtt az egyik legrégebben kitermelt fém. Ma leginkább forrasztóanyagként, fémdobozok, tárolók alapanyagaként, illetve az üveggyártásban és szupravezető mágnesekhez használják fel, de ötvözetekben és a PVC gyártásban is szerepet kap. Főbb kitermelő országai Kína, Indonézia, Peru és Bolívia. Az ólom leglikvidebb piaca az LME-n van, árát USD/tonnában jegyzik.

Acél

Fő felhasználási területe az építő- és gépipar, valamint a járműgyártás. Kína, Japán, USA, Oroszország és India a fő termelő országok, de az acélgyártás több mint fele újrahasznosításból ered. A gazdaság általános állapota és az acél árfolyama jellemzően együtt mozog. Az LME nemrég indította el az acél kontraktust, a likviditás még elég alacsony, de fokozatosan növekszik. Az árakat USD/tonnában jegyzik.

7. Devizához kapcsolódó strukturált befektetések, betétek és bináris opciók

7.1. Prémium befektetés

Kockázati szint

A prémium befektetés közepes kockázatú befektetések és strukturált pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLT KOCKÁZAT
		Prémium befektetés			

Mikor ajánljuk?

- Exportőr és importőr cégek számára, amennyiben olyan szabad pénzeszközökkel rendelkeznek, melyet a jövőben napi üzletmenetük részeként másik devizára kívánnak váltani.
- Ha rendelkeznek célárfolyammal a jövőbeni konverzióra vonatkozóan.
- Amennyiben szabad pénzeszközeiken a normál betéti kamatoknál magasabb hozamot szeretnének elérni és flexibilisek a befektetés devizanemét tekintve.
- Stabil piacon, ahol az árfolyam szűkebb sávban mozog.

Termékleírás

A prémium befektetés a futamidő végén magas fix hozamot fizet a befektetett devizában. A befektetett összeg a futamidő végén egy előre meghatározott referenciaárfolyam szintjétől függően kerül visszafizetésre az eredeti devizanemben vagy a referencia másik devizájában.

A befektetett összeget a befektető az eredeti devizában kapja vissza abban az esetben, ha az árfolyam a feltételes átváltási árfolyam figyelésének időpontjában nem ér el egy bizonyos, előre rögzített szintet, ún. feltételes átváltási árfolyamot. Amennyiben lejáratkor a befektetés devizaneme a feltételes átváltási árfolyam értékénél erősebb (pl. euró befektetés esetén az EUR/HUF árfolyam megegyezik vagy magasabb a feltételes átváltási árfolyamnál), a befektetett összeg a feltételes átváltási árfolyamon átváltódik a másik devizára.

A tőkevédett termékekkel szemben itt a hozam mértéke fix és mindig a befektetés eredeti devizanemében kerül kifizetésre. A konstrukcióban magasabb hozam érhető el, ha az aktuális piaci árfolyamhoz közeli (Ügyfél számára kedvezőtlenebb) feltételes átváltási árfolyammal indul a befektetés, míg távolabbi átváltási árfolyam esetén (Ügyfél számára kedvezőbb) a hozam szintje alacsonyabb. Az Prémium Befektetés konstrukció nem tőkevédett befektetés, mivel az Ügyfél által a Banknál elhelyezett befektetés értéke az eredeti devizában kifejezve a futamidő végén a referenciaárfolyam alakulásától függően jelentősen elmaradhat a futamidő elején befektetett összeg értékétől.

A feltételes átváltási árfolyam figyelésének időpontja a devizapártól függ (pl. EUR/HUF esetén 12:00 budapesti idő szerint). Az adott konstrukcióra vonatkozó figyelési időpontot a visszaigazolás tartalmazza.

Példa EUR prémium befektetésre (exportőr):

Tegyük fel, hogy 100.000 eurót helyeznek el prémium befektetésbe 30 napos futamidőre. Az aktuális EUR/HUF árfolyam 285,00 és a következő egy hónapban nem számítanak az árfolyam nagyobb mértékű elmozdulására, de az euró forintra váltását a jelenleginél magasabb árfolyamszinten elfogadhatónak tartják. Mindemellett szeretnének a normál EUR betéti kamatoknál magasabb hozamot elérni. A Bank az alábbi paraméterekkel rendelkező EUR prémium befektetést ajánlja Önöknek:

A befektetett összeg:	100.000 EUR
Aktuális árfolyam (spot):	285,00
Piaci referencia:	EUR/HUF
Piaci EUR referenciakamat:	0,12%
A prémium befektetés hozama:	5,00% (éves szinten)
Feltételes átváltási árfolyam:	290,00
Futamidő:	30 nap
Fix hozam:	410,96 EUR

A lejáratot megelőző munkanapon 12:00 órakor az aktuális EUR/HUF árfolyam függvényében a következők történhetnek:

- Ha az árfolyam 290,00 alatt van: a befektetett összeget az eredeti devizában kapják vissza. Lejáratkor 100.000 EUR tőke és 410,96 EUR hozam kerül visszafizetésre. Az egy hónapos futamidő alatt, így 5,00%-os hozam mellett tudtak befektetni 100.000 eurót.
- Ha az árfolyam 290,00 vagy felette van: (például 295,00) a befektetett tőke feltételes átváltási árfolyammal számított HUF ellenértékét kapják vissza. Lejáratkor $100.000 \times 290,00 = 29.000.000$ HUF tőke és 410,96 EUR hozam kerül visszafizetésre. Az 5,00%-os hozamot ekkor is euróban kapják meg, míg az euró tőke forintra váltása az aktuális piaci árfolyamnál kedvezőtlenebb, de a kiinduláskor elérhető 285,00-ös árfolyamnál kedvezőbb szinten, a feltételes átváltási árfolyamon történik.

Példa HUF prémium befektetésre (importőr):

Tegyük fel, hogy 10.000.000 forintot helyeznek el prémium befektetésbe 30 napos futamidőre. Az aktuális EUR/HUF árfolyam 285,00, és a következő egy hónapban nem számítanak az árfolyam nagyobb mértékű elmozdulására, de a forint euróra váltását a jelenleginél alacsonyabb árfolyamszinten elfogadhatónak tartják. Mindemellett szeretnének a normál HUF betéti kamatoknál magasabb hozamot elérni. A Bank az alábbi paraméterekkel rendelkező HUF prémium befektetést ajánlja Önöknek:

A befektetett összeg:	10.000.000 HUF
Aktuális árfolyam (spot):	285,00
Piaci referencia:	EUR/HUF
Piaci HUF referenciakamat:	6,90%
A prémium befektetés hozama:	9,00% (éves szinten)
Feltételes átváltási árfolyam:	283,00
Futamidő:	30 nap
Fix hozam:	73.972,60 HUF

- Ha az árfolyam 283,00 vagy felette van: a befektetett összeget az eredeti devizában kapják vissza. Lejáratkor 10.000.000 HUF tőke és 73.972,60 HUF hozam kerül visszafizetésre. Az egy hónapos futamidő alatt, így 9,00%-os hozam mellett tudtak befektetni 10.000.000 forintot.
- Ha az árfolyam 283,00 alatt van: (például 280,00) a befektetett tőke feltételes átváltási árfolyammal számított EUR ellenértékét kapják vissza.

Lejáratkor $10.000.000/283,00 = 35.335,69$ EUR tőke és 73.972,60 HUF hozam kerül visszafizetésre. A 9,00%-os hozamot ekkor is forintban kapják meg, míg a forint tőke euróra váltása az aktuális piaci árfolyamnál kedvezőtlenebb, de a kiinduláskor elérhető 285,00-ös árfolyamnál kedvezőbb szinten, a feltételes átváltási árfolyamon történik.

A prémium befektetés minimális induló összege 3 millió HUF, 12 ezer EUR, 15 ezer USD vagy 15 ezer CHF, EUR/HUF, EUR/USD, CHF/HUF és USD/HUF devizapárokhoz kötött konstrukciók esetén.

A prémium befektetés előnye:

- Magas hozam érhető el rövid futamidő esetén is.
- Lehetőség van a magasabb hozamszint és a kedvező átváltási árfolyam kombinálására.
- Ismétlődő befektetés esetén az árfolyam-ingadozások kihasználásával árfolyamnyereség realizálható.
- A devizapiaci árfolyam a futamidő alatt csak a referenciaárfolyam figyelési időpontjában számít. Ebben a pillanatban dől el, hogy milyen devizában kapja vissza az Ügyfél a befektetett összeget, miközben nem számít, hogy a futamidő többi napján milyen a piaci árfolyam.
- Testre szabott befektetés: megfelelő befektetésméret esetén a befektető szabadon választhatja meg a befektetés bizonyos jellemzőit: futamidő, devizanem, devizapár, és a feltételes átváltási árfolyam valamint a hozam közül az egyiket. A befektetés kockázata természetesen változik a jellemzők átalakításával.
- A befektetés devizaneme és a devizapár szabadon választható mindazon főbb devizapárok közül, amelyekben a bankközi piacon aktív kereskedés folyik (HUF, EUR, USD és CHF befektetések a leggyakoribbak).
- Az ügyletek futamideje szabadon választható. Általában egy héttől egy évig terjed. Egyedi megállapodás alapján, éven túli futamidő is lehetséges.

A prémium befektetés hátránya:

- A befektetés lejárat előtti felbontása, likvidálása nem lehetséges. Amennyiben az Ügyfélnek mégis szüksége van a befektetett pénzeszközre, a Bank az Általános Üzleti Feltételeknek megfelelően – egyedi döntés alapján – a befektetett összeg ellenében (annak biztosítéka mellett, óvadékként történő lekötésével) az Ügyfél részére hitelt nyújthat.
- Árfolyamkockázatot fut az Ügyfél, mert ha eléri/meghaladja az adott piaci referencia az előre rögzített szintet a figyelési időpontban, akkor a befektetett összeg a feltételes átváltási árfolyamon váltódik át a devizapár másik tagjára, így amennyiben ténylegesen nincs szükség a devizakonverzióra, árfolyamvesztése keletkezhet.
- A befektetés átváltódása a lejáratot megelőző napi árfolyam alakulástól függ, így a befektetés időpontjában az átváltás megvalósulásának ténye előre nem ismert. Ezért a termék kifejezetten konverzió céljára nem alkalmas.
- A termék nem tőkevédett.
- A prémium befektetésben elhelyezett összegre nem terjed ki az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA) által nyújtott betétbiztosítás és a Befektető-védelmi Alap (BEVA) által nyújtott biztosítás sem.

7.1.1. Prémium befektetés kiütési szinttel

Jelen konstrukció a Prémium befektetésnek egy olyan fajtája, ahol a befektetés futamideje alatt egy ún. kiütési szint elérésekor a konstrukció - a megbízás eredeti devizanemében - normál, kockázatmentes befektetéssé alakul. Ebből adódóan a Prémium befektetéshez hasonló kockázatú a termék.

Mikor ajánljuk?

- Exportőr és importőr cégek számára, amennyiben olyan szabad pénzeszközökkel rendelkeznek, melyet a jövőben napi üzletmenetük részeként másik devizára kívánnak váltani.
- Ha rendelkeznek célárfolyammal a jövőbeni konverzióra vonatkozóan.
- Amennyiben szabad pénzeszközeiken a normál betéti kamatoknál magasabb hozamot szeretnének elérni és flexibilisek a befektetés devizanemét tekintve.
- Stabil piacon, ahol az árfolyam szűkebb sávban mozog.

Termékleírás

A Prémium befektetés kiütési szinttel konstrukció a futamidő végén magas fix hozamot fizet a befektetett devizában. A befektetett összeg a futamidő végén egy előre meghatározott referenciaárfolyam szintjétől függően kerül visszafizetésre az eredeti devizanemben vagy a referencia másik devizájában. Amennyiben a piaci referenciaárfolyam a befektetés futamideje alatt a feltételes átváltási árfolyam figyelésének időpontjáig eléri a kiütési szintet (kiütési esemény), akkor a befektetett tőke átváltódásának vizsgálatára nem kerül sor, így a befektetés a megbízás eredeti devizanemében jár le.

A befektetett összeget a befektető az eredeti devizában kapja vissza abban az esetben, ha a kiütési eseményre sor került vagy az árfolyam a feltételes átváltási árfolyam figyelésének időpontjában nem ér el egy bizonyos, előre rögzített szintet, ún. feltételes átváltási árfolyamot. Amennyiben lejáratkor a befektetés devizaneme a feltételes átváltási árfolyam értékénél erősebb (pl. euró befektetés esetén az EUR/HUF árfolyam megegyezik vagy magasabb a feltételes átváltási árfolyamnál) és a kiütési eseményre nem került sor, akkor a befektetett összeg a feltételes átváltási árfolyamon átváltódik a másik devizára.

A tőkevédett termékekkel szemben itt a hozam mértéke fix és mindig a befektetés eredeti devizanemében kerül kifizetésre. A konstrukcióra magasabb hozam érhető el, ha az aktuális piaci árfolyamhoz közeli (Ügyfél számára kedvezőtlenebb) feltételes átváltási árfolyammal indul a befektetés, míg távolabbi átváltási árfolyam esetén (Ügyfél számára kedvezőbb) a hozam szintje alacsonyabb. A kiütési szint elhelyezkedése szintén hatással van a konstrukció hozamára. Az aktuális referenciaárfolyamhoz közeli kiütési szint alacsonyabb hozamot eredményez, míg távolabbi magasabbat.

A „Prémium befektetés kiütési szinttel” konstrukció nem tőkevédett befektetés, mivel az Ügyfél által a Banknál elhelyezett befektetés értéke az eredeti devizában kifejezve a futamidő végén a referenciaárfolyam alakulásától függően jelentősen elmaradhat a futamidő elején befektetett összeg értékétől.

A feltételes átváltási árfolyam figyelésének időpontja devizapártól függő (pl. EUR/HUF esetén 12:00 budapesti idő szerint). Az adott konstrukcióra vonatkozó figyelési időpontot a visszaigazolás tartalmazza.

A konstrukció minimális induló összege 500.000 EUR.

Példa EUR prémium befektetésre kiütési szinttel (exportőr):

Tegyük fel, hogy 500.000 EUR bevételük keletkezett, melyet 30 nap múlva felmerülő költségeik kifizetésére forintra kell váltaniuk. Az aktuális EUR/HUF árfolyam 285,00 és a következő egy hónapban nem számítanak az árfolyam nagyobb mértékű elmozdulására. Az euró forintra váltását magasabb árfolyamszinten szeretnék végrehajtani, ugyanakkor szeretnének a normál euró betéti kamatoknál magasabb hozamot elérni. A Bank az alábbi paraméterekkel rendelkező euró prémium befektetést ajánlja Önöknek kiütési szinttel:

A befektetett összeg:	500.000 EUR	Aktuális árfolyam (spot):	285,00
Piaci referencia:	EUR/HUF	Piaci referenciakamat:	0,12%
A befektetés hozama:	3,60% (éves szinten)	Futamidő:	30 nap
Fix hozam:	1.479,45 EUR	Feltételes átváltási árfolyam:	289,00
Kiütési szint:			282,00

- A befektetés lejáratát megelőző munkanapon 12:00 órakor az aktuális EUR/HUF árfolyam függvényében a következők történhetnek:
- Ha a piaci referenciaárfolyam a befektetés futamideje alatt a feltételes átváltási árfolyam figyelésének időpontjáig elérte a kiütési szintet (kiütési esemény), akkor a befektetett tőke átváltódásának vizsgálatára nem kerül sor, így a befektetés az eredeti devizanemben jár le. T+1 nappal 500.000 EUR tőke és 1.479,45 EUR hozam kerül visszafizetésre. Az 1 hónapos futamidő alatt, így Önök 3,60%-os éves hozam mellett tudtak befektetni 500.000 EUR-t.
- Ha az árfolyam 289,00 alatt van, akkor a befektetett tőkét az eredeti devizában kapják vissza. T+1 nappal 500.000 EUR tőke és 1.479,45 EUR hozam kerül visszafizetésre. Az 1 hónapos futamidő alatt, így Önök 3,60%-os éves hozam mellett tudtak befektetni 500.000 EUR-t.
- Ha az árfolyam 289,00 felett van (például 290,00) és nem került sor a kiütési eseményre, akkor a befektetett tőke feltételes átváltási árfolyammal számított HUF ellenértékét kapják vissza. T+1 nappal $500.000 \text{ EUR} \times 289,00 \text{ EUR/HUF} = 144.500.000 \text{ HUF}$ tőke és 1.479,45 EUR hozam kerül visszafizetésre. A 3,60%-os éves hozamot ekkor is euróban kapják meg, míg a tőke forintra váltása az aktuális piaci árfolyamnál kedvezőtlenebb, de a kiinduláskor elérhető 285,00-ös árfolyamnál kedvezőbb szinten, a feltételes átváltási árfolyamon történik.

Példa HUF prémium befektetés kiütési szinttel (importőr):

Tegyük fel, hogy 150.000.000 HUF bevételük keletkezett, melyet 30 nap múlva felmerülő költségeik kifizetésére euróra kell váltaniuk. Az aktuális EUR/HUF árfolyam 285,00 és a következő 1 hónapban nem számítanak az árfolyam nagyobb mértékű elmozdulására. A forint euróra váltását alacsonyabb árfolyamszinten szeretnék végrehajtani, ugyanakkor szeretnének a normál forint betéti kamatoknál magasabb hozamot elérni. A Bank az alábbi paraméterekkel rendelkező forint prémium befektetést ajánlja Önöknek kiütési szinttel:

A befektetett összeg:	150.000.000 HUF	Aktuális árfolyam (spot):	285,00
Piaci referencia:	EUR/HUF	Piaci referencia kamat:	5,83%
A befektetés hozama:	8,10% (éves szinten)	Futamidő:	30 nap
Fix hozam:	998.630,14 HUF	Feltételes átváltási árfolyam:	283,00
Kiütési szint:			290,00

- A lejáratot megelőző munkanapon 12:00 órakor az aktuális EUR/HUF árfolyam függvényében a következők történhetnek:
- Ha az árfolyam a befektetés futamideje alatt a feltételes átváltási árfolyam figyelésének időpontjáig elérte a kiütési szintet (kiütési esemény), akkor a befektetett tőke átváltódásának vizsgálatára nem kerül sor, így a befektetés az eredeti devizanemben jár le. T+1 nappal 150.000.000 HUF tőke és 998.630,14 HUF hozam kerül visszafizetésre. Az 1 hónapos futamidő alatt, így Önök 8,10%-os éves hozam mellett tudtak befektetni 150.000.000 HUF-t.
- Ha az árfolyam 283,00 felett van: a befektetett tőkét az eredeti devizában kapják vissza. T+1 nappal 150.000.000 HUF tőke és 998.630,14 HUF hozam kerül visszafizetésre. Az 1 hónapos futamidő alatt, így Önök 8,10%-os éves hozam mellett tudtak befektetni 150.000.000 HUF-t.
- Ha az árfolyam 283,00 alatt van (például 281,00) és nem került sor a kiütési eseményre, akkor a befektetett tőke feltételes átváltási árfolyammal számított EUR ellenértékét kapják vissza. T+1 nappal $150.000.000 \text{ HUF} / 283,00 \text{ EUR/HUF} = 530.035,34 \text{ EUR}$ tőke és 998.630,14 HUF hozam kerül visszafizetésre. A 8,10%-os hozamot ekkor is forintban kapják meg, míg a tőke euróra váltása az aktuális piaci árfolyamnál kedvezőtlenebb, de a kiinduláskor elérhető 285,00-ös árfolyamnál kedvezőbb szinten, a feltételes átváltási árfolyamon történik.

A prémium befektetés kiütési szinttel előnye:

- Magas hozam érhető el rövid futamidő esetén is.
- Lehetőség van a magasabb hozamszint és a kedvező átváltási árfolyam kombinálására.
- Ismétlődő befektetés esetén az árfolyam-ingadozások kihasználásával árfolyamnyereség realizálható.
- A devizapiaci árfolyam a futamidő alatt csak a kiütési esemény figyelése szempontjából releváns. A befektetett tőke átváltódására mindössze a referenciaárfolyam figyelési időpontjában aktuális devizapiaci árfolyam van hatással. Ebben a pillanatban dől el, hogy milyen devizában kapja vissza az Ügyfél a befektetett tőkét, miközben teljesen mindegy, hogy a futamidő többi napján milyen a piaci referencia árfolyama.
- Testre szabott befektetés: megfelelő befektetésméret esetén, a befektető szabadon választhatja meg a befektetés bizonyos jellemzőit: futamidő, devizanem, devizapár, és a feltételes átváltási árfolyam valamint a hozam közül az egyiket. A befektetés kockázata természetesen változik a jellemzők átalakításával.
- A befektetés devizaneme és a devizapár szabadon választható mindazon főbb devizapárok közül, amelyekben a bankközi piacon aktív kereskedés folyik (HUF, EUR, USD és CHF befektetések a leggyakoribbak).
- Az ügyletek futamideje szabadon választható. Általában 1 héttől 1 évig terjed. Egyedi megállapodás alapján, éven túli futamidő is lehetséges.

A prémium befektetés kiütési szinttel hátránya:

- A befektetés lejárati előtti felbontása, likvidálása nem lehetséges. Amennyiben az Ügyfélnek mégis szüksége van a befektetett pénzeszközre, a Bank az Általános Üzleti Feltételeknek megfelelően – egyedi döntés alapján – a befektetett összeg ellenében (annak biztosítéka mellett, óvadékként történő lekötésével) az Ügyfél részére hitelt nyújthat.
- Árfolyamkockázatot fut az Ügyfél, mert ha eléri/meghaladja az adott piaci referencia az előre rögzített szintet és nem kerül sor a kiütési eseményre, akkor a befektetett összeg a feltételes átváltási árfolyamon váltódik át a devizapár másik tagjára, így amennyiben ténylegesen nincs szükség a devizakonverzióra, árfolyamvesztesége keletkezhet.
- A befektetés átváltódása a lejáratot megelőző napi árfolyam alakulástól függ és az esetleges kiütési eseménytől függ. Így a befektetés időpontjában az átváltás megvalósulásának ténye előre nem ismert. Ezért a termék kifejezetten konverzió céljára nem alkalmas.
- A termék nem tőkevédett.

7.1.2. Prémium befektetés beütési szinttel

Ez konstrukció a Prémium befektetésnek egy olyan fajtája, ahol az ügylet normál, kockázatmentes befektetésként indul és a futamidő alatt egy ún. beütési szint elérésekor válik a konstrukció Prémium befektetéssé. Ebből adódóan a Prémium befektetéshez hasonló kockázatú a termék.

Mikor ajánljuk?

- Exportőr és importőr cégek számára, amennyiben olyan szabad pénzeszközökkel rendelkeznek, melyet a jövőben napi üzletmenetük részeként másik devizára kívánnak váltani.
- Ha rendelkeznek célárfolyammal a jövőbeni konverzióra vonatkozóan.
- Amennyiben szabad pénzeszközeiken a normál betéti kamatoknál magasabb hozamot szeretnének elérni és flexibilisek a befektetés devizanemét tekintve.
- Stabil piacon, ahol az árfolyam szűkebb sávban mozog.

Termékleírás

A Prémium befektetés beütési szinttel konstrukció a futamidő végén magas fix hozamot fizet a befektetett devizában. A befektetett összeg a futamidő végén egy előre meghatározott referenciaárfolyam szintjétől függően kerül visszafizetésre az eredeti devizanemben vagy a referencia másik devizájában. Amennyiben a piaci referenciaárfolyam a befektetés futamideje alatt a feltételes átváltási árfolyam figyelésének időpontjáig eléri a beütési szintet (beütési esemény), akkor a befektetett tőke átváltódásának vizsgálatára a feltételes árfolyam figyelésének időpontjában sor kerül, így a befektetés prémium befektetéssé alakul.

A befektetett összeget a befektető az eredeti devizában kapja vissza abban az esetben, ha a beütési eseményre nem került sor vagy az árfolyam a feltételes átváltási árfolyam figyelésének időpontjában nem ér el egy bizonyos, előre rögzített szintet, ún. feltételes átváltási árfolyamot. Amennyiben lejáratkor a befektetés devizaneme a feltételes átváltási árfolyam értékénél erősebb (pl. euró befektetés esetén az EUR/HUF árfolyam megegyezik vagy magasabb a feltételes átváltási árfolyamnál), és a beütési eseményre sor került, a befektetett összeg a feltételes átváltási árfolyamon átváltódik a másik devizára.

A tőkevédett termékekkel szemben itt a hozam mértéke fix és mindig a befektetés eredeti devizanemében kerül kifizetésre. A konstrukcióra magasabb hozam érhető el, ha az aktuális piaci árfolyamhoz közeli (Ügyfél számára kedvezőtlenebb) feltételes átváltási árfolyammal indul a befektetés, míg távolabbi átváltási árfolyam esetén (Ügyfél számára kedvezőbb) a hozam szintje alacsonyabb. A beütési szint elhelyezkedése szintén hatással van a konstrukció hozamára. Az aktuális referenciaárfolyamhoz közeli beütési szint magasabb hozamot eredményez, míg távolabbi alacsonyabbat.

A Prémium befektetés beütési szinttel konstrukció nem tőkevédett befektetés, mivel az Ügyfél által a Banknál elhelyezett befektetés értéke az eredeti devizában kifejezve a futamidő végén a referenciaárfolyam alakulásától függően jelentősen elmaradhat a futamidő elején befektetett összeg értékétől.

A feltételes átváltási árfolyam figyelésének időpontja devizapártól függő (pl. EUR/HUF esetén 12:00 budapesti idő szerint). Az adott konstrukcióra vonatkozó figyelési időpontot a visszaigazolás tartalmazza.

A konstrukció minimális induló összege 500.000 EUR.

Példa EUR prémium befektetésre beütési szinttel (exportőr):

Tegyük fel, hogy 500.000 EUR bevételük keletkezett, melyet 30 nap múlva felmerülő költségeik kifizetésére forintra kell váltaniuk. Az aktuális EUR/HUF árfolyam 285,00 és a következő 1 hónapban nem számítanak az árfolyam nagyobb mértékű elmozdulására. Az euró forintra váltását magasabb árfolyamszinten szeretnék végrehajtani, ugyanakkor szeretnék a normál euró betéti kamatoknál magasabb hozamot elérni. A Bank az alábbi paraméterekkel rendelkező euró prémium befektetést ajánlja Önöknek beütési szinttel:

A befektetett összeg:	500.000 EUR	Aktuális árfolyam (spot):	285,00
Piaci referencia:	EUR/HUF	Piaci referenciakamat:	0,12%
A befektetés hozama:	3,60% (éves szinten)	Futamidő:	30 nap
Fix hozam:	1.479,45 EUR	Feltételes átváltási árfolyam:	289,00
		Beütési szint:	294,00

A befektetés lejáratát megelőző munkanapon 12:00 órakor az aktuális EUR/HUF árfolyam függvényében a következők történhetnek:

- Ha a piaci referenciaárfolyam a befektetés futamideje alatt a feltételes átváltási árfolyam figyelésének időpontjáig nem érte el a beütési szintet (beütési esemény), akkor a befektetett tőke átváltódásának vizsgálatára nem kerül sor, így a befektetés az eredeti devizanemben jár le. T+1 nappal 500.000 EUR tőke és 1.479,45 EUR hozam kerül visszafizetésre. Az 1 hónapos futamidő alatt, így Önök 3,60%-os éves hozam mellett tudtak befektetni 500.000 EUR-t.
- Ha az árfolyam 289,00 alatt van, akkor a befektetett tőkét az eredeti devizában kapják vissza. T+1 nappal 500.000 EUR tőke és 1.479,45 EUR hozam kerül visszafizetésre. Az egy hónapos futamidő alatt, így Önök 3,60%-os éves hozam mellett tudtak befektetni 500.000 EUR-t.
- Ha az árfolyam 289,00 felett van (például 290,00) és sor került a beütési eseményre, akkor a befektetett tőke feltételes átváltási árfolyammal számított forint ellenértékét kapják vissza. T+1 nappal $500.000 \text{ EUR} \times 289,00 \text{ EUR/HUF} = 144.500.000 \text{ HUF}$ tőke és 1.479,45 EUR hozam kerül visszafizetésre. A 3,60%-os éves hozamot ekkor is euróban kapják meg, míg a tőke forintra váltása az aktuális piaci árfolyamnál kedvezőtlenebb, de a kiinduláskor elérhető 285,00-ös árfolyamnál kedvezőbb szinten, a feltételes átváltási árfolyamon történik.

Példa HUF prémium befektetés beütési szinttel (importőr):

Tegyük fel, hogy 150.000.000 HUF bevételük keletkezett, melyet 30 nap múlva felmerülő költségeik kifizetésére euróra kell váltaniuk. Az aktuális EUR/HUF árfolyam 285,00 és a következő 1 hónapban nem számítanak az árfolyam nagyobb mértékű elmozdulására. A forint euróra váltását alacsonyabb árfolyamszinten szeretnék végrehajtani, ugyanakkor szeretnék a normál forint betéti kamatoknál magasabb hozamot elérni. A Bank az alábbi paraméterekkel rendelkező forint prémium befektetést ajánlja Önöknek beütési szinttel:

A befektetett összeg:	150.000.000 HUF	Aktuális árfolyam (spot):	285,00
Piaci referencia:	EUR/HUF	Piaci referenciakamat:	5,83%
A befektetés hozama:	8,10% (éves szinten)	Futamidő:	30 nap
Fix hozam:	998.630,14 HUF	Feltételes átváltási árfolyam:	283,00
		Beütési szint:	280,50

A lejáratot megelőző munkanapon (feltételes átváltás figyelésének napján) 12:00 órakor az aktuális EUR/HUF árfolyam függvényében a következők történhetnek:

- Ha az árfolyam a befektetés futamideje alatt a feltételes átváltási árfolyam figyelésének időpontjáig nem érte el a beütési szintet (beütési esemény), akkor a befektetett tőke átváltódásának vizsgálatára nem kerül sor, így a befektetés az eredeti devizanemben jár le. T+1 nappal 150.000.000 HUF tőke és 998.630,14 HUF hozam kerül visszafizetésre. Az 1 hónapos futamidő alatt, így Önök 8,10%-os éves hozam mellett tudtak befektetni 150.000.000 HUF-t.
- Ha az árfolyam 283,00 felett van: a befektetett tőkét az eredeti devizában kapják vissza. T+1 nappal 150.000.000 HUF tőke és 998.630,14 HUF hozam kerül visszafizetésre. Az 1 hónapos futamidő alatt, így Önök 8,10%-os éves hozam mellett tudtak befektetni 150.000.000 HUF-t.
- Ha az árfolyam 283,00 alatt van (például 281,00) és sor került a beütési eseményre, akkor a befektetett tőke feltételes átváltási árfolyammal számított EUR ellenértékét kapják vissza. T+1 nappal $150.000.000 \text{ HUF} / 283,00 \text{ EUR/HUF} = 530.035,34 \text{ EUR}$ tőke és 998.630,14 HUF hozam kerül visszafizetésre. A 8,10%-os hozamot ekkor is forintban kapják meg, míg a tőke euróra váltása az aktuális piaci árfolyamnál kedvezőtlenebb, de a kiinduláskor elérhető 285,00-ös árfolyamnál kedvezőbb szinten, a feltételes átváltási árfolyamon történik.

A prémium befektetés beütési szinttel előnye:

- Magas hozam érhető el rövid futamidő esetén is.
- Lehetőség van a magasabb hozamszint és a kedvező átváltási árfolyam kombinálására.
- Ismétlődő befektetés esetén az árfolyam-ingadozások kihasználásával árfolyamnyereség realizálható.
- A devizapiaci árfolyam a futamidő alatt csak a beütési esemény figyelése szempontjából releváns. A befektetett tőke átváltódására mindössze a referenciaárfolyam figyelési időpontjában aktuális devizapiaci árfolyam van hatással. Ebben a pillanatban dől el, hogy milyen devizában kapja vissza az Ügyfél a befektetett tőkét, miközben teljesen mindegy, hogy a futamidő többi napján milyen a piaci referencia árfolyama.
- Testre szabott befektetés: megfelelő befektetésméret esetén a befektető szabadon választhatja meg a befektetés bizonyos jellemzőit: futamidő, devizanem, devizapár, és a feltételes átváltási árfolyam valamint a hozam közül az egyiket. A befektetés kockázata természetesen változik a jellemzők átalakításával.
- A befektetés devizaneme és a devizapár szabadon választható mindazon főbb devizapárok közül, amelyekben a bankközi piacon aktív kereskedés folyik (HUF, EUR, USD és CHF befektetések a leggyakoribbak).
- Az ügyletek futamideje szabadon választható. Általában egy héttől egy évig terjed. Egyedi megállapodás alapján, éven túli futamidő is lehetséges.

A prémium befektetés beütési szinttel hátránya:

- A befektetés lejárat előtti felbontása, likvidálása nem lehetséges. Amennyiben az Ügyfélnek mégis szüksége van a befektetett pénzeszközre, a Bank az Általános Üzleti Feltételeknek megfelelően – egyedi döntés alapján – a befektetett összeg ellenében (annak biztosítéka mellett, óvadékként történő lekötésével) az Ügyfél részére hitelt nyújthat.
- Árfolyamkockázatot fut az Ügyfél, mert ha eléri/meghaladja az adott piaci referencia az előre rögzített szintet és sor kerül a beütési eseményre, akkor a befektetett összeg a feltételes átváltási árfolyamon váltódik át a devizapár másik tagjára, így amennyiben ténylegesen nincs szükség a devizakonverzióra, árfolyamvesztesége keletkezhet.
- A befektetés átváltódása a lejáratot megelőző napi árfolyam alakulástól függ, így a befektetés időpontjában az átváltás megvalósulásának ténye előre nem ismert. Ezért a termék kifejezetten konverzió céljára nem alkalmas.

- A beütési esemény megtörténtekor az aktuális devizapiaci árfolyamon kedvezőbben lehetne eladni a befektetett összeget, mint a konstrukcióban meghatározott feltételes átváltási árfolyam, melyre a befektetés felbontásának hiányában nincs lehetősége az Ügyfélnek.
- A termék nem tőkevédett.

7.2. Tőkevédett strukturált betétek – MLD (Market Linked Deposit)

Kockázati szint

A strukturált betétek mérsékelt kockázatú befektetések és jelenleg nem minősülnek pénzügyi eszköznek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
	Strukturált betét				

Mikor ajánljuk?

- Ha a normálbetéti kamatoknál magasabb kamatot szeretnének elérni.
- Ha hajlandóak magasabb kockázatot vállalni tőkevédelem mellett.
- Ha hajlandóak a kamat egy részét kockáztatni.

Termékleírás

A tőkevédett strukturált betétek esetében a **kamat mértéke az előre megválasztott devizapár árfolyamának** (másképp: piaci referencia) alakulásától függ. Az Ügyfél **a befektetett tőkét** változatlan devizában minden árfolyamszint esetén **visszakapja**. Az árfolyam alakulásának függvényében a tőkén felül az Ügyfél **kaphat minimum, köztes, illetve maximális kamatot**.

Bankunk ötféle tőkevédett betétet kínál prémium, private, önkormányzati és vállalati ügyfelei részére:

- **One Touch** (továbbiakban OT) – „egyszer érintő”
- **NoTouch** (továbbiakban NT) – „egyszer sem érintő”
- **DoubleNoTouch** (továbbiakban DNT) – „sávban maradó”
- **WEDdingCake** (továbbiakban WED) – „esküvői torta”
- **RangeACcruaL** (továbbiakban RAC) – „naponta sávban kamatozó”

A TŐKEVÉDETT STRUKTURÁLT BETÉTEK MINIMÁLIS INDULÓ ÖSSZEGE

Futamidő	OT, NT, DNT,	WED, RAC
1 hó	250 M HUF	500 M HUF
3 hó	150 M HUF	300 M HUF
6 hó	40 M HUF	80 M HUF
1 év	20 M HUF	40 M HUF

A tőkevédett betétek előnye:

- Hagyományos, normál betéteknél **magasabb kamat** elérése lehetséges rövid távon is.

- A befektető **kockázata limitált**, mert a tőkét minden esetben visszakapja.
- Az ügyletek **futamideje** alapértelmezésben **egy héttől egy évig** terjedhet.
- Egyedi megállapodás alapján elképzelhető **éven túli futamidő is**.
- A betét**devizaneme szabadon választható** mindazon főbb devizapárok közül, amelyekben a bankközi piacon likvid opciós árjegyzés érhető el.
- **Testreszabott befektetés:** megfelelő befektetésméret esetén, a befektető szabadon választhatja meg a betét jellemzőit: futamidő, devizanem, piaci referencia, árfolyamsáv, minimálisan garantált kamat, maximum kamat (a befektetés kockázata természetesen változik a jellemzők átalakításával).
- **Pool típusú (csoportos) befektetésekre** is lehetőség van. Nem szükséges, hogy az Ügyfél a minimális induló összeggel rendelkezzen, többen is részt vehetnek egy adott strukturált **termékben** és elég, ha a betétek összessége adja ki a minimális induló összeget. A pool tagok számára a minimális befektetési összeg 10 millió HUF.

A tőkevédett betétek hátránya:

- A betét**felbontása nem lehetséges**. Amennyiben az Ügyfélnek mégis szüksége van a betétben lekötött pénzeszközre, a Bank az Általános Üzleti Feltételeknek megfelelően – egyedi döntés alapján – a lekötött betét ellenében (annak biztosítéka mellett, óvadékként történő lekötésével) az Ügyfél részére hitelt nyújthat.

7.2.1. OT betét (Egyszer érintő betét)

Mikor ajánljuk?

- Ha a referencia devizaárfolyam elmozdulását várják.
- Ha határozott elképzelésük van az elmozdulás irányáról.

Termékleírás

Ha a futamidő alatt bármikor a bankközi devizapiacra **legalább egyszer megérint** az árfolyam egy előre definiált érintési pontot, akkor a futamidő végén a **maximális kamat** kerül kifizetésre. Különben a minimum kamatot kapja az Ügyfél.

Példa:

Tegyük fel, hogy 40.000.000 HUF szabad pénzeszközzel rendelkeznek, melyet szeretnének magas kamat mellett 6 hónapra befektetni, de a tőkét semmiképpen sem szeretnék kockáztatni. A forint gyengülésére számítanak, a Bank az alábbi OT betétet ajánlja Önöknek:

spot árfolyam: 285,00

érintési pont: 299,00

futamidő: 6 hónap (183 nap)

piaci referenciakamat: 5,75%

max kamat: 9,00%

min kamat: 0,10%

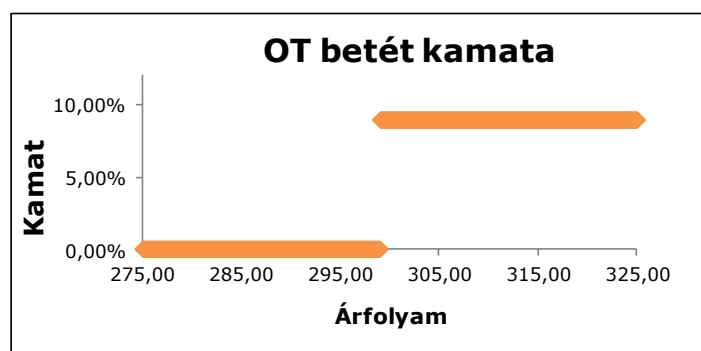
Az EUR/HUF futamidő alatti alakulásától függően a következő kimenetek lehetségesek:

Az árfolyam a futamidő alatt megérintette a 299,00-es árfolyamszintet, így lejáratkor a tőke és 9,00%-os kamat kerül kifizetésre.

- Kamat = $40.000.000 \times 9,00\% = 1.804.931,51$ HUF
- Kifizetés = Kamat + Tőke = $40.000.000 + 1.804.931,51 = 41.804.931,51$ HUF

Az EUR/HUF árfolyam stabil maradt a futamidő alatt és nem érintette meg a 299,00-es árfolyamszintet: lejáratkor a tőke és 0,10%-os kamat kerül kifizetésre.

- Kamat = $40.000.000 \times 0,10\% = 20.054,79$ HUF
- Kifizetés = Kamat + Tőke = $40.000.000 + 20.054,79 = 40.020.054,79$ HUF

7.2.2.NT betét (Egyszer sem érintő betét)

Mikor ajánljuk?

- Ha nem várják a referencia devizaárfolyam nagy mértékű elmozdulását.
- Ha határozott elképzelésük van az elmozdulás irányáról.

Termékleírás

Ha a futamidő alatt az árfolyam a bankközi devizapiacon **nem ér el egy előre definiált érintési pontot**, akkor a futamidő végén a **maximális kamat** kerül kifizetésre. Különben a minimum kamatot kapja az Ügyfél.

Példa:

Tegyük fel, hogy 40.000.000 HUF szabad pénzeszközzel rendelkeznek, melyet szeretnének magas kamat mellett 6 hónapra befektetni, de a tőkét semmiképpen sem szeretnék kockáztatni. Jellemzően stabil EUR/HUF árfolyamra számítanak, de nem tartanak kizártnak egy-egy kisebb forintgyengülést, a Bank az alábbi NT betétet ajánlja Önöknek:

spot árfolyam: 285,00
nem érintési pont: 277,00
futamidő: 6 hónap (183 nap)
piaci referenciakamat: 5,75%
max kamat: 9,00%
min kamat: 0,10%

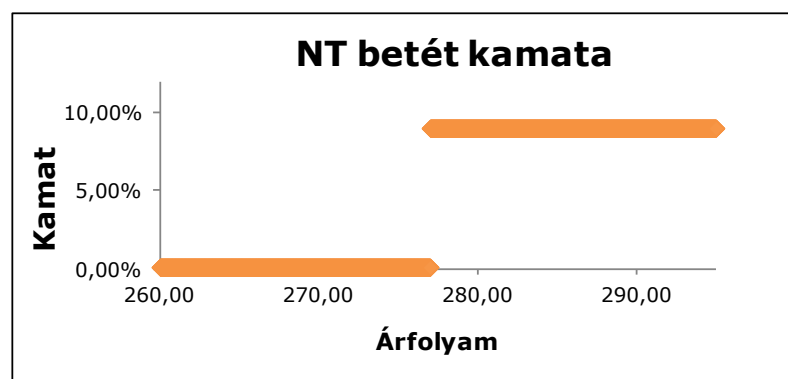
Az EUR/HUF futamidő alatti alakulásától függően a következő kimenetek lehetségesek:

Az árfolyam a futamidő alatt nem éri el a 277,00-es árfolyamszintet, így lejáratkor a tőke és 9,00%-os kamat kerül kifizetésre.

- Kamat = $40.000.000 \times 9,00\% = 1.804.931,51$ HUF
- Kifizetés = Kamat + Tőke = $40.000.000 + 1.804.931,51 = 41.804.931,51$ HUF

Az árfolyam eléri a 277,00-es szintet: lejáratkor a tőke és 0,10%-os kamat kerül kifizetésre.

- Kamat = $40.000.000 \times 0,10\% = 20.054,79$ HUF
- Kifizetés = Kamat + Tőke = $40.000.000 + 20.054,79 = 40.020.054,79$ HUF

7.2.3.DNT betét (Sávban maradó betét)

Mikor ajánljuk?

Ha egyáltalán nem várják a referenciaárfolyam nagyobb mértékű elmozdulását.

Termékleírás

DNT betétnél két érintési pont van. Ezen két árfolyamszint egy sávot képez. Ha az árfolyam a bankközi devizapiacra a futamidő alatt **egyszer sem érinti mega sáv alsó vagy felső határát**, akkor a **maximális kamat** kerül kifizetésre.

Különben a minimum kamatot kapja az ügyfél.

Példa:

Tegyük fel, hogy 40.000.000 HUF szabad pénzeszközzel rendelkeznek, melyet szeretnének magas kamat mellett 6 hónapra befektetni, de a tőkét semmiképpen sem szeretnék kockáztatni. Nem számítanak az EUR/HUF árfolyam nagyobb mértékű elmozdulására. A következő 6 hónapban az elmúlt években megszokott sávon belül várják az árfolyamot. A Bank az alábbi DNT betétet ajánlja Önöknek:

- spot árfolyam: 285,00
- sáv (alsó/felső érintési pont): 268,00 – 304,00
- futamidő: 6 hónap (183 nap)
- piaci referenciakamat: 5,75%
- max. kamat: 9,00%
- min kamat: 0,10%

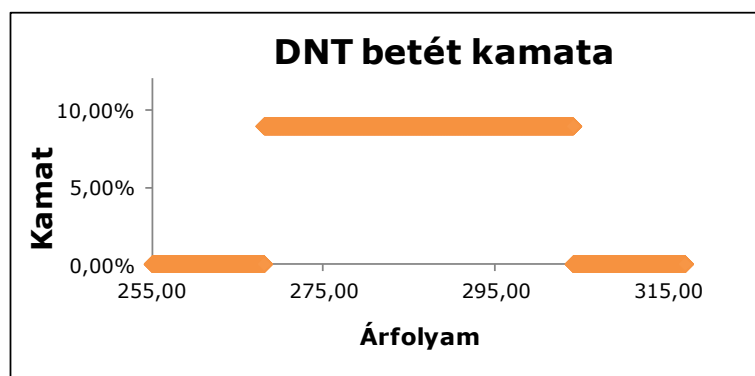
Az EUR/HUF futamidő alatti alakulásától függően a következő kimenetek lehetségesek:

Az árfolyam a futamidő alatt nem éri el sem a 268,00-as, sem a 304,00-es árfolyamszintet, így lejáratkor a tőke és 9,00%-os kamat kerül kifizetésre.

- Kamat = $40.000.000 \text{ HUF} \times 9,00\% = 1.804.931,51 \text{ HUF}$.
- Kifizetés = Kamat + Tőke = $40.000.000 \text{ HUF} + 1.804.931,51 \text{ HUF} = 41.804.931,51 \text{ HUF}$.

A forint a futamidő alatt jelentősen meggyengült/megerősödött és az EUR/HUF árfolyam elérte a 268,00-as, illetve a 304,00-es szint bármelyikét:

- lejáratkor a tőke és 0,10%-os kamat kerül kifizetésre.
- Kamat = $40.000.000 \text{ HUF} \times 0,10\% = 20.054,79 \text{ HUF}$.
- Kifizetés = Kamat + Tőke = $40.000.000 \text{ HUF} + 20.054,79 \text{ HUF} = 40.020.054,79 \text{ HUF}$.

7.2.4.WED betét (Esküvői torta betét)

Mikor ajánljuk?

- Ha egy szűkebb árfolyamsávon belül várják a referenciaárfolyamot, de elképzelhetőnek tartanak egy közepes mértékű árfolyam-elmozdulást is.

Termékleírás

WED betétnél négy érintési pont van. Ez a négy árfolyamszint két egymásba ágyazott sávot határoz meg. Ha az árfolyam a bankközi piacon a futamidő alatt **egyszer sem érinti meg a szűkebb sáv alsó vagy felső határát, akkor a maximális kamat** kerül kifizetésre. Ha az árfolyam a futamidő alatt **megérinti a szűkebb sáv valamelyik határát, de a szélesebb sáv szélét nem éri el**, akkor a **köztes kamat** kerül kifizetésre. Ha a **külső sávot is megérinti** a futamidő alatt az árfolyam, akkor a **minimum kamat** kerül kifizetésre.

Példa:

Tegyük fel, hogy 40.000.000 HUF szabad pénzeszközzel rendelkeznek, melyet szeretnének magas kamat mellett 1 évre befektetni, de a tőkét semmiképpen nem szeretnék kockáztatni. Nem számítanak az EUR/HUF árfolyam nagyobb mértékű elmozdulására, a következő évben jellemzően az elmúlt években megszokott sávon belül várják az árfolyamot, ugyanakkor elképzelhetőnek tartják, hogy esetleg bármelyik irányban kiszélesedhet a sáv. A Bank az alábbi WED betétet ajánlja Önöknek:

spot árfolyam:	285,00
szűkebb sáv (alsó/felső érintési pont):	267,00 – 302,00
szélesebb sáv (alsó/felső érintési pont):	262,00 – 310,00
futamidő:	1 év (365 nap)
piaci referenciakamat:	5,65%
max kamat:	9,00%
köztes kamat:	3,00%
minimum kamat:	0,10%

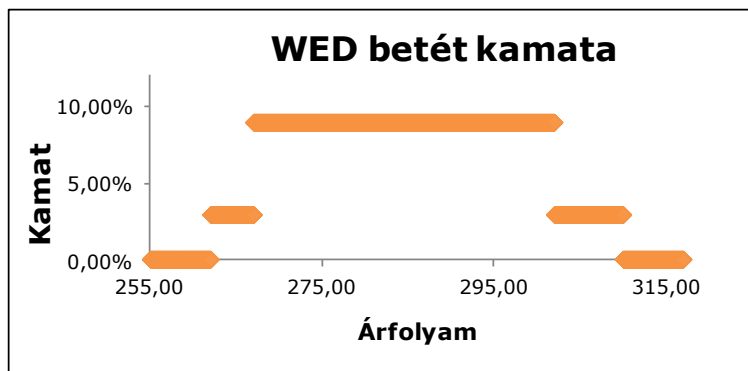
Az EUR/HUF futamidő alatti alakulásától függően a következő kimenetek lehetségesek:

Az árfolyam a futamidő alatt nem éri el sem a 267,00-es, sem a 302,00-es árfolyamszintet, így lejáratkor a tőke és 9,00%-os kamat kerül kifizetésre.

- Kamat = 40.000.000 HUF × 9,00% = 3.600.000 HUF
- Kifizetés = Kamat + Tőke = 40.000.000 HUF + 3.600.000 HUF = 43.600.000 HUF

A futamidő alatt az árfolyam elhagyja a 267-302-es sávot, de nem érinti meg sem a 262,00-es, sem a 310,00-es szintet: lejáratkor a tőke és 3,00%-os kamat kerül kifizetésre.

- Kamat = 40.000.000 HUF × 3,00% = 1.200.000 HUF
- Kifizetés = Kamat + Tőke = 40.000.000 HUF + 1.200.000 HUF = 41.200.000 HUF

A forint a futamidő alatt jelentősen meggyengül/megerősödik és az EUR/HUF árfolyam eléri a 262,00-es/310,00-es szintek bármelyikét: lejáratkor a tőke és 0,10%-os kamat kerül kifizetésre.

- Kamat = $40.000.000 \text{ HUF} \times 0,10\% = 40.000 \text{ HUF}$
- Kifizetés = Kamat + Tőke = $40.000.000 \text{ HUF} + 40.000 \text{ HUF} = 40.040.000 \text{ HUF}$

7.2.5. RAC betét (Sávban maradó betét)

Mikor ajánljuk?

Ha adott időtartamon belül jellemzően nem várják a referenciaárfolyam nagyobb mértékű elmozdulását, de egy-két napra elképzelhetőnek tartanak szélsőségesebb árfolyamszinteket is.

Termékleírás

RAC betétnél két érintési pont van. Ez a két árfolyamszint itt is egy sávot képez. A futamidő alatt **azokon a napokon** halmozunk fel az Ügyfél számláján egy előre **meghatározott kamatot** (a maximális kamat egy napra eső részét), amikor a **referenciaárfolyam (MNB fixing)** ezen **a sávban belül marad**. Azokon a napokon, amikor kilép az árfolyam ebből a sávból, a minimum kamat egy napra eső részét halmozzuk fel. A felhalmozott kamat összeg kifizetésére a futamidő végén kerül sor.

Példa:

Tegyük fel, hogy 100.000.000 HUF szabad pénzeszközzel rendelkeznek, melyet szeretnének magas hozam mellett 6 hónapra befektetni, de a tőkét semmiképpen sem szeretnék kockáztatni. Nem számítanak az EUR/HUF árfolyam nagyobb mértékű elmozdulására, a következő hónapokban jellemzően egy szűk sávban belül várják az árfolyam alakulását. Ugyanakkor tartanak attól, hogy az EUR/HUF árfolyam ideiglenesen, néhány napra kilép ebből a sávból. A Bank az alábbi RAC betétet ajánlja Önöknek:

spot árfolyam:	285,00
sáv (alsó/felső érintési pont):	281,00 – 290,00
futamidő:	6 hónap (183 nap)
piaci referenciakamat:	5,75%
max kamat:	9,00%
min kamat:	0,10%

Az EUR/HUF futamidő alatti alakulásától függően a következő kimenetek lehetségesek:

- Egy napra a maximális kamat: $100.000.000 \times 9,00\% / 365 = 24.657,53$ HUF
- Egy napra a minimális kamat: $100.000.000 \times 0,1\% / 365 = 273,97$ HUF

Tegyük fel, hogy a futamidő alatt az árfolyam 160 napot sávban belül tölt, míg 23 napot sávban kívül.

- Kamat = $160 \times 24.657,53$ HUF + $23 \times 273,97$ HUF = 3.951.506,85 HUF
- Kifizetés = 100.000.000 HUF + 3.951.506 HUF = 103.951.506 HUF
- Realizált kamat (éves szinten) = 7,88%

7.3. Bináris opciók

Kockázati szint

Az opciós ügyletek az opció irányától függően magas, illetve rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
				Vásárolt opció	Eladott opció

Mikor ajánljuk?

- Amennyiben kockázatmentes hozamot meghaladó befektetési lehetőséget keres.
- Hajlandó magas kockázatot vállalni kiemelkedő hozam reményében, tőke és hozamgarancia nélkül.

Termékleírás

A **bináris devizaopció** olyan opció, mely az opció vevőjének egy előre meghatározott **referenciaárfolyam** alakulásától **függően** teljesít előre meghatározott összegű **jövőbenikifizetést** (pay out). Az opció vevője ügyletkötéskor **prémiumot** fizet az opció eladójának, melynek összegét a jövőbeni kifizetés adott százaléka képezi. Ügyletkötést a Bank 2.000.000,- HUF feletti kifizetés esetén tud vállalni. Bináris opció vétele, az opciós díjon kívül, nem igényel egyéb fedezetet.

A bináris opciók előnye:

- Árfolyam-várakozásuknak megfelelően **testreszabható** stratégia.
- A befektetett tőkén **magas hozam** érhető el.
- A bináris opcióknak a „normál” call és put konstrukciókkal szemben korlátozott a vesztesége.

A bináris opciók hátránya:

- Amennyiben az árfolyam negatív irányba mozdul el, a befektetett **tőke teljes egészében elveszíthető**.
- **Ha az árfolyam az érintési/kiütési árfolyamhoz közel van a bináris opció értéke nagyon változékony.**

7.3.1. One touch opció

Mikor ajánljuk?

- Ha a referenciaárfolyam elmozdulását várják a jelenlegi szintről.
- Ha határozott elképzelésük van az elmozdulás irányáról és mértékéről.

Termékleírás

A **One touch (OT) opció** egy olyan bináris opció, mely akkor teljesít vevőjének adott jövőbeni időpontban egy előre ismert fix kifizetést, ha **a referenciaárfolyam** bármikor az opció futamideje alatt **elér egy előre definiált árfolyamszintet**, az ún. érintési szintet.

Példa:

Tegyük fel, hogy arra számítanak, hogy az EUR/HUF devizapár a következő 1 évben eléri a 300,00-as árfolyamszintet (spot referencia 285,00 EUR/HUF), ezért vásárolnak egy 1 éves 300,00-as érintési szinttel (OT árfolyam) rendelkező, 2.000.000,- HUF kifizetésű OT opciót. Az opciót 17%, vagyis 340.000,- HUF prémium ellenében vásárolják meg. A prémium összege az üzletkötés napján zárolásra kerül a számlájukon, míg a terhelés T+2 nappal történik meg.

Az EUR/HUF devizapár árfolyamának alakulásától függően, a következők történhetnek:

- Ha a futamidő alatt a HUF stabil marad, vagy erősödik, és az EUR/HUF devizapár nem éri el a 300,00-as érintési szintet, az opció nem teljesít kifizetést.
- Ha bármikor a futamidő alatt az EUR/HUF devizapár eléri a 300,00-as árfolyamszintet, a Bank érintési értesítőt küld és az opció lejáratát követő második bank munkanapon a Bank 2.000.000,- HUF összegű kifizetést teljesít Önök felé. A befektetett tőkére vetítve ez közel 500%-os éves hozamot jelent.

7.3.2.No touch opció

Mikor ajánljuk?

- Ha nem várják a referenciaárfolyam elmozdulását.
- Ha határozott elképzelésük van az elmozdulás irányáról és mértékéről.

Termékleírás

A **No touch (NT) opció** egy olyan bináris opció, mely akkor teljesít adott jövőbeni időpontban egy előre ismert fix kifizetést a tulajdonosa számára, ha a **referenciaárfolyam** az opció futamideje alatt **nem ér el egy** előre definiált árfolyamszintet, ún. **kiütési szintet**.

Példa:

Tegyük fel, hogy arra számítanak, hogy az EUR/HUF devizapár árfolyama a következő 1 évben a 270,00-es árfolyamszint fölött alakul, ezért vásárolnak egy 1 éves 270,00-es kiütési szinttel (NT árfolyam) rendelkező, 2.000.000,- HUF kifizetésű NT opciót. Az opciót 62%, vagyis 1.240.000,- HUF prémium ellenében vásárolják meg (spot referencia: 285,00 EUR/HUF). A prémium összege az ügyletkötés napján zárolásra kerül a számlájukon, míg a terhelés T+2 nappal történik meg.

Az EUR/HUF devizapár árfolyamának alakulásától függően, a következők történhetnek:

- Ha bármikor a futamidő alatt a forint jelentősebb erősödést könyvelhet el az euróval szemben és az EUR/HUF árfolyam eléri a 270,00-es kiütési szintet, akkor a Bank kiütési értesítőt küld és lejáratkor az opció nem teljesít kifizetést.
- Ha a futamidő alatt az EUR/HUF devizapár nem éri el a 270,00-es kiütési szintet, a Bank a lejáratot követő második banki munkanap 2.000.000,- HUF összegű kifizetést teljesít Önök felé. A befektetett tőkére vetítve ez több mint 60%-os éves hozamot jelent.

7.3.3. Double no touch opció

Mikor ajánljuk?

- Ha egyáltalán nem várják a referenciaárfolyam nagyobb mértékű elmozdulását.
- Sávos kereskedés esetén.

Termékleírás

A **Double No Touch (DNT) opció** egy olyan bináris opció, mely akkor teljesít adott jövőbeni időpontban kifizetést a tulajdonosa számára, ha a **referenciaárfolyam** az opció futamideje alatt **nem éri el az előre definiált alsó, illetve felső árfolyamszintek, ún. kiütési szintek egyikét sem.**

Példa:

Tegyük fel, hogy számításaik szerint az EUR/HUF devizapár árfolyama a következő 1 évben a 274-325-ös sávban fog alakulni, ezért vásárolnak egy 1 éves 274-es alsó, és egy 325-ös felső kiütési szinttel rendelkező, 2.000.000,- HUF kifizetésű **DNT** opciót. Az opciót 24%, vagyis 480.000,- HUF prémium ellenében vásárolják meg (spot referencia: 285,00 EUR/HUF). A prémium összege az üzletkötés napján zárolásra kerül a számlájukon, míg a terhelés T+2 nappal történik meg.

Az EUR/HUF devizapár árfolyamának alakulásától függően a következő kimenetek lehetségesek:

- Ha bármikor a futamidő alatt az EUR/HUF árfolyam szélsőséges elmozdulást mutat és eléri a 274,00-es, vagy a 325,00-ös kiütési szintet, a Bank kiütési értesítőt küld és lejáratkor az opció nem teljesít kifizetést.
- Ha a futamidő alatt az EUR/HUF devizapár árfolyama nem éri el egyik kiütési szintet sem, a Bank a lejáratot követő második banki munkanap 2.000.000,- HUF összegű kifizetést teljesít Önök felé. A befektetett tőkére vetítve ez több mint 300%-os éves hozamot jelent.

8. Hozamalapú befektetések

A

hozamalapú befektetések gyűjtőfogalom, mely alatt a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat (kötvényeket, kincstárjegyeket), és rövid lejáratú fix pénzáramlást ígérő befektetési formákat (betét, repo) értjük.

8.1. A pénzpiac

A pénzpiac mindenkor **legmeghatározóbb kamatlába a jegybanki alapkamat**, amit Magyarországon jelenleg (2007-től) az **MNB** által kibocsátott 2 hetes kötvény kamata jelent. A kereskedelmi bankok egy hónapos tartalékolási periódusok szerint működnek, és a két hetes lejárat ad lehetőséget a pozíciók módosítására hónapon belül. Az **alapkamat a jegybank monetáris eszköztárának egyik legfontosabb eszköze**. A kereskedelmi bankok ezen a kamaton helyezhetik el forint befektetéseiket a jegybankban. A jegybank célja, hogy a pénzpiaci hozamok minél inkább igazodjanak a jegybanki irányadó kamatszinthez, illetve a piaci várakozásokhoz és a jegybanki kamatpolitikán keresztül az inflációs várakozások közelítsenek az inflációs célkitűzéshez.

A hazai pénzpiac meghatározó **referencia kamatlába a BUBOR**, amit az **MNB** 1996 óta a kereskedelmi bankok átlagolt jegyzései alapján – a fejlett országok gyakorlatához hasonlóan – különböző lejáratokra minden nap publikál. A **BUBOR** egyrészt transzparens **benchmarkot jelent** a bankközi piacon kialakult hitel-betéttranzakciók kamatszintjéhez, másrészt **referenciaként szolgál** a vállalati hitelek és a forintban kereskedett származtatott eszközök árazásához. 2012-ben Magyarországon 2500 milliárd forint hitel és 600 milliárd forint betét árazódott a hazai bankközi kamatláb alapján (forrás: PSZÁF).

8.1.1. Pénzpiaci Betét

Kockázati szint

A betéti ügyletek nem minősülnek pénzügyi eszköznek, és nem tartoznak a MiFID hatálya alá.

Mikor ajánljuk?

- Amennyiben alacsony kockázatú, előre ismert hozamot biztosító és rövid távú befektetési lehetőséget keres.
- A Bank nemfizetésének kockázatát tudja vállalni.

Termékleírás

A betét az egyik legegyszerűbb befektetési forma minden pénznemben. Lejárata tipikusan egy naptól egy évig terjed, de éven túli betétlekötés is előfordulhat. A betét, jellemzően **lejáratkor egy összegben fizeti ki a tőkére járó kamatot** (lehetséges valamilyen referencia kamathoz kötött betét is, mely kamatperiódusonként fizet kamatot). A bankközi betéti jegyzéseket a betét kezdőnapja és lejáratja között lineárisan **ACT/360** (tényleges napok száma/360 napos év) napszámítási bázissal számolják. A nem bankközi betéteket jellemzően ACT/365 (tényleges napok száma/365 napos) napszámítási bázissal kalkulálják.

Példa:

Tegyük fel, hogy Önöknek 100.000.000 HUF fizetési kötelezettségüknek kell eleget tenniük 20 nap múlva, melyre a fedezet bankszámlájukon már rendelkezésre áll.

20 napra a Bank 5,50%-os HUF betéti kamatot jegyez Önöknek. 20 nap múlva, a betét lejáratkor a Bank a következő kamatot írja jóvá az Önök bankszámláján:

$$100.000.000 * 0,055 * 20 / 360 = 305.556 \text{ HUF}$$

A betét előnye:

- **Bármilyen törtperiódusra/törtösszegre** köthető, **minden devizában, melyben bankszámlát vezet.**

A betét hátránya:

- **A betétfeltörésnek költsége van:** ha a betét lejárat előtt szükségük van a lekötött pénzösszegre, a piacinál jóval alacsonyabb vagy nulla hozamot tudnak realizálni az adott futamidőre.
- A betét elhelyezője futja a pénzintézet nemfizetésének kockázatát, mely kockázatot az adott Ügyfél jogállásától és összegtől függően az ország betétbiztosítási alapjának védőernyője csökkent.

8.1.2. Repo (repurchase agreement)

Kockázati szint

A repo ügyletek alacsony kockázatú befektetések és nem-komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
Repo					

Mikor ajánljuk?

- A betét és a rövidebb futamidejű diszkont kincstárjegyek/állampapírok alternatívájaként használható.
- Ha nem szeretné a Bank partnerkockázatát futni.
- Ha az elérhető kincstárjegy lejáratoktól eltérő időtávra szeretne befektetni.

Termékleírás

Egy repo ügylet rendszerint rövid futamidőre történő lekötést jelent, mely kamatozása **a pénzügyi kamatokhoz igazodik**. A Bank **visszavásárlási („repo”) ügylet keretében** – állampapír/vállalati kötvény fedezet mellett - **kihelyezési lehetőséget nyújt** a mindenkor pénzügyi kamatszinten. Az ügyletek **futamideje jellemzően 1 hét és 3 hónap** között változhat, a minimális tranzakcióméret 50.000.000 HUF. Az ügylet megkötéséhez egy azonnali induló és határidős lejáratú értékpapíradásvételi szerződés tartozik. A két tranzakció értékei közötti különbségben fejeződik ki a befektetés kamata, a repo kamat.

Példa:

Tegyük fel hogy, 100.000.000 HUF-ot szeretnének befektetni 1 hónapra (2013.03.04-től 2013.04.04-ig), de nem akarják betétbe tenni ezt a pénzt, nem kívánják a Bank nemfizetésének a kockázatát futni (például, mert kimerítették a belső banki limiteiket). A Bank repo ügyletet ajánl, melyben 1 hónapra 5%-os kamatot jegyez és a 14/D magyar államkötvényt ajánlja fedezetként. A repo ügylet megkötésével a következő fog az értékpapírszámlájukon történni.

- 2013.03.04.-én 100.000.000 HUF-ért megvásárolják a 14/D államkötvényt.
nettó árfolyam: 103,45575964, névérték: 93.420.000 HUF, felhalmozott kamat: 3.351.629,
bruttó árfolyam: 107,043460
- 2013.04.04.-én a repo ügylet keretében a Bank visszavásárolja a kötvényt és 100.430.556 HUF-ot fizet érte.
nettó árfolyam: 103,34334121, névérték: 93.420.000 HUF, felhalmozott kamat: 3.887.206,
bruttó árfolyam: 107,504341
- AZ 5%-os kamat a két ügyletben fizetett és kapott összegekből adódik: $(100.430.556 - 100.000.000) / 100.000.000 / 31 * 360 = 5\%$

A repo előnye:

- Az értékpapír fedezet **plusz biztosítékot** jelent.
- Bármilyen törzperiódusra köthető.

A repo hátránya:

- Bonyolultabb **adminisztráció**, hiszen a kötvény adásvételt is el kell számolni ezért értékpapírszámla is szükséges hozzá.
- Lejárat előtt **nem feltörhető**.

8.2. Kötvény befektetések

A világ kötvénypiac kibocsátott névértékben mérve közel 100 trillió USD értékű és a globális részvénytőzsi kapitalizációjának közel kétszerese (forrás: BIS 2010). A kötvénypiac 70%-át a lokális, a hazai kötvénypiacon kibocsátott értékpapírok alkotják. A fennmaradó 30%-ot pedig a nemzetközi kibocsátások teszik ki (BIS 2010). A kötvénypiacokat a kibocsátó és a papír típusai szerint lehet tovább bontani. A teljesség igénye nélkül a fontosabb szegmensek:

- az állam központi költségvetése által kibocsátott értékpapírok (államkötvények, kincstárjegyek)
- helyi önkormányzatok által kibocsátott papírok (önkormányzati kötvények)
- kormányzati ügynökségek/állami fejlesztési bankok, jellemzően explicit vagy implicit állami garanciája mellett kibocsátott kötvények (MFB, KFW, EXIMBANK)
- vállalati kötvények
- pénzintézet által kibocsátott jelzálog kötvények (mortgage bond)
- valamilyen eszköz pénzáramlásával fedezett értékpapírosított követelések (ABS- asset backed security: CLO, CBO, CDO stb.)

8.2.1. Kötvénypiaci alapfogalmak

- **Kamat/kupon:** a kötvénynek a befektetők részére ígért pénzáramlása, melyet a befektetett tőke százalékában a kibocsátáskor határoznak meg. Lehet fix vagy változó érték.
- **Fix kamatozású kötvény:** a kötvény kamata lejáratig nem változik, a pénzáramlások előre ismertek a befektető előtt. A kibocsátások nagy része ebben a formában kerül a piacra.
- **Változó kamatozású kötvény:** a kötvény kamatfizetése valamilyen referencia kamatlábhoz (például olyan bankközi kamatlábhoz, mint LIBOR, EURIBOR, BUBOR) kötött és a kamatfixálási periódusonként (például 3 hónap) változik. A befektető számára a kötvény pénzáramlásai a következő kamatperiódus kivételével előre nem ismertek.
- **Zero kupon kötvény:** a kötvény kamata/kuponja nulla, azaz az értékpapír csak lejáratkor teljesít tőke kifizetést és jellemzően ezért diszkonttal kerülnek értékesítésre.
- **Kötvény lejárat:** az az időpont, amikor a kötvény a tőkeösszeget visszafizeti és lejár, megszűnik. Jellemzően a tőke egésze kerül lejáratkor visszafizetésre, de léteznek a tőkét több részletben visszafizető (amortizálódó) értékpapírok is. Ismertek lejárat nélküli (perpetual) kötvények is, melyek a tőkét soha nem fizetik vissza, viszont a kamatokat örökjáradék jelleggel, mindig fizetni fogják.
- **Kamatfizetés gyakorisága:** azt határozza meg, hogy a kupon milyen gyakorisággal kerül kifizetésre a befektető felé. Jellemző az éves, féléves és háromhavi kamatfizetési gyakoriság.
- **Kamatfizetés napszámítási módszere:** a kamat számításához az előző kamatfizetés óta eltelt napok számát és a kamatfizetési időszakban lévő összes nap számát kell viszonyítanunk. Ennek mikéntjét írja le a kötvény napszámítási módszere. Piaconként, országonként sok eltérő napszámítási módszer alakult ki.
- **Nettó árfolyam:** a kötvény jövőbeni pénzáramlásainak, a kötvény hozamával diszkontált összege. A nettó árfolyam nem tartalmazza a kötvény felhalmozott kamatát. A kötvények többségét a másodpiacon nettó árfolyam alapon jegyzik.
- **Bruttó árfolyam:** egyenlő a nettó árfolyam és a felhalmozott kamat összegével. A bruttó árfolyamot a kötvény névértékével megszorozva a befektető tényleges kiadását kapjuk meg, amennyit a kötvénybefektetéséért fizetnie kell.
- **Felhalmozott kamat:** két kamatfizetési időpont között, a legutolsó kamatfizetéstől eltelt és a kamatfizetési periódusban lévő összes napok arányának figyelembevételével az értéknapi kiszámított kamat összege. A felhalmozott kamat mértéke kamatfizetési napon nulla.

- **Kötvény hozama:** nem szabad összekeverni a kötvény kamatával. A hozam azt mutatja meg, hogy ha a befektető a papírt lejáratig tartja, akkor a megvásárlásnál (ami nem feltétlenül egyezik meg a kötvény kibocsátásának napjával) érvényes hozamszintet fogja a befektetésén realizálni. Ez csak akkor teljesül és ezért fontos feltételezés, hogyha a kötvény kamatait ugyanazon a hozamszinten tudjuk újra befektetni, mint az a kötvény eredeti megvásárlásánál volt. Másik megközelítésben a kötvény hozama az a diszkontráta, mellyel a jövőbeni pénzáramlások jelenértékét kiszámítva a kötvény árfolyamát kapjuk meg. Néhány országban (például Magyarországon is) az államkötvényeket hozamban jegyzik.
- **Minimum kereskedhető mennyiség:** az a legkisebb összeg (névérték), mely a kötvénybe befektethető.
- **Minimum kereskedhető denomináció:** a kötvény névértékének az a legkisebb növekménye, melyre adásvételi szerződés köthető a piacon.
- **Visszahívható (callable) kötvény:** a kibocsátónak joga van a kötvényt a végső lejárat előtt előre meghatározott árfolyamon visszaváltani és előtörleszteni. A visszaváltás lehet, a kibocsátó diszkrecionális joga vagy kiválthatja valamilyen feltétel teljesülése (például egy piaci referencia árfolyam elérése), amikor a korai lejáratás automatikusan történik (autocallable kötvény).
- **Kötvény szenioritása:** jellemzően vállalati kötvényeknél megjelenő fogalom, mely azt jelenti, hogy a kibocsátó nemfizetése, csődje esetén a hitelezők között a kötvény tulajdonosa milyen helyen áll a kielégítési/kifizetési rangsorban. A kibocsátó nemfizetése esetén a vállalat vagyonából legelőször a szenior kötvénytulajdonosok kerülnek kifizetésre, majd ha marad még felosztható vagyon, akkor ezután a junior és alárendelt (subordinated) kötvényesek kaphatják vissza befektetéseiket. A sor legvégén a vállalat tulajdonosai, a részvényesek állnak.
- **Indexált kötvény:** ilyen értékpapíroknál a kötvény kamata vagy tőkéje valamilyen nyilvános index vagy pénzügyi változó értékváltozásához kötött (például inflációhoz kötött kötvények).
- **Átváltható (convertible) kötvény:** lehetőséget ad a kötvény birtokos részére a kötvények meghatározott időpontban történő, meghatározott számú részvényre történő kicserélésére. A kibocsátó részvényárfolyamának, a kötvény árfolyamának és az átváltási arány függvényében az ilyen értékpapírok másodpiaci értéke kötvény és részvény jellegűen is viselkedhet attól függően, hogy a részvény aktuális árfolyama hogyan viszonyul az átváltási árfolyamhoz.
- **Elsődleges/másodlagos piac:** a kötvények az elsődleges piacon kerülnek először befektetői kézbe kibocsátáskor. A kibocsátás történhet jegyzéssel, aukcióval vagy befektetési bankokból álló szindikátus útján. Ezek után a kötvény tulajdonosok vagy új befektetők a másodpiacon kereskedhetnek az értékpapírokkal. A kötvények jellemzően a tőzsdén kívüli piacon forognak, bár sok esetben az adott ország tőzsdéjére is be vannak vezetve. A kötvénypiacon számában nagyon sok különböző jellemzővel bíró papír forog, ezért az egyes kötvények másodpiaci likviditásában nagy eltérések vannak.
- **Adagolt kibocsátás:** a kötvények nyilvános forgalomba hozatalának olyan módja, amelynek keretén belül az értékesítés a kibocsátó által meghatározott időszak alatt történik, úgy, hogy az értékpapírok lejáratú időpontja azonos.
- **Kötvény kovenánsok:** a kötvényhez kapcsolódó egyéb feltételek, melyeket a kibocsátónak be kell tartania és melyek nem teljesülése esetén bizonyos befektetői jogok nyílnak meg, vagy megváltozhatnak a kötvény főbb paraméterei.

- **Hitelminősítői besorolás:** a hitelminősítő intézetek (pl. Moody's, Fitch, Standard & Poor's) a kibocsátókat és kötvényeiket is különböző minősítésekkel látják el, melyek a befektetőknek döntéseikhez segítséget adhatnak. A hitelminősítők legtöbb esetben betűjelekkel jelölik a kibocsátók kötvényeit mely a D-től (default, csődhelyzet) a legjobb AAA besorolásig terjed. A **táblázat** néhány hitelminősítő hosszú lejáratú adósság besorolásait mutatja. A **megvastagított besorolások tartoznak az ún. befektetésre ajánlott kategóriába (investment grade)**, az ennél rosszabb besorolású kötvényeket pedig a befektetésre nem ajánlott kategóriába soroljuk (non-investment grade, junk, high yield).

Moody's	Standard & Poor's	Fitch
Aaa	AAA	AAA
Aa1	AA+	AA+
Aa2	AA	AA
Aa3	AA-	AA-
A1	A+	A+
A2	A	A
A3	A-	A-
Baa1	BBB+	BBB+
Baa2	BBB	BBB
Baa3	BBB-	BBB-
Ba1	BB+	BB+
Ba2	BB	BB
Ba3	BB-	BB-
B1	B+	B+
B2	B	B
B3	B-	B-
Caa1	CCC+	CCC
Caa2	CCC	CC
Caa3	CCC-	C
Ca	CC	RD
C	C	D
	D	WD

8.2.2. Állampapírok

Kockázati szint

Az állampapírok alacsony kockázatú befektetések és nem-komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
Állampapír					

A kötvénypiac jelentőségében és méretében is legfontosabb szegmense a központi költségvetések finanszírozására kibocsátott állampapírok piaca. Az államháztartás finanszírozásának egyértelmű célján kívül az államkötvények szolgálnak a többi kötvénypiaci kibocsátó kötvényeinek viszonyítási alapjául (benchmark). A vállalati kötvényeknél az állampapírok hozamszintjei az elsődleges és másodpiaci árazás kiindulópontjai. Az államkötvényeket az államok leginkább az ország hazai fizetőeszközében bocsátanak ki, de elterjed a külföldi devizában történő forrásszerzés is (sovereign bond issue).

A magyar állampapír piac

A hazai kötvénypiac egyetlen igazi rendszeres kibocsátója és meghatározó szereplője a Magyar Állam.

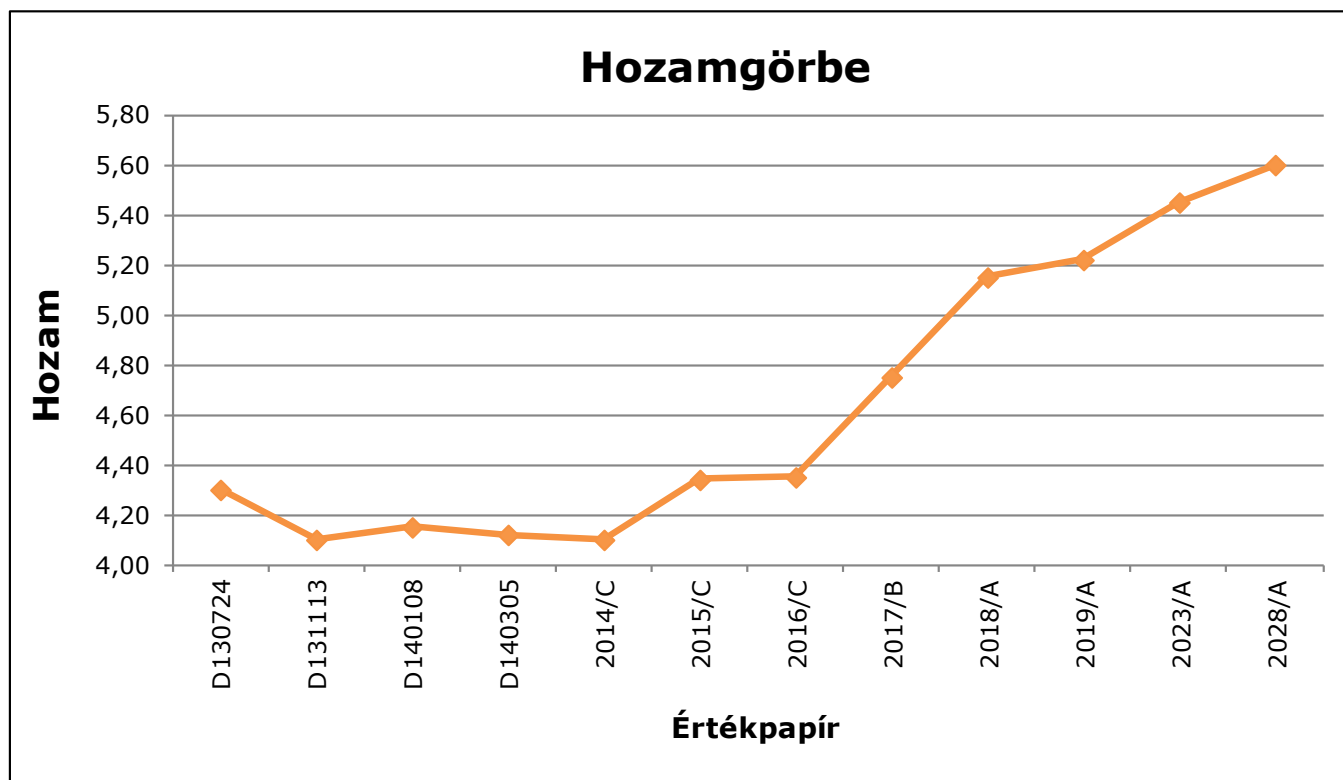
Az Államadósság Kezelő Központ (ÁKK) Zrt. szerepe az államadósság kezelésében

Az állampapír az államháztartás adósságának megtestesítője. A Magyar Állam a **költségvetési hiány finanszírozására**, illetve a lejáró adósság megújítására rendszeresen állampapírokat bocsát ki, melyeket a gazdasági szereplők – beleértve a lakosságot is – általában piaci feltételek mellett megvásárolhatnak.

Magyarországon az Államadósság Kezelő Központ (ÁKK) **feladata a központi költségvetés finanszírozásának biztosítása**, melyet a szükséges belföldi és nemzetközi forrásbevonási műveletek végrehajtásával, azaz az állampapír aukciók és jegyzések megszervezésével és lebonyolításával hajt végre.

Az ÁKK Zrt. számára az államadósság nagysága alapvetően a gazdaságpolitika által meghatározott külső adottság, akárcsak a költségvetés finanszírozási szükséglete. Ezek nagyságát az ÁKK Zrt. érdemben nem tudja befolyásolni, csak az **adósság költségét és kockázatát igyekszik csökkenteni** a megfelelő adósságszerkezet kialakításával.

Az ÁKK Zrt. az átláthatóság, likviditás jegyében viszonylag kevés számú, a befektetők által ismert és könnyen kezelhető instrumentumot bocsát ki piackonform módon. A hozamgörbe egy kibocsátó különböző lejáratú papírjainak (X tengely) aktuális piaci hozamait (Y tengely) mutatja be.

(2013.04.16. Magyar Állam hozamgörbéje, Forrás: Bloomberg)

Forintban denominált magyar állampapírok

Elsődleges Forgalmazói rendszer

A forint állampapírok legnagyobb része az **elsődleges forgalmazói rendszer keretén belül kerül értékesítésre**. Az elsődleges forgalmazói rendszer feladata, hogy a költségvetési hiány finanszírozása biztosabb alapokra kerüljön, és a finanszírozás költségei a piaci mechanizmusok működése révén csökkenjenek, ezen felül a rendszer kialakításában fontos szerepet kapott az a törekvés, hogy javuljon a másodlagos állampapírpiac átláthatósága és likviditása.

Az elsődleges forgalmazók egyik kiemelt feladata, hogy **rendszeres aukciós ajánlattétellel** részt vegyenek a nyilvánosan kibocsátott államkötvények és diszkont kincstárjegyek forgalomba hozatalain (aukcióin). Másik fontos feladata az elsődleges forgalmazóknak, hogy az állampapírok meghatározott körére **nyilvánosan vételi és eladási árakat jegyezzenek**, ezzel biztosítva a piac **likviditását és átláthatóságát**, az állampapírokhoz való folyamatos befektetői hozzáférést, hiszen a befektetők számára kiemelten fontos szempont, hogy a birtokukban lévő állampapírokat könnyen értékesíteni tudják lejárat előtt.

Aukciók

Az ÁKK Zrt. 3, 5, 10 és 15 éves futamidejű forint államkötvényeket bocsát ki fix és változó kamatozással. A kötvények aukcióira kéthetente csütörtöki napon kerül sor, minden kötvényből négyhetente van aukció, a 15 éves kötvényt kivéve, ez utóbbi nyolchetente kerül értékesítésre.

A 3 és 12 hónapos futamidejű diszkontkincstárjegyek alapvetően likviditáskezelési célú, rövid futamidejű instrumentumok, melyek kibocsátási összegének növelésével az ÁKK Zrt. rövid távon az állami bevételek és kiadások időbeli eltérését tudja kezelni.

3 hónapos diszkont kincstárjegy aukció minden héten keddi napon, 12 hónapos diszkont kincstárjegy pedig kéthetente csütörtöki napon történik.

Az aukciók elszámolása mindegyik futamidejű papír esetében az aukciót követő hét szerdai napján bonyolódik le.

Megnevezés	Aukció napja	Időpont	Kibocsátás elszámolási napja
3 Hó DKJ	Hetente kedd	11:00-ig	Következő hét szerda
12 Hó DKJ	Páratlan héten csütörtök	11:00-ig	Következő hét szerda
3,5,10,15 Év MÁK	Páros héten csütörtök	11:00-ig	Következő hét szerda

MÁK= Magyar Államkötvény

Az aukciós kibocsátási mód alkalmazásával az elsődleges piac átláthatósága javul, hisz az aukciókon kialakult hozamszint és a kibocsátott mennyiség mindenki számára könnyen követhető, az ár az aukción alakul ki, versengő ajánlatok alapján. Az aukciós értékesítési módszer rugalmassága és versenyre épülő jellege miatt gyorsan változó környezetben is lehetővé teszi a piaci alkalmazkodást az állam számára, és az értékpapírok hatékony elosztását valósítja meg a befektetők között.

Lakossági direkt értékesítés jegyzéssel – Kamatozó Kincstárjegy

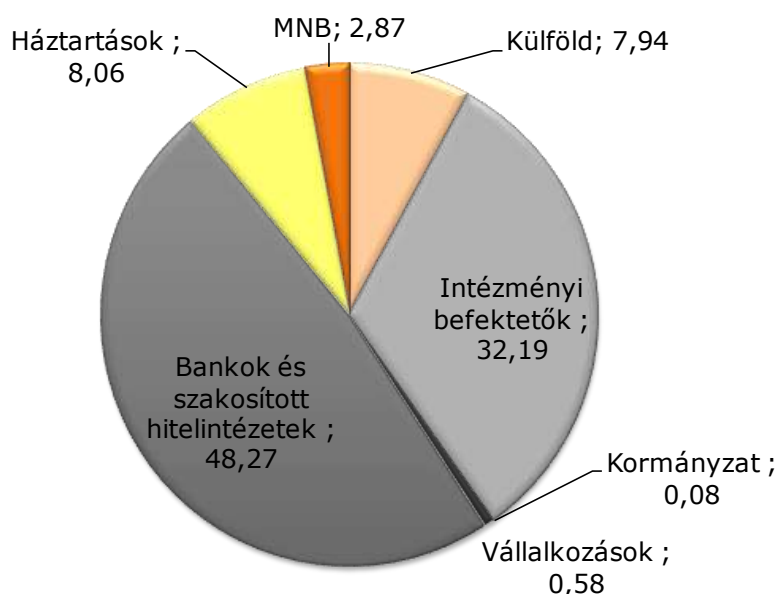
Az államkötvényeken és diszkont kincstárjegyeken kívül az Államkincstár és a forgalmazásra szerződést kötött bankok fiókhálózatán keresztül, jegyzés formájában kerülnek értékesítésre a Kamatozó Kincstárjegyek (KKJ). A KKJ egy éves lejáratú, fix kamatozású, kamatát lejáratkor kifizető értékpapír. A KKJ a Magyar Állam közvetlen, általános és feltétel nélküli kötelezettségvállalása arra, hogy a KKJ névértékét és előre meghatározott kamatát a lejárat napján megfizeti. Az ÁKK a jegyzésnél a devizabelföldi magánszemélyeket előnyben részesíti. A forgalmazók kötelesek az általuk forgalmazott KKJ sorozatokra kétoldalú másodpiaci árat jegyezni.

Másodlagos piac

Az állampapírok kereskedelmének legnagyobb részét a másodlagos piacon bonyolítják. A másodlagos piac főszereplői a fentiekben már említett **Forgalmazók** valamint a „**végbefektetők**” (intézmények, vállalatok, önkormányzatok és a magánszemélyek).

Az állampapírokkal folytatott kereskedés két fő formája a **tőzsdei és a tőzsdén kívüli ún. OTC piac**. Az évek folyamán a tőzsdei kereskedés fokozatosan háttérbe szorult. (Ami minden egyéb nemzetközi kötvénypiacra is tipikusan jellemző.) Az ÁKK – a másodpiac likviditásának előmozdítása érdekében – folyamatos árjegyzési kötelezettséget követel meg az Elsődleges Forgalmazóktól a tőzsdei és a tőzsdén kívüli kereskedésben egyaránt. Az elsődleges forgalmazók vállalják, hogy az ÁKK által megkövetelt minimum mennyiségben és maximált vételi/eladási árkülönbséggel jegyzik a kötvények árait. Jelenleg a tőzsdei árjegyzési kötelezettséget az elsődleges forgalmazók az MTS elnevezésű elektronikus platformon valósítják meg (korábban ez a BÉT MMTS I. rendszere volt).

**Az elsődleges forgalmazók másodpiaci államkötvény
forgalmazásának szektoronkénti megoszlása
2012.IV.negyedévében**

(Forrás: ÁKK, 2012. IV. negyedéves állampapír tájékoztató)

A hazai törvényi szabályozás szerint az **egyéves, évnél rövidebb futamidejű** állampapírokat **kincstárjegynek**, az **egy évnél hosszabb futamidejű** állampapírokat pedig **államkötvényeknek** nevezzük, melyek a kamat megállapítás oldaláról vizsgálva fix és változó kamatozásúak lehetnek. Az állampapírok **alapcímlete, legkisebb denominációja 10.000 HUF**. 1999 óta az új sorozatok csak **dematerializált formában** kerülnek kibocsátásra, tehát fizikailag kinyomtatva nem léteznek. A magyar állampapírokat **belföldi magánszemélyek, gazdálkodó szervezetek és külföldi befektetők egyaránt megvásárolhatják**, illetve értékesíthetik az értékpapírok futamideje alatt.

Diszkont Kincstárjegyek

Mikor ajánljuk?

- Ha alacsony kockázatú, tőkevédett, előre ismert hozamot biztosító és rövidtávú befektetési lehetőséget keres.
- Ha a befektetés ideje alatt is fontos a likviditás megtartása és a befektetésből való azonnali kiszállás lehetősége.

Termékleírás

A diszkont kincstárjegy egy **évnél rövidebb futamidejű állampapír**, mely **kamatot nem fizet**. A névértéknél alacsonyabb ún. diszkont áron kerül forgalomba, lejáratkor pedig a névértéket fizeti vissza. A diszkont összege a névérték és a vételár közötti különbség. Jelenleg két különböző lejárattal, **3 és 12 hónapos futamidővel** kerülnek forgalomba, de tekintve az állampapír aktív másodpiaci forgalmát egy éven belül lényegében bármilyen hátralévő futamidővel megvásárolhatóak. A hazai piacon a piaci szereplők a kincstárjegyek hozamát jegyzik a piacon. A **12 hónapos diszkont kincstárjegyek** a kibocsátást követően bevezetésre kerülnek a **Budapesti Értéktőzsdére is**.

Példa:

Tegyük fel, hogy szeretnék szabad pénzeszközeiket egyéves futamidőre állami garancia mellett lekötni, de fontos Önöknek, hogy szükség esetén könnyen elérhetővé váljon a lekötött pénzösszeg. A Bank egyéves diszkont kincstárjegy vételét ajánlja Önöknek.

Önök 5,25% átlaghozam mellett egyéves DKJ-t vásárolnak 95,025-ös árfolyamon.

$$\text{Vételi árfolyam} = \frac{100\%}{1 + \text{hozam}(\%)* \frac{\text{hátralévő napok száma}}{360}}$$

$$\text{Vételi árfolyam} = \frac{100\%}{1 + 5,25\% * \frac{360}{360}} = 95,0119\%$$

Tegyük fel, hogy 3 hónap (94 nap) múlva szükségük van a befektetett összegre. A másodpiaci hozamszint legyen 4,50%.

$$\text{Eladási árfolyam} = \frac{100\%}{1 + 4,50\% * \frac{266}{360}} = 96,7820\%$$

96,782-es árfolyamon tudják a papírt eladni, így a realizált évesített hozam 7,135% lesz.

$$\left(\frac{\text{eladási árfolyam}\%}{\text{vételi árfolyam}\%} - 1 \right) / \text{eltelt napok száma} * 360$$

$$\left(\frac{96,7820\%}{95,0119\%} - 1 \right) / 94 * 360 = 7,135\%$$

Tegyük fel, hogy a kezdeti vásárlás után a hozamok nem csökkentek, hanem nagymértékben növekedtek és a másodpiaci hozamszint 8%-ra emelkedett. Mivel szükségük van a pénzre, ezért ezen a szinten értékesítik a befektetésüket. A 8%-os árfolyamhoz 94,4188-es árfolyamszint tartozik, így a realizált évesített hozam -2,3944%-os veszteséget mutat.

A diszkont kincstárjegyek előnye:

- A diszkont kincstárjegy a befektetés ideje alatt az aktuális árfolyamon, szükség esetén normál piaci viszonyok esetén **bármikor értékesíthető**.
- Tőkevédett befektetési forma.
- A hozamok kedvező elmozdulása esetén lejárat előtt értékesítve árfolyamnyereség érhető el.

A diszkont kincstárjegyek hátránya:

- Csak a kibocsátott **standard lejáratok** érhetőek el.
- A hozamok kedvezőtlen, felfelé történő elmozdulása esetén lejárat előtt értékesítve árfolyamveszteség keletkezhet.

Fix kamatozású magyar államkötvények

Mikor ajánljuk?

- Amennyiben alacsony kockázatú, fix kamatozású, hosszabb távú befektetési eszközt keres.
- Ha a hozamok változatlanságára vagy csökkenésére számít a piacon.

Termékleírás

A fix kamatozású államkötvény **egy évnél hosszabb futamidejű, kamatozó állampapír**, mely **3, 5, 10 és 15 éves futamidővel** kerül kibocsátásra. Már a **kibocsátáskor meghirdetett és rögzített** az egyes kamatfizetési periódusokban kifizetendő **kamat** (más néven kupon) nagysága. **Kamatfizetés évente egyszer** történik (ez alól csak néhány papír képez kivételt), a **tőke törlesztésére** pedig a **lejáratkor** kerül sor. A kötvénysorozatok a kibocsátást követően **bevezetésre kerülnek a Budapesti Értéktőzsdére**.

A kötvény nettó árfolyamát úgy kapjuk meg, hogy az ismert kifizetéseket a piacon elérhető hozammal diszkontáljuk.

$$\text{Árfolyam} = \frac{k_1}{(1+r)} + \frac{k_2}{(1+r)^2} + \dots + \frac{k_n}{(1+r)^n}$$

k = kifizetések, kupon, kamat, tőke

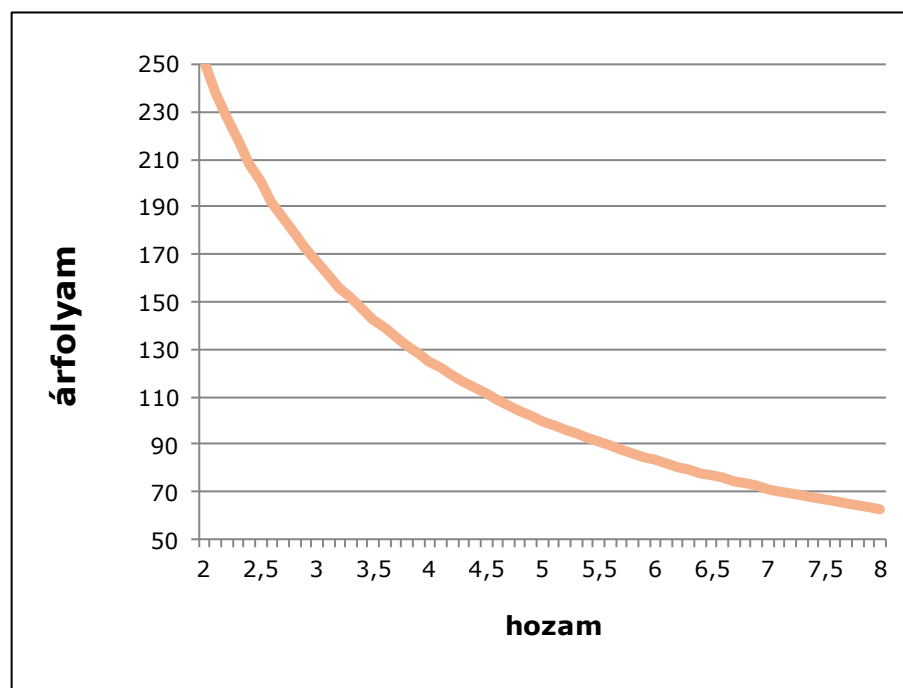
r = hozam

A hazai piacon mindig az államkötvények lejáratig számított hozamát jegyzik a piaci szereplők (a nemzetközi kötvénypiacon általában a nettó árjegyzési szokvány terjedt el).

A piaci hozamszintek változása befolyásolja a fix kamatozású papírok értékét – ezt nevezzük kamatkockázatnak. A piaci hozamok emelkedését többek között az infláció gyorsulása, költségvetési túlköltekezés, jegybanki kamatemelés vagy az állam túlzott eladósodása okozhatja. A piaci hozamok csökkenését pedig az infláció lassulása, defláció, gazdasági visszaesés, csökkenő adósságállomány, kedvezőtlen piaci hangulat és a monetáris politikai enyhülése (kamatcsökkentés) eredményezheti.

A kötvény hozama és ára ellentétesen mozog: a hozam emelkedésével a nettó árfolyam csökken. A kapcsolat nem lineáris, a kötvény ára a hozamok csökkenésével növekvő mértékben emelkedik, a hozamok emelkedésével pedig csökkenő mértékben esik.

5% kamatozású, 10 éves hátralévő futamidejű kötvény nettó árfolyama különböző hozamok mellett (saját forrás).

Néhány egyszerű "hüvelykujj" szabály:

- Minél hosszabb futamidejű egy kötvény, annál érzékenyebben reagál az árfolyama a hozamváltozásra.
- Az idő múlásával a kötvény hozamváltozására az árfolyama egyre kevésbé lesz érzékeny.
- A lejárat növekedésével a hozamérzékenység (az hozamok változásának hatása az árfolyamra) növekedés csökken. Egy 30 vagy 50 éves kötvény hozamérzékenysége tulajdonképpen megegyezik.
- Azonos lejáratú két kötvény közül az alacsonyabb kamatozású ára fog nagyobb mértékben változni a hozam elmozduláskor.

Fix kamatozású instrumentumok vásárlásakor – amennyiben az állampapírpiazi hozamok változására számítunk – lejáratkor **az újrabefektetés kockázatával** kell számolni. Sorozatos, három hónapos befektetéseink hozadéka – csökkenő hozamkörnyezetben – jelentősen elmaradhat egy teljes éves (fix kamatozású) állampapír hozamától. Emelkedő hozamok esetében – néhány hónapos befektetéseink (az újrabefektetés lehetőségéből adódóan) értékesebbek lehetnek a hosszabb futamidejű, fix hozamot biztosító befektetési formáknál.

Példa:

Hozam csökkenésre számítva Önök 1 millió HUF névértékben 3 éves magyar állampapírt vásárolnak (16/C), bár előreláthatólag nem szeretnék lejáratig megtartani a papírt. A kötvény lejáratára 2016.02.12. kamata 5,5%, kamatfizetési gyakorisága éves, és napszámítási metódusa tényleges/tényleges (ACT/ACT) napok száma. Az állampapír 5,25% hozamhoz tartozó 100,6617 nettó árfolyamon kerül be a portfóliójukba. A bruttó árfolyam (2013.03.01. elszámolási napot feltételezve) 100,9179 lesz az előző kamatfizetés óta eltelt 17 napra felhalmozódott kamat miatt.

Összesen, így $1.006.617 + 2.562 = 1.009.179$ HUF-ot kell az elszámolási napon a kötvényért kifizetniük.

- Tegyük fel, hogy 22 nap múlva ugyanez a papír már 5,00% hozamhoz tartozó 101,3052 nettó árfolyamon értékesíthető. A bruttó árfolyam (2013.03.22. értéknapot feltételezve, melyből 38 nap felhalmozott kamat adódik) 101,8778 lesz. Az ügyleten realizálható köztes évesített hozam így 15,56%.
- Tegyük fel, hogy a hozamok nem csökkentek, hanem nőttek és a 16/C kötvény hozama 5,5%-ra emelkedett, mely 99,9864-es árfolyamot feltételez. A bruttó árfolyam (2013.03.22. értéknapot feltételezve, melyből 38 nap felhalmozott kamat adódik) 100,559 lesz. Az ügyleten realizálható köztes évesített hozam -5,82% veszteséget fog eredményezni.

A fix kamatozású államkötvények előnye:

- A piacon **könnyen összehasonlíthatóak** a kötvények a hozamok alapján.
- Általában **likvid másodlagos piac**.
- Lejáratig való tartás esetén a vásárlásnál érvényes hozam realizálódik a befektetés időtartalmára (feltételezve, hogy a kamatfizetések újrabefektetése is ugyanazon a hozamszinten történik meg).
- A megfelelő időzítéssel és kedvező piaci elmozdulások eredményeként **az elért köztes hozam jelentősen meghaladhatja a vételi/lejáratig számolt hozamot**.
- Tőkevédett befektetési forma.

A fix kamatozású államkötvények hátránya:

- **Lejárat előtti értékesítés** esetén **árfolyamkockázattal** szembesül a befektető. A hozamok emelkedése és lejárat előtti értékesítés esetén árfolyamveszteség keletkezhet.

Változó kamatozású magyar államkötvények

Mikor ajánljuk?

- Ha kötvényportfolióját diverzifikálni szeretné.
- Ha a hozamkörnyezet emelkedésére számít, és nem szeretne nagy kamatkockázatot vállalni.

Termékleírás

A változó kamatozású kötvényeknél kibocsátáskor csak **a kamat-megállapítás módja és ideje rögzített**, a kifizetendő kamat (kupon) mértéke csak az adott kamatfizetési periódusra ismert. A jelenleg forgalomban lévő változó kamatozású magyar államkötvények kamata a **3 hónapos futamidejű diszkont kincstárjegyek aukciós átlaghozamához kötött**.

Példa:

Ilyen kötvény például a 19/B jelzésű magyar államkötvény, ahol a kötvény lejáratát 2019.05.20., féléves kamatfizetési gyakorisággal fizeti ki a 3 hónapos Diszkont kincstárjegy aukciókon kialakult átlagos hozamot.

A változó kamatozású államkötvények előnye:

- Árfolyamuk **kevésbé reagál a piaci kamatváltozásokra**, mivel mindig „csak” a következő 3-6 hónapra van a kamat meghatározva.
- Tőkevédett befektetési forma.

A változó kamatozású államkötvények hátránya:

- **Nehezebben kalkulálható hozamuk** miatt a piaci szereplők jelentős része kevésbé szívesen kereskedik velük.
- Az előző pontban leírtak rontják a papírok másodpiaci, kibocsátás utáni forgalomképességét.
- Hozamcsökkenés esetén az árfolyama csak kismértékben emelkedik.

Devizában denominált magyar államkötvények

Mikor ajánljuk?

- Ha rendelkezik éven túli deviza megtakarítással (például TBSZ számla keretében).
- A devizabetéttel szemben alternatív befektetési formaként.
- Ha tudja és szeretné vállalni a befektetéssel járó devizaárfolyam kockázatot.

Termékleírás

A magyar állam folyamatosan bocsát ki devizában denominált kötvényeket is. Devizában kibocsátott kötvények esetében nincsen kiemelt forgalmazói kör, minden kibocsátást egyedileg, tranzakciónként külön kiválasztásra kerülő főszervező befektetési bankok, hitelintézetek bonyolítanak le. A piacon kereskedett sorozatok lejáratai 1 évtől egészen 8 évig terjednek, alapcímletük 1000 EUR. A fentieken kívül megtalálható a jóval hosszabb futamidejű 2041-es lejárat is. Fix kamatozásúak, évi 3,50%-6,25% közötti kamattal. Jellemzően euróban és dollárban denomináltak, ezért a kamatot, és lejáratkor a tőkét is ezekben a devizákban teljesítik.

A táblázat néhány kibocsátás részleteit mutatja be (a kiadvány írásakor piacon elérhető kötvények).

Kibocsátó	Devizanem	Lejárat	Kupon
Republic of Hungary	EUR	2014.01.29	4,50
Republic of Hungary	GBP	2014.05.06.	5,50
Republic of Hungary	EUR	2014.07.28	6,75
Republic of Hungary	USD	2015.02.03	4,75
Republic of Hungary	GBP	2016.03.30.	5,00
Republic of Hungary	CHF	2016.05.20.	4,00
Republic of Hungary	USD	2016.07.18	3,50
Republic of Hungary	GBP	2017.05.09	5,00
Republic of Hungary	EUR	2017.07.04	4,375
Republic of Hungary	JPY	2017.10.26.	2,11
Republic of Hungary	USD	2018.02.19.	4,125
Republic of Hungary	EUR	2018.06.11	5,75
Republic of Hungary	EUR	2019.01.11	6,00
Republic of Hungary	USD	2020.01.29	6,25
Republic of Hungary	EUR	2020.02.24.	3,875
Republic of Hungary	USD	2021.03.29	6,375
Republic of Hungary	USD	2023.02.21.	5,375
Republic of Hungary	USD	2041.03.29.	7,625

Az Államadósság Kezelő Központ, 2012-ben a lakossági devizakötvény forgalmazás elindításának okán kibocsátott – hasonlóan a forintban denominált Prémium Magyar Államkötvényekhez (PEMÁK) – Prémium Euro 2015/X és 2016/X sorozatú Magyar Államkötvényeket.

Az PEMÁK változó kamatozású, euróban denominált kötvény. A kamatozás alapját az EUROSTAT által hivatalosan közzétett, az euró zónára vonatkozó végleges fogyasztói árindex-változás adja. A kamatfelár mértéke jelenleg 2,50% három éves hátralévő futamidejű kötvények esetében. A kamatfizetés félévente történik. A forgalmazásban az ÁKK Zrt-vel külön erre az instrumentum típusra szerződött elsődleges forgalmazók vehetnek részt. A Raiffeisen Bank ebben a forgalmazói körben benne van.

Ügyletkötés a deviza állampapírokra (PEMÁK kivételével) tranzakciónként minimum 5.000.000 HUF összeghatártól jöhet létre. Az **ügyletek elszámolása** egyszerű, **jellemzően T+3 napos**, azaz a teljesítés az üglet megkötését követő harmadik banki munkanapra esik. A kötvények ellenértéke forintban és devizában is biztosítható (ha forint áll rendelkezésre, akkor egy konverzióval szükséges az adott deviza fedezet biztosítása).

Devizában denominált magyar államkötvények előnye:

- A devizakötvények jó lehetőséget teremtenek **egy befektetési portfólió kockázatának csökkentésére, diverzifikálására.**
- **Fedezeti eszközként is szolgálhatnak** a forint esetleges gyengülése esetén.
- Tőkevédett konstrukciók.

Devizában denominált magyar államkötvények hátránya:

- **Az áralakulásuk nehezebben követhető.** Nincsen a forint kötvényeknél létező elsődleges forgalmazó kör, akik kötelező másodpiaci jegyzést vállalnak.
- **A másodpiaci likviditásban nagy különbségek lehetnek** a kibocsátás mérete, devizája, és a konkrét kötvény függvényében.
- **Kamat és devizakockázattal** is szembesül a befektető.

Devizában denominált szuverén kibocsátók kötvényei

A magyar államon kívül természetesen a többi szuverén kibocsátó kötvényei is alternatívát jelentenek azoknak, akik devizában szeretnék hozamalapú befektetéseket végrehajtani. Az országok többségében a magyarhoz hasonlóan valamilyen adósságkezelő felelős az állam finanszírozásának lebonyolításáért. A legtöbb helyen elsődleges forgalmazói kör is működik. Az aukciós elsődleges kibocsátás a legelterjedtebb kezdeti értékesítési forma. A kisebb országokban találkozhatunk szindikált formában történő értékesítéssel is. A kötvénypiac minden országban, jellemzően, lokálisan fejlődött ki, melyből az következik, hogy a különböző piaci sztenderdek, szokványok nagyon eltérhetnek egymástól (például napszámítási módok, hozamszámítás, felhalmozott kamat kalkuláció, elszámolási napok, adó, kerekítési szabályok stb). A befektetők eligazodását ezek a „technikai” tényezők ronthatják. A másodpiac a nagyobb piacokon rendkívül jó, hiszen ezek a kötvénypiacok a világ legnagyobb pénzintézeteinek és befektetőinek fő célpontjai. A külföldi államkötvények piaci rendkívül sokszínű. Megtalálható a legjobb besorolású papírtól kezdve a csődközeli helyzetben lévő országok államkötvényei is.

Devizában denominált államkötvények előnye:

- A devizakötvények jó lehetőséget teremtenek **egy befektetési portfólió kockázatának csökkentésére, diverzifikálására (piaci és hitelkockázat tekintetében is).**
- **Fedezeti eszközként is szolgálhatnak** a forint esetleges gyengülése esetén.
- Tőkevédett konstrukciók.
- A **kibocsátók köre nagyon széles.** Mindenféle hitel besorolású ország papírjai elérhetőek.
- A széles kibocsátói körön túl a lejáratokban, fix/változó kamatozásban (esetenként inflációhoz kötött tőke/hozamkifizetéssel) és az elérhető devizanemekben is **nagy a termékpaletta.**
- Általában **alacsony minimális denomináció.**
- A **likviditás** a legtöbb piacon **nagyon jó.** A legtöbb esetben a magyarhoz hasonló elsődleges forgalmazó kör működik, akik állandó likviditást biztosítanak.

Devizában denominált államkötvények hátránya:

- **Az áralakulásuk nehezebben követhető.**
- Egy időben **kamat és devizakockázattal** is szembesül a befektető.

8.2.3. Vállalati kötvények

Forintban denominált vállalati kötvények

Kockázati szint

A vállalati kötvények mérsékelt kockázatú befektetések és nem-komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLT KOCKÁZAT
	Vállalati kötvény				

Mikor ajánljuk?

- Ha hosszabb befektetési horizonton az állampapír hozamoknál magasabb hozamot szeretne elérni és ezért cserébe hajlandó addicionális hitel és likviditási kockázatot vállalni.
- Ha egy adott vállalatot ismer és meg tudja ítélni jövőbeli hitelképességét.
- Ha diverzifikálni szeretné állampapír portfólióját.

Termékleírás

Az **állampapírok hozamánál magasabb hozamra**, ugyanakkor biztonságos, **fix hozamú befektetésre** vágyóknak érdemes körülnézniük a hazai vállalati kötvények piacán. Vállalati kötvényeket **önkormányzatok, hazai vállalatok és bankok bocsátanak ki** ma Magyarországon. A kötvény kibocsátója – egy vagy több Forgalmazó igénybevételével – készíti elő a kibocsátást, megtervezi a felvenni kívánt kölcsön kondícióit, meghatározza a kötvény névértékét, darabszámát, kamatát, illetve a kamat- és tőketörlesztések a kifizetési feltételeit. A vállalati kötvények visszafizetéséért **a kibocsátó teljes vagyonával felel**. A kötvények likviditását a Raiffeisen Bank **folyamatos kétoldali árjegyzéssel** teremti meg. A Raiffeisen Bank Zrt. nemcsak árjegyzőként, hanem kibocsátóként is megjelenik a vállalati kötvény piacon.

A Raiffeisen Bank Zrt. saját kötvénykibocsátásai

Bankunk a hazai kötvénypiac aktív szereplője, és rendszeres kibocsátóként megjelenik a lakossági és intézményi befektetők piacán. Évente megújuló kötvényprogramunk keretében a piac igényeihez és a lehetőségekhez igazodva többféle termékkel is kiszolgáljuk a befektetni vágyó ügyfeleinket. A Raiffeisen Bank Zrt. mint kibocsátó, jelenleg (a kiadvány készítésekor) 200 milliárd keretösszegű kötvényprogrammal képviselteti magát a hazai vállalati kötvénypiacon. A kibocsátásra kerülő kötvények nyilvános ajánlattételei frissítésre kerülnek a www.raiffeisen.hu weboldalon. A nem strukturált kötvény kibocsátásunkban a következő papírokkal szoktunk rendszeresen megjelenni. Az igényektől függően a kötvények 2-10 milliárdos összegben kerülnek a piacra:

- 2-3 éves fix kamatozású forint és euró kötvény.
- 2-5 éves változó kamatozású, jellemzően BUBOR-hoz kötött kötvény.
- Az adott év TBSZ számla lejáratával megegyező, kamatot csak lejáratkor egyben fizető HUF és EUR kötvény.
- Esetenként éven belüli diszkont forint papír.

A Bank minden esetben biztosít másodpiaci árjegyzést is.

A vállalati kötvények előnye:

- Az állampapír hozamoknál jelentősen **nagyobb lejáratig számított hozamot** lehet elérni velük.

A vállalati kötvények hátránya:

- A hazai vállalati kötvénypiac még relatíve fejletlen: **kevés rendszeres kibocsátás** van, és a **másodpiac likviditása elmarad az államkötvényekétől.**
- A kötvények **áralakulása nehezebben követhető.**

Devizában denominált vállalati kötvények

Kockázati szint

A vállalati kötvények mérsékelt kockázatú befektetések és nem-komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
	Vállalati kötvény				

Mikor ajánljuk?

- Ha hosszabb befektetési horizonton a külföldi állampapír hozamoknál magasabb hozamot szeretne elérni és ezért cserébe hajlandó a legtöbb esetben addicionális hitel és likviditási kockázatot vállalni.
- Ha egy adott vállalatot ismer és meg tudja ítélni jövőbeli hitelképességét.
- Ha diverzifikálni szeretné külföldi állampapír portfólióját.
- Ha rendelkezik éven túli deviza megtakarítással (például TBSZ számla keretében).
- A devizabetéttel szemben alternatív befektetési formaként.
- Ha tudja, és szeretné vállalni a befektetéssel járó devizaárfolyam kockázatot.

Termékleírás

A devizában denominált szuverén kibocsátók kötvényei mellett rendkívül széles körben válogathat a befektető külföldi vállalati papírok között. A rendkívül nagyszámú kibocsátón túl a kötvények egyéb jellemzőiben is rendkívül széles a választási lehetőség köre (iparág, lejárat, devizanem, szenioritás, kamatozás, hitelbesorolás stb.). A vállalati kötvények piacán az adott kibocsátások likviditása nagymértékben eltérhet. Vannak az államkötvények likviditásával szinte megegyező papírok és olyanok is, ahol hónapokig nem lehet vételi vagy eladási árat találni vagy ha van is likviditás akkor az nagy árfolyamveszteség realizálása árán érhető el.

Devizában denominált vállalati kötvények előnye:

- A devizakötvények jó lehetőséget teremtenek **egy befektetési portfólió kockázatának csökkentésére, diverzifikálására (piaci és hitelkockázat tekintetében is).**
- **Fedezeti eszközként is szolgálhatnak** a forint esetleges gyengülése esetén.
- Tőkevédett konstrukciók.
- A **kibocsátók köre nagyon széles.** Mindenféle hitel besorolású vállalat papírjai elérhetőek.
- A széles kibocsátói körön túl a lejáratokban, fix/változó kamatozásban (esetenként inflációhoz kötött tőke/hozamkifizetéssel), szeniorításban és az elérhető devizanemekben is **nagy a termékpaletta.**

Devizában denominált vállalati kötvények hátránya:

- **Piacuk és áralakulásuk nehezen követhető.**
- **Likviditásuk nagyon változó, ami megnehezíti a pozícióból való kiszállást.**
- Egy időben **kamat, deviza és hitelkockázattal** is szembesül a befektető.

Strukturált kötvények

Kockázati szint

A strukturált kötvények mérsékelt kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
	Strukturált kötvény				

Mikor ajánljuk?

- Ha hosszú befektetési horizonton az állampapír hozamoknál magasabb hozamot szeretne elérni és ezért cserébe hajlandó hitelkockázatot, likviditási áldozatot, illetve a mögöttes termék kockázatát felvállalni.

Termékleírás

A strukturált kötvények esetében valamilyen **származtatott/derivatív eszköz van a kötvénybe „csomagolva”**. A **kötvény kamata és/vagy tőkéje** valamilyen **más, tipikusan pénzügyi eszköz**, gazdasági mutató **alakulásához van kötve**. Tipikusan ilyen változó, mögöttes termék lehet devizaárfolyam, részvényindex, olaj, arany, infláció, hozamgörbe meredekségét mérő index, de létezik a leesett hó nagyságához (sílift üzemeltetők) vagy szélerősséghez kötött kötvény is. Strukturált kötvények elérhetőek a hazai és külföldi piacon is.

A strukturált kötvények általános előnye:

- Tőkevédelem**
- Jellemzően a **piaci hozamszintek feletti hozamok érhetőek el**, ha a mögöttes termék a befektetők számítása szerint alakul.
- Kötvény formában **szinte bármilyen egyéb pénzügyi kockázat felvállalható**.
- Kötvény formában kezelhetőek a befektetők által közvetlenül nem megvalósítható/megköthető ügylettípusok.
- A mérleg eszköz oldalán meglévő **bonyolultabb opciós kockázat lefedezése lehetséges** kibocsátói oldalról.

A strukturált kötvények általános hátránya:

- Az **árfolyam érzékenység** a strukturált kötvényeknél jellemzően magasabb, mint a hagyományos kötvényeké. A származtatott elem miatt árfolyamukra több tényező is hathat egyszerre.
- A bonyolultabb struktúrából adódóan **alacsonyabb a likviditásuk**. Azaz ha a befektető értékesíteni szeretné a kötvényt bizonyos esetekben ez nehezen vagy árfolyamveszteség árán lehetséges.
- A befektető a normál kötvényekhez képest **magasabb piaci kockázatot** vállal (például egyáltalán nem kap kamatot a befektetett tőkéjére).

Példa:

A Raiffeisen Bank Zrt. is bocsát ki kötvényprogramja keretében strukturált kötvényeket, melyekre folyamatosan másodpiaci árakat is jegyez.

Jelenleg a következő papírok vannak forgalomban:

- **Indexált kamatozású (RAC), 2-3 éves lejáratral, éves kamatfizetéssel**
- **Visszaváltható kötvények (Autocallable), 5-7 éves lejáratral, éves kamatfizetéssel**

Indexált kamatozású 2 éves, RAC (Range Accrual) kötvény, éves kamatfizetéssel, HUF névérték, 270-315 sáv, 8% kuponnal

A papír kamatfizetése devizaárfolyamhoz kötött, ami jelen esetben az EUR/HUF devizapár. Minden nap, amikor a MNB napi árfolyam fixinge a 270-315-ös sávban van 8%-os kamat egy napra eső része kerül felhalmozásra. Azokon a napokon, amikor ez a napi árfolyam ezen a sávon kívül van, kamat nem kerül felhalmozásra. Azokon a napokon, amikor nincs MNB fixing, az előző munkanapon érvényes árfolyam alapján határozódik meg a kamat. Ha tehát a kötvény első évében az MNB árfolyam 295 napig a sávon belül került meghatározásra és 70 napig pedig ezen kívül, akkor az első évben 1.000.000 névértékre vetítve $295/365 \cdot 8\% = 6,46575\%$ kamat (64.657,53 HUF) kerül kifizetésre. A kötvény kamatfizetésének két szélsőértéke lehet. Azaz, legjobb esetben, ha minden nap a sávon belül van az árfolyam, akkor a maximális 8%-ot fizeti a papír. A legrosszabb esetben, azaz ha minden nap a sávon kívül fixálódik az árfolyam, nulla kamatot kap a befektető. A befektetett tőkét azonban lejáratkor a Bank minden esetben visszafizeti.

A RAC kötvények előnye:

- **Tőkevédelem**
- Jellemzően a **piaci hozamszintek feletti hozamok érhetőek el**, ha a mögöttes termék a befektetők számítása szerint alakul.
- Napi árfolyamfigyelés.

A RAC kötvények hátránya:

- Az **árfolyam érzékenység** a strukturált kötvényeknél jellemzően magasabb, mint a hagyományos kötvényeké. A származtatott elem miatt, árfolyamukra több tényező is hathat egyszerre (devizaárfolyam, devizaárfolyam volatilitása).
- A bonyolultabb struktúrából adódóan **alacsonyabb a likviditásuk**. Azaz, ha a befektető értékesíteni szeretné a kötvényt, bizonyos esetekben ez nehezen vagy árfolyamveszteség árán lehetséges.
- A befektető a normál kötvényekhez képest **magasabb piaci kockázatot** vállal (például egyáltalán nem kap kamatot a befektetett tőkéjére).

Visszaváltható (Autocallable), 5 éves kötvény, éves kamatfizetéssel, HUF névérték, 327-es visszahívási árfolyammal, 10% éves kuponnal

A papír kamatfizetése devizaárfolyamhoz kötött, ami jelen esetben az EUR/HUF devizapár. Minden kamatfizetési nap előtt általában két munkanappal az EKB (Európai Központ Bank) hivatalos EUR/HUF árfolyama alapján kerül a kamatfizetés és a visszahívás megállapításra. Ha az EKB fixing az előre meghatározott (jelen esetben 327-es) árfolyam alatt van, akkor a kötvény az első évre 10%-ot fizet ki és a kibocsátó a kötvényt visszaváltja, a befektetett tőke is visszafizetésre kerül. Ha az árfolyam a küszöbérték felett van, akkor a kötvény nem fizet kamatot és nem is váltódik vissza. Ha ezután a második év végén az árfolyam 327 alatt kerül meghatározásra, akkor a kötvény 20% kamatot fizet a két éves futamidőre és a kibocsátó a papírt visszaváltja. Ha az árfolyam 327 felett van, akkor a kötvény nem fizet kamatot. Összesen öt megfigyelési pont van. Ha az ötödik év végén lesz először az árfolyam 327 alatt, akkor az 5 évre összesen 50% kamat kerül megállapításra. Ha ekkor is 327 felett van az EKB napi fixing, akkor a kötvény egyáltalán nem fizet kamatot a befektetőnek, de természetesen a tőkét visszafizeti és a kötvény lejár. A legrosszabb esetben tehát a befektető nulla kamatot kap a befektetésének öt éves időtartalmára.

Az autocallable kötvények előnye:

- **Tőkevédelem**
- Jellemzően a **piaci hozamszintek feletti hozamok érhetőek el**, ha a mögöttes termék a befektetők számítása szerint alakul.

Az autocallable kötvények hátránya:

- Az **árfolyam érzékenység** a strukturált kötvényeknél jellemzően magasabb, mint a hagyományos kötvényeké. A származtatott elem miatt árfolyamukra több tényező is hathat egyszerre.
- A bonyolultabb struktúrából adódóan **alacsonyabb a likviditásuk**. Azaz, ha a befektető értékesíteni szeretné a kötvényét, bizonyos esetekben ez nehezen vagy árfolyamvesztés árán lehetséges.
- A befektető a normál kötvényekhez képest **magasabb piaci kockázatot** vállal (például egyáltalán nem kap kamatot a befektetett tőkéjére).

A befektető újrabefektetési kockázattal szembesül a visszahívható kötvények esetében.

9. Részvény jellegű befektetések

9.1. Azonnali részvényügyletek

Kockázati szint

Az azonnali részvény ügyletek fokozott kockázatú befektetésnek és nem-komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
			Részvények		

Mikor ajánljuk?

- Amennyiben kockázatmentes hozamot meghaladó befektetési lehetőséget keres.
- Amennyiben határozott elképzelései vannak egyes részvény-, iparági szektor jövőbeli teljesítményéről, az árfolyamok alakulásáról.
- Amennyiben a részvény birtoklásával járó tagsági és vagyoni jogokkal szeretne élni.

Termékleírás

A részvény egy részvénytársaság által kibocsátott, tagsági, tulajdonosi jogokat megtestesítő értékpapír. A részvény a vállalat jegyzett tőkéjének, a névértéknek megfelelő hányadát testesíti meg. A részvényest értékpapírja révén tagsági, kisebbségi és vagyoni jogok illetik meg.

A részvényes tagsági jogai:

- a részvényes részt vehet a társaság évi **közyűlésén**: felvilágosítást kérhet, észrevételt és indítvány tehet, illetve szavazhat,
- joga van a közgyűlési **határozatok megtámadására, valamint ellenőrzésére**,
- **kártérítésre irányuló jog** az alapítók, a felügyelő bizottsági tagok és az igazgatók ellen.

Kisebbségi jogok:

- a szavazatok egytizedével rendelkező részvényeseknek joguk van a közgyűlés összehívására,
- a közgyűlésen valamely kérdés napirendre való felvetetésére,
- az üzletvezetés megvizsgáltatására.

A részvényes vagyoni jogai:

- **osztalékjog:** a részvénytársaság mérleg szerinti nyereségének a részvényre jutó arányos része,
- **likvidációs hányadhoz való jog:** a részvénytársaság jogutód nélküli megszűnése esetén az egyéb jogosultak kielégítését követően megmaradt, felosztható vagyon arányos része.

A **részvényesi jogok gyakorlásának minimális feltétele**, hogy az adott társasági esemény előtt, egy meghatározott napon, az ún. tulajdonosi megfeleltetés **fordulónapján** a befektető a **tulajdonában legyen az adott részvény**, ehhez azonban legkésőbb az adott piac elszámolási ciklusának megfelelő számú nappal korábban kell a tőzsdén megvásárolni az adott papírt. A fordulónapot jellemzően a Központi Elszámolóház Szabályzata határozza meg, mely az adott közgyűlés napját, illetve az osztalékfizetés kezdőnapját pár elszámolási nappal megelőző napra esik.

A részvény fajtái:

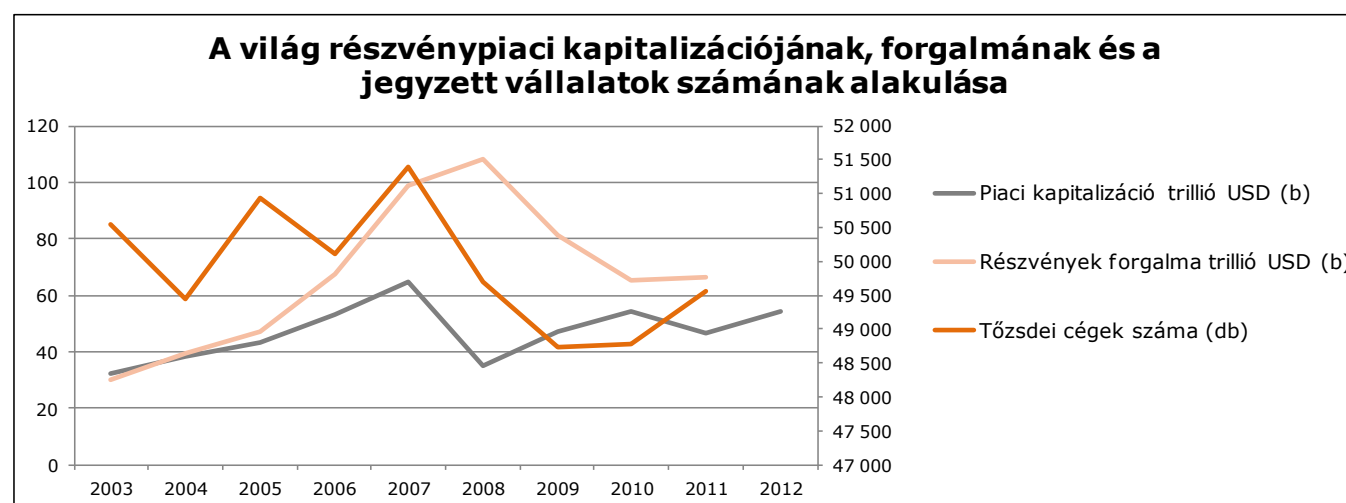
- **törzsrészvény:** valamennyi fent felsorolt jogot biztosítja,
- **elsőbbségi részvény:** bizonyos részvényesi jogok terén elsőbbséget biztosít, általában más részvényesi jog korlátozásával,
- **kamatozó részvény:** tulajdonosát a részvény névértéke után az adózott eredményből előre meghatározott mértékű kamat illeti meg,
- **dolgozói részvény:** a részvénytársaság dolgozói számára ingyenesen vagy kedvezményes áron kibocsátott részvény.

Egy részvény két formában biztosíthat jövedelmet tulajdonosának:

- **Osztalék:** az adott részvénytársaság által megtermelt profit azon hányada melyet a részvényesek számára kifizetnek, kiosztanak.
- **Árfolyamnyereség:** a részvény eladási és vételi árfolyamának különbsége.

Egy vállalat részvényeivel **kereskedhetnek tőzsdén és tőzsdén kívüli (Over The Counter) piacon is.**

Az ábra a világ részvénytőzsi kapitalizációjának, forgalmának és a jegyzett vállalatok számának alakulását mutatja

(Forrás: Világbank)

Egy vállalat tőzsdei bevezetése és a tőzsdei kereskedés fenntartása jogszabályok és az adott tőzsde által meghatározott szabályok teljesítéséhez kötött. A **tőzsdei ügyletek** esetében a **kereskedés központosított és szigorúan szabályozott**, az ügyletek elszámolása egy ún. **központi**

elszámolóházon keresztül történik. A **tőzsdei megbízás végrehajtása** egy ún. tőzsdetag közreműködésével történik.

A **tőzsdét** a következők szerint **csoportosíthatjuk**:

- A **kereskedés technikája** szerint:
 - **Nyílt kikiáltásos kereskedés:** A tőzsdeügynökök kézjelekkel, hangos szóval jelzik vételi és eladási szándékukat. Egyre inkább megszűnő forma.
 - **Számítógépen keresztül történő automatikus kereskedés:** Az üzleteket munkaállomásokon keresztül kötik, mely lehet a tőzsdén kihelyezett munkaállomás, vagy távoli munkaállomás a tőzsdeügynök irodájában.
- Az **árfolyam kialakításának folytonosságát** tekintve:
 - **Folyamatos árfolyamjegyzés:** A tőzsde folyamatosan fogadja a vételi és eladási ajánlatokat, ügylet akkor jön létre, ha egy adott értékpapírra egy adott pillanatban létezik két egymással ellentétes irányú, de mennyiséget és árfolyamot tekintve egymásnak megfelelő ajánlat.
 - **Szakaszos árfolyamjegyzés:** Adott időtartam alatt a tőzsde központilag összegyűjti az összes vételi és eladási ajánlatot és szembeállítja egymással, a beérkezett ajánlatok alapján megállapítják az ún. egyensúlyi árfolyamot, melyen a legnagyobb forgalom generálódik. Ügyletkötés akkor történik, ha adott értékpapírra vonatkozóan az adott időtartam alatt beérkezett legalább két egymással ellentétes irányú, de mennyiséget és árfolyamot tekintve egymásnak megfelelő ajánlat.
- A kereskedésben **közreműködők** alapján:
 - **Ajánlatok által vezérelt piac:** Egy olyan piac, ahol létezik egy ún. központi ajánlati könyv, mely megjelenít minden vételi és eladási ajánlatot (árfolyamszint és mennyiség). A megbízás végrehajtása az ajánlati könyv alapján történik.
 - **Piacvezetők (market-maker) által irányított piac:** Egy olyan piac, mely meghatározott piacvezetők és specialisták által jegyzett vételi és eladási árfolyamot jelenít meg. A megbízás végrehajtása a jegyzett árfolyamokon történik.

Tőzsdén nem jegyzett részvények esetén a kereskedés egyedi jogügylet keretében történhet.

A befektető egy részvény megbízás során megadja a megbízás irányát (vétel/eladás), megvásárolni/eladni kívánt értékpapírt és megbízás mennyiségét, valamint további paraméterek és a tőzsde által definiált ajánlattípusok segítségével, biztosíthatja, hogy az igényeinek megfelelő, testre szabott megbízást adjon.

Alapvető ajánlattípusok:

- **Az ajánlat árával összefüggő ajánlattípusok:**
 - **Limit ajánlat:** a megadott árnál, ún. limitárnál rosszabb árfolyamon az ügylet nem teljesíthető (vételnél legfeljebb, eladásnál legalább a limitáron teljesíthető a megbízás). Amennyiben a megbízás megadásakor egyéb feltételt nem ad meg a befektető, a megbízás automatikusan limit ajánlatnak tekinthető.
 - **Piaci ajánlat:** a befektető nem ad meg árat, az ajánlat teljesítése a kereskedési rendszerben bent lévő limit ajánlatok közül a legjobb árszinten, vagy az adott tőzsdétől függően árszinteken történik.
 - **Stop ajánlat:** feltételes ajánlat, amely csak előre meghatározott árfolyamszint (aktiválási ár, stop ár) elérése esetén aktiválódik. Tőzsdétől függően lehet piaci és/vagy limitáras is.
- **Mennyiségre vonatkozó ajánlati korlátok:**

- **Rész ajánlat:** a megbízás több részletben is teljesíthető. Részteljesülés esetén, a nem teljesült mennyiségre vonatkozóan az ajánlat továbbra is él. Amennyiben a megbízás megadásakor egyéb feltételt nem ad meg a befektető, a megbízás automatikusan rész ajánlatnak tekinthető.
- **Mind ajánlat:** a megbízás csak a teljes mennyiségre vonatkozóan teljesülhet. Nem minden piacon elérhető típus.
- **Az ajánlat érvényességére vonatkozó korlátok:**
 - **Most ajánlat:** csak az ajánlattétel időpontjában érvényes.
 - **Szakasz ajánlat:** az adott kereskedési szakasz végéig érvényes az ajánlat, csak az adott szakaszban adható meg.
 - **Nap ajánlat:** az adott tőzsdenap végéig érvényes az ajánlat, az adott megbízás megadását követően minden szakaszra vonatkozik. Amennyiben a megbízás megadásakor egyéb feltételt nem ad meg a befektető, a megbízás automatikusan nap ajánlatnak tekinthető.
 - **Dátumig érvényes ajánlat:** legfeljebb a megadott naptári dátumig érvényes ajánlat, amennyiben az adott dátum tőzsdenap, a tőzsdenap végéig érvényes a megbízás, a tőzsdék jellemzően egyedileg meghatározzák a maximum érvényességet.
 - **Visszavonásig érvényes ajánlat:** az ajánlat mindaddig érvényes, amíg visszavonásra nem kerül (vagy nem teljesül), de jellemzően az adott tőzsde meghatároz egy maximum érvényességet (30 nap, 90 nap, naptári év vége, 1 év). Jelenleg a Bank minden visszavonásig érvényes ajánlatot 30 napig tart élőnek, érvényesnek.

Az azonnali részvényügyletek előnye:

- A befektető élhet a részvény birtoklásával járó tagsági és vagyoni jogokkal.
- Széles termékpaletta.
- Tőzsdén jegyzett részvények esetén szabályozott kereskedési háttér.

Az azonnali részvényügyletek hátránya:

- Egységnyi termékre vetítve relatíve magas költségek.
- Nem tőkegarantált termék, a befektető akár a teljes befektetett összeget elveszítheti. A csődeljárás alatt lévő társaságok részvényei nem értékesíthetők, és a csődeljárás végéig nem kivezethetők az Ügyfél értékpapírszámlájáról.
- Nem tőkeáttételes, a befektetés 100%-os finanszírozást igényel.
- Tőzsdén kívüli részvények esetén nehézkes a nyomon követés, az értékpapír likviditása meglehetősen korlátozott.

9.1.1. BÉT részvények

Mikor ajánljuk?

- Amennyiben a befektetendő összeg forintban áll rendelkezésére és nem kíván árfolyamkockázatot futni.
- Amennyiben kiemelkedő teljesítményt vár egy adott hazai részvénytől, vagy a hazai részvényt piac egy meghatározott szegmensétől.

Termékleírás

A BÉT-re bevezetett részvények három kategóriába sorolhatók:

- **„A” kategória:** a **leglikvidebb és legszélesebb befektetői körrel** rendelkezőtársaságok részvénytársaságai, melyek tőzsdei bevételekkel teljesítik a következő feltételeket:
 - **mérete:** árfolyamértéken legalább 5 milliárd forint,
 - **közkézshányada:** a bevezetésre kerülő sorozat legalább 25 százaléka közkezen van, vagy legalább kétmilliárd forint árfolyamértékű részvény közkezen van; vagy az értékpapír-sorozat bevezetésekor legalább 500 tulajdonos tulajdonában van,
 - **tulajdonosok száma:** legalább 100,
 - **három** teljes befejezett, **auditált év**,
 - **nyilvános részvényértékesítési tranzakcióval** kombinált bevezetés (maximum egy éves türelmi idő).
- **„B” kategória:** **közepes és kis kapitalizációjú cégek** részvénytársaságai, amelyek esetében a bevezetés módja **nyilvános részvényértékesítési tranzakcióval** kombinált.
- **„T” kategória:** **közepes és kis kapitalizációjú cégek** részvénytársaságai, amelyek a bevezetésekor nem hajtanak végre nyilvános tranzakciót, azaz **technikai bevezetéssel** lépnek a piacra.

A BÉT-en a kereskedés a részvény szekcióban 6 szakaszra bontható

- Nyitó ajánlatgyűjtési részzszakasz: 8.30 - 9.00/9.01-csak limit ajánlat adható
- Nyitó ügyletkötési részzszakasz: 9.00/9.01 - 9.02
- Szabad szakasz: 9.02 - 17.00
- Záró ajánlatgyűjtési szakasz: 17.00 - 17.05/17.06-csak limit ajánlat adható
- Záró ügyletkötési részzszakasz: 17.05/17.06
- Záróáras kereskedési szakasz: 17.06 - 17.10-csak a záróáron adható megbízás

BÉT-en kötött részvényügyletek **elszámolását a KELER Zrt. végzi**, amely a megkötött részvénytranzakciók elszámolását **3 elszámolási napos átfutási idővel** teljesíti. A részvényvásárlás fedezetéül szolgáló összeget rendszerint az ügyletkötés napján el kell helyezni a befektetési szolgáltatónál az Ügyfél értékpapírszámláján. Ettől való eltérésre csak kiemelt Ügyfelek számára, egyedi megállapodás keretében van lehetőség (halasztott fizetési konstrukció: az Ügyfélnek elég a tényleges elszámolás napján rendelkezésre bocsátani az összeget).

A BÉT-en kereskedett részvények esetében a **részvényesi jogok gyakorlásának** fordulónapját a KELER Zrt. szabályzata határozza meg, mely alapesetben az adott társasági esemény napját 5 elszámolási nappal megelőző napra esik. Ahhoz azonban, hogy ezen a napon a részvény a befektető tulajdonában legyen, legkésőbb 3 elszámolási nappal korábban kell a tőzsdén megvásárolni az adott papírt, vagyis a jogok gyakorlásához **8 elszámolási nappal korábban kell a tőzsdén megvenni a részvényt.**

Osztalékfizetés vonatkozásában, aki az osztalék kifizetésének meghirdetett kezdőnapja előtt legkésőbb 8 elszámolási nappal vásárolja meg a részvényt, az még jogosult az osztalékra, de **a kifizetés kezdőnapját 7 elszámolási nappal megelőzően már osztalékjogosultság nélküli szelvényekkel folyik a kereskedés a BÉT-en.**

Alapvető BÉT ajánlattípusok:

- Limit ajánlat
- Piaci ajánlat: a befektető nem ad meg árat, az ajánlat teljesítése a kereskedési rendszerben bent lévő limit ajánlatok közül a legjobb árszinten, történik, a nem teljesült ajánlati rész visszavonásra kerül.
- Stop ajánlat
- Rész ajánlat
- Mind ajánlat
- Most ajánlat
- Szakasz ajánlat
- Nap ajánlat
- Dátumig érvényes ajánlat: maximum 30 nap
- Visszavonásig érvényes ajánlat: maximum 30 nap

Példa:

Tegyük fel, hogy 1000 MTELEKOM részvényt szeretnének vásárolni, mert a részvény stabil teljesítményére számítanak. Legyen az MTELEKOM részvény árfolyama 400 HUF vagyis

befektetett összeg = vételi árfolyam*darabszám= $400 \cdot 1.000 = 400.000$ HUF

A befektetés a következőképpen végződhet:

- Tegyük fel, hogy a közgyűlés megszavazza, hogy az MTELEKOM részvényenként 50 HUF osztalékot fizet ki 1 hónap múlva. Ön megtartja osztalékfizetésig a részvényt, így 1 hónap múlva részvényenként 50 HUF osztalék-kifizetésben részesül.
 - Kifizetett osztalék = részvényenkénti osztalék*darabszám= $50 \cdot 1000 = 50.000$ HUF
 - Tegyük fel, hogy osztalékfizetés után eladja a részvényt
 - Legyen a részvény árfolyama 320 HUF
 - Eladási érték = eladási árfolyam*darabszám= $320 \cdot 1000 = 320.000$ HUF
 - Árfolyamnyereség=(Eladási árfolyam-Vételi árfolyam)*darabszám= $(320 - 400) \cdot 1000 = -80.000$ HUF, vagyis 80.000 HUF veszteség
 - Teljes nyereség/veszteség=Árfolyamnyereség+Osztalékok= $-80.000 + 50.000 = -30.000$ HUF, vagyis jutalékok és adózás hatásai nélkül 30.000 HUF veszteség
 - Legyen a részvény árfolyama 380 HUF
 - Eladási érték = eladási árfolyam*darabszám= $380 \cdot 1000 = 380.000$ HUF
 - Árfolyamnyereség=(Eladási árfolyam-Vételi árfolyam)*darabszám= $(380 - 400) \cdot 1000 = -20.000$ HUF, vagyis 20.000 HUF veszteség
 - Teljes nyereség/veszteség=Árfolyamnyereség+Osztalékok= $-20.000 + 50.000 = 30.000$ nyereség jutalékok és adózás hatásai nélkül.
 - Legyen a részvény árfolyama: 405 HUF
 - Eladási érték = eladási árfolyam*darabszám= $405 \cdot 1000 = 405.000$ HUF
 - Árfolyamnyereség=(Eladási árfolyam-Vételi árfolyam)*darabszám= $(405 - 400) \cdot 1000 = 5.000$ HUF nyereség

- Teljes
nyereség/veszteség=Árfolyamnyereség+Osztalékok=5.000+50.000=55.000
HUF nyereség jutalékok és adózás hatásai nélkül.
- o Tegyük fel, hogy a részvény nem fizet osztalékot és Önök eladják a részvényt
- Legyen a részvény árfolyama 370 HUF
 - Eladási érték = eladási árfolyam*darabszám=370*1000=370.000 HUF
 - Árfolyamnyereség=(Eladási árfolyam-Vételi árfolyam)*darabszám=(370-400)*1000= -30.000 HUF, vagyis 30.000 HUF veszteség
 - Teljes nyereség/veszteség=Árfolyamnyereség=30.000 HUF veszteség jutalékok és adózás hatásai nélkül.
- Legyen a részvény árfolyama 430 HUF
 - Eladási érték = eladási árfolyam*darabszám=430*1000=430.000 HUF
 - Árfolyamnyereség=(Eladási árfolyam-Vételi árfolyam)*darabszám=(430-400)*1000= 30.000 HUF nyereség
 - Teljes nyereség/veszteség=Árfolyamnyereség=30.000 HUF nyereség jutalékok és adózás hatásai nélkül.
- o A társaság csődöt jelent, tőzsdei kereskedése megszűnik. A részvény a csődeljárás végéig az értékpapírszámlájukon marad.
- A csődeljárás végén a részvények értéktelenül megszűnnek:
 - Árfolyamnyereség=(0-Vételi árfolyam)*darabszám=(0-400)*1.000=-400.000 HUF, vagyis 400.000 HUF veszteség
 - Teljes nyereség/veszteség=Árfolyamnyereség+Osztalékok a jutalékok és adózás hatásai nélkül.
- A csődeljárás végén a részvények 20 HUF részvényenkénti kifizetés mellett szűnnek meg:
 - Árfolyamnyereség=(Kifizetés-Vételi árfolyam)*darabszám=(20-400)*1000=-380.000 HUF, vagyis 380.000 HUF veszteség
 - Teljes nyereség/veszteség=Árfolyamnyereség+Osztalékok a jutalékok és adózás hatásai nélkül.

A BÉT azonnali részvényügyletek speciális előnye:

- A befektető számára a részvény birtoklásával járó tagsági jogok nem ütköznek földrajzi korlátokba.
- Nincs devizakockázat.
- Hazai pálya előnye, magyar specifikus hírek, források könnyebb elérése és értékelése.

A BÉT azonnali részvényügyletek speciális kockázata, hátránya:

- Magyarország országhozza jelentősen befolyásolhatja az értékpapír teljesítményét.
- Alacsony forgalmú BÉT piac/részvény esetén a likviditás problémás lehet.
- Az elérhető likvid papírok köre korlátozott.

9.1.2. Nemzetközi tőzsdei részvényügyletek

Mikor ajánljuk?

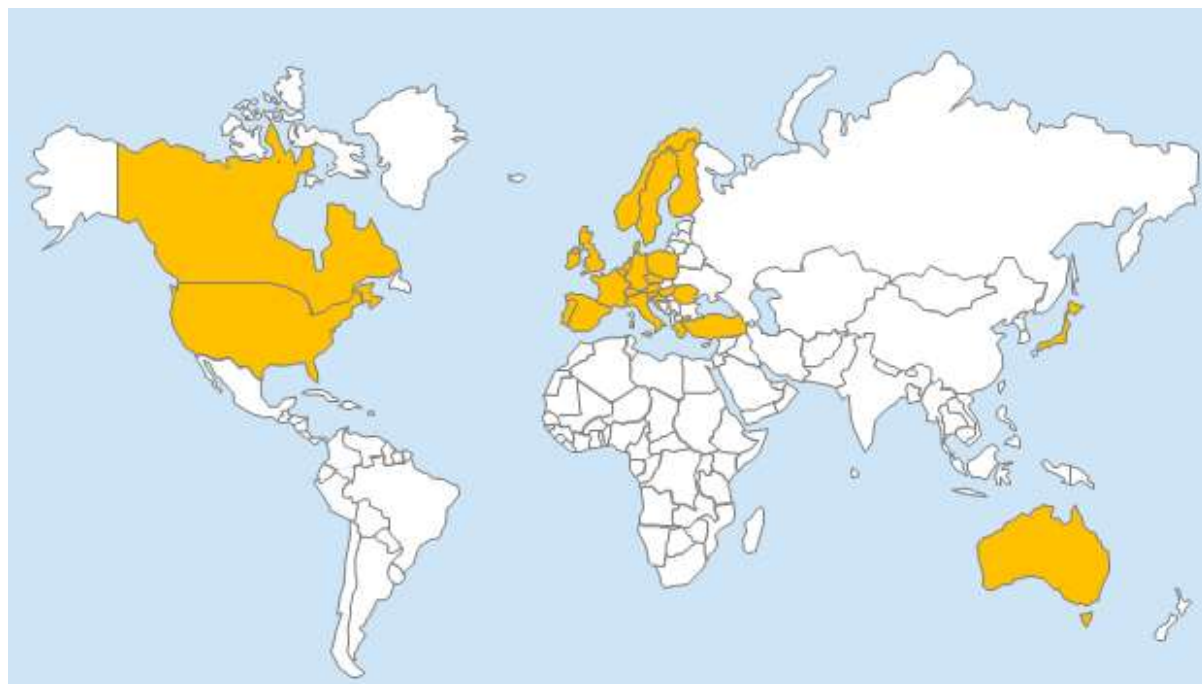
- Amennyiben a nemzetközi befektetési lehetőségek szélesebb spektrumával szeretne élni.
- Amennyiben a magyar piacon nem elérhető speciális szektorba, iparágba kíván befektetni.
- Amennyiben az adott részvény devizájában keletkeznek bevételeik.

Termékleírás

A Raiffeisen Bankon keresztül elérhetőek a külföldi értékpapírtőzsdék termékei is. Ezeket a megbízásokat a Bank partnerbankokon és brókercégeken keresztül hajtja végre, így a fizetendő jutalék mértéke piaconként jelentősen eltérhet. Az elérhető piacok palettája egyre bővül, lehetőség van a **fontosabb amerikai, nyugat- és kelet-európai piacokon** való üzletelésre is.

A nemzetközi részvényügyletek elszámolását nemzetközi elszámolóház végzi (Pl.: Clearstream), az elszámolás napja tőzsdénként változó, de főszabályként elmondható, hogy a megkötött részvénytranzakciók elszámolása jellemzően **3 elszámolási napos átfutási idővel** teljesül, a **német piacot** kivéve, ahol **az elszámolás 2 napos átfutási idővel** teljesül. A részvényvásárlás fedezetéül szolgáló összeget, a megfelelő devizában rendszerint az ügyletkötés napján el kell helyezni a befektetési szolgáltatónál az Ügyfél értékpapírszámláján. Ettől való eltérésre csak kiemelt ügyfelek számára, egyedi megállapodás keretében van lehetőség (halasztott fizetési konstrukció: az Ügyfélnek elég a tényleges elszámolás napján rendelkezésre bocsátani az összeget).

Az alábbi térképen azokat az országokat jelöltük narancsszínnel, amelyek részvénytőzsdéin jelenleg a Bank ügyletet tud kötni.

Példa:

Tegyük fel, hogy forint eszközökkel rendelkeznek, de 100 darab Deutsche Bank részvényt szeretnének vásárolni, mert a következő időszakban a részvény árfolyamának emelkedésére számítanak.

Legyen az Deutsche Bank részvény árfolyama 33 EUR a XETRA-n, míg az EUR/HUF aktuális eladási árfolyam 285,00.

Befektetett összeg = vételi árfolyam * darabszám = $33 * 100 = 3300$ EUR = $3300 * 285,00 = 940.500$ HUF

A befektetés a következőképpen végződhet:

- A részvény árfolyama emelkedik és értékesítik a részvényt
 - Legyen a részvény árfolyama 37 EUR
 - Eladási érték EUR-ban = eladási árfolyam * darabszám = $37 * 100 = 3700$ EUR
 - Eladási érték HUF-ban = Eladási érték EUR-ban * EUR/HUF árfolyam
 - Árfolyamnyereség = (Eladási érték HUF-ban - Vételi érték HUF-ban)
 - Tegyük fel, hogy az aktuális EUR/HUF árfolyam 285,00
Eladási érték = $3700 * 285,00 = 1.054.500,00$ HUF
Árfolyamnyereség = 114.000 HUF, mely a részvényárfolyam emelkedésének köszönhető (jutalékok és az adózás hatásait nem számítva).
 - Tegyük fel, hogy jelentősen erősödött forint és az aktuális EUR/HUF vételi árfolyam 240,00
Eladási érték = $3700 * 240,00 = 888.000,00$ HUF
Árfolyamnyereség = -52.500 HUF, tehát 52.500 HUF veszteség, a részvény árfolyamának emelkedése ellenére a forint jelentős erősödésének köszönhetően (jutalékok és az adózás hatásait nem számítva)
 - Tegyük fel, hogy gyengült a forint és az aktuális EUR/HUF vételi árfolyam 330,00
Eladási érték = $3700 * 330,00 = 1.221.000,00$ HUF
Árfolyamnyereség = 280.500 HUF nyereség, köszönhetően a részvény árfolyamának emelkedésének és a forint párhuzamos gyengülésének (jutalékok és az adózás hatásait nem számítva)
- A részvény árfolyama csökken és a további veszteségek elkerülése érdekében értékesítik a részvényt.
 - Legyen a részvény árfolyama 29 EUR
 - Eladási érték EUR-ban = eladási árfolyam * darabszám = $29 * 100 = 2900$ EUR
 - Eladási érték HUF-ban: Eladási érték EUR-ban * EUR/HUF árfolyam
 - Árfolyamnyereség = (Eladási érték HUF-ban - Vételi érték HUF-ban)
 - Tegyük fel, hogy az aktuális EUR/HUF árfolyam 285,00
Eladási érték = $2900 * 285,00 = 826.500,00$ HUF
Árfolyamnyereség = -114.000 HUF, vagyis 114.000 HUF veszteség, mely a részvényárfolyam csökkenésének köszönhető (jutalékok és az adózás hatásait nem számítva).
 - Tegyük fel, hogy jelentősen erősödött forint és az aktuális EUR/HUF vételi árfolyam 240,00
Eladási érték = $2900 * 240,00 = 696.000,00$ HUF
Árfolyamnyereség = -244.500 HUF, tehát 244.500 HUF veszteség, a részvény árfolyamának csökkenésének és a forint jelentős erősödésének köszönhetően (jutalékok és az adózás hatásait nem számítva)
 - Tegyük fel, hogy gyengült a forint és az aktuális EUR/HUF vételi árfolyam 330,00
Eladási érték = $2900 * 330,00 = 957.000,00$ HUF
Árfolyamnyereség = 16.500 HUF, tehát 16.500 HUF nyereséget könyvelhető el, mivel a részvény árfolyamának esését a forint jelentős erősödése ellensúlyozta (jutalékok és az adózás hatásait nem számítva)
- A társaság csődöt jelent, tőzsdei kereskedése megszűnik. A részvény a csődeljárás végéig az értékpapírszámlájukon marad.
 - A csődeljárás végén a részvények értéktelenül megszűnnek.

Árfolyamnyereség=(0-Vételi érték HUF-ban) = -940.000 HUF, vagyis 940.000 HUF veszteség (jutalékok és az adózás hatásait nem számítva)

- A csődeljárás végén a részvények 2 EUR részvényenkénti kifizetés mellett szűnnek meg és tegyük fel, hogy az EUR/HUF vételi árfolyam 285,00
 - Kifizetés=2 EUR*100=200 EUR= 57.000 HUF
 - Árfolyamnyereség=(Kifizetés-Vételi érték HUF-ban) = -883.500 HUF, azaz 883.500 HUF veszteség (jutalékok és az adózás hatásait nem számítva)

A külföldi részvények speciális előnye:

- Lényegesen szélesebb a befektetési termékek piaca.
- Több piacon kereskednek egyidejűleg a részvényekkel, így adott devizával rendelkező Ügyfél adott piacon vásárolhat papírokat.
- Aktív piac a magyar kereskedési időn kívül is.
- A BÉT részvényeknél lényegesen likvidebb eszközök elérése.
- Igényeknek megfelelő devizakockázat vállalása.

A külföldi részvények speciális hátránya:

- Kevesebb információ az adott részvényről, nyelvi korlátok.
- A szélesebb spektrum és a földrajzilag távolabbi piacok miatt nehezebb a követhetőség.
- A külföldi részvények kereskedése külföldi devizákban zajlik, ami devizaárfolyam-kockázatot jelent.
- Az időeltolódás miatt csökkenhet az aktívan kereskedhető órák száma.
- Az egyes országok, tőzsdék egyedi szabályai vonatkoznak a kereskedett papírra, mely háttér nehezebben átlátható és nagyobb figyelmet igényel a befektetőktől.
- Egyedi tranzakciós díjak, adók merülhetnek fel, járulékos költségként.
- Az elszámolás magasabb költsége miatt, az üzletkötés minimum díja lényegesen magasabb lehet a magyar piacon tapasztaltaknál.
- Nehezebb a tagsági jogok érvényesítése a földrajzi korlátok miatt.

Kockázati szint

A befektetési alapok kockázati szintjét az adott alap befektetési politikája határozza meg.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet egyrészt más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás), másrészt a befektetési alapokra vonatkozóan a befektetési alapkezelőkről és a kollektív befektetési formákról szóló 2011. évi CXCV. törvény által előírt kockázati kategóriáktól.

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
Likviditási alapok					
Pénzpiacalapok					
	Rövid kötvény alapok				
		Hosszú kötvény alapok			
		Kötvénytúlsúlyos vegyes alapok			
		Kiegyensúlyozott vegyes alapok			
		Ingatlan alapok			
		Származtatott alapok			
			Részvény- túlsúlyos alapok		
			Részvény alapok		

9.2. A befektetési alapok, befektetési jegyek

Mikor ajánljuk?

- Olyan befektetők részére, akik közép, illetve hosszabb távon passzívan szeretnék kezelni befektetéseiket, ugyanakkor szeretnék szakértők által összeállított, aktívan kezelt diverzifikált portfóliót tartani.
- Diverzifikációként aktívan kezelt egyéb befektetések mellé.

Termékleírás

A **befektetési alap** befektetési jegyek kibocsátásával létrehozott és a befektetési alapkezelő által működtetett, közös tulajdonban lévő vagyontömeg. A befektető befektetési alapon lévő részesedését megtestesítő értékpapír, az **ún. befektetési jegy**.

Befektetési alap alapfogalmak:

- **Alapkezelő:** feladata az alap létrehozása, az előre definiált befektetési politikának megfelelő befektetési döntések meghozatala, végrehajtása, az alap működtetése.
- **Nettó eszközérték:** az alap tiszta vagyonának értéke, az egyes eszközök aktuális piaci értéke csökkentve a költségekkel.
- **Letétkezelő:** az alap eszközeit őrző bank, feladata az alap nettó eszközértékének megállapítása és annak közzététele.

A befektetési jegyek széles és változatos termékkört jelentenek, csoportosításuk az alábbi tulajdonságok alapján történhet:

- **Visszaválthatóság:**
 - **Nyíltvégű alapok:** a befektetési jegyek folyamatosan vásárolhatóak és visszaválthatóak.
 - **Zártvégű alapok:** visszaváltásra csak a futamidő lejártával, az alap megszűntetésével kerülhet sor. Tőzsdén kereskedett zártvégű alapok esetén a tőzsdén is értékesíthető az alap.
- **Nyilvánosság:**
 - **Nyilvános alapok:** a széleskörű nyilvánosság számára elérhetőek.
 - **Zártkörű alapok:** a befektetők egy előre meghatározott köre számára hozza létre az alapkezelő.
- **Befektetési politika:**
 - Kötvényjellegű eszközök portfóliója:
 - **Likviditási alapok:** az eszközök átlagos hátralévő futamideje nem haladhatja meg a 3 hónapot.
 - **Pénzpiaci alapok:** az eszközök átlagos hátralévő futamideje nem haladhatja meg az 1 évet.
 - **Rövid kötvényalapok:** az eszközök átlagos hátralévő futamideje 1-3 év között van.
 - **Hosszú kötvény alapok:** az eszközök átlagos hátralévő futamideje meghaladja a 3 évet.
 - Vegyes kötvény-részvény alapok:
 - **Kötvénytúlsúlyos vegyes alapok:** a részvény-típusú eszközök aránya nem haladja meg a 30%-ot.
 - **Kiegyensúlyozott vegyes alapok:** a részvény-típusú eszközök aránya 30-70% között van.
 - **Részvénytúlsúlyos alapok:** a részvény-típusú eszközök aránya 70-90% közötti.

- Tiszta részvény alap: a részvény-típusú eszközök aránya meghaladja a 90%-ot.
- Tőkevédett alapok: a tőkét mindenképpen visszafizető alapok.
- Származtatott alapok: nem tőkevédett, származtatott ügyletekbe is befektető alapok.
- Ingatlanalapok:
 - **Ingatlanforgalmazó alapok:** az építés alatt álló ingatlanok maximális aránya 30%.
 - **Ingatlanfejlesztő alapok:** az építés alatt álló ingatlanok maximális aránya 60%.
- **Kiemelt befektetői információ:** a befektetési alapkezelőkről és a kollektív befektetési formákról szóló 2011. évi CXCI. törvény által előírt dokumentum, melynek egységes formátumokat határoz meg a befektetési alapokról közzendő információk körére. A kiemelt befektetői információk segítségével az ügyfelek számára átláthatóvá és összehasonlíthatóvá válnak az egyes befektetési alapok.

A befektetési jegyek előnye:

- **Hozzáférést** biztosít a kisbefektetők számára is a **különböző pénzügyi eszközökhöz**: már alacsony összegű befektetéssel elérhetővé válik az eszközök széles, változatos spektruma.
- A kollektív befektetésnek köszönhetően **alacsonyabb relatív költség érhető el**, mint egyedi befektetések esetén.
- **Diverzifikáció:** a különböző portfóliók szélesebb termékkört foglalhatnak magukba, mint az egyedi befektetések.
- **Szakértő**, általában az egyes piacokra specializálódott **menedzsment** végzi a befektetési döntéseket.
- A befektetési alap eszközein keletkezett **eredmény automatikusan újra befektetésre kerül**.
- **Nyílt végű alapok** esetén az alap tetszőlegesen **visszaváltható: likvid**.
- **Szabályozott háttér:** a legtöbb országban a befektetési alapok az erősen szabályozott befektetési eszközök közé tartoznak. Nyilvános az alap befektetési politikája, a költségek, kötelező az éves, féléves jelentések, valamint a nettó eszközérték közzététele (nyílt végű alapnál rendszerint napi).
- A befektetési jegy tulajdonosa **valódi részesedéssel** bír az alap eszközeiben, **nem futja az alapkezelő partnerkockázatát**.
- A **veszteség a befektetett tőke összegében maximalizált**. A befektetett összegnél nagyobb veszteséget nem lehet elszenvedni. Egyes alapok tőkevédettek.

A befektetési jegyek hátránya:

- **Menedzsment költség:** az alapkezelők által felszámított díjak csökkentik a lehetséges nyereséget (éves szinten általában 1-3% között mozog).
- Tőzsdén kereskedett zártvégű alapok esetében nagy **különbség lehet az alap nettó eszközértéke és a piaci ár között**.
- **Nyíltvégű alapok esetén csak napi egyszeri visszaváltási** lehetőség adott.
- A tőzsdén nem kereskedett, nyíltvégű alapok esetében **nincs** lehetőség **stop-**, illetve **limitáras megbízás** megadására.
- **Likviditási kockázat** merülhet fel, mind az alap által tartott eszközök értékesítésekor (visszaváltás), mind a zártvégű alapok tőzsdei kereskedése esetében.
- Abszolút hozam alapok esetén a **hozamvédelem** mellett az **alapkezelő kockázata** is befolyásolja a befektetés várható értékét.
- **Indexkövető alapok** esetén az **alap és a követni kívánt index hozama között jelentős különbség** lehet (tracking error).
- Az **alapkezelő menedzsmentje** (személye) **kritikus** lehet az alap teljesítménye szempontjából, hasonló befektetési politikával rendelkező alapok hozama között jelentős különbség lehet.
- A befektető, általa nem kontrollálható devizaárfolyam kockázatot futhat, ha az alap nem csak a befektetési jegy deviza denominációjában tart eszközöket a portfóliójában.
- Egyes befektetési jegyek nem tőkevédettek.

9.3. ETF-ek (Exchange Traded Fund)

Kockázati szint

Az ETF-ek kockázati szintjét az adott ETF befektetési politikája határozza meg. Az ETF-ek strukturált pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
Kötvény ETF-ek					
		Index ETF-ek			
		Árúpiaci ETF-ek			
		Deviza ETF-ek			
			Tőkeáttételes ETF-ek		

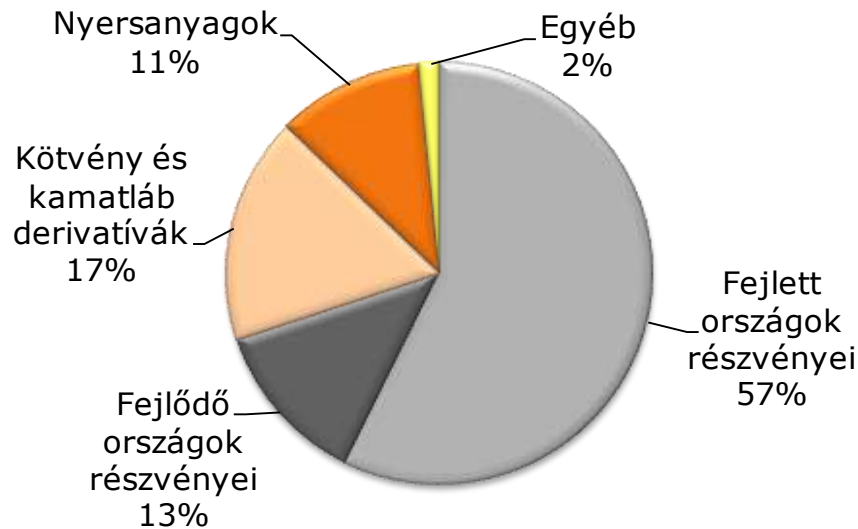
Mikor ajánljuk?

- Rövidtávú, akár napon belüli kereskedésre, amennyiben határozott elképzelései vannak egyes eszközök, eszközcsoportok árfolyam-alakulásáról.
- Olyan befektetők részére, akik közép, illetve hosszabb távon passzívan szeretnék kezelni befektetéseiket, ugyanakkor részesedni kívánnak egy meghatározott befektetési eszköz, eszközcsoport árfolyammozgásából.
- Diverzifikációként aktívan kezelt egyéb befektetések mellé.

Termékleírás

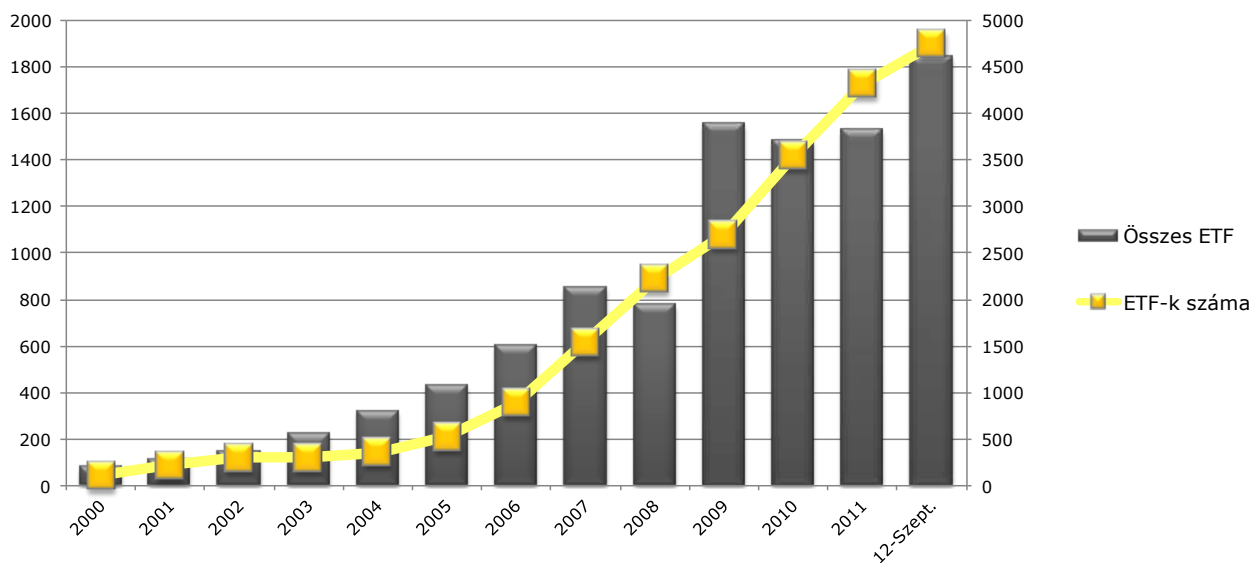
AzETF-ek (exchange traded fund) tőzsdén kereskedett befektetési alapok, melyek részesedést kínálnak egy előre meghirdetett befektetési politikának megfelelő, szakértő menedzsment által kezelt portfólióban, melyben részvényeken és kötvényeken kívül szerepelhetnek áruapiaci termékek, de megtalálhatóak határidős ügyletek, opciók és egyéb derivatívák is.

Pénzügyi eszközök piaci megoszlása (%)

Az ETF-ek piaca az elmúlt tíz évben nagymértékben bővült (forrás Blackrock). A legnagyobb kibocsátók Blackrock, State Street és Vanguard.

ETF-ek piaca

ETF alapfogalmak:

- **Elsődleges forgalmazók (authorized participants):** az ETF menedzsmentjével közvetlen kapcsolatban lévő nagy intézményi befektetők, nagy blokkokban, ún. forgalmazási egységekben (creation unitokban) kereskednek. Az ügylet teljesítése igény szerint történhet magával az ETF leszállításával, illetve az ETF által tartott eszközportfólió forgalmazási egységnek megfelelő eszközcsomagjának cseréjével is.
- **Másodlagos piacon kereskedő befektetők:** brókereken keresztül, a forgalmazási egységnél ún. unitnál kisebb mennyiségben kötő intézményi ügyfelek, illetve magánszemélyek.

- **Árjegyzők (market makerek):** specializálódott elsődleges forgalmazók, az ETF és az ETF által tartott eszközök folyamatos adás-vételével addicionális likviditást biztosítanak az ETF-nek.
- **Spread:** a vételi és eladási árfolyamok különbsége.
- **Görgetés:** amennyiben egy ETF-ben olyan tőzsdei határidős kontraktus (futures) szerepel, melynek lejáratát rövidebb az ETF lejáratánál, a fedezeti ügylet görgetése válik szükségessé. A görgetés során az ETF menedzsmentje lezárja az eredeti határidős ügyletet és nyit egy új pozíciót egy későbbi, likvid lejáratra.

Az ETF-ek típusai:

- **Index ETF:** célja egy index árfolyammozgásának lekövetése. Az ETF menedzsmentje az indexkövető portfólió létrehozására két módszert alkalmazhat.
 - Replikáció esetén az eszközök 100%-a a követni kívánt index arányainak megfelelően kerül befektetésre. Költség és energiaigényes technika.
 - Példa: SPDR S&P 500 ETF Trust, az S&P 500 Indexet lekövető ETF, melynek portfóliójában az indexben szereplő mind az 500 papír szerepel, az indexnek megfelelő súllyal.
 - Reprezentatív mintavétel esetén az eszközök 80-95%-a az eredeti index arányainak megfelelően kerül befektetésre, míg 5-20% derivatív ügyletek (határidős ügyletek, opciók és swapok) mögött áll. Alkalmazása jellemzően a több, 2-3000 értékpapírt tartalmazó indexeket követő ETF-ek estén fordul elő.
 - Példa: iShares MSCI Emerging Markets Index ETF, mely az MSCI TR Emerging Markets Index (feltörekvő piaci részvényeket tartalmazó index) lekövetését célozza meg, oly módon, hogy hasonlóan súlyozza a portfóliójában szereplő értékpapírokat a lekövetni kívánt index szektor és földrajzi súlyához.

- **Árúpiaci ETF (ETC: exchange traded commodity):** célja egy árúpiaci termék, vagy árúpiaci index árfolyammozgásának (nemesfémek, olaj, gabona) lekövetése.

Az ETF menedzsmentje a portfólió összeállításakor a következőképpen járhat el:

- Az **áru fizikai birtoklása** mellett dönt. Az ETF árfolyamát befolyásolhatja az áru tárolási költsége, illetve kényelmi hozama. Nemesfémek esetén jellemző módszer, míg agrár-, illetve energiatermékekre a problémás tárolás miatt kevésbé gyakori.
 - Példa SPDR GOLD Trust, mely az arany árfolyamának lekövetését célozza meg, oly módon, hogy fizikai aranyat vásárol és tart a portfóliójában.
- **Határidős ügyletek** és egyéb derivatív ügyletek segítségével követi a meghatározott áru, árucsoport árfolyamát. Mivel a határidős árfolyamba beépül a tárolási költség, a kényelmi hozam és a finanszírozás költség is, a termék azonnali árfolyama és határidős árfolyama között lényeges eltérés lehet, valamint a határidős ügylet görgetése is rendszeres költségként jelentkezik.
- **Kötvény ETF:** kötvényportfóliót tartalmazó ETF-ek.
- **Deviza ETF (ETC: Exchange Traded Currency):** célja egy meghatározott deviza, devizacsoport teljesítményének lekövetése. Az ETF hozama magában foglalja az adott deviza, devizacsoport befektetett devizával szembeni árfolyamváltozásának, az adott deviza meghatározott, jellemzően egynapos (overnight) ismételt lekötött kamatainak és az esetlegesen elhelyezett alapletét hozamának eredőjét.
- **Tőkeáttételes ETF:** célja valamely befektetési eszköz, illetve eszközcsoport árfolyammozgásának azonos vagy ellenkező irányú többszörös (jellemzően 2-3-szoros) lekövetése. A tőkeáttételt az ETF menedzsmentje derivatív ügyletekkel érheti el, így határidős ügyletek, opciós ügyletek és swap ügyletek segítségével. A tőkeáttétel fenntartása aktív kezelést, rendszeres átsúlyozást igényel, melynek, ha a piac nagyon változékony, jelentős költségei is lehetnek, ami hatással lehet az ETF teljesítményére is. Az ETF irányától függően két fő termékcsoporthoz különböztethetünk meg:
 - Long/Bull ETF-ek: a befektetési eszköz árfolyamának emelkedéséből profitáló ETF-ek
 - Short/Bear ETF-ek: a befektetési eszköz árfolyamának csökkenéséből profitáló ETF
 - Példa ETC DAX 2X Short Fund, melynek célja a DAX index teljesítményének ellenkező irányú kétszeres lekövetése, tehát a DAX index 1%-os csökkenése az ETF értékének 2%-os emelkedését hozhatja magával.

Az ETF-ek előnye:

- Az ETF tulajdonosa **valódi részesedéssel** bír az ETF eszközeiben, **nincs kibocsátói kockázat** (az alaptermék kockázatán kívül).
- **Hozzáférést** biztosít a kisbefektetők számára is a **különböző pénzügyi instrumentumokhoz**: már alacsony összegű befektetéssel elérhetővé válik az eszközök széles, változatos spektruma.
- A kollektív befektetésnek köszönhetően **alacsonyabb relatív költség érhető el**, mint egyedi befektetések esetén.
- A **veszteség a befektetett tőke összegében maximalizált**. A befektetett összegnél nagyobb veszteséget nem lehet elszenvedni.
- Lehetséges **limitálás, piaci áras** és **stop megbízás** is.
- **Diverzifikáció**: a különböző portfóliók szélesebb termékkört foglalhatnak magukba, mint az egyedi befektetések.
- **Szakértőmenedzsment** végzi a befektetési döntéseket.
- Az ETF eszközein keletkezett **eredmény automatikusan újra befektetésre kerül**.
- **Előnyös adózás**: az ETF-ek alacsony tőkenyereséget generálnak, a befektetés futamideje alatt nincs visszaváltás, az ETF által tartott eszközökön realizált eredmény, csak az ETF eladásakor, összesítve jelentkezik adózó nyereségként.
- Az **árjegyzők** (market makerek) által biztosított **addicionális likviditásnak** köszönhetően az **ETF árfolyama és az ETF által tartott eszközök értéke között** rendszerint **kicsi az eltérés**.
- **Átláthatóság**: az elsődleges forgalmazás és a transzparencia érdekében általában az ETF-ek portfólió-összetétele rendszeresen publikálásra kerül.

Az ETF-ek hátránya:

- **Menedzsment költség**: a menedzsment által felszámított díjak csökkentik a lehetséges nyereséget (éves szinten 0-1% között mozog általában).
- **Indexkövető ETF-ek és tőkeáttételes ETF-ek** esetén az ETF és a követni kívánt **index, befektetési eszköz hozama között** jelentős **különbség** lehet (tracking error).
- **Devizaárfolyam kockázatot** hordozhat a befektetés, ha az ETF a befektetési jegy deviza denominációjától eltérő eszközöket is tart a portfóliójában.
- Az ETF-ek **likviditását és aktív kereskedési idejét jelentősen korlátozhatják az ETF által tartott eszközök kereskedési órái**, különös tekintettel az egzotikus piacok eszközeire. Ez megnehezíti az adott ETF pozíció zárását.
- **Az árjegyzők által alkalmazott spreadek és a jegyzett mennyiségek változhatnak**. Az ETF által tartott eszközök likviditásának csökkenése az ETF likviditására is negatív hatással lehet, ami megnehezíti az adott ETF pozíció zárását.
- Az ETF-ek **tulajdonságai egyediek**, részletes információt a befektető a kibocsátási tájékoztatóban érheti el.

9.4. Certifikátok

Kockázati szint

A certifikátok kockázati szintjét az adott certifikát egyedi tulajdonságai határozzák meg. A certifikátok strukturált pénzügyi eszköznek minősülnek

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
	Tőkevédett certifikátok				
		Index certifikátok			
		Bónusz Certifikátok			
		Diszkont certifikátok			
				Turbó certifikátok	

Mikor ajánljuk?

- Azoknak ajánljuk elsősorban, akik ismerik **saját kockázattűrő képességüket**, és hajlandóak **speciális befektetési lehetőségeket vállalni**.

Termékleírás

A certifikátok tőzsdén, illetve tőzsdén kívül kereskedett **származékos strukturált értékpapírok**, melyeknek **ára** és ármozgása **más pénzügyi eszköz** (alaptermék vagy mögöttes termék) **árfolyamváltozásától függ**. A certifikátok kibocsátói általában bankok, melyek rendkívül széles körben kínálnak befektetési lehetőségeket az erre igényt tartó befektetőknek. A legnagyobb kibocsátók között szerepel a Deutsche Bank, a HSBC Trinkaus, Commerzbank, Goldman Sachs, UBS és a Raiffeisen Centrobank is. A certifikátok pontos termékleírása a közzétett kibocsátási tájékoztatóban elérhető a befektetők számára.

A certifikátok deviza-árfolyamkockázatot hordozhatnak, amennyiben nem hazai devizában (forintban) denominált alaptermékre épülnek (hanem pl. DAX-ra). Azokat a certifikátokat, amelyek **nem hordoznak deviza-árfolyamkockázatot**, „**quanto**”-nak nevezzük. Ebben az esetben az átváltási árfolyam előre rögzítésre kerül. A certifikát pontos jellemzőiről mindenképpen érdemes a befektetés előtt tájékozódni.

Bár a termékskála széles, a fő paraméterek alapján az alábbi certifikát típusokat különböztethetjük meg:

- Tőkevédett
- Index
- Diszkont
- Bónusz
- Turbó

Certifikát alapfogalmak:

- **Alaptermék/mögöttes termék:** az a termék, melynek árfolyam-alakulásától a certifikát ára függ. Az alaptermék lehet:
 - Deviza (pl.: EUR/USD),
 - **Árutőzsdei termék** (pl.: arany, ezüst),
 - Árutőzsdei termékre vonatkozó **határidős jegyzés** (pl.: a New York Mercantile Exchange decemberi lejáratú WTI kőolaj kontraktusa),
 - **Részvény,**
 - **Részvényindex** (pl.: **DAX**),
 - **Kötvény.**
- **Long:** az alaptermék árfolyamának emelkedéséből profitáló pozíció.
- **Short:** az alaptermék árfolyamának csökkenéséből profitáló pozíció.
- **Prompt ár:** az alaptermék azonnali árfolyama.
- **Görgetés/rollover:** Amennyiben egy certifikát alapterméke egy olyan tőzsdei határidős kontraktus (futures), melynek lejáratát rövidebb a certifikát lejáratánál a fedezeti ügylet görgetése válik szükségessé, vagyis a kibocsátó lezárja az eredeti határidős ügyletet és nyit egy új pozíciót egy későbbi lejáratra.
- **Váltási arány, jegyzési arány, szorzó (ratio):** megmutatja, hogy egy certifikát az alaptermék mekkora mennyiségű pozíciójának felel meg.
- **Teljesítés:** elszámolás a felek között.
 - **Készpénzes elszámolás** a legjellemzőbb teljesítési mód, mely esetben a lejáratkori elszámoló ár függvényében az ügylet pénzügyi eredménye kerül elszámolásra.
 - **Fizikai leszállítás** esetében a felek között az alaptermék és készpénz cserél gazdát. A magas tranzakciós költségek miatt nem elterjedt forma.
- **Spread:** a vételi és eladási árfolyamok különbsége, a kibocsátó határozza meg az aktuális piaci paraméterek alapján, értéke a futamidő alatt nem állandó.

A certifikátok előnye:

- A kibocsátó állandó és folyamatos **tőzsdei árjegyzést biztosít**.
- **Flexibilitás:** szinte minden pénzügyi instrumentum elérhető a certifikátokon keresztül.

- Alacsony kötésérték jellemzi, már kisbefektetők számára is elérhető.
- Nincs a befektetési alapokra jellemző **menedzsment**költség.
- A **veszteség a befektetett tőke összegében maximalizált**. A befektetett összegnél nagyobb veszteséget nem lehet elszenvedni.
- Lehetséges **limitálás, piaci áras** és **stop megbízás** is.

A certifikátok hátránya:

- Általában csak egy árjegyző van (a kibocsátó) és az árjegyzés során **változhatnak a spreadek** és a kibocsátó által jegyzett **mennyiségek**. Az alaptermék likviditásának csökkenése a certifikát likviditására is negatív hatással lehet, ez megnehezíti a pozíció zárását.
- **Devizaárfolyam kockázatot** hordozhat.
- **Kibocsátói kockázat** jelentkezhet.
- Az **alaptermék árfolyamkockázata**: a certifikát az alaptermék kedvezőtlen árfolyammozgásainak hatására veszít értékéből. Az alaptermék sokszor maga is egy összetettebb ügylet, melyre több kockázati tényező hat. Amennyiben az alaptermék egy határidős ügylet, lényeges különbség tapasztalható a határidős ár és az azonnali árfolyam között, mely eltérés jelentkezik a certifikát és az alaptermék azonnali árfolyama között is.
- A **termékek tulajdonságai** kibocsátónként, **certifikátonként egyediek** lehetnek, melyről részletes információt a befektető a kibocsátási tájékoztatóban érhet el.

9.4.1. Tőkevédett certifikátok

Mikor ajánljuk?

- Amennyiben kockázatmentes hozamot meghaladó befektetési lehetőséget keres, és ennek érdekében hajlandó magasabb kockázatot vállalni tőkevédelem mellett.
- Amennyiben határozott elképzelései vannak egyes piacok, tőzsdék, piaci szegmensek árfolyam-alakulásáról.
- Amennyiben közép, illetve hosszabb távra keres befektetés lehetőséget.

Termékleírás

A tőkevédett certifikátok **többéves futamidejű** értékpapírok, melyek **hozama** egy **részvény-, kötvényindex, alindex** vagy egyes **nyersanyagok, nyersanyagindexek árfolyammozgásának alakulásától függ**. A **tőkevédelmet** a befektető lejáratkor, a **futamidő végén** tudja érvényesíteni. Jellemzően a tőkevédelem ellenében az **alaptermék kedvező irányú árfolyamemelkedéséből** a befektető csak korlátozott mértékben, egy előre meghatározott arányban, ún. **participációs ráta mértékéig részesül**.

A tőkevédett certifikátok a kínált hozam függvényében a következő formát ölthetik:

- **Fix hozamú** certifikátok: egyszerű kötvényhelyettesítő eszközök.
- **Változó hozamú** certifikátok: a hozam számítása az alaptermék lejáratkori záróárfolyamán, vagy az alaptermék előre meghatározott időszakokban rögzített átlagárfolyamán alapul (árfolyam-távra-átlagolás).

Példa:

Tegyük fel, hogy a következő években az agráripari termékek árfolyamemelkedésére számítanak, és tőkevédelem mellett hosszabb futamidőre befektetnének EUR-t. Várakozásainak megfelelően 10.000 EUR-t fektet be a következő tulajdonságokkal jellemezhető certifikátba:

Alaptermék: 1/3 búza, 1/3 kukorica, 1/3 szójabab
 Certifikát fajtája: tőkevédett certifikát
 Irány: long (árfolyamemelkedésből profitáló)
 Alaptermék pénzneme: EUR
 Participációs ráta: 90%
 Lejárat: 5 év
 Hozam alapja: éves megfigyelések átlagárfolyama
 Vételi/Eladási árfolyam: 970/1000 EUR
 Kezdeti befektetés érték (jutalék nélkül): 10.000 EUR = $10 \cdot 1000$ EUR

A befektetés a következőképpen végződhet:

- A futamidő alatt értékesítik a certifikátot
 - Tegyük fel, hogy az agráripari termékek értéke emelkedik, egy év múlva a kibocsátó által jegyzett vételi/eladási árfolyam 1030/1100 EUR. Mivel a megváltozott piaci körülmények miatt a továbbiakban árfolyamesésre számítanak, a futamidő vége előtt értékesítik a certifikátot 1030 EUR árfolyamon.
 - Lezáráskori befektetésérték: $10 \cdot 1030 = 10.300$ EUR
 - Nyereség EUR-ban (jutalék nélkül): $10.300 - 10.000 = 300$ EUR
 - Tegyük fel, hogy az agráripari termékek értéke esik, egy év múlva a kibocsátó által jegyzett vételi/eladási árfolyam 900/950 EUR. Mivel a megváltozott piaci körülmények miatt további esésre számítanak és egy kedvezőbb feltételeket kínáló befektetésre váltanának, a futamidő vége előtt, tőkevédelem nélkül értékesítik a certifikátot 900 EUR árfolyamon.

- Lezáráskori befektetésérték: $10 \cdot 900 = 9000$ EUR
- Veszteség EUR-ban (jutalék nélkül): $9000 - 10.000 = -1000$ EUR
- Megtartják a befektetést lejáratig
 - Tegyük fel, hogy az alaptermékek hozamának átlaga a megfigyelések időpontjaiban 30%.
 - Hozam: $90\% \cdot 30\% = 27\%$
 - Lejáratkori befektetésérték: $10.000 + 10.000 \cdot 27\% = 12.700$ EUR
 - Nyereség EUR-ban (jutalék nélkül): $12.700,00 - 10.000,00 = 2700$ EUR
 - Tegyük fel, hogy az alaptermékek hozamának átlaga a megfigyelések időpontjaiban negatív.
 - Lejáratkori befektetésérték: 10.000 EUR, mivel érvényesül a tőkevédelem. Azaz nulla hozamot realizáltak a befektetésen.

A tőkevédett certifikátok speciális előnye:

- Tőkevédelmet nyújt.
- Lehetőséget ad a kockázatmentes hozam feletti hozam elérésére, amennyiben az alaptermék árfolyama jól alakul.
- Mindenféle piaci várakozás kifejezhető, mert long és short irányú certifikátok is léteznek.
- Hozamfokozó eszközként olyan alaptermékek is elérhetőek általa, amelyekbe a befektetők csak nagyon költséges módon tudnának befektetni.

A tőkevédett certifikátok speciális kockázata, hátránya:

- A tőkevédelem csak a lejáratkor érvényesíthető.
- Nem tökéletes az alaptermék árfolyamának követése, a kibocsátói spread és az alaptermékek volatilitása, határidős piaca és a kamatszintek torzíthatják a hatást.
- Az alaptermék lejáratkori záróárfolyamán alapuló változó hozamú certifikátok esetén, a lejáratkori záróárfolyam nem feltétlen tükrözi az alaptermék futamidő alatti teljesítményét, a lejáratkori záróárfolyamot torzíthatják spekulációs hatások.
- Változó kamatozású certifikátok esetén, a megfigyelési időszakok átlagárfolyama eltérhet az alaptermék futamidő alatti átlagteljesítményétől.

9.4.2. Index certifikátok

Mikor ajánljuk?

- Amennyiben kockázatmentes hozamot meghaladó befektetési lehetőséget keres és ennek érdekében hajlandó magasabb kockázatot vállalni.
- Amennyiben határozott elképzelései vannak egyes piacok, tőzsdék, piaci szegmensek árfolyam-alakulásáról.
- Amennyiben közép, vagy hosszabb távra keres befektetést.

Termékleírás

Az index certifikátok olyan értékpapírok, melyek egy **részvény-, kötvényindex, alindex** vagy egyes **nyersanyagok, nyersanyagindexek** árfolyammozgásáig **az egyben képezik le**, így a befektető már egyetlen egyszerű értékpapíron keresztül kitettséget vehet fel az adott alaptermékben. A piacon elérhetőek **fix lejáratú** (általában néhány éves) és **lejárat nélküli** index certifikátok is. Különbséget kell tennünk **teljes hozam indexek** és **árindexek** között. Teljes hozam indexek esetében (pl. DAX) az osztalékok újrabefektetésre kerülnek, így a certifikátok tulajdonosa részesül az osztalékfizetésekből. Az árindexekre épülő certifikátok ezzel ellentétben nem biztosítanak osztalékhozamot tulajdonosaiknak.

Görgetés/rollover index certifikátok esetében: Amennyiben egy index certifikát alapterméke egy olyan tőzsdei határidős kontraktus (futures), melynek lejáratára rövidebb az index certifikát lejáratánál, a fedezeti ügylet görgetése válik szükségessé.

A görgetés menete:

- A kibocsátó lezárja az eredeti határidős ügyletet.
- A kibocsátó nyit egy új pozíciót egy későbbi, likvid lejáratra.
- A kibocsátó úgy változtatja meg az index certifikát váltási arányát, hogy a görgetés a certifikát árának minimális változásával járjon együtt

$$\text{Váltási arány}_{\text{új}} = \text{Váltási arány}_{\text{régi}} \times \frac{\text{Határidős árfolyam}_{\text{görgetés előtt}}}{\text{Határidős árfolyam}_{\text{görgetés után}}} - \text{Költség}_{\text{görgetés}}$$

Példa:

Tegyük fel, hogy a következő két hónapban a német részvénytőzsdén az indexnek az emelkedését várják. Várakozásaiknak megfelelően szeretnének 2.700.000 HUF-ot befektetni, ezért a következő tulajdonságokkal jellemezhető certifikátot vásárolják meg:

Alaptermék: DAX index

Certifikát fajtája: Index certifikát

Irány: long (árfolyamemelkedésből profitáló)

Alaptermék pénzneme: EUR

Váltási arány: 1:100=0,01

Alaptermék, DAX index azonnali árfolyama: 5500

Certifikát vételi/eladási árfolyam: 54,95/55,10 EUR

Legyen az aktuális EUR/HUF árfolyam 270,00, így $2.700.000,00 / 270,00 = 10.000$ EUR-t tudnak befektetni.

A certifikát váltási aránya 0,01, tehát a certifikát árfolyama a DAX index értékének 0,01-szeresét célozza lekövetni. A vásárlás pillanatában ez $5500 \times 0,01 = 55,00$ -ös leképezett index érték lenne, de a követés nem tökéletes, valamint a vételi/eladási árfolyamok különbsége az ún. spread is torzító

hatással lép fel, így a kibocsátó által jegyzett 55,10 EUR árfolyamon tudnak vásárolni 10.000/55,10 = 181 darab certifikátot.

Kezdeti befektetésérték (jutalék nélkül): $181 \cdot 55,10 = 9973,10$ EUR

$9973,10 \cdot 270,00 = 2.692.737,00$ HUF

A befektetés a következőképpen végződhet:

- A DAX index értéke emelkedik. Tegyük fel, hogy két hónap múlva az index értéke 6520. A kibocsátó által jegyzett vételi/eladási árfolyam legyen: 64,90/65,40 EUR. Mivel további emelkedésre nem számítanak, értékesítik a certifikátot 64,90 EUR árfolyamon.
 - Lezáráskori befektetésérték: $181 \cdot 64,90 = 11.746,90$ EUR
 - Nyereség EUR-ban (jutalék nélkül): $11.746,90 - 9.973,10 = 1.773,80$ EUR
 - Nyereség HUF-ban (jutalék nélkül) az EUR/HUF árfolyamváltozásától függően a következőképpen alakulhat:
 - Változatlan 270,00 EUR/HUF árfolyam mellett:
 $11.746,90 \cdot 270,00 - 2.692.737,00 = 478.926,00$ HUF nyereség
 - Gyengülő forint esetén, például 300,00 EUR/HUF mellett:
 $11.746,90 \cdot 300,00 - 2.692.737,00 = 831.333,00$ HUF nyereség
 - Erősödő forint esetén, például 240,00 EUR/HUF mellett:
 $11.746,90 \cdot 240,00 - 2.692.737,00 = 126.519,00$ HUF nyereség
- A DAX index értéke esik. Tegyük fel, hogy két hónap múlva az index értéke 4520. A kibocsátó által jegyzett vételi/eladási árfolyam legyen: 44,90/45,40 EUR. Mivel további esésre számítanak, értékesítik a certifikátot 44,90 EUR árfolyamon,
 - Lezáráskori befektetésérték: $181 \cdot 44,90 = 8126,90$ EUR
 - Veszteség EUR-ban (jutalék nélkül): $8126,90 - 9973,10 = -1846,20$ EUR
 - Veszteség HUF-ban (jutalék nélkül) az EUR/HUF árfolyamváltozásától függően a következőképpen alakulhat:
 - Változatlan 270,00 EUR/HUF árfolyam mellett:
 $8126,90 \cdot 270,00 - 2.692.737,00 = -498.474,00$ HUF veszteség
 - Gyengülő forint esetén, például 300,00 EUR/HUF mellett:
 $8126,90 \cdot 300,00 - 2.692.737,00 = -254.667,00$ HUF veszteség
 - Erősödő forint esetén, például 240,00 EUR/HUF mellett:
 $8126,90 \cdot 240,00 - 2.692.737,00 = -742.281,00$ HUF veszteség

Az index certifikátok speciális előnye:

- Olyan alaptermékek is elérhetőek általa, amelyekbe a befektetők csak nagyon költséges módon tudnának befektetni.
- Mind a részvény és kötvényindexekre vonatkozó, mind az árupiaci index certifikátok hatékony diverzifikációt tesznek lehetővé.

Az index certifikátok speciális kockázata, hátránya:

- A befektetés 100%-os finanszírozást igényel.
- Nem tökéletes az alaptermék árfolyamának követése. A kibocsátói spread, a görgetés költségei, a kamatszintek növelhetik a követési hibát.
- Árindexeknél elmaradhat az osztalékból való részesedés.
- A termék nem tőkevédett.

9.4.3. Bónusz certifikátok

Mikor ajánljuk?

- Ha a kockázatmentes hozam feletti hozamot céloznak meg és hajlandóak ennek érdekében magasabb kockázatot vállalni, az alaptermék árfolyamkockázatának erejéig.
- Ha nem várnak extrém árfolyam elmozdulást.
- Oldalazó, bizonytalan piacon.

Termékleírás

A **bónusz certifikát** olyan értékpapír, melynek kibocsátója a certifikát lejáratakor a befektetett tőkén felül, a normál betéti hozamoknál magasabb, ún. **bónusz hozam kifizetését biztosítja, amennyiben** a certifikát **alaptermékének árfolyama** a futamidő alatt **egyszer sem ér el egy** előre definiált **küszöbértéket**, ún. **barriert**. Ha az alaptermék árfolyama a futamidő alatt bármikor **megérinti a küszöbértéket**, a bónusz certifikát **indexcertifikáttá alakul** (a befektetés értéke egy az egyben követi le az alaptermék árfolyam-alakulását). A klasszikus bónusz certifikátok esetében az alaptermék árfolyamának változásából korlátlanul profitálhat a befektető (az elérhető hozamnak nincs maximális szintje), de a legtöbb bónusz certifikát esetében **a kibocsátó meghatároz egy ún. cap-et, vagyis az elérhető hozam maximális szintjét**.

A küszöbérték, a bónuszszint és a cap kibocsátáskor kerül rögzítésre és a teljes futamidő alatt változatlan marad. Amennyiben a küszöbérték egyszer sem kerül megérintésre a futamidő alatt, a bónuszhozam vagy egy annál magasabb érték kifizetésre kerül. Ha a kibocsátó meghatározott egy cap-et, akkor maximálisan ennek értéke kerül kifizetésre, egyéb esetben magasabb hozam is elérhető.

Bónusz certifikát alapfogalmak:

- **Long bónusz certifikát:** Az alaptermék árfolyamának emelkedéséből profitáló bónusz certifikát, a „long” elmaradhat a megnevezés elől, így jellemzően bónusz certifikát néven hivatkoznak rá.
- **Reverse (fordított) bónusz certifikát/Short bónusz certifikát:** Az alaptermék árfolyamának csökkenéséből profitáló bónusz certifikát.
- **Küszöbérték/Korlát/Barrier:** bónusz certifikát esetén az alaptermék kibocsátáskori árfolyama alatti, reverse bónusz certifikát esetén az alaptermék kibocsátáskori árfolyama feletti árfolyamszint. Ha a küszöbértéket eléri az alaptermék árfolyama, akkor a bónusz certifikát index certifikáttá alakul.
- **Bónuszszint/Lehívási ár/Kötési ár:** bónusz certifikát esetén az alaptermék kibocsátáskori árfolyama feletti, reverse bónusz certifikát esetén az alaptermék kibocsátáskori árfolyama alatti árfolyamszint, mely meghatározza a **biztosan kifizetésre kerülő bónuszhozam** értékét, melyre a befektető lejáratkor jogosult, amennyiben az alaptermék árfolyama nem éri el a küszöbértéket.
- **Cap/Limit/Plafon:** bónusz certifikát esetén az alaptermék kibocsátáskori árfolyama feletti, reverse bónusz certifikát esetén az alaptermék kibocsátáskori árfolyama alatti árfolyamszint, mely meghatározza a **bónuszhozam maximális értékét**. Általában megegyezik a bónuszszinttel.

Példa:

Tegyük fel, hogy szabad euró eszközökkel rendelkeznek és portfóliójuk egy részét, 10.000 EUR-t alacsony kamatozású EUR betétből átcsoportosítanának európai részvénytőzsi eszközökbe. A következő fél évben egy oldalazó mozgású, illetve enyhén emelkedő részvénytőzsi piacra számítanak, de egyedi részvény kockázatot nem szeretnék futni.

A várakozásaik alapján a következő termékjellemzővel rendelkező certifikátot vásárolják meg:

Név:	EURO STOXX 50 bónusz certifikát
Irány:	Long
Alaptermék:	EURO STOXX 50
Certifikát fajtája:	bónusz certifikát
Alaptermék pénzneme:	EUR
Váltási arány:	1:100=0,01
Cap:	3350 EUR
Küszöbérték:	1900 EUR
Lejárat:	6 hónap
Bónuszhozam:	30,35%
EURO STOXX 50 prompt árfolyam:	2.194
Certifikát vételi/eladási árfolyama:	25,10/25,70 EUR
Elszámolás módja:	készpénzes elszámolás

A terméket a kibocsátó által jegyzett 25,70 EUR árfolyamon vásárolhatják meg. Összesen $10.000/25,70=389$ darab certifikátot vásárolnak.

A mivel a cap 3350 EUR és a váltási arány 0,01, lejáratkor certifikátonként maximum $3350*0,01=33,50$ EUR kifizetésre jogosultak.

Kezdeti befektetésérték (jutalék nélkül): $389*25,70=9997,30$ EUR

A befektetés a következőképpen végződhet:

- A futamidő alatt az EURO STOXX 50 árfolyama eléri az 1900 EUR küszöbértéket, a certifikát átalakul indexcertifikáttá.
 - Lejárat előtt értékesítik a certifikátot:
 - Legyen az EURO STOXX 50 árfolyama az értékesítés időpontjában 1300 EUR
 - Kibocsátó által jegyzett ár: 12,80/12,20 EUR
 - Lejáratkori befektetésérték: $389*12,80=4979,20$ EUR
 - Veszteség: $4979,20-9997,30=-5018,10$ EUR
 - Legyen az EURO STOXX 50 árfolyama az értékesítés időpontjában 2700 EUR
 - Kibocsátó által jegyzett ár: 26,80/27,20 EUR
 - Lejáratkori befektetésérték: $389*26,80=10.425,20$ EUR
 - Nyereség: $10.425,20-9997,30=427,90$ EUR
 - Lejáratig megtartják a certifikátot:
 - Legyen az EURO STOXX 50 záróárfolyama lejáratkor 1600 EUR
 - Átváltási arány: 0,01
 - Kifizetés: $0,01*1600=16,00$ EUR certifikátonként
 - Lejáratkori befektetésérték: $389*16,00=6224$ EUR
 - Veszteség: $6224,00-9997,30=-3773,30$ EUR
- A futamidő alatt az EURO STOXX 50 árfolyama nem éri el az 1900 EUR küszöbértéket.
 - Lejáratig megtartják a certifikátot, tehát jogosultak a bónuszhozamra, mely a példában a cap szintnek felel meg.
 - Átváltási arány: 0,01
 - Cap érték: $0,01*3350=33,50$ EUR certifikátonként
 - Lejáratkori befektetésérték: $389*33,50=13.031,50$ EUR
 - Nyereség: $13.031,50-9997,30=3034,20$ EUR
 - A futamidő alatt a kibocsátó által jegyzett árfolyamon eladják a certifikátot.

- Tegyük fel, hogy az EURO STOXX 50 árfolyama emelkedik és egy hónap múlva a kibocsátó 32,80/33,20 EUR árat jegyez a certifikátra. Mivel a bónusz szinthez közeli szinten áll a certifikát árfolyama, realizálják a nyereséget és értékesítik a certifikátot.
 - Lejáratkori befektetésérték: $389 \cdot 32,80 = 12.759,20$ EUR
 - Nyereség: $12.759,20 - 9997,30 = 2761,90$ EUR
- Tegyük fel, hogy az EURO STOXX 50 árfolyama esik és egy hónap múlva a kibocsátó 22,80/23,20 EUR árat jegyez a certifikátra. Mivel arra számítanak, hogy az index tovább eshet és elérheti a küszöbértéket, realizálják a veszteséget és értékesítik a certifikátot.
 - Lejáratkori befektetésérték: $389 \cdot 22,80 = 8869,20$ EUR
 - Veszteség: $8869,20 - 9997,30 = -1128,10$ EUR

A bónusz certifikátok speciális előnye:

- A normál betéti hozamoknál **magasabb hozam** elérésére nyújt lehetőséget **oldalazó piacon**.
- **Speciális árfolyam-várakozásnak** megfelelő **összetett befektetési stratégia** kisbefektetők számára is elérhető módon.

A bónusz certifikátok speciális hátránya:

- A befektetés 100%-os finanszírozást igényel.
- Jellemzően **a befektető nem részesül** az alaptermék által fizetett **osztalékokból**.
- A bónusz certifikát egy **összetett pénzügyi termék**, melynek árfolyamát az alaptermék árfolyammozgásán kívül **befolyásolhatja** az alaptermék árfolyamának változékonysága (**volatilitás**), **a cap, a barrier, a lejárat és a kamatszintek**.
- A termék nem tőkevédett.

9.4.4. Diszkont certifikátok

Mikor ajánljuk?

- Ha a kockázatmentes hozam feletti hozamot céloznak meg és hajlandóak ennek érdekében magasabb kockázatot vállalni, az alaptermék árfolyamkockázatának erejéig.
- Ha nem várnak extrém árfolyam elmozdulást.
- Oldalazó, bizonytalan piacon.

Termékleírás

A **diszkont certifikát** olyan értékpapír, mely egy előre meghatározott alaptermékbe való befektetést tesz lehetővé, az **alaptermék aktuális piaci árfolyamánál kedvezőbb szinten**. Az alaptermék lehet **részvény, részvényindex, kötvényindex, alindex, nyersanyag és nyersanyagindex is**. A diszkont certifikát **az alaptermék árfolyammozgását egy az egyben képezi le**, de a certifikát kibocsátásakor **rögzítésre kerül** az alaptermék **maximális árfolyamszintje** (ún. cap), mely szintig a befektető részesülhet az alaptermék pozitív irányú árfolyammozdulásából. Ellentétes árfolyam elmozdulás esetén index certifikátként viselkedik.

Példa:

Tegyük fel, hogy a következő 3 hónapban az OMV AG oldalazó, enyhén emelkedő árfolyammozgására számítanak, ezért 10.000 EUR-t fektetnek be a következő termékjellemzővel rendelkező certifikátba.

Név:	OMV AG diszkont certifikát
Írány:	Long
Alaptermék:	OMV AG
Certifikát fajtája:	diszkont certifikát
Alaptermék pénzneme:	EUR
Váltási arány:	1:10=0,10
Cap:	29 EUR
Lejárat:	3 hónap
OMV AG prompt árfolyam:	27,60 EUR
Certifikát vételi/eladási árfolyama:	2,69/2,71 EUR

Az OMV AG prompt árfolyamából a váltási arálynak megfelelően képzett árfolyam $27,60 \cdot 0,1 = 2,76$ EUR lenne, de Önök a certifikátot a részvényárfolyamhoz képest diszkontárfolyamon, a kibocsátó által jegyzett 2,71 EUR árfolyamon vásárolhatják meg, vagyis certifikátonként 0,05 EUR, vagyis közel 2% diszkontot tudnak érvényesíteni.

Megvásárolható certifikát száma: $10.000 / 2,71 = 3690$ db.

A mivel a cap 29 EUR és a váltási arány 0,1, lejáratkor certifikátonként maximum $29 \cdot 0,1 = 2,9$ EUR kifizetésre jogosultak, vagyis a befektetés maximális nem évesített hozama 3 hónapra $7\% = (2,9 / 2,71 - 1)$.

Kezdeti befektetésérték (jutalék nélkül): $3690 \cdot 2,71 = 9.999,90$ EUR

A befektetés a következőképpen végződhet:

- Lejárat előtt értékesítik a certifikátot:
 - Legyen az OMV AG árfolyama az értékesítés időpontjában 29,10 EUR
 - Kibocsátó által jegyzett ár: 2,85/2,87 EUR
 - Befektetésérték: $3690 \cdot 2,85 = 10.516,50$ EUR
 - Nyereség: $10.516,50 - 9.999,90 = 516,60$ EUR
 - Legyen az OMV AG árfolyama az értékesítés időpontjában 26,00 EUR
 - Kibocsátó által jegyzett ár: 2,43/2,45 EUR

- Befektetésérték: $3690 \cdot 2,43 = 8.966,70$ EUR
- Veszteség: $8966,70 - 9999,9 = -1033,20$ EUR
- Lejáratig megtartják a certifikátot:
 - Legyen az OMV AG árfolyama lejáratkor 30,00 EUR
 - $30,00 \text{ EUR} > 29,00 \text{ EUR}$, vagyis a cap 29,00 EUR, a certifikát lejáratkori maximális értéke 2,9 EUR
 - Befektetésérték: $3690 \cdot 2,9 = 10.701$ EUR
 - Nyereség: $10.701 - 9999,90 = 701,10$ EUR
 - Legyen az OMV AG árfolyama lejáratkor 25,00EUR
 - Befektetésérték: $3690 \cdot 2,5 = 9225$ EUR
 - Veszteség: $9225 - 9999,9 = -774,9$ EUR

A diszkont certifikátok speciális előnye:

- A normál betéti hozamoknál **magasabb hozam** elérésére nyújt lehetőséget **oldalazó piacon**.
- **Speciális árfolyam-várakozásnak** megfelelő **összetett befektetési stratégia** kisbefektetők számára is elérhető módon.

A diszkont certifikátok speciális hátránya:

- A befektetés 100%-os finanszírozást igényel.
- Jellemzően **a befektető nem részesül** az alaptermék által fizetett **osztalékokból**.
- A diszkont certifikát egy **összetett pénzügyi termék**, melynek árfolyamát az alaptermék árfolyammozgásán kívül **befolyásolhatja** az alaptermék árfolyamának változékonysága (**volatilitás**), **a cap, a lejárat, a kamatszintek**.
- A termék nem tőkevédett.

9.4.5. Turbó certifikátok

Mikor ajánljuk?

- Magasabb hozam reményében kiemelkedő kockázatot is vállaló befektetők számára.
- Spekulációs célra, rövidebb távú befektetésként.
- Magas befektetési aktivitással jellemezhető befektetők számára.

Termékleírás

A turbó certifikát egy olyan értékpapír, mely egy alaptermék árfolyammozgásába való tőkeáttételes befektetésnek felel meg. A turbó certifikát magasabb kitettséget biztosít, mint a certifikát alapterméke, vagyis fokozottabb kockázattal jár, mint az alaptermékbe fektetett ugyanakkora befektetés. A befektető részesedése a kedvező irányú árfolyamelmozdulásból jellemzően korlátlan, míg az alaptermék árfolyamának kedvezőtlen irányú elmozdulását a befektető csak egy előre definiált korlátig, stop-loss szintig szenvedti el, melynek elérése esetén a turbó certifikát megszűnik, így a befektető a befektetett tőkénél többet nem kockáztat.

A turbó certifikát alapfogalmak:

- **Long/Call/Bull turbó certifikát:** az alaptermék árfolyamának emelkedéséből profitáló certifikát.
- **Short/Put/Bear turbó certifikát:** az alaptermék árfolyamának csökkenéséből profitáló certifikát.
- **Korlát/Barrier/Kiütési szint/Küszöbérték:** az alaptermék árfolyamszintjének azt a szélső értéket adja meg, amíg a befektető elszenvedi a negatív irányú árfolyamelmozdulást. Amennyiben az alaptermék árfolyama a futamidő alatt bármikor eléri az előre definiált korlátot, a certifikát megszűnik, kiütődik, értékét veszti (kivéve egyes esetekben a maradványértéket). Long certifikát esetében ez az érték az alaptermék kibocsátáskori árfolyama alatti árfolyamszint, short certifikát esetén pedig az alaptermék kibocsátáskori árfolyama feletti szint.
- **K.O./Kiütési esemény:** az alaptermék árfolyama eléri az előre definiált korlátot/barriert, mely a termék megszűnéséhez vezet.
- **Maradványérték:** a turbócertifikátok értéke a kiütési esemény, a certifikát megszűnését követően. A kibocsátó határozza meg a kiütött certifikát mögött lévő ügyletek lezárása alapján a kiütődés után, minimum értéke nulla.
- **Maradványértékes kereskedés:** a kibocsátó a turbó certifikát kiütését követően vételi árat jegyez a kiütött certifikátra, így befektető a kiütött certifikát eladásával juthat a maradványértékhez.
- **A turbó certifikát árazása:** a turbó certifikátok elméleti árfolyama az alaptermék azonnali árfolyamán kívül a certifikát lehívási árából, a certifikát fenntartásának finanszírozási költségétől és a váltási aránytól függ. Amennyiben az alapterméket és a certifikátot különböző devizában jegyzik, a certifikátok elméleti árfolyama módosul az aktuális devizaárfolyammal is. A kibocsátó által alkalmazott spreadnek köszönhetően az elméleti árfolyam és a kibocsátó által jegyzett árfolyam eltérhetnek egymástól, jellemzően az alaptermék alacsonyabb likviditása és magasabb árfolyam volatilitása növeli ezt az eltérést.
- **Lehívási árfolyam:** az alaptermék árfolyamának előre definiált árfolyamszintje, a turbó certifikát árazásának alapja. Long certifikát esetében az alaptermék kibocsátáskori árfolyama

alatti árfolyamszint, short certifikát esetén pedig az alaptermék kibocsátáskori árfolyama feletti szint. Sok esetben megegyezik a korláttal/kiütési szinttel.

- **Finanszírozási költség:** a certifikát árába beépülő költség, mely a certifikát létrehozásának, illetve folyamatos fenntartásának költségeit fejezi ki. A finanszírozási költség a certifikát tőkeáttételes tulajdonságának következménye. A certifikát kibocsátója közvetlenül az alapterméket vásárolja meg, illetve értékesíti, míg a befektető a kibocsátó általi alaptermékbe történő közvetlen befektetésnek csak a töredékét bocsátja rendelkezésre a certifikát áráként.
- **Long certifikát esetén** a finanszírozási költség a certifikát árával nem fedezett összeg kamatköltsége, melyet csökkent a futamidő alatti osztalék mértéke.
- **Short certifikát esetén** a kibocsátó kölcsönkért alapterméket ad el a piacon. A kölcsönzési díj költségként, míg az eladott alaptermékéből származó összeg kamata bevételként jelentkezik. A finanszírozási költség a kölcsönzési díj és a kamatbevétel különbsége, mely jellemzően negatív, így csökkenti a certifikát árát.

Képletek:

$$\text{Elméleti ár}_{\text{turbó long}} = \left[(\text{Azonnali ár}_{\text{alaptermék}} - \text{Lehívási ár}) + \text{Finanszírozási költség} \right] \times \text{Váltási arány}$$

$$\text{Elméleti ár}_{\text{turbó short}} = \left[(\text{Lehívási ár} - \text{Azonnali ár}_{\text{alaptermék}}) + \text{Finanszírozási költség} \right] \times \text{Váltási arány}$$

- **Tőkeáttétel:** a befektető meghatározott értékű pozíciót kisebb tőke befektetésével tud létrehozni. Megmutatja, hogy az alaptermék árának 1%-os elmozdulása, a certifikát árának hány százalékos változását eredményezi. Pl.: kétszeres rátával veszünk egy turbó long certifikátot, úgy az alaptermék 1%-os áremelkedésénél 2%-kal nő a turbó certifikát ára. Fordítva pedig az alaptermék 1%-os vesztesége esetén 2% veszteséget realizál a certifikát tulajdonosa. A tőkeáttétel a certifikát futamideje alatt változhat.
- **Görgetés/rollover turbó certifikátok esetében:** amennyiben egy turbó certifikát alapterméke egy olyan tőzsdei határidős kontraktus (futures), melynek lejáratra rövidebb a turbó certifikát lejáratánál, a fedezeti ügylet görgetése válik szükségessé.

A görgetés menete:

- A kibocsátó lezárja az eredeti határidős ügyletet.
- A kibocsátó nyit egy új pozíciót egy későbbi, likvid lejáratra.
- Görgetéskor a kibocsátó úgy változtatja meg a turbó certifikát korlátját/lehívási árfolyamát, hogy a görgetés a certifikát árának minimális változásával járjon együtt. A görgetés költsége a long certifikát lehívási árát növeli, míg a short certifikát lehívási árát csökkenti.

$$\text{Lehívási ár}_{\text{új}} = \text{Lehívási ár}_{\text{rég}} - \left(\text{Határidős árfolyam}_{\text{görgetés előtt}} - \text{Határidős árfolyam}_{\text{görgetés után}} \right) \pm \text{Költség}_{\text{görgetés}}$$

Példa turbó certifikátra:

Tegyük fel, hogy arra számítanak, hogy az arany árfolyama a következő hetekben emelkedni fog. Várakozásaiknak megfelelően szeretnének 2000 EUR-t befektetni, ezért a következő tulajdonságokkal jellemezhető certifikátot vásárolják meg:

Alaptermék:	Arany
Certifikát fajtája:	turbó
Irány:	long (árfolyamemelkedésből profitáló)
Alaptermék pénzneme:	USD
Váltási arány:	1:10=0,10
Az arany, az alaptermék azonnali árfolyama:	1731,25 USD
Korlát:	1.516,83 USD
Lehívási árfolyam:	1491,83 USD
A certifikát vételi/eladási árfolyam: 18,69/18,79 EUR	

Tőkeáttétel induláskor: 7,2

A certifikát váltási aránya 0,10, tehát a certifikát árfolyama az alaptermék azonnali árfolyamának 0,10-szeresét célozza lekövetni EUR-ban. A követés nem tökéletes, a vételi/eladási árfolyamok különbsége az ún. spread is torzító hatással lép fel, így a kibocsátó által jegyzett 18,79 EUR árfolyamon tudnak vásárolni $2000,00/18,79 = 106$ darab certifikátot.

Kezdeti befektetésérték (juttalék nélkül): $106 \cdot 18,79 = 1991,74$ EUR

A befektetés a következőképpen végződhet:

- Az arany árfolyama emelkedik, tegyük fel, hogy két nap múlva az arany árfolyama 1.800 USD. A kibocsátó által jegyzett vételi/eladási árfolyam legyen: 24,00/24,10 EUR. Mivel további emelkedésre nem számítanak, értékesítik a certifikátot 24,00 EUR árfolyamon.
 - Lezáráskori befektetésérték: $106 \cdot 24 = 2544$ EUR
 - Nyereség EUR-ban (juttalék nélkül): $2544 - 1991,74 = 552,26$ EUR
- Az arany árfolyama esik, tegyük fel, hogy két nap múlva az arany árfolyama 1700 USD. A kibocsátó által jegyzett vételi/eladási árfolyam legyen: 16,20/16,30 EUR. Mivel további esésre számítanak, értékesítik a certifikátot mielőtt elérni a kiütési szintjét, 16,20 EUR árfolyamon.
 - Lezáráskori befektetésérték: $106 \cdot 16,20 = 1717,20$ EUR
 - Veszteség EUR-ban (juttalék nélkül): $1717,20 - 1991,74 = -274,54$ EUR
- Az arany árfolyama esik, tegyük fel, hogy két nap múlva a certifikát eléri a korlátját, kiütési szintjét. Mivel a certifikát korlátja és a certifikát árfolyama különbözött a termékre ún. maradványértékes kereskedés indul. A maradványértékre jegyzett árfolyam 1,90 EUR, a kiütődött certifikátot 1,90 EUR-n értékesítik.
 - Lezáráskori befektetésérték: $106 \cdot 1,90 = 201,40$ EUR
 - Veszteség EUR-ban (juttalék nélkül): $201,40 - 1991,74 = -1790,34$ EUR

A turbó certifikátok osztályozása:

- **Változó tőkeáttétellel jellemezhető certifikátok:**

A lehívási árfolyam és a korlát/kiütési árfolyam viszonya alapján

- Veszteségkorlát nélküli: a korlát és a lehívási árfolyam megegyezik, amennyiben a futamidő alatt az alaptermék árfolyama eléri a korlátot, a certifikát kiütődik, értéktelenné válik. A befektető ilyenkor a teljes tőkéjét elveszíti. A német piacra jellemző forma.
- Veszteségkorláttal rendelkező: a korlát és a lehívási árfolyam különbözik, amennyiben a futamidő alatt az alaptermék árfolyama eléri a korlátot, a certifikát kiütődik, de nem válik értéktelenné, ún. maradványértékes kereskedés indul.

Lejárat alapján

- Fix lejáratú: jellemzően éven belüli lejáratú certifikátok, a finanszírozási költség a certifikát árfolyamában fejeződik ki.
- Lejárat nélküli: a finanszírozási költség a certifikát kiütési árfolyamának változtatásában fejeződik ki.

- **Konstans tőkeáttétellel jellemezhető: ún. gördülő turbó certifikátok:**

Változó lehívási árfolyammal és veszteségkorláttal rendelkező, lejárat nélküli termékek. A kibocsátó napi kiigazítással konstans tőkeáttételt tart fenn.

A turbó certifikátok speciális előnye:

- **Tőkeáttételes termék:** a befektető saját eszközeinek értékénél nagyobb értékű pozíció felvételét tudja megvalósítani.
- A befektetés nem von maga után letéti követelményt, **a potenciális veszteség a befektetett tőke értékében korlátozott.**

- A klasszikus warrantokhoz képest a tőkeáttételes certifikátok ára közel **lineáris leképezése az alaptermék** árfolyam-változásának: turbó certifikátok ára egyszerűbben számolható az alaptermék árfolyamából.
- A turbó certifikátok árfolyamának alakulására az alaptermék árfolyamának volatilitása (változékonysága) alacsony hatással bír.
- A nagy tőkeáttétel miatt lehetővé válik a gyors piaci mozgásokból való részesedést, **napon belüli kereskedésre alkalmas**.
- A **kibocsátók, az alaptermékek, a lejáratok, a kötési árfolyamok széles kínálata** áll rendelkezésre, így a termék standardizáltsága ellenére jellemzően elérhető a befektető igényeire testreszabott turbó certifikát.
- A **turbó certifikátok ára nő, ha az alaptermék volatilitása** (változékonysága) **csökken**, mivel ilyenkor csökken annak a valószínűsége, hogy a certifikát elérje korlátját.

A turbó certifikátok speciális hátránya:

- A certifikáthoz tartozó korlát elérésével a **befektető azonnal elveszítheti a teljes befektetett tőkét**.
- A **turbó certifikát értéke csökken, ha az alaptermék volatilitása** (változékonysága) **nő**, mivel ilyenkor nő annak a valószínűsége, hogy a certifikát elérje korlátját. Bár az alaptermék volatilitása általában mérsékelt hatást gyakorol a turbó certifikátok árfolyamára, amennyiben az **alaptermék árfolyama közelít a certifikát korlátjához/kiütési szintjéhez a volatilitás növekedése a certifikát hirtelen értékvesztésével járhat együtt**.
- Az alaptermék árfolyamán kívül a turbó certifikátok **árfolyamát befolyásolhatja a finanszírozási kamat, a kölcsönzési díj és az osztalékhozam** változása is.
- A turbó certifikátra vonatkozó tőkeáttétel mértéke nem állandó. Az alaptermék **negatív irányú árfolyam elmozdulása** esetén a **tőkeáttétel** mértéke **nő**, míg pozitív elmozdulás esetén csökken, tehát a befektető a veszteségből egyre nagyobb arányban, míg a nyereségből egyre kisebb arányban részesedik.
- A termék nem tőkevédett.

9.4.6. Egyéb certifikátok

A certifikát forgalom élénkülésével párhuzamosan a kibocsátók az alap certifikáttípusokat továbbfejlesztették és az egyszerű index, diszkont, bónusz, turbó és tőkevédett certifikátokon túl különleges fantázianevek alatt újabb és újabb egyedi tulajdonsággal jellemezhető certifikátokkal jelentek meg a tőzsdéken.

Kosár (basket) certifikátok: Az index certifikátok speciális esete, ahol a certifikát közös tulajdonsággal jellemezhető részvények, kötvények, illetve árupiaci eszközök válogatott csoportjának, ún. kosarának teljesítményét követi le.

A következő két fajtáját különböztethetjük meg:

- **Téma certifikátok:** azonos iparágban, vagy földrajzi régióban szereplő részvények, vagy egy árupiaci termékkörbe tartozó áruk kosarát követik le. A kosár összetétele a futamidő alatt változatlan marad.

Példa: Közép- és Kelet-Európai telekommunikációs vállalatok részvényeit, így Magyar Telekom, Telekom Austria AG, Telekom Polska, Telefonica O2 CR és MOBILE TELESYSTEMS OJSC-t részvénykosarat követő indexcertifikát. A kosár súlyozása a részvények piaci kapitalizációjának megfelelően történik, a kosár statikus, a kibocsátó a kosárban szereplő részvényeket nem változtatja a futamidő alatt.

- **Stratégia certifikátok:** valamilyen előre meghatározott feltételnek megfelelő részvényeket, kötvényeket és árukat tömörítő kosár. A certifikát futamideje alatt a feltétel változatlan, de a kosár összetétele előre meghatározott időszakonként, esemény esetén, a feltételnek, a stratégiának megfelelően változhat. A feltétel kötődhet valamilyen pénzügyi mutatóhoz, így osztalékhoz, P/E rátához, mérleg sorokhoz, de társasági eseményhez is.

Példa: 10 kelet-európai, várhatóan felvásárlás előtt álló cégek kosarát követő index. A kosárban kibocsátáskor a részvények egyenlő súlyban szerepelnek, de a futamidő alatt egy részvény a kosárból kikerülhet a vállalat felvásárlása esetén, illetve a részvény más felvásárlás előtt álló vállalat részvényének helyettesítésével.

Sprint certifikátok: részleges tőkeáttétel elérését biztosító certifikát. A befektető egy előre meghatározott árfolyamszint, ún. kötési árfolyam/strike felett az alaptermék pozitív irányú elmozdulásából egy szintén előre meghatározott árfolyamszintig, ún. cap-ig a tőkeáttétel mértékének, rendszerint kétszeres arányban részesedik, míg a negatív irányú árfolyam elmozdulásra a tőkeáttétel nem vonatkozik, tehát negatív irányban a befektető az alaptermék kockázatát futja.

Példa: DAX indexet követő sprint certifikát, melynek 7400-as kötési árfolyam fölött kétszeres tőkeáttételt biztosít a 8000-es cap-ig. Tehát, ha a certifikát kibocsátását követően a DAX 7400 alatt van 1%-kal a certifikát értéke is 1%-kal csökken. Ha a certifikát értéke 1%-kal van 7400 fölött a certifikát értéke 2%-ot nő, egészen addig, amíg a certifikát el nem éri a 8000-es szintet, mely fölött a befektető nem részesül a pozitív irányú árfolyam elmozdulásból.

Express certifikátok: több éves futamidejű certifikátok, melyek magas hozamot jelentő lejárat előtti visszahívás lehetőségét kínálják. Amennyiben a kibocsátó által előre meghatározott bármely felülvizsgálati időpontban az alaptermék árfolyamszintje eléri egy az adott időponthoz tartozó, egy előre meghatározott árfolyamszintet, ún. referencia árfolyamot a certifikátot a kibocsátó lejárat előtt visszahívja, és a befektető visszakapja a befektetett tőkét, valamint a tőkére vetített, adott lejáratához tartozó kamatot. Amennyiben a futamidő alatt a certifikátot a kibocsátó lejárat előtt nem hívja vissza, lejáratkor a következők történhetnek

- Az alaptermék árfolyama a referenciaárfolyam felett van lejáratkor, a certifikát a tőkén felül a lejáratához tartozó kamatot fizeti vissza.

- Az alap termék árfolyama a referenciaárfolyam alatt van, de a certifikát kibocsátáskor meghatározott korlátja/barrierje fölött, a befektető visszakapja a tőkét, de nem jogosult kamatra.
- Az alaptermék árfolyama a korlát, barrier alatt van. A befektető a tőkét csak részlegesen kapja vissza, az alaptermék teljesítményének megfelelően.

Példa: Az EURO STOXX 50 3068-as értékénél kibocsátott 3 éves futamidejű EUROS STOXX 50 expressz certifikát, melyet évente vizsgálnak felül. A felülvizsgálati időpontokhoz 3068 (1. év), 2761,20 (2. év) és 2454,44 (3. év) referencia árfolyamok és 107,50, 115,00 és 122,50%-os kamatszintek tartoznak. A certifikát korlátja 1840,80. Lehetséges forgatókönyvek:

- Egy év múlva, ha az alaptermék árfolyama 3068 fölött van, a certifikátot a kibocsátó visszahívja és a befektető 107,50% kifizetésére jogosult.
- Az egyéves felülvizsgálati időpontban a certifikátot nem hívták vissza és két év múlva az alaptermék árfolyama 2761,20 fölött van, a certifikátot a kibocsátó visszahívja és a befektető 115,00% kifizetésére jogosult.
- A certifikátot a futamidő alatt nem hívták vissza, lejáratkor
 - az alaptermék árfolyama 2454,44 fölött van, a befektető 122,50% kifizetésére jogosult.
 - az alaptermék árfolyama 1840,80 és 2454,44 között van, a befektető 100,00% kifizetésére jogosult.
 - az alaptermék árfolyama 1840,80 alatt van, tegyük fel 1534-en. Az alaptermék 50%-os esést mutatott, így a befektető a tőke 50%-kát kapja vissza.

Nyereségvédő certifikát/Lock-in/Best-end certificate: speciális index certifikát, mely lehetővé teszi a befektető számára, hogy amennyiben az alaptermék kedvező irányú elmozdulása elér egy előre definiált árfolyamszintet, a befektető megvédje az elért nyereségét, adott árfolyamszinten tőkevédelmet érvényesíthessen, akkor is, ha az árfolyamszint elérése után az alaptermék árfolyama esik. Amennyiben a certifikáthoz több ilyen nyereségvédő árfolyamszint is tartozik, a befektető a legmagasabb elért árfolyamszintet érvényesítheti. Ha lejáratkor az alaptermék árfolyama a nyereségvédő korlát fölött van, a certifikát kifizetésekor az alaptermék lejáratkori árfolyamértéke kerül figyelembe vételre. Kevésbé elterjedt forma.

Faktor certifikátok: lejárat nélküli, konstans, jellemzően két-háromszoros tőkeáttételt biztosító certifikát, melyhez a turbó certifikátoktól eltérően nem tartozik kiütési szint.

Példa: Arany long faktor 2 certifikát. Az arany árfolyamának 1%-os emelkedése/csökkenése a certifikát árfolyamának várhatóan 2%-os emelkedésével/csökkenésével jár együtt.

Több alaptermékre szóló certifikátok (Multi-asset certificates)

A bónusz, diszkont és sprint certifikátok speciális fajtái, ahol a certifikát hozama, nem egy, hanem több alaptermék árfolyammozgásától függ. A kosár certifikátokhoz képest lényeges különbség, hogy nem az alaptermékek átlagos teljesítményétől függ a certifikátok hozama, hanem az alaptermékek árfolyama külön-külön hathat a certifikát hozamára.

Példa: Egyéves futamidejű MOL OTP bónusz certifikát, 60%-os kiütési szinttel. A certifikát 13% hozam kifizetését ígéri, amennyiben az OTP és a MOL részvények egyikének sem esik az árfolyama 40%-ot, vagy többet a futamidő alatt. Ha a részvények bármelyikének árfolyama legalább 40%-ot esik a kibocsátáskori értékhez képest, az értékpapír indexcertifikáttá alakul, melynek teljesítményét a két részvény 50-50%-ban határozza meg.

9.5. Warrantok

Kockázati szint

A warrantok magas kockázatú befektetések és strukturált pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
				Warrantok	

Mikor ajánljuk?

- Nagy kockázatvállalási hajlandósággal jellemezhető befektetők részére, akik élni szeretnének a magas, esetenként extrém tőkeáttétel adta lehetőségekkel.

Termékleírás

A warrantok tőzsdén kereskedett értékpapírosított opciók, vagyis olyan származékos értékpapírok, amelyek egy előre definiált árfolyamon egy pénzügyi eszköz (alaptermék vagy mögöttes termék) vételére vagy eladására szóló jogot testesítenek meg. A warrantok kötelezettje mindig a warrantot kibocsátó pénzügyi intézmény, nem pedig a tőzsdei tranzakció ellenoldalát lebonyolító befektető, illetve közvetlenül a tőzsdei tranzakció lebonyolítását garantáló klíringközpont. A legnagyobb kibocsátók között szerepel a Citigroup, a Deutsche Bank, az HSBC Trinkaus, BNP Paribas, Commerzbank és a Raiffeisen Centrobank is. A warrantok tőzsdei forgalmának nagy része a németországi Börse Stuttgart rendszerein keresztül bonyolódik. A warrantokba történő befektetés lényegesen kevesebb tőkét igényel, mint a hasonló mennyiségű kitettséget jelentő alaptermékbe való direkt befektetés. Ezért a warrantok egyik fő termékjellemzője a tőkeáttétel.

Warrant alapfogalmak:

- Alaptermék:** az a termék, amelyre a befektető a warranton keresztül vételi, illetve eladási jogot szerez. Az alaptermék lehet:
 - Deviza (pl.: EUR/USD)
 - Árutőzsdei termék (pl.: arany, ezüst)
 - Árutőzsdei termékre vonatkozó **határidős jegyzés** (pl.: a New York Mercantile Exchange decemberi lejáratú WTI kőolaj kontraktusa)
 - Részvény
 - Részvényindex (pl.: DAX)
 - Kötvény
- Warrant fajtája:** A warrantoknak két fő típusát különböztethetjük meg:
 - Call warrantok:** vételi jogot testesítenek meg, a befektető az alaptermék árfolyamának emelkedéséből profitál.
 - Put warrantok:** eladási jogot testesítenek meg, a befektető az alaptermék árfolyamának csökkenéséből profitál.

- **Warrant típusa:**
 - **Európai típusú warrant:** a warrant vevője a warrant lejáratkor élhet vételi, illetve eladási jogával (ez általában automatikus).
 - **Amerikai típusú warrant:** a warrant vevője a warrant futamideje alatt bármikor élhet vételi, illetve eladási jogával.
 - **Bermuda típusú warrant:** a warrant vevője a warrant futamideje alatt előre definiált időpontokban élhet vételi, illetve eladási jogával.
- **Kötési árfolyam:** az alaptermék előre definiált árfolyama, melyen a warrant vevőjének vételi, illetve eladási joga keletkezik a warrant megvásárlásával.
- **Váltási arány (ratio):** megmutatja, hogy az alaptermék, mekkora mennyiségű vételére, vagy eladására vonatkozik a warrant. Például 1:10 váltási arány esetében 10 darab warrant vételével az alaptermék egységnyi mennyiségére szerez vételi, illetve eladási jogot a befektető.
- **A warrant lehívása:** a warrant tulajdonosa él eladási, illetve vételi jogával kedvező alaptermék-árfolyam mellett. A lehívás lejáratkor általában automatikusan történik, de egyes warrantoknál a kibocsátó írásbeli értesítést is kérhet.
- **Teljesítés:** a vételi, illetve eladási jog lehívásának elszámolása a felek között.
 - **Készpénzes elszámolás:** a legjellemzőbb teljesítési mód, mely esetben az alaptermék lejáratkori árfolyama és az előre megállapított kötési árfolyama közötti különbség kerül elszámolásra.
 - **Fizikai leszállítás:** esetében a felek között az alaptermék és készpénz cserél gazdát. Nem elterjedt forma köszönhetően a magas tranzakciós költségeknek.
- **A warrant árazása:** egy warrant árfolyamára és árfolyam-alakulására az alábbi tényezők lehetnek hatással:
 - az alaptermék árfolyama,
 - a kötési árfolyam,
 - az alaptermék árfolyamának változékonysága (volatilitás),
 - a warrant futamideje,
 - osztalékok,
 - kamatlábak.
- **Tőkeáttétel:** megmutatja, hogy az adott alaptermék aktuális árfolyamáért hány darab warrantot vásárolhatna a befektető.

Példa:
Legyen az alaptermék árfolyama 100 EUR, míg az ugyanerre az alaptermékre szóló call warrant árfolyama 2 EUR. A tőkeáttétel 50-szeres, hiszen 2 EUR-ért 100 EUR értékű alaptermékre szerezhet a befektető vételi jogot.
- **Omega (effektív tőkeáttétel):** megmutatja, hogy az alaptermék 1% árfolyamváltozása a warrant hány százalékos árfolyamváltozásával jár együtt. Az omega nem állandó, mindig adott pillanatban értelmezhető, a warrant árfolyamát befolyásoló tényezők változásával az omega értéke is változik.

Példa:
Legyen az omega értéke 10. Tegyük fel, hogy az alaptermék értéke 1%-ot emelkedik, ekkor az alaptermékre szóló call warrant értékének várható emelkedése 10%.

Példa put warrant, spekuláció árfolyamesésre:

Tegyük fel, hogy arra számítanak, hogy a német részvénytőkeindex, a DAX index esni fog a következő 1 hónapban, és szeretnének 1000 EUR-t 10-szeres tőkeáttétellel warrantba fektetni, ezért egy DAX put warrantot választanak.

A választott termék tulajdonságai:

Alaptermék:	DAX
Warrant fajtája:	put warrant
Warrant típusa:	amerikai
Lejárat:	1 hónap
Váltási arány:	1:100 = 0,01
A kibocsátó által jegyzet warrant árfolyam:	0,78/0,80 EUR
Omega (effektív tőkeáttétel):	-10,16

Alaptermék azonnali árfolyama:	5500
Kötési árfolyam:	5000
Elszámolás módja:	készpénzes elszámolás
Lehívás lejáratkor:	automatikus

A terméket a kibocsátó által jegyzett 0,80 EUR árfolyamon vásárolhatják meg, tehát $1.000,00/0,80 = 1.250$ darab put warrantot vásárolnak.

Kezdeti befektetésérték (jutalék nélkül): $1250 \cdot 0,80 = 1000,00$ EUR

A befektetés a következőképpen végződhet:

- A lejárat előtt a DAX index értéke csökken. Tegyük fel, hogy két hét múlva az index értéke 5300. A warrant aktuális ára 1,08/1,11 EUR. Mivel további esésre nem számítanak, értékesítik a warrantot 1,08 EUR árfolyamon.
 - Lezáráskori befektetésérték: $1250 \cdot 1,08 = 1350,00$ EUR
 - Nyereség (jutalék nélkül): $1350,00 - 1000,00 = 350,00$ EUR
- A lejárat előtt a DAX index értéke emelkedik. Tegyük fel, hogy 2 hét múlva 5700-on áll. A warrant aktuális ára 0,48/0,50 EUR. Mivel további emelkedésre számítanak, értékesítik a warrantot 0,48 EUR árfolyamon.
 - Lezáráskori befektetésérték: $1250 \cdot 0,48 = 600,00$ EUR
 - Veszteség (jutalék nélkül): $600,00 - 1000,00 = -400,00$ EUR
- Megtartják lejáratig a warrantot és
 - Lejáratkor a DAX index árfolyama > 5000 : a warrant lehívás nélkül, értéktelenül jár le.
 - Lejáratkori befektetés érték: 0,00 EUR
 - Veszteség (jutalék nélkül): $0,00 - 1000,00$ EUR = -1000,00 EUR
 - Lejáratkor a DAX index árfolyam < 5000 : a warrant automatikusan lehívásra kerül és készpénzes elszámolás keretében teljesül. Tegyük fel, hogy a DAX értéke 4900
 - Eladható mennyiség az 5000-res kötési árfolyamon = $\text{darabszám} \cdot \text{váltási arány} = 1250 \cdot 0,01 = 12,5$
 - Lejáratkori befektetésérték = $12,5 \cdot 5000 - 12,5 \cdot 4900 = 1250$ EUR
 - Nyereség: $1250 - 1000 = 250$ EUR

Példa call warrant, spekuláció árfolyam emelkedésre:

Tegyük fel, hogy Önök arra számítanak, hogy a német részvénytőkeindex, a DAX index emelkedni fog a következő 1 hónapban, ezért szeretnének 1000 EUR-t 5-10-szeres tőkeáttétellel warrantba fektetni, így az alábbi DAX call warrantot választják.

Alaptermék:	DAX
Alaptermék azonnali árfolyama:	5500
Warrant fajtája:	call warrant
Warrant típusa:	amerikai
Lejárat:	1 hónap
Váltási arány:	1:100
A kibocsátó által jegyzett warrant árfolyam:	1,17/1,20 EUR
Omega (effektív tőkeáttétel):	13,69
Kötési árfolyam:	6000 EUR
Elszámolás módja:	készpénzes elszámolás
Lehívás lejáratkor:	automatikus

Önök a terméket a kibocsátó által jegyzett 1,20 EUR árfolyamon vásárolhatják meg, vagyis $1000/1,20 = 833$ darab call warrantot vásárolnak.

Kezdeti befektetésérték (jutalék nélkül): $833 \cdot 1,20 = 999,60$ EUR

A befektetés a következőképpen végződhet:

- A lejárat előtt a DAX index értéke emelkedik. Tegyük fel, hogy 1 hét múlva 5600-on kereskednek vele. A warrant aktuális ára 1,47/1,50 EUR. Mivel további emelkedésre nem számítanak, értékesítik a warrantot 1,47 EUR árfolyamon.
 - Lezáráskori befektetésérték: $833 \cdot 1,47 = 1224,51$ EUR

- Nyereség (juttalék nélkül): $1224,51 - 999,60 = 224,91$ EUR
- A lejárat előtt a DAX index értéke esik. Tegyük fel, hogy 1 hét múlva 5400-ra süllyed. A warrant aktuális ára 0,87/0,90 EUR. Mivel további esésre számítanak, értékesítik a warrantot 0,87 EUR árfolyamon.
 - Lezáráskori befektetésérték: $833 \cdot 0,87 = 724,71$ EUR
 - Veszteség (juttalék nélkül): $724,71 - 999,60 = -274,89$ EUR
- Megtartják lejáratig a warrantot.
 - Lejáratkor a DAX index árfolyama < 6000 . A warrant lehívás nélkül, értéktelenül jár le.
 - Lejáratkori befektetés érték: 0 EUR
 - Veszteség (juttalék nélkül): $0 - 999,60$ EUR = -999,60 EUR
 - Lejáratkor a DAX index árfolyam > 6000 . A warrant automatikusan lehívásra kerül és készpénzes elszámolás keretében teljesül. Tegyük fel, hogy a DAX értéke 6200.
 - Megvásárolható mennyiség a 6000-es kötési árfolyamon = darabszám * váltási arány = $833 \cdot 0,01 = 8,33$
 - Lejáratkori befektetésérték = $8,33 \cdot 6200 - 8,33 \cdot 6000 = 1666,00$ EUR
 - Nyereség (juttalék nélkül): $1666,00 - 999,60 = 666,40$ EUR

A warrantok előnye:

- **Nagy tőkeáttételt** tesz lehetővé, a befektető saját eszközeinek értékénél nagyobb értékű pozíció felvételét tudja megvalósítani.
- A nagy tőkeáttétel miatt lehetővé válik a gyors piaci mozgásokból való részesedést, napon belüli kereskedésre is alkalmas.
- Mivel a **warrantok** shortolása (tőzsdén történő nyitott eladása) nem lehetséges, a befektetés nem von maga után letéti követelményt, vagyis **a potenciális veszteség korlátozott**. A befektetett összegnél nem lehet nagyobb veszteséget elszenvedni.
- A **kibocsátó**, az **alaptermék**, a **lejárat**, a **kötési árfolyam széles kínálata** áll rendelkezésre, így a termék standardizáltsága ellenére jellemzően elérhető a befektető igényeire testreszabott warrant.
- A tőzsdei kereskedésnek köszönhetően **limitáras, piaci áras és stop megbízás** is lehetséges.

A warrantok hátránya:

- A **nagy tőkeáttétel** miatt a veszteség mértéke elérheti a befektetés teljes értékét.
- A warrantok **árfolyam-alakulása összetett**: az **alaptermék árfolyamának**, **volatilitásának**, a warrant **futamidejének**, a várható **osztalékoknak** és a **kamatlábaknak** a negatív irányú változása mind hatással lehet a warrant árfolyamára, mely hatás **nem lineáris** tulajdonsága miatt nehezebben számszerűsíthető.
- Az alaptermék árfolyamának elmozdulása, valamint az árfolyam volatilitásának változása negatív hatással lehet a warrant értékére.
- A **befektetés hozama nem** mindig **éri el** azt a mértéket, amit **az alaptermékbe történő közvetlen befektetésen keresztül** ért volna el.
- Az árjegyzés során **változó spreadek**.
- **Kibocsátói kockázat** jelentkezik.
- A legtöbb **warrant** egy előre meghatározott futamidőre szól, ezért a **befektetés időtartama korlátozott**.
- A **warrantok korlátozott számban kibocsátott befektetési eszközök**. Bár a legtöbb tőzsdén kereskedett **warrant** rendelkezik árjegyzővel, a termék **likviditási kockázatot** hordozhat.
- Számos **warrant** kereskedése nem abban a devizában zajlik, mint amiben az alaptermék árát jegyzik, ami **devizakockázatot** jelent.
- A warrantok nem tőkevédett befektetési termékek.

9.5.1. Egzotikus warrantok

Az elmúlt években számos régi-új változat jelent meg a tőzsdén kívüli opciós piac termékkínálatában, mely magával hozta a szabályozott pénzügyi piac fejlődését is. Az egzotikus tulajdonságokkal jellemezhető opciók megjelentek a tőzsdéken warrant formájában. Mivel különböző kibocsátók ugyanazokkal a tulajdonságokkal jellemezhető termékeket különböző névvel illethetnek, egyes warrantok több néven is szerepelhetnek.

Bináris/digitális warrantok

A bináris warrant olyan warrant, mely a warrant vevőjének egy meghatározott alaptermék árfolyamának alakulásától függően teljesít előre meghatározott, fix összegű jövőbeni kifizetést.

- **Bináris call/bináris put warrantok:** A warrant akkor teljesít kifizetést, ha lejáratkor az alaptermék árfolyam call warrant esetében egy előre meghatározott árfolyam, a kötési árfolyam felett, put warrant esetében pedig a kötési árfolyam alatt található.

Példa:

Vásárolnak egy 1 hónapos bináris call EUR/USD warrantot, melynek kötési árfolyama 1,3500. A warrant 10 EUR kifizetést teljesít lejáratkor, amennyiben lejáratkor az EUR/USD 1,3500 felett van, egyébként értéktelenül jár le.

- **Egyszer érintő/one touch/hit warrant:** A warrant akkor teljesít kifizetést, ha lejáratig az alaptermék árfolyama elér egy egyelőre meghatározott árfolyamszintet, a kötési árfolyamot. (A tőzsdén kívüli piacon a one touch bináris opciónak feleltethető meg a termék.)

Példa:

Vásárolnak egy 1 hónapos EUR/USD hit warrantot, melynek kötési árfolyama 1,3500. A warrant 10 EUR kifizetést teljesít, amennyiben lejáratig az EUR/USD árfolyama egyszer is eléri az 1,3500-ös árfolyamszintet, egyébként a warrant értéktelenül jár le.

- **Sávon belül maradó/lock-out/inline warrant:** A warrant akkor teljesít kifizetést, ha lejáratig az alaptermék árfolyama egy előre meghatározott árfolyamsávon belül marad. (A tőzsdén kívüli piacon a double no touch bináris opciónak feleltethető meg a termék.)

Példa:

Vásárolnak egy 1,3000-3500-ös EUR/USD lock-out warrantot. A warrant 10 EUR kifizetést teljesít lejáratkor, amennyiben lejáratig az EUR/USD az 1,3000-3500-ös árfolyamsávon belül marad, egyébként értéktelenül jár le.

Sávós (range) warrantok:

A range warrant olyan warrant, mely az alaptermék árfolyam-alakulásától függően naponta halmoz fel előre meghatározott részkifizetéseket, mely kifizetések összege a lejáratkor, egy összegben kerül teljesítésre.

- **Sávban maradó/corridor warrant:** A warrant futamideje alatt adott összegű kifizetés halmozódik fel azokon a napokon, amikor az alaptermék árfolyama egy előre meghatározott árfolyamsávon belül marad. (A tőzsdén kívüli piacon a range accrual opciónak feleltethető meg a termék.)

Példa:

Vásárolnak egy 2 hónapos corridor EUR/USD warrantot, mely 0,10 EUR kifizetést halmoz fel azokon a napokon, amikor az EUR/USD 1,3000-3500-ös árfolyamsávon belül marad. Tegyük fel, hogy az EUR/USD 20 napon keresztül az 1,3000-1,3500-ös árfolyamsávban tartózkodik, a többi napon pedig sávon kívül, így lejáratkor $20 \times 0,1 = 2$ EUR kifizetésben részesülnek.

- **Plusz-mínusz sávban maradó/plusz-mínusz corridor/dual range warrant:** A warrant futamideje alatt adott összegű kifizetés halmozódik fel azokon a napokon, amikor az alaptermék árfolyama egy előre meghatározott árfolyamsávon belül marad, és adott összegű kifizetéssel csökken a felhalmozás azokon a napokon, amikor az alaptermék árfolyama az

árfolyamsávon kívül tartózkodik. A felhalmozódott összeg, amennyiben pozitív lejáratkor kerül teljesítésre.

Példa:

Vásárolnak egy 30 napos plusz-mínusz corridor EUR/USD warrantot, mely 0,10 EUR kifizetést halmoz fel azokon a munkanapokon, amikor az EUR/USD 1,3000-3500-ös árfolyamsávon belül marad és 0,10 EUR levonás valósul meg azokon a napokon, amikor az EUR/USD az 1,3000-1,3500-ös árfolyamsávon kívül tartózkodik. Tegyük fel, hogy az EUR/USD 20 napon keresztül az 1,3000-1,3500-ös árfolyamsávban tartózkodik, 10 napon keresztül pedig sávon kívül, így lejáratkor $20 \cdot 0,1 - 10 \cdot 0,1 = 1$ EUR kifizetésben részesülnek.

- **Alulról korlátos/Bottom-up warrant:** A warrant futamideje alatt adott összegű kifizetés halmozódik fel azokon a napokon, amikor az alaptermék árfolyama egy előre meghatározott árfolyamszint fölött tartózkodik.

Példa:

Vásárolnak egy 1 hónapos 1,3000-as bottom-up EUR/USD warrantot, mely 0,10 EUR kifizetést halmoz fel minden nap, ha az EUR/USD az 1,3000-s árfolyamszint felett van.

- **Felülről korlátos/Top-down warrant:** A warrant futamideje alatt adott összegű kifizetés halmozódik fel azokon a napokon, amikor az alaptermék árfolyama egy előre meghatározott árfolyamszint alatt tartózkodik.

Példa:

Vásárolnak egy 1 hónapos 1,3500-ös top-down EUR/USD warrantot, mely 0,10 EUR kifizetést halmoz fel minden nap, ha az EUR/USD az 1,3500-ös árfolyamszint alatt van.

10. Tőzsdei határidős és opciós ügyletek

10.1. Tőzsdei határidős ügyletek

Kockázati szint

A tőzsdei határidős ügyletek rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
					Tőzsdei határidős ügylet

Mikor ajánljuk?

- Amennyiben a kockázatmentes befektetések hozamát meghaladó befektetési lehetőséget keres – az esetleges veszteségek vállalása mellett.
- Hajlandó **rendkívüli kockázat**ot vállalni kiemelkedő hozam reményében tőke és hozamvédelem nélkül.
- Magánszemélyek részére aktív **spekulációs** céllal.
- Vállalati ügyletek számára fedezeti céllal (árupiaci termékek).
- Amennyiben határozott elképzelései vannak az árak/árfolyamok alakulásáról.

Termékleírás

Egy határidős ügylet keretében a szerződő felek kötelezettséget vállalnak:

- egy adott termék (deviza, részvény, részvényindex, árupiaci termék)
- előre meghatározott mennyiségének
- előre rögzített áron (határidős ár)
- meghatározott jövőbeni időpontban történő adásvételére.

A **tőzsdei határidős ügyletek** esetében az **ügyletek szabványosítottak**, a kereskedett termékek jellemzőit a tőzsde határozza meg standardizált módon. Így ellentétben a tőzsdén kívüli (OTC) piaccal, a tőzsdei kereskedés keretein belül nem lehet bármilyen típusú és lejáratú származékos ügyletet kötni. A tőzsdén üzletkötő **felek között** ott áll az **elszámolóház**, így az üzletkötést követően a felek nem egymással szemben szereznek kötelezettséget/jogosultságot, hanem a tőzsdei elszámolóházzal szemben. A tőzsdén kívüli ügyletektől eltérően, ahol az elszámolás lejáratkor történik, a tőzsdei ügyletek esetében az elszámolóház napi elszámolás keretében kiértékeli a nyitott pozíciókat és jóváírja/beterheli a nyereséget/veszteséget a piaci szereplők számláin. A teljesítés érdekében az elszámolóház termékenként különböző értékben alap- és változó letétet szed be, melyet az Ügyletek értékpapírszámláján rendelkezésre álló értékpapír vagy készpénz képezhet.

	Tőzsdén kívüli ügyletek	Tőzsdei ügyletek
Az ügylet jellege	Saját számlás	Bizományosi
Az ügyletben szerződő fél	Bank	Elszámolóház
Az ügylet volumene	Egyedi igények szerint	Standardizált (kontraktusok)
Lejárat	Flexibilis	Standardizált
Az ügylet díja	Nincs (Árfolyamba beépített)	Ügynöki díj
Klíring, napi elszámolás	Nincs	Naponta
Fedezetfeltöltés	Időszakonként, ha szükséges	Naponta

Tőzsdei határidős ügylet alapfogalmak:

- **Alapletét:** a teljesítés érdekében az elszámolóház termékenként különböző értékben szed be fedezetet, melyet az Ügyfelek értékpapírszámláján rendelkezésre álló szabad eszközök (külföldi tőzsde esetén csak készpénz) képezhetnek. A Bank az elszámolóház által elrendelt alapletét kétszeresét igényli, mindig az üzletkötés devizanemében és számlapénz formában (kivéve Keler, ahol bizonyos kötvények és részvények is elfogadhatóak). Az alapletét mértéke akár egy kontraktus „élete” során is változhat.
- **Klíring:** az elszámolóház **napi elszámolás** keretében kiértékeli a nyitott pozíciókat és jóváírja/beterheli a nyereséget/veszteséget a piaci szereplők számláin.
- **Változó letét:** Amennyiben a napi elszámolás veszteséget mutat, a pozíció fenntartása érdekében fedezetfeltöltés válik szükségessé, ez a pótfedezet az ún. változó letét. A változó letét csak számlapénzként helyezhető el az üzletkötés devizanemében.
- **Kontraktus:** tőzsdei határidős termék, melynek részletes specifikációját és egységnyi méretét az adott tőzsde határozza meg. Jelentheti a tőzsdei határidős termék **menyiségének mértékét** is (pl.: EUR/HUF devizapár esetében: 1.000 EUR = 1 kontraktus).
- **Lejárat, kifutás, bezárási nap:** A határidős ügyletek standardizált lejáratra van. Ez a lejárat hónap vagy az ezt megelőző hónap valamely, a tőzsde által meghatározott napja, mely termékenként, termékcsopontonként különböző lehet. Így a BÉT-en a devizaügyletek esetében minden hónap harmadik szerdája, részvényügyletek esetében minden hónap harmadik péntekje.
- **Ügynöki díj:** az ügyletkötésért a befektető által fizetett jutalék, általában a kötésérték százalékos formája, vagy kontraktusméretre vonatkozó abszolút összeg.
- **Tőkeáttétel:** a határidős ügyletek fontos kockázati mutatószáma, mely megmutatja, hogy a felvett pozíció értéke hányszorosa az elhelyezett alapletének (általában 5-12-szeres tőkeáttétel jellemző a tőzsdei ügyleteknél.). Egy 10-szeres tőkeáttétel azt jelenti, hogy a határidős árfolyam 1%-os elmozdulása a kockázatosított tőkében 10%-os hasonló irányú értékváltozást eredményez. Tőkeáttétel esetén **a befektetett tőke többszöröse is lehet a potenciális nyereség vagy a veszteség.**
- **Kereskedési idő:** az az időszak, amikor a tőzsde az adott kontraktusban a kereskedést lehetővé teszi.
- **Legkisebb árelmozdulás nagysága (tick size):** a tőzsde által az adott termékre meghatározott legkisebb lehetséges mértékű árelmozdulás.
- **Legkisebb árelmozdulás értéke (tick value):** a legkisebb lehetséges árelmozdulás szorozva a kontraktus méretével.

- **Pénzügyi elszámolás:** ha a tőzsdei nyitott határidős pozíció a kontraktus lejáratára előtt nem kerül ellenügylettel lezárásra, akkor a tőzsde által meghatározott utolsó elszámolóár alapján a nyereség/veszteség kerül csak elszámolásra.
- **Fizikai teljesítés:** jellemzően az áruipari termékeknel határoz meg a tőzsde lejáratkori fizikai teljesítést, az áru kötelező leszállítását, illetve ennek átvételét. A fizikai teljesítéssel járó jogi, logisztikai, költség-tényezők miatt a Raiffeisen Bank Zrt. az ilyen kontraktusoknál az utolsó kereskedési napot megelőzően a kondíciós lista alapján jogosult a nyitott ügyletet zárni, azaz nem lehetséges a fizikai teljesítéssel való kontraktus lejáratás. Általánosságban a „futures” ügyletek kevesebb, mint 2%-a szűnik meg ilyen módon, az ügyletek nagyobb részét lejárat előtt ellenügylettel visszazárják a befektetők.
- **„Görgetés” (rollover):** a befektető egy ellentétes ügylettel zárja a meglévő határidős kontraktusát és ezzel egy időben újra megnyitja a pozíciót egy távolabbi lejáratra. A közelebbi és a távolabbi kontraktus árfolyama eltér egymástól, így a görgetés során a pozíció irányától és a két kontraktus határidős árfolyamától függően a befektető az induló pozíciójához képest jobb vagy rosszabb helyzetbe kerülhet.
- **Nyitott kontraktusok száma (open interest):** a nyitott kontraktusok összege adott időpillanatban. A termék és a kontraktus likviditásának mutatója, melynek értéke egy adott kontraktus életciklusa alatt jellemzően először folyamatosan emelkedik, majd később csökken, ahogy lejárat előtt a befektetők zárják vagy „tovább görgetik” a vételi vagy eladási pozíciókat egy távolabbi lejáratra.
- **Forgalom (volume):** egy adott időszak alatt (jellemzően egy nap) kereskedett kontraktusok száma, a termék likviditásának fontos mutatószáma.

10.1.1. BÉT határidős devizaügylet

Egy tőzsdei határidős devizaügylet esetében a befektető adott kontraktusszámú devizapárt vásárol/vagy ad el adott tőzsdei lejáratra.

A BÉT határidős devizaügyletek megnevezésében (ticker kód) a tőzsde a devizapár tagjait (HUF esetén csak a bázis devizát), a lejáratit évet és hónapot tünteti fel, ennek megfelelően az EUR1312 megnevezés a 2013. decemberi EUR/HUF határidős termékre vonatkozik, míg az EURUSD1312 a 2013. decemberi EUR/USD határidős termék vonatkozik.

A határidős árfolyam és az aktuális spot (T+2 napos) árfolyam között a megfelelő futamidőre vonatkozó kamatlábak különbsége teremti meg a kapcsolatot.

Példa tőzsdei deviza határidős ügyletre:

Tegyük fel, hogy a következő 3 hónapban az EUR/HUF árfolyamának emelkedésére számítanak, ezért 3 hónapos határidőre 100.000 EUR-t vásárolnak HUF ellenében a BÉT-en.

Azonnali EUR/HUF árfolyam: 285,00

3 hónapos kamatkülönbözet, swap pont jegyzés: 370 pont

Határidős árfolyam: $285,00 + 3,70 = 288,70$ HUF

$100.000 \text{ EUR/HUF} = 100$ kontraktus EUR/HUF

288,70-es árfolyamon vásárolnak 3 hónapos tőzsdei lejáratra 100 kontraktus EUR/HUF-ot.

A pozíció aktuális alapletét igénye 2.600.000 HUF, melyet elhelyezhetnek állampapírban, a BUX kosárban levő részvényekben vagy készpénzben (HUF, EUR, USD, CHF, PLN) az értékpapírszámlájukon. Az ügylet nyitása után brókeri jutalékot számítunk fel, az ügylet zárását nem terheli jutalék.

A napi elszámolás menete:

- **Az üzletkötés napján:**
 - Nap végén a kereskedési adatokkal együtt a tőzsde (BÉT) határidős elszámoló árat küld az elszámolóháznak (KELER). Tegyük fel, hogy ez 289,70.
 - A KELER Zrt. az elszámolóár alapján kiszámolja az ügylet eredményét (árkülönbözet), mely jelen esetben $(289,70 - 288,70) \times 100.000 = 100.000$ HUF nyereség.
- **Az üzletkötést követő napon:**
 - A keletkezett 100.000 HUF nyereséget a KELER Zrt. jóváírja az Önök határidős árkülönbözeti számláján.
 - Tegyük fel, hogy az új nap végi elszámolóár 288,20. A KELER Zrt. az adott napi elszámolóár alapján kiszámolja az ügylet eredményét és az előző napi elszámoló ár alapján a napi árváltozást (árkülönbözet), mely jelen esetben $(288,20 - 289,70) \times 100.000 = -150.000$ HUF, tehát veszteség.
- **Az üzletkötést követő második napon:**
 - A 150.000 HUF veszteséggel a KELER Zrt. megterheli az Önök határidős árkülönbözeti számláját.
 - A határidős árkülönbözeti számla egyenlege: $100.000 - 150.000 = -50.000$ HUF
 - A Bank 50.000 HUF pótlólagos fedezetet kér Önöktől, melyet délután 16:30-ig szükséges rendelkezésre bocsátaniuk.

Az ügylet a következőképpen végződhet:

- A futamidő alatt, de legkésőbb lejárát előtt 3 nappal visszazárják az ügyletet.
 - A keletkezett nyereség, illetve veszteség a napi elszámolás miatt a zárást követően kerül elszámolásra az értékpapírszámlájukon.

- Lejáratkor (a hónap harmadik szerdája) az aktuális MNB fixingen visszazárják (kifuttatják) az ügyletet (készpénzes elszámolás).
 - Ha az MNB fixing 291,55, akkor $(291,55 - 288,70) \times 100.000 = 285.000$ HUF nyereségük keletkezik.
 - Ha az MNB fixing 281,15, akkor $(281,15 - 288,70) \times 100.000 = -715.000$ HUF, tehát veszteségük keletkezik.
- Lejáratkor (a hónap harmadik szerdája) az aktuális MNB fixingből kiindulva elgörgetik a pozíciót egy újabb határidőre. Ha az aktuális MNB fixing 281,15 és 1 hónapra görgetik el a pozíciót, akkor ezt 282,45-ös árfolyamon $(281,15 + 1,30 \text{ kamatkülönbség})$ tehetik meg. Az MNB fixing és a nyitási árfolyam közötti különbség (715.000 HUF veszteség) ebben az esetben is elszámolásra kerül értékpapírszámlájukon, azonban a pozíció az előző 288,70-es árfolyamhoz képest már az új, 282,45-ös határidős árfolyamon lesz nyilvántartva. A deviza határidős ügylet görgetése új pozíció nyitásának számít, így megkötésekor újabb brókeri jutalékot számítunk fel.

10.1.2. BÉT határidős részvényügylet

Jelenleg a BÉT határidős részvény szekciójában nincs likvid piac, nincs árjegyző és emiatt az Ügyfél tranzakciós igénye esetén a Raiffeisen Bank biztosítja a likviditást, jegyzi a határidős árat az Ügyfélnek. A határidős ár jegyzéséhez és a határidős ügylet fedezéséhez az azonnali piacot használja a Bank. Az Ügyfél megbízása alapján a Bank az azonnali piacon megvásárolja/eladja a kiválasztott részvényeket a megbízásnak megfelelő áron és darabszámban. Az Ügyfél négyféle ügylettípusra adhat megbízást: ügylettípusonként eltérő módon, az üzletkötés pillanatában érvényes piaci feltételeknek megfelelően (finanszírozási költségek, kölcsönzési díj) a Bank képez egy határidős vételi/eladási árat az Ügyfél számára, a határidős ügyletkötés ezen a Bank által generált árfolyamon történik.

- **Short nyitás:** részvény eladási megbízás, spekuláció árfolyamesésre
 - **Lejárat:** short pozíciót a Bank a következő tőzsdei lejárat előtti hét szerdájáig a következő tőzsdei lejáratra nyit meg, utána a második tőzsdei lejáratra történik a pozíció nyitása.
 - **Határidős árfolyam:** a részvény azonnali árfolyama csökkentve a kölcsönzési díjjal, melynek mértéke változó.
- **Short zárás:** részvény vételi megbízás, korábban nyitott short pozíció (eladás) zárása
 - **Határidős árfolyam:** jellemzően a részvény azonnali árfolyama, amennyiben a részvény a pozíció nyitását követően osztalékot fizetett, a részvény azonnali árfolyamát növeli a részvényenkénti osztalék mértéke. Napon belüli zárás (daytrade) esetén a nyitáskor felszámolt kölcsönzési díj a zárólábon ellentételezésre kerül.
- **Long nyitás:** részvény vételi megbízás, spekuláció árfolyamemelkedésre
 - **Lejárat:** long pozíciót a Bank három hónapos lejáratra nyit, az Ügyfél egyedi kérése esetén közelebbi lejáratra is kérhető pozíciónyitás.
 - **Határidős árfolyam:** a részvény azonnali árfolyama módosítva (növelve) a finanszírozási költséggel (a futamidőre vonatkozó aktuális finanszírozási kamatláb valamint a betét és hitelkamatlábak különbségét fedezni hivatott egyszeri módosító tényező (0,2%) alapján kalkulált költség)
- **Long zárás:** részvény eladási megbízás, korábban nyitott long pozíció (vétel) zárása
 - **Határidős árfolyam:** a részvény azonnali árfolyama módosítva (növelve) a fennmaradó futamidőre vonatkozó finanszírozási költséggel (a finanszírozási kamatláb és a fennmaradó futamidő alapján). Napon belüli zárás (daytrade) esetén, a záró lábon számolt finanszírozási költség megegyezik a nyitáskor felszámolt finanszírozási költséggel.

A BÉT a határidős részvényügyletek megnevezésében (ticker kód) a részvény rövid nevét, a lejáratit évet és hónapot tünteti fel, ennek megfelelően az OTP1212 megnevezés a 2012. decemberi OTP határidős kontraktust jelzi.

Példa tőzsdei határidős részvényügyletre - short pozíció:

Tegyük fel, hogy arra számít, hogy az OTP árfolyama a következő hónapban esni fog ezért 2000 db OTP részvényt adnak el határidős ügylet keretében a BÉT-en.

Azonnali OTP árfolyam: 3500

Kölcsönzési díj: 0,2%

Határidős árfolyam = Azonnali árfolyam - Kölcsönzési díj = $3500 - 3500 \cdot 0,2\% = 3500 - 7 = 3493$

2.000 db OTP részvény = 10 kontraktus OTP

Tehát eladnak 10 kontraktus OTP-t 3493-as árfolyamon a következő tőzsdei lejáratra.

A pozíció aktuális alapletétigénye $10 \cdot 220.000 = 2.200.000$ HUF (a KELER Zrt. határozza meg), melyet elhelyezhetnek állampapírban, 'A' kategóriás részvényben vagy készpénzben (HUF, EUR, USD, CHF) az értékpapírszámlájukon.

A napi elszámolás menete:

- **Az üzletkötés napján:**

- Nap végén a kereskedési adatokkal együtt a tőzsde (BÉT) elszámolóát küld az elszámolóháznak (KELER). Tegyük fel, hogy ez 3393.
- A KELER Zrt. az elszámolóár alapján kiszámolja az ügylet eredményét (árkülönbözet), mely jelen esetben $(3493-3393) \times 2.000 = 200.000$ HUF nyereség.
- **Az üzletkötést követő napon:**
 - A keletkezett 200.000 HUF nyereséget a KELER Zrt. jóváírja az Önök határidős árkülönbözeti számláján.
 - Tegyük fel, hogy az új nap végi elszámolóár 3593. A KELER Zrt. az adott napi elszámolóár alapján kiszámolja az ügylet eredményét és az előző napi elszámoló ár alapján a napi árváltozást (árkülönbözet), mely jelen esetben $(3593-3393) \times 2.000 = 400.000$ HUF veszteség.
- **Az üzletkötést követő második napon:**
 - A 400.000 HUF veszteséggel a KELER Zrt. megterheli az Önök határidős árkülönbözeti számláját.
 - A határidős árkülönbözeti számla egyenlege: $200.000 - 400.000 = -200.000$ HUF
 - A Bank 200.000 HUF pótlólagos fedezetet kér Önöktől, melyet délután 16:30-ig szükséges rendelkezésre bocsátaniuk.

Az ügylet a következőképpen végződhet:

- Napon belül visszazárják az ügyletet.
 - Legyen az azonnali OTP árfolyam 3400:
 - Határidős árfolyam = Azonnali árfolyam - nyitáskori kölcsönzési díj = $3400 - 7 = 3393$
 - Nyereség (jutalék nélkül): $(3493 - 3393) \times 2000 = 200.000$ HUF
- A futamidő alatt, de legkésőbb lejárat előtt 3 nappal visszazárják az ügyletet.
 - Legyen az azonnali OTP árfolyam 3593:
 - Határidős árfolyam = Azonnali árfolyam = 3593
 - Veszteség (jutalék nélkül): $(3593 - 3493) \times 2000 = 200.000$ HUF
 - Legyen az azonnali OTP árfolyam 3393:
 - Határidős árfolyam = Azonnali árfolyam = 3393
 - Nyereség (jutalék nélkül): $(3493 - 3393) \times 2000 = 200.000$ HUF
 - A keletkezett nyereség, illetve veszteség a napi elszámolás miatt a zárást követően kerül elszámolásra az értékpapírszámlájukon.
- Lejáratkor (a hónap harmadik péntekén):
 - Határidős árfolyamon részvény eladás, amennyiben rendelkeznek szabad OTP egyenleggel az értékpapírszámlájukon
 - 2000 darab OTP eladás 3493-on.
 - Az aktuális OTP árfolyamból kiindulva megbízást adnak a pozíció 1 hónapos elgörgetésére. Legyen az OTP azonnali árfolyama 3593
 - Pozíció zárása (vétel):
 - Zárás árfolyama = Azonnali árfolyam = 3593
 - Elszámolt összveszteség: $(3593 - 3493) \times 2000 = 200.000$ HUF
 - Pozíció nyitása (eladás) új lejáratra:
 - Kölcsönzési díj: 0,2%
 - Határidős árfolyam = $3493 - 3493 \times 0,2\% = 3493 - 7 = 3486$
 - 10 kontraktus OTP eladás 3486-on 1 hónapos lejáratra

Példa tőzsdei határidős részvényügyletre - long pozíció:

Tegyük fel, hogy arra számít, hogy az OTP árfolyama a következő 3 hónapban (90 nap) emelkedni fog ezért 2000 db. OTP részvényt vásárolnak határidős ügylet keretében a BÉT-en.

Azonnali OTP árfolyam: 3500

Finanszírozási kamatláb: 8,5%

Módosító tényező: 0,2%

Határidős árfolyam = Azonnali árfolyam $\times (1 + \text{módosító tényező}) \times (1 + \text{finanszírozási kamat} \times \text{napok száma} / 360) = 3500 \times 1,002 \times (1 + 8,5\% \times 90 / 360) = 3582$

2.000 OTP = 10 kontraktus OTP

Vásárolnak 10 kontraktus OTP-t 3582-es árfolyamon 3 hónapos lejáratra.

A pozíció aktuális alapletétigénye $10 \times 220.000 = 2.200.000$ HUF (a KELER Zrt. határozza meg), melyet elhelyezhetnek állampapírban, 'A' kategóriás részvényben vagy készpénzben (HUF, EUR, USD, CHF) az értékpapírszámlájukon.

A napi elszámolás menete:

- **Az üzletkötés napján:**
 - Nap végén a kereskedési adatokkal együtt a tőzsde (BÉT) elszámolóát küld az elszámolóháznak (KELER). Tegyük fel, hogy ez 3682.
 - A KELER Zrt. az elszámolóár alapján kiszámolja az ügylet eredményét (árkülönbözet), mely jelen esetben $(3682 - 3582) \times 2.000 = 200.000$ HUF nyereség.
- **Az üzletkötést követő napon:**
 - A keletkezett 200.000 HUF nyereséget a KELER Zrt. jóváírja az Önök határidős árkülönbözeti számláján.
 - Tegyük fel, hogy az új elszámolóár 3482. A KELER Zrt. az adott napi elszámolóár alapján kiszámolja az ügylet eredményét és az előző napi elszámoló ár alapján a napi árváltozást (árkülönbözet), mely jelen esetben $(3682 - 3482) \times 2.000 = 400.000$ HUF veszteség.
- **Az üzletkötést követő második napon:**
 - A 400.000 HUF veszteséggel a KELER Zrt. megterheli az Önök határidős árkülönbözeti számláját.
 - A határidős árkülönbözeti számla egyenlege: $200.000 - 400.000 = -200.000$ HUF
 - A Bank 200.000 HUF pótlólagos fedezetet kér Önöktől, melyet délután 16:30-ig szükséges rendelkezésre bocsátaniuk.

Az ügylet a következőképpen végződhet:

- Napon belül visszazárják az ügyletet.
 - Legyen az azonnali OTP árfolyam 3600:
 - Határidős árfolyam = Azonnali árfolyam + nyitáskori finanszírozási költség = $3600 + 82 = 3682$
 - Nyereség (jutalék nélkül): $(3682 - 3582) \times 2000 = 200.000$ HUF
- A futamidő alatt, de legkésőbb lejárat előtt 3 nappal visszazárják az ügyletet. Tegyük fel, hogy 30 nap múlva visszazárják az ügyletet.
 - Legyen az azonnali OTP árfolyam 3400:
 - Határidős árfolyam = Azonnali árfolyam $\times (1 + \text{finanszírozási kamat} \times \text{napok száma} / 360) = 3400 \times (1 + 8,5\% \times 60 / 360) = 3448$
 - Veszteség (jutalék nélkül): $(3582 - 3448) \times 2000 = 268.000$ HUF
 - Legyen az azonnali OTP árfolyam 3600:
 - Határidős árfolyam = Azonnali árfolyam $\times (1 + \text{finanszírozási kamat} \times \text{napok száma} / 360) = 3600 \times (1 + 8,5\% \times 60 / 360) = 3651$
 - Nyereség (jutalék nélkül): $(3651 - 3582) \times 2000 = 138.000$ HUF
 - A keletkezett nyereség, illetve veszteség a napi elszámolás miatt a zárást követően kerül elszámolásra az értékpapírszámlájukon.
- Lejáratkor (a hónap harmadik péntekén):
 - Határidős árfolyamon részvény vétel, amennyiben rendelkeznek szabad HUF egyenleggel az értékpapírszámlájukon
 - 2000 darab OTP vétel 3582-n.
 - Az aktuális OTP árfolyamból kiindulva megbízást adnak a pozíció 3 hónapos elgörgetésére. Legyen az OTP azonnali árfolyama 3400
 - Pozíció zárása (eladás):
 - Zárás árfolyama = Azonnali árfolyam = 3400
 - Elszámolt összes veszteség: $(3582 - 3400) \times 2000 = 364.000$ HUF
 - Pozíció nyitása (vétel) új lejáratra:
 - Finanszírozási kamatláb: 8,5%
 - Módosító faktor: 0,2%
 - Határidős árfolyam = $3400 \times 1,002 \times (1 + 8,5\% \times 90 / 360) = 3479$
 - 10 kontraktus OTP vétel 3479-en 3 hónapos lejáratra.

10.1.3. BÉT határidős BUX ügylet

A BUX index a BÉT részvényindexe, mely a legnagyobb tőkeértékű és forgalmú részvények árfolyamának átlagos változását tükrözi. A BÉT lehetőséget nyújt a BUX index különböző lejáratú kereskedésére is, de csak a decemberi lejárat likvid. A decemberi BUX index piaca valódi piac: az árfolyamot a határidős kereslet és kínálat határozza meg. A decemberi BUX index elméleti árfolyama az azonnali BUX index árfolyama módosítva a futamidőre vonatkozó finanszírozási költséggel, melyet befolyásol a vevők és eladók árfolyam- és kamatvárakozása. A decemberi BUX index árfolyama és az azonnali BUX index árfolyama közötti különbséget kamattartalomnak nevezzük, mely jellemzően csökken a decemberi lejáratához közeledve (a futamidő csökkenésével).

Példa határidős BUX ügyletre:

Tegyük fel, hogy arra számítanak, hogy a magyar részvényárfolyamok esni fognak, ezért 100 darab BUX indexet szeretnének eladni decemberi lejáratra.

100 darab BUX index eladás = 10 kontraktus decemberi BUX eladás

Decemberi BUX index árfolyam: 17.500/17.550

Eladnak 10 kontraktus decemberi BUX indexet 17500-as árfolyamon.

A pozíció aktuális alapletétigénye $10 \times 35.000 = 350.000$ HUF (KELER Zrt. határozza meg), melyet elhelyezhetnek állampapírban, 'A' kategóriás részvényben vagy készpénzben (HUF, EUR, USD, CHF) az értékpapírszámlájukon.

A napi elszámolás menete:

- **Az üzletkötés napján:**
 - Nap végén a kereskedési adatokkal együtt a tőzsde (BÉT) elszámolóát küld az elszámolóháznak (KELER). Tegyük fel, hogy ez 17000.
 - A KELER Zrt. az elszámolóár alapján kiszámolja az ügylet eredményét (árkülönbséget), mely jelen esetben $(17.500 - 17.000) \times 100 = 50.000$ HUF nyereség.
- **Az üzletkötést követő napon:**
 - A keletkezett 50.000 HUF nyereséget a KELER Zrt. jóváírja az Önök határidős árkülönbszeti számláján.
 - Tegyük fel, hogy az új nap végi elszámolóár 18000. A KELER Zrt. az adott napi elszámolóár alapján kiszámolja az ügylet eredményét és az előző napi elszámoló ár alapján a napi árváltozást (árkülönbséget), mely jelen esetben $(18000 - 17000) \times 100 = 100.000$ HUF veszteség.
- **Az üzletkötést követő második napon:**
 - A 100.000 HUF veszteséggel a KELER megterheli az Önök határidős árkülönbszeti számláját.
 - A határidős árkülönbszeti számla egyenlege: $50.000 - 100.000 = -50.000$ HUF
 - A Bank 50.000 HUF pótlólagos fedezetet kér Önöktől, melyet délután 16:30-ig szükséges rendelkezésre bocsátaniuk.

Az ügylet a következőképpen végződhet:

- A futamidő alatt zárják a pozíciót, tehát vásárolnak 10 kontraktus decemberi BUX indexet.
 - Legyen a záróárfolyam: 165.00
 - Össznyereség: $(17.500 - 16.500) \times 100 = 100.000$ HUF
 - Legyen a záróárfolyam: 18.500
 - Összveszteség: $(18.500 - 17.500) \times 100 = 100.000$ HUF
 - A keletkezett nyereség, illetve veszteség a napi elszámolás miatt a zárást követően kerül elszámolásra az értékpapírszámlájukon.
- Lejáratkor (december harmadik péntekje) pénzügyi elszámolás a BÉT által meghatározott áron
 - Legyen az elszámoló-árfolyam: 165.00

- Össznyereség: $(17.500 - 16.500) * 100 = 100.000$ HUF
- Legyen az elszámoló-árfolyam: 18.500
 - Összveszteség: $(18.500 - 17.500) * 100 = 100.000$ HUF
- A keletkezett nyereség, illetve veszteség a napi elszámolás miatt a zárást követően kerül elszámolásra az értékpapírszámlájukon.

10.1.4. Nemzetközi határidős indexügyletek

A BÉT-hez hasonlóan a nemzetközi részvény tőzsdék is lehetőséget biztosítanak a befektetőknek a tőzsde részvényindexeinek árfolyammozgásába való befektetésre. Az egyes termékek tulajdonságait (kontraktsméret, lejárát, alapletét igény stb.), mindig az adott tőzsde határozza meg. A befektetőnek a határidős ügyletkötés előtt kontraktusonként meghatározott értékű alapletétet (deviza: EUR, USD) kell elhelyeznie az értékpapírszámláján. Az ügyletkötés után a tőzsdéhez tartozó elszámolóház napi elszámolás keretében értékeli a pozíciókat, veszteséges pozíció esetén a befektetőnek további fedezetet, változóletétet kell elhelyeznie értékpapírszámláján, nyereség esetén pedig jóváírja a profitot. A nemzetközi tőzsdéket a BÉT-hez képest nagyobb értékű kontraktsméret, ezzel együtt nagyobb minimálisan befektethető tőke jellemzi, ezért a legnépszerűbb határidős indexkontraktusoknak kialakultak kisebb kötésértékű, ún. mini verziói is.

Példa nemzetközi határidős indexügyletre:

Tegyük fel, hogy arra számítanak, hogy a német piac indexe emelkedni fog, ezért DAX indexet szeretnének vásárolni decemberi lejáratra.

25 EUR*DAX index=1 kontraktus DAX index

Decemberi DAX index árfolyam= 5499/5500 (5499-es árfolyamon tud eladni és 5500-as árfolyamon vásárolni DAX indexet)

Vásárolnak 1 kontraktus decemberi DAX indexet 5500-as árfolyamon.

A pozíció aktuális alapletét igénye 32.205 EUR (tőzsde elszámolóháza határozza meg), melyet az értékpapírszámlájukon helyezhetnek el.

A napi elszámolás menete:

- **Az üzletkötés napján:**
 - Nap végén a kereskedési adatokkal együtt a tőzsde elszámolóházat küld az elszámolóháznak. Tegyük fel, hogy ez 5550.
 - Az elszámolóház alapján az ügylet eredménye: $(5550-5500) \times 25 = 1250$ EUR nyereség.

- **Az üzletkötést követő napon:**

A keletkezett 1250 EUR nyereség jóváírásra kerül az Önök határidős árkülönbözeti számláján.

- Tegyük fel, hogy az új elszámolóház 5450. Az előző napi elszámoló ár alapján a napi árváltozást (árkülönbözet): $(5550-5450) \times 25 = 2500$ EUR veszteség.

- **Az üzletkötést követő második napon:**

- A 2500 EUR veszteség terhelésre kerül az Önök határidős árkülönbözeti számláját.
- A határidős árkülönbözeti számla egyenlege: $1250 - 2500 = -1250$ EUR.
- A Bank 1.250 EUR pótlólagos fedezetet kér Önöktől, melyet délután 16:30 óráig szükséges rendelkezésre bocsátaniuk.

Az ügylet a következőképpen végződhet:

- A futamidő alatt zárják a pozíciót, tehát eladnak 1 kontraktus decemberi DAX indexet.
 - Ha a záróárfolyam: 6000
Össznyereség: $(6000-5500) \times 25 \text{ EUR} = 12.500 \text{ EUR}$
 - Ha a záróárfolyam: 5000
Összveszteség: $(5500-5000) \times 25 \text{ EUR} = 12.500 \text{ EUR}$

A keletkezett nyereség, illetve veszteség a napi elszámolás miatt a zárást követően kerül elszámolásra az értékpapírszámlájukon.

- Ha nem zárják le, akkor lejáratkor pénzügyi elszámolás a tőzsde által meghatározott áron
 - Ha az elszámoló-árfolyam: 6000
Össznyereség: $(6000-5500) \times 25 = 12.500 \text{ EUR}$

- Ha az elszámoló-árfolyam: 5000
Összveszteség: $(5500-5000)*25 = 12.500$ EUR

A keletkezett nyereség, illetve veszteség a napi elszámolás miatt a zárást követően kerül elszámolásra az értékpapírszámlájukon.

A tőzsdei határidős részvényindex ügyletek előnye:

- Lehetővé teszi árfolyamesésbe (short pozíció) és árfolyamemelkedésbe (long pozíció) való befektetést is.
- **A piac szabályozottsága és az elszámolóház szerepe miatt jellemzően nagyobb tőkeáttételt tesz lehetővé**, mint a tőzsdén kívüli ügyletek. A befektető saját eszközeinek értékénél nagyobb értékű pozíció felvételét tudja megvalósítani.
- A centralizáltság és szabályozottság miatt a kereskedés, a költségek, az árak és az árfolyamok alakulása rendkívül **transzparens**.
- A likviditás általában jó, hiszen sok szereplő vesz részt a kereskedésben.
- Az indexben általában nagyszámú részvény szerepel, ami biztosítja a diverzifikációt.
- A tőkeáttétel miatt lehetővé válik a gyors piaci mozgásokból való részesedés, napon belüli kereskedésre is alkalmas termék.
- **Magánszemélyek is köthetik.**
- A **napi elszámolás** miatt a nyereségessé vált ügyleteknél a lezárás előtt elszámoljuk a profitot, melyet más ügyletek kötésére is igénybe tudnak venni.
- A tőzsdei kereskedésnek köszönhetően **limitálás, piaci áras és stop megbízás** is lehetséges.

A tőzsdei határidős részvényindex ügyletek hátránya:

- Amennyiben az árfolyam negatív irányba mozdul el, a **nagy tőkeáttétel** miatt a letett fedezet akár többszöröse is elveszthető.
- Negatív irányú árfolyamelőmozduláskor a **napi elszámolás** miatt a keletkező **veszteséget változó letét** formájában kötelesek elhelyezni az értékpapírszámlájukon.
- A nagyfokú standardizáltság miatt **alacsonyabb rugalmasság** (összeg, lejárat).
- Amennyiben a napi elszámolás tőzsde által használt devizaneme különbözik a befektetés devizanemétől, árfolyamkockázatot hordozhat a termék.
- Az árfolyam változékonyságának (volatilitásának) emelkedése magával hozhatja az alapletét igény növekedését, akár egy kontraktus élettiklusa alatt is.
- A határidős pozíció értékére hatással lehet a részvényindex számításának módszere, az adott indexben szereplő részvényekre fizetett osztalék kezelésének elve. Elfogadott módszer egy index értékének számítása osztalék nélkül, a teljes osztalék újra-befektetésével és az adóval módosított osztalék újra-befektetésével is.

10.1.5. Nemzetközi határidős áruipiaci (commodity) ügyletek

A BÉT-hez hasonlóan a nemzetközi tőzsdék is lehetőséget biztosítanak a befektetőknek különböző, standardizált áruipiaci termékekhez való hozzáférésre. Az egyes termékek tulajdonságait (termékspecifikáció, kontraktusméret, lejárát, alapletét igény stb.), mindig az adott tőzsde határozza meg. A befektetőnek a határidős ügyletkötés előtt kontraktusonként meghatározott értékű alapletétet (mindig az ügyletkötés devizanemében) kell elhelyeznie az értékpapírszámláján. Az ügyletkötés után a tőzsdéhez tartozó elszámolóház napi elszámolás keretében értékeli a pozíciókat, veszteséges pozíció esetén a befektetőnek további fedezetet, változó letétet kell elhelyeznie értékpapírszámláján, nyereség esetén pedig jóváírja a profitot. A nemzetközi árutőzsdéket a BÉT-hez képest nagyobb értékű kontraktusméret, ezzel együtt nagyobb minimálisan befektethető tőke jellemzi.

Példa nemzetközi határidős áru ügyletre:

Tegyük fel, hogy egy mezőgazdasági termelő cég a jövőben megtermelődő terményének (búza) egy részét (5000 tonna) szeretné eladni az aktuális tőzsdei árfolyamokon (mivel arra számít, hogy az árak a termés aratásakor alacsonyabbak lesznek).

A párizsi EOP-NYSE-Liffe (Matif) tőzsdén kereskedett búza kontraktus mérete 50 MT (metrikus tonna) = 1 kontraktus. Novemberi lejáratra az árfolyam 192 EUR/MT. Eladnak 100 kontraktust 192 eurós tonnánkénti áron. A pozíció értéke 960.000 EUR ($50 \times 100 \times 192$).

A pozíció alapletét igénye 280.000 EUR, melyet az értékpapírszámlájukon kell elhelyezni.

A napi elszámolás menete:

- **Az ügyletkötés napján:**
 - Nap végén a kereskedési adatokkal együtt a tőzsde elszámolóházat küld az elszámolóháznak. Tegyük fel, hogy ez 191 EUR/MT.
 - Az elszámolóház alapján az ügylet eredménye: $(192-191) \times 5.000 = 5.000$ EUR nyereség.
- **Az ügyletkötést követő napon:**
 - A keletkezett 5.000 EUR nyereség jóváírásra kerül az Önök határidős árkülönbözeti számláján.
 - Tegyük fel, hogy az új elszámolóház 194 EUR/MT. Az előző napi elszámoló ár alapján a napi árváltozást (árkülönbözet): $(191-194) \times 5.000 = -15.000$ EUR, azaz 15.000 euró veszteség.
- **Az ügyletkötést követő második napon:**
 - A 15.000 EUR veszteséggel a Bank betérheli az Ügyfél határidős árkülönbözeti számláját.
 - A határidős árkülönbözeti számla egyenlege: $5.000 - 15.000 = -10.000$ EUR.
 - A Bank 10.000 EUR pótlólagos fedezetet kér Önöktől, melyet délután 16:30-ig szükséges rendelkezésre bocsátaniuk.

Az ügylet a következőképpen végződhet:

- A futamidő alatt ellenügylettel zárják a pozíciót, tehát vesznek 100 kontraktus novemberi lejáratú búzát.
 - Ha a záróárfolyam: 172,50 EUR/MT.
- Teljes nyereség: $(192-172,50) \times 5.000 = 97.500$ EUR.
 - Ha a záróárfolyam: 201 EUR/MT.
- Teljes veszteség: $(192-201) \times 5.000 = -45.000$ EUR.
 - A keletkezett nyereség, illetve veszteség a napi elszámolás miatt a zárást követően kerül elszámolásra az értékpapírszámlájukon.
- A kontraktus lejáratá előtt nem rendelkeztek a kontraktus lezárásáról. Mivel ez a kontraktus fizikai teljesítéssel jár le, ami a Raiffeisen Banknál nem lehetséges, ezért a Treasury kondíciós listában rögzített módon a Bank lezárja az Ügyfél pozícióját.
 - Ha a záróárfolyam: 178,75 EUR/MT.
- Teljes nyereség: $(192-178,75) \times 5.000 = 66.250$ EUR.

- Ha a záróárfolyam: 196,25 EUR/MT.
- Teljes veszteség: $(192-196,25) \times 5.000 = -21.250$ EUR.
- A keletkezett nyereség, illetve veszteség a napi elszámolás miatt a zárást követően kerül elszámolásra az értékpapírszámlájukon.

A tőzsdei határidős áru ügyletek előnye:

- Lehetővé teszi a vállalati ügyfelek működésből eredő árupiaci nyitott pozícióinak fedezését.
- Lehetővé teszi spekulációs célú befektetést árfolyamesésre (short pozíció), illetve árfolyamemelkedésre (long pozíció) számítva is.
- A külföldi tőzsdéken az árupiaci termékek széles köre érhető el.
- A piac szabályozottsága és az elszámolóház szerepe miatt jellemzően nagyobb tőkeáttételt tesz lehetővé, mint a tőzsdén kívüli ügyletek. A befektető saját eszközeinek értékénél nagyobb értékű pozíció felvételét tudja megvalósítani.
- A sztenderdizáltság miatt a termék nagyon transzparens.
- A tőkeáttétel miatt kisebb összegű letét biztosítása mellett lehetségessé válik nagyobb pozíciók fedezése.
- A tőkeáttétel miatt lehetővé válik a gyors piaci mozgásokból való részesedés, napon belüli kereskedésre is alkalmas termék.
- Relatív alacsony díjak mellett kereskedhető termékkör.
- Magánszemélyek is köthetik.
- A napi elszámolás miatt a nyereségessé vált ügyleteknél a lezárás előtt elszámoljuk a profitot, melyet más ügyletek kötésére is igénybe tudnak venni.
- A tőzsdei kereskedésnek köszönhetően limitálás, piaci áras és stop megbízás is lehetséges.

A tőzsdei határidős áru ügyletek hátránya:

- Amennyiben az árfolyam negatív irányba mozdul el, a nagy tőkeáttétel miatt a letett fedezet akár többszöröse is elveszthető.
- Negatív irányú árfolyam elmozduláskor a napi elszámolás miatt a keletkező veszteséget változó letét formájában kötelesek elhelyezni az értékpapírszámlájukon. A napi feltöltési kötelezettség likviditási kockázatot hordoz magában abban az esetben is, ha az ügyletek fedezeti céllal kötődnek.
- A nagyfokú standardizáltság miatt alacsonyabb rugalmasság (kontraktsméret, lejárat dátum).
- Az árfolyam változékonyságának (volatilitásának) emelkedése magával hozhatja az alapletét igény növekedését is, akár egy kontraktus életciklusa alatt is.
- Árupiaci termékeknél az árfolyamok változékonysága jellemzően magasabb a részvény ügyleteknél tapasztalható volatilitásnál.
- A nagyfokú sztenderdizáltság miatt fedezeti ügylet esetén bázis kockázat merülhet fel. Azaz a fedezni kívánt áru paraméterei kismértékben, de eltérnek a tőzsde által meghatározott áru tulajdonságaitól (például minőségi jellemzők, lokáció, devizanem).
- Az árutőzsdéken kereskedett kontraktusok esetében a befektetői kör szűkebb ezért a likviditás alacsonyabb, mint az egyéb pénzügyi termékeknél. Az üzletkötésnél ezzel számolni kell, azaz a piaci megbízások (nyitás, zárás, stop) nagyobb eséllyel nem az aktuális elérhető piaci árszinten teljesülnek.

A világ határidős tőzsdéin kereskedett fontosabb kontraktusainak részletes leírása a mellékletben található.

10.2. Tőzsdei opciós ügyletek - BÉT

Kockázati szint

A tőzsdei opciós ügyletek az opció irányától függően magas, illetve rendkívüli kockázatú befektetések és komplex pénzügyi eszköznek minősülnek.

Az alábbi táblázat a Bank által alkalmazott termékkockázati besorolásokat tartalmazza. Ez a besorolás eltérhet más befektetési szolgáltatók által használt termékkockázati besorolásoktól (MiFID-besorolás).

ALACSONY KOCKÁZAT	MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	KÖZEPES KOCKÁZAT	FOKOZOTT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT	RENDKÍVÜLI KOCKÁZAT
				Vásárolt opció	Eladott opció

Termékleírás

A **devizaopció** egy előre rögzített mennyiségű eszközre vonatkozó, rögzített áron (lehívási ár=strike) és egy előre meghatározott időpontra szóló **vételi (call opció)** vagy **eladási jog (put opció)**. Az opciós piacon a kereskedés tárgya az adott termékre vonatkozó vételi vagy eladási jogosultság, ennek árát prémiumnak, vagy opciós díjnak nevezzük. A befektető, aki opciót akar venni, ezt a prémiumot kell, hogy megfizesse az opció kiírójának. A tőzsdén forgalomba hozott opciók szabványosítottak. A piac likviditásának biztosítása érdekében, a piaci szereplők igényeinek szem előtt tartásával a BÉT meghatározza az egyes alaptermékekre köthető opciók paramétereit: típusát (vételi, eladási), jellegét (amerikai vagy európai), a lejáratokat, a kötésességet, a lehívási árak lehetséges értékét és a teljesítés módját. Az opciók a futamidő alatt ellenirányú ügyletekkel bármikor zárhatók.

Tőzsdei deviza opció vásárlásakor és eladásakor, a pozíció nyitásakor és zárásakor egyaránt brókeri jutalékot számítunk fel.

Példa tőzsdei deviza opció vásárlására:

Deviza vételi opció vásárlásával adott opciós díj ellenében Önök vételi jogot szereznek, vagyis előre meghatározott időpontban, meghatározott kötési árfolyamon devizát vásárolhatnak.

Tegyük fel, hogy a következő 3 hónapban az EUR/HUF árfolyamának emelkedésére számítanak, ezért 3 hónapos lejáratra vételi (call) opciót vásárolnak 300,00-as árfolyamra (strike), 100.000 EUR névértékben a BÉT-en.

Azonnali EUR/HUF árfolyam: 285,00

3 hónapos lejárat, 300,00-as strike, EUR/HUF call opció vételi/eladási ára (opciós prémiuma): 220/260
100.000 EUR/HUF=100 kontraktus EUR/HUF

A fentiek szerint 3 hónapos tőzsdei lejáratra 300,00-as strike-ra 100 kontraktus EUR/HUF call opciót 260 pont=2,6 HUF/EUR áron tudnak megvásárolni, ami $100.000 \times 2,6 = 260.000$ forint opciós prémium kifizetését jelenti.

A fizetendő opciós prémiumnak az üzletkötés pillanatában az Ügyfél számláján rendelkezésre kell állnia, terhelése a brókeri jutalékkal emelve a tőzsdei átkötést követő munkanapon történik meg értékpapírszámlájukon.

Az opciós prémium terhelése akkor is HUF-ban történik, amennyiben a fizetendő opciós prémium HUF-tól eltérő bármilyen más deviza. Ebben az esetben a fizetendő HUF összeg a tőzsdei átkötés napján adott devizára érvényes MNB fixing alapján kerül meghatározásra.

Tőzsdei deviza opció vásárlása esetén a pozíciónak a fizetendő opciós prémiumon kívül további alapletét, vagy változóletét igénye nincs.

A napi elszámolás menete:

- **Az ügylet tőzsdei kötését követő munkanapon** az Ügyfél számláján betérhelődik az opciós prémium, valamint az ügylet után fizetendő jutalék.
- A **vásárolt** tőzsdei deviza opciónál **nincs szükség napi elszámolásra**, az ügylet kötési áron kerül nyilvántartásra.

Az ügylet a következőképpen végződhet:

- A futamidő alatt, de legkésőbb lejárát előtt 3 nappal egy ellentétes irányú ügylettel visszazárják az ügyletet.
 - A keletkezett nyereség, illetve veszteség a napi elszámolás miatt a zárást követően kerül elszámolásra az értékpapírszámlájukon.
- **Lejáratkor** (a lejáratú hónap harmadik szerdája) az aktuális MNB fixinget figyelembe véve hívódik le/fut ki az ügylet.
 - Ha az MNB fixing 300,00 alatt van, akkor nem hívják le 300,00-as vételi jogukat, az ügylet lehívás nélkül fut ki. Veszteségük a pozíció nyitásakor kifizetett opciós prémium.
 - Ha az MNB fixing 300,00 felett van lejáratkor, pl. 308,75 akkor 300,00-as árfolyamon élnek vételi jogukkal, tehát az opció lehívással fut ki. Ebben az esetben az ügylet az MNB fixingen záródik le, nyereségük az opciós strike és a lejáratkori MNB fixing közötti árfolyam különbség lesz. $(308,75 - 300,00) \times 100.000 = 875.000$ HUF nyereségük keletkezik. Ezt a nyereséget a kifizetett opciós prémium csökkenti, így nettó nyereségük $875.000 - 260.000 = 615.000$ HUF lesz.

Példa tőzsdei deviza opció eladására:

Deviza vételi opció eladásával (kiírásával) adott opciós díj ellenében Önök eladási kötelezettséget vállalnak, vagyis előre meghatározott időpontban, meghatározott kötési árfolyamon devizát kötelesek eladni.

Tegyük fel, hogy a következő 3 hónapban az EUR/HUF árfolyamának csökkenésére számítanak, ezért 3 hónapos lejáratra vételi (call) opciót adnak el 300,00-as árfolyamra (strike), 100.000 EUR névértékben a BÉT-en.

Azonnali EUR/HUF árfolyam: 285,00

3 hónapos lejárát, 300,00-as strike, EUR/HUF call opció vételi/eladási ára: 220/260

100.000 EUR/HUF = 100 kontraktus EUR/HUF

A fentiek szerint 3 hónapos tőzsdei lejáratra 300,00-as strike-ra 100 kontraktus EUR/HUF call opciót 220 pont = 2,2 HUF/EUR áron tudnak eladni, ami $100.000 \times 2,2 = 220.000$ forint opciós prémium bevételt jelent az Önök számára.

A pozíció fedezetigénye a KELER Zrt. által kalkulált alapletét kétszerese, melynek értéke naponta változhat az opciós termék elszámoló árának napi változásával. Eladott tőzsdei deviza opció esetén az alapletétet biztosíthatják állampapírban, a BUX kosárban levő részvényekben vagy készpénzben (HUF, EUR, USD, CHF, PLN) az értékpapírszámlájukon.

A pozíciónak külön változó letéti igénye nincs, azonban az opciós termék árának az előző napi elszámolóárhoz képest történő elmozdulása alapletétiigény növekedést vonhat maga után, mely pótlólagos fedezetet adott nap 16:30-ig szükséges rendelkezésre bocsátaniuk.

Az ügylet a következőképpen végződhet:

- A **futamidő** alatt, de legkésőbb lejárát előtt 3 nappal egy ellentétes irányú ügylettel visszazárják az ügyletet.
 - A keletkezett nyereség, illetve veszteség a napi elszámolás miatt a zárást követően kerül elszámolásra az értékpapírszámlájukon.
- **Lejáratkor** (a hónap harmadik szerdája) az aktuális MNB fixinget figyelembe véve hívódik le/fut ki az ügylet.
 - Ha az MNB fixing 300,00 alatt van, akkor nem hívják rá Önökre a 300,00-as eladási kötelezettségüket, az ügylet lehívás nélkül fut ki. Nyereségük a pozíció nyitásakor kapott opciós prémium.
 - Ha az MNB fixing 300,00 felett van lejáratkor, pl. 308,75 akkor 300,00-as árfolyamon az opció vevője él vételi jogával, tehát az opció lehívással fut ki. Ezzel a lehívással Önöknek 300,00-ról eladási kötelezettségük lesz. Ebben az esetben az ügylet az MNB fixingen záródik le, veszteségük az opciós strike és a lejáratkori MNB fixing közötti árfolyam különbség lesz. $(308,75 - 300,00) \times 100.000 = 875.000$ HUF veszteségük keletkezik. Ezt a veszteséget a megkapott opciós prémium csökkenti, így nettó veszteségük $875.000 - 220.000 = 655.000$ HUF lesz.

A tőzsdei opciós ügyletek előnye:

- **Nagyobb tőkeáttételt tesz lehetővé, mint a tőzsdén kívüli ügyletek.**
- **Magánszemélyek is köthetik.**
- **A napi elszámolás** miatt a nyereségessé vált ügyleteknél a lezárás előtt elszámoljuk a profitot, melyet más ügyletek kötésére is igénybe tudnak venni.

A tőzsdei opciós ügyletek hátránya:

- Amennyiben az árfolyam negatív irányba mozdul el, a **nagy tőkeáttétel** miatt a letett fedezet akár többszöröse is elveszthető.
- Negatív irányú árfolyamelmozduláskor a **napi elszámolás** miatt a keletkező **veszteséget változó letét formájában** kötelesek elhelyezni az értékpapírszámlájukon.
- A nagyfokú standardizáltság miatt **alacsonyabb rugalmasság** (összeg, lejárát, strike).

11. Fedezetek, óvadék-kiegészítés

Az

ügyletek fedezetét, illetve származtatott ügylet esetén az ún. alap- és változó letétet óvadékként a hatályos Treasury Kondíciós Listában meghatározott mértékben kell biztosítani. A kondíciós lista a Bank honlapján érhető el (www.raiffeisen.hu). Ezen fedezetek, óvadékok (továbbiakban: Óvadék) az Ügyfélnek a Bankkal szemben fennálló kötelezettségei teljesítésére szolgálnak.

Az óvadékként befogadott értékpapírok aktuális befogadási értékét tőzsdei ügyletek esetén az adott tőzsdéhez kapcsolódó elszámolóház naponta módosíthatja. Módosítás esetén a Bank jogosult az Óvadék mértékét a KELER Zrt. és az adott külföldi elszámolóház leirataiban foglaltak szerint módosítani, és az Ügyféltől további biztosítékot kérni.

A Bank óvadékként Bizományi Ügyletek esetén pénzt, valamint a KELER Zrt., és az adott külföldi elszámolóház által, ilyen ügyletekhez elfogadott értékpapírokat, Tőzsdén Kívüli Ügyletek (OTC) esetén pénzt, és a Treasury Kondíciós Listában meghatározott értékpapírokat fogad el.

A Bank az Ügyfélnek ún. Treasury ügyletekre alapított limitet (a továbbiakban: limit) állíthat fel, melynek mértékét - saját döntése alapján - az Óvadék értékének megállapításakor figyelembe veheti, azaz a limit összegével az Óvadék mértékét megnövelheti, illetve megszabhatja az Ügyfél által köthető ügyletek nagyságát. A limit megállapítása és különösen annak csökkentése a Bank kizárólagos joga.

Az ügylet Bank által meghatározott mértékű fedezetét, illetve az ún. alap- és változó letétet óvadékként a nyitott pozíció zárásáig folyamatosan biztosítani szükséges.

Az Óvadék befogadási értékének csökkenése esetén az Óvadékot a felszólítás napján legkésőbb 16:30 óráig további Értékpapírokkal vagy pénzzel szükséges kiegészíteni mindaddig, amíg az Óvadék értéke eléri a Bank által meghatározott értéket. A Bank óvadék-kiegészítést kérhet akkor is, ha az Óvadék annak részleges vagy teljes igénybevétele miatt csökkent, vagy az ügylet(ek) azonnali lezárása (Teljes Pozíciózárás) az Ügyfélnek veszteséget okozna, és az ezen elméleti vagy ténylegesen realizált veszteséggel csökkentett rendelkezésre álló Óvadék összege kisebb, mint a hatályos Treasury Kondíciós Listában meghatározott óvadéki mérték.

Az Ügyfél az óvadék-kiegészítési kötelezettséget köteles a felszólítás napján 16:30 óráig a Bank által meghatározott módon és mértékben teljesíteni. Amennyiben az Ügyfél az óvadék-kiegészítési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a Bank jogosulttá válik az azonnali Pozíciózárásra, és/vagy a Szerződés azonnali hatályú felmondására, valamint az Óvadék igénybevételére. A Bank indokolt esetben jogosult az azonnali Pozíciózárás és az azonnali hatályú felmondás helyett további biztosíték(oka)t kérni.

Amennyiben az adott ügylet(ek) azonnali lezárása (Teljes Pozíciózárás) esetére bármely időpontban a Bank által kalkulált veszteség elérné, vagy túlzottan megközelítené az Ügyfél által elhelyezett Óvadék Bank által meghatározott értékét, úgy a Bank azonnal jogosulttá válik – az óvadék-kiegészítésre vonatkozó felhívás megtétele nélkül is - a Részleges vagy Teljes Pozíciózárásra az Ügyfél értesítése vagy annak kellő gondossággal történő megkísérlése mellett.

Az Óvadék Bank általi igénybevétele azt jelenti, hogy Bank a követeléseit az Óvadékból, illetve az Óvadék tárgyának értékesítéséből befolyó összegből közvetlenül kielégíti. Az Óvadék részben is igénybe vehető, és a Bank köteles az Ügyféllel elszámolni az Óvadék igénybevételéről.

12. Függelék

Képletgyűjtemény

Határidős ügyletek

$$F = S \times \frac{1 + r_v \times \frac{d}{y}}{1 + r_b \times \frac{d}{y}}$$

$$\text{Kamatkülönbözlet} = S \times \frac{r_v \times \frac{d}{y} - r_b \times \frac{d}{y}}{1 + r_b \times \frac{d}{y}}$$

F = határidős árfolyam

S = spot árfolyam

r_v = a jegyzett deviza adott futamidőre vonatkozó kamatlába

r_b = a bázisdeviza adott futamidőre vonatkozó kamatlába

d = a napok száma

y = az éves bázis (360 vagy 365)

Opciós ügyletek (osztalékot nem fizető európai call opció)

Black – Scholes képlet : $c = S \times N(d_1) - PV(K) \times N(d_2)$

$$d_1 = \frac{\ln(S / K) + \left(r + \frac{\sigma^2}{2}\right) \times (T)}{\sigma \sqrt{T}}$$

$$d_2 = \frac{\ln(S / K) + \left(r - \frac{\sigma^2}{2}\right) \times T}{\sigma \sqrt{T}}$$

Put-call paritás: $c + PV(K) = p + S$

c = európai call opció prémiuma

p = európai put opció prémiuma

S = spot árfolyam

K = kötési árfolyam

r = kockázatmentes kamatláb

σ = szórás (hozamok lognormált szórása)

T = futamidő

FRA

$$FRA \text{ kamat} = \left(\frac{1 + r_l \times \frac{d_l}{y}}{1 + r_s \times \frac{d_s}{y}} - 1 \right) \times \frac{y}{d}$$

$$FRA \text{ elszámolás i összeg} = N \times \frac{(r_{FRA} - r_{referencia}) \times \frac{d}{y}}{1 + r_{FRA} \times \frac{d}{y}}$$

r_l = kamatláb a hosszabb futamidőre

r_s = kamatláb a rövidebb futamidőre

d_l = a napok száma a hosszabb futamidő végéig

d_s = a napok száma a rövidebb futamidő végéig

$d = d_l - d_s$

y = 360 vagy 365 napos bázis

N = névérték

r_{FRA} = az FRA kamat, fix kamat

$r_{referencia}$ = a referencia kamat

Diszkont kincstárjegy

Hozam és árfolyam közötti átszámítás

$$Hozam = \frac{100\% - \text{árfolyam}\%}{\text{árfolyam}(\%)} \times \frac{360}{\text{hátralévő napok száma}} \times 100$$

$$\text{Árfolyam} = \frac{100\%}{1 + \text{hozam}(\%) \times \frac{\text{hátralévő napok száma}}{360}}$$

Befektető által realizált évesített nyereség-, veszteségszámítás (éven belül)

$$\text{Köztes hozam} = \frac{\frac{\text{eladási árfolyam}\%}{\text{vételi árfolyam}\%} - 1}{\text{eltelt napok száma} \times 360}$$

Államkötvények

$$\text{Árfolyam} = \frac{k_1}{(1+r)} + \frac{k_2}{(1+r)^2} + \dots + \frac{k_n}{(1+r)^n}$$

k = kifizetések, kupon, kamat

r = hozam

Bruttó árfolyam = Nettó árfolyam + Felhalmozott kamat

$$\text{Felhalmozott kamat} = \frac{\text{éves kamat}}{365} \times \text{a legutolsó kamatfizetés óta eltelt napok száma}$$

Fontosabb mértékegységek és átváltások

Energiahordozók - olajszármazékok

1 barrel, bbl (hordó) = 42 amerikai gallon

1 barrel, bbl (hordó) = 158,99 liter

1 gallon = 3,7854 (amerikai) vagy 4.54596 (brit) liter

1 short ton = 6,65 barrel

1 ton = 7,33 barrel

Energiahordozók - földgáz

1 therm, thm = 100.000 British Thermal Units (Btus)

1 therm, thm = 0,9756 cubic feet (köbláb)

1 cubic feet (köbláb) = 0.0283 köbméter

1 Btu = 1.055 Joules, 0,293071 Wh, 252 calories

1 joule = 0,239 calories

1 Watt = 0,86 kilocalories, 3,412 Btu, 3,6 kilojoules

1 MMBtu (1 millió Btu) = 1,054615 GJ

1 GJ = 26,8 m³ földgáz

Mezőgazdasági termékek

1 bushel, bu = 35,2384 liter

1 bushel = 56 font (lb) 25,4012 kg - kukorica

1 bushel = 60 font (lb) 27,2155 kg - búza, szójabab

1 metric ton = 1.000 kg

1 metric ton = 2204,622 font

1 short ton = 2.000 font (lb), 907,18 kg

1 long ton = 2.240 font (lb), 1016,05 kg

1 pound, lb (font) = 0,45359237 kg

Nemesfémek

1 ounce, oz (uncia) = 28,3495231 gramm

1 troy ounce (troy uncia) = 31,1034768 gramm

1 ton = 32.151 troy ounce

ISO kódok

ORSZÁG	ISO KÓD	PÉNZNEM
A		
Afganisztán	AFN	afgáni
Albánia	ALL	lek
Algéria	DZD	dinár
Amerikai Egyesült Államok	USD	dollár
Andorra	EUR	euró
Angola	AOA	kwanza
Anguilla	XCD	dollár
Antigua és Barbuda	XCD	dollár
Argentína	ARS	peso
Aruba	AWG	guilder
Ausztrália	AUD	dollár
Ausztria	EUR	euró
Azerbajdzsán	AZN	új manat
B		
Bahama-szigetek	BSD	dollár
Bahrein	BHD	dinár
Banglades	BDT	taka
Barbados	BBD	dollár
Belarusz Köztársaság	BYR	rubel
Belgium	EUR	euró
Belize	BZD	dollár
Benin	XOF	frank
Bermuda	BMD	dollár

Bhután	BTN	ngultrum
Bissau-Guinea	XOF	frank
Bolívia	BOB	boliviano
Bosznia - Hercegovina	BAM	konvertibilis márka
Botswana	BWP	pula
Brazília	BRL	reál
Brunei	BND	dollár
Bulgária	BGN	leva
Burkina Faso	XOF	frank
Burundi	BIF	frank
C		
Chile	CLP	peso
Ciprus	EUR	euró
Comore-szigetek	KMF	frank
Costa Rica	CRC	colón
Csád	XAF	frank
Csehország	CZK	korona
Cook-szigetek	NZD	dollár
D		
Dánia	DKK	korona
Dél-Afrika	ZAR	rand
Dél-Korea	KRW	won
Dél-Szudán	SSP	font
Dominikai Köztársaság	DOP	peso
Dzsibuti	DJF	frank

ORSZÁG	ISO KÓD	PÉNZNEM
E		
Ecuador	ECS	sucre
Egyenlítői-Guinea	XAF	frank
Egyesült Arab Emírségek	AED	dirham
Egyiptom	EGP	font
Elefántcsontpart	XOF	frank
El Salvador	SVC	colón
Eritrea	ERN	nakfa
Észak-Korea	KPW	won
Észtország	EEK	korona
Etiópia	ETB	birr
F		
Falkland-szigetek	FKP	font
Fidzsi-szigetek	FJD	dollár
Finnország	EUR	euró
Franciaország	EUR	euró
Francia Polinézia	XPF	frank
Fülöp-szigetek	PHP	peso
G		
Gabon	XAF	frank
Gambia	GMD	dalasi
Ghána	GHC	cedi
Gibraltár	GIP	font
Görögország	EUR	euró
Grenada	XCD	dollár

Grenadine-szigetek	XCD	dollár
Grúzia	GEL	lari
Guatemala	GTQ	quetzal
Guernsey-szigetek	GBP	font
Guinea	GNF	frank
Guyana	GYD	dollár
H		
Haiti	HTG	gourde
Holland Antillák	ANG	guilder
Hollandia	EUR	euró
Honduras	HNL	lempira
Hongkong	HKD	dollár
Horvátország	HRK	kuna
I		
India	INR	rúpia
Indonézia	IDR	rúpia
Irak	IQD	dinár
Irán	IRR	riál
Írország	EUR	euró
Izland	ISK	korona
Izrael	ILS	sékel
J		
Jamaica	JMD	dollár
Japán	JPY	jen
Jemen	YER	riál
Jersey	GBP	font
Jordánia	JOD	dinár

ORSZÁG	ISO KÓD	PÉNZNEM
K		
Kajmán-szigetek	KYD	dollár
Kambodzsa	KHR	riel
Kamerun	XAF	frank
Kanada	CAD	dollár
Katar	QAR	riál
Kazahsztán	KZT	tenge
Kenya	KES	shilling
Kína	CNY	jüan
Kirgizisztán	KGS	szom
Kolumbia	COP	peso
Kongói Demokratikus Köztársaság (Zaire)	CDF	frank
Kongói Köztársaság	XAF	frank
Közép-afrikai Köztársaság	XAF	frank
Kuba	CUP	peso
Kuvait	KWD	dinár
L		
Laosz	LAK	kip
Lengyelország	PLN	zloty
Lesotho	LSL	loti ¹
Lettország	LVL	lat
Libanon	LBP	font
Libéria	LRD	dollár

Líbia	LYD	dinár
Liechtenstein	CHF	frank
Litvánia	LTL	litas
Luxemburg	EUR	euró
M		
Macedónia	MKD	dénár
Madagaszkár	MGA	ariary
Magyarország	HUF	forint
Makaó	MOP	pataca
Malajzia	MYR	ringgit
Malawi	MWK	kwacha
Maldív-szigetek	MVR	rufiyah
Mali	XOF	frank
Málta	EUR	euró
Man-sziget	GBP	font
Marokkó	MAD	dirham
Mauritánia	MRO	ouguiya
Mauritius	MUR	rúpia
Mexikó	MXN	peso
Mianmar (Burma)	MMK	kyat
Moldova	MDL	lej
Monaco	EUR	euró
Mongólia	MNT	tögrög
Montenegró	EUR	euró
Montserrat	XCD	dollár
Mozambik	MZN	metical

¹ egyenértékű a dél-afrikai rand-dal

ORSZÁG	ISO KÓD	PÉNZNEM
N		
Nagy-Britannia	GBP	font
Namíbia	NAD	dollár
Naurui Köztársaság	AUD	dollár
Németország	EUR	euró
Nepál	NPR	rúpia
Nicaragua	NIO	córdoba
Niger	XOF	frank
Nigéria	NGN	naira
Norvégia	NOK	korona
O, Ö		
Olaszország	EUR	euró
Omán	OMR	riál
Oroszország	RUB	rubel
Örményország	AMD	dram
P		
Pakisztán	PKR	rúpia
Panama	USD	dollár
Pápua Új-Guinea	PGK	kina
Paraguay	PYG	guaraní
Peru	PEN	sol
Portugália	EUR	euró
Románia	RON	lej
Ruanda	RWF	frank
S, SZ		
Saint Kitts és Nevis	XCD	dollár
Saint Lucia	XCD	dollár

Saint Vincent	XCD	dollár
Salamon-szigetek	SBD	dollár
Sao Tome és Príncipe	STD	dobra
Seborga Hercegség	SPL	luigini
Seychelle-szigetek	SCR	rúpia
Sierra Leone	SLL	leone
Spanyolország	EUR	euró
Srí Lanka	LKR	rúpia
Suriname	SRD	dollár
Svájc	CHF	frank
Svédország	SEK	korona
Szamoa	WST	tala
Szaúd-Arábia	SAR	riyál
Szenegál	XOF	frank
Szent Ilona	SHP	font
Szerbia	RSD	dinár
Szingapúr	SGD	dollár
Szíria	SYP	font
Szlovákia	EUR	euró
Szlovénia	EUR	euró
Szomália	SOS	schilling
Szudán	SDG	font
Szváziföld	SZL	lilangeni

ORSZÁG	ISO KÓD	PÉNZNEM
T		
Tádzsikisztán	TJS	szomoni
Tajvan	TWD	dollár
Tanzánia	TZS	schilling
Thaiföld	THB	bát
Togo	XOF	frank
Tongai Királyság	TOP	pa'anga
Törökország	TRY	líra
Trinidad és Tobago	TTD	dollár
Tunézia	TND	dinár
Tuvalu	AUD	dollár
Türkmenisztán	TMT	manat
U, Ú, Ü		
Uganda	UGX	shilling
Új-Kaledónia	CFP	frank
Új-Zéland	NZD	dollár
Ukrajna	UAH	hryvnya
Uruguay	UYU	peso
Üzbegisztán	UZS	sum

V, W		
Vanuatu	VUV	vatu
Vatikán	EUR	euró
Venezuela	VEF	bolivár
Vietnám	VND	dong
Wallis és Futuna	CFP	frank
Z		
Zambia	ZMK	kwacha
Zimbabwe	ZWL	dollár
Zöld-foki-szigetek	CVE	escudo

Tőzsdei kontraktusok

A tőzsdei kontraktusok rendkívüli kockázatú termékek, az adatok utolsó frissítésének dátuma 2013. március 27.

Tőzsdei határidős részvény index kontraktusok

EURO STOXX 50*

Tőzsde: Eurex

Tőzsdekód: XEUR

Alaptermék	EURO STOXX 50 Részvényindex
Az index jellemzői	50 Európai Monetáris Unióban bejegyzett blue chip részvény Piaci kapitalizációval súlyozott index. Egyik komponens súlya sem lehet több, mint 10%. Az index indulóértéke 1000 volt 1991. december 31-én.
A kontraktus részletes leírása	http://www.eurexchange.com/exchange-en/products/idx/stx/blc/18954/
Tőzsde	EUX-Eurex
Tőzsdei Kereskedési idő	07:50 – 22:00 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	10 EUR * index
Devizanem	EUR
Legkisebb árelmozdulás nagysága	1,00 EUR
Legkisebb árelmozdulás értéke	10 EUR
Alapletét / kontraktus	4.114 EUR **
Lejáratú hónapok	A három legközelebbi március / június / szeptember / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A lejáratú hónap harmadik pénteke. Ha az nem tőzsdei kereskedési nap, akkor az ezt megelőző első kereskedési nap. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 12:00 óráig lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi elszámolás
Egyéb hasznos információ	Az index Európa egyik vezető részvénytőzsdéjének mutatója. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően az első (front) kontraktusban van.

Az EURO STOXX 50 részvényindex összetétele:***

Air Liquide SA	Deutsche Bank AG	Repsol YPF SA
Allianz SE	Deutsche Boerse AG	RWE AG
Anheuser-Busch InBev NV	Deutsche Telekom AG	Sanofi
ArcelorMittal	E.ON AG	SAP AG
Assicurazioni Generali SpA	Enel SpA	Schneider Electric SA
AXA SA	ENI SpA	Siemens AG
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	France Telecom SA	Societe Generale SA
Banco Santander SA	GDF Suez	Telecom Italia SpA
BASF SE	Iberdrola SA	Telefonica SA

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

*** Az index összetétele változhat. A tájékoztató a dokumentum utolsó frissítésekor érvényes állapotot tükrözi.

Bayer AG	Inditex SA	Total SA
Bayerische Motoren Werke AG	ING Groep NV	Unibail-Rodamco SE
BNP Paribas SA	Intesa Sanpaolo SpA	UniCredit SpA
Carrefour SA	Koninklijke Philips Electronics NV	Unilever NV
Cie de St-Gobain	L'Oreal SA	Vinci SA
CRH PLC	LVMH Moet Hennessy Louis Vuitton SA	Vivendi SA
Daimler AG	Muenchener Rueckversicherungs AG	Volkswagen AG
Danone	Nokia OYJ	

Tőzsdei határidős részvény index kontraktusok DAX INDEX*

Tőzsde: EUREX

Tőzsdekód: XEUR

Alaptermék	DAX NÉMET Részvényindex
Az index jellemzői	30 német blue chip részvény, melyekkel a frankfurti tőzsdén kereskednek. Számítási átlaggal számolt index. Az index alapértéke 1000 volt 1987. december 31-én.
A kontraktus részletes leírása	http://www.eurexchange.com/trading/products/IDX/DAX/FDAX_en.html
Tőzsde	EUX-Eurex
Tőzsdei Kereskedési idő	07:50 – 22:00 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	25 EUR * index
Devizanem	EUR
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,50 EUR
Legkisebb árelmozdulás értéke	12,50 EUR
Alapletét / kontraktus	29.910 EUR **
Lejáratú hónapok	A három legközelebbi március / június / szeptember / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A lejáratú hónap harmadik pénteké. Ha ez nem kereskedési nap, akkor az ezt megelőző első kereskedési nap. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 13:00-órától lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi elszámolás.
Egyéb hasznos információ	Az index Németország vezető részvénytőzsdéjén mutatja. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően az első (front) kontraktusban van.

A DAX részvényindex összetétele:***

Adidas AG	Fresenius SE & Co KGaA
Allianz SE	HeidelbergCement AG
BASF SE	Henkel AG & Co KGaA
Bayer AG	Infineon Technologies AG
Bayerische Motoren Werke AG	K+S AG
Beiersdorf AG	Linde AG
Commerzbank AG	MAN SE
Daimler AG	Merck KGaA
Deutsche Bank AG	Metro AG
Deutsche Boerse AG	Muenchener Rueckversicherungs AG
Deutsche Lufthansa AG	RWE AG
Deutsche Post AG	SAP AG
Deutsche Telekom AG	Siemens AG
E.ON AG	ThyssenKrupp AG
Fresenius Medical Care AG & Co KGaA	Volkswagen AG

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

*** Az index összetétele változhat. A tájékoztató a dokumentum utolsó frissítésekor érvényes állapotot tükrözi.

Tőzsdei határidős részvény index kontraktusok CAC 40 INDEX*

Tőzsde: NYSE-LIFFE
Tőzsdekód: XEOP

Alaptermék	CAC 40 – Franciaország Részvényindex
Az index jellemzői	A Paris Bourse 40 legnagyobb vállalatának részvénye. Piaci kapitalizációval súlyozott index. Egyik komponens súlya sem lehet több mint 15%. Az index induló értéke 1000 volt 1987. december 31-én.
A kontraktus részletes leírása	http://www.euronext.com/trader/contractspecifications/derivative/wide/contractspecifications-2830-EN.html?euronextCode=FCE-PAR-FUT
Tőzsde	NYSE-Liffe-Párizs
Tőzsdei Kereskedési idő	08:00 – 22:00 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	10 EUR * index
Devizanem	EUR
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,50 EUR
Legkisebb árelmozdulás értéke	5 EUR
Alapletét / kontraktus	5.000 EUR **
Lejárat hónapok	a három legközelebbi március / június / szeptember hónapok, a legközelebbi három hónap és nyolc hónap félévente a június/december ciklus alapján
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A lejárat hónap harmadik pénteke. Ha az nem kereskedési nap, akkor az ezt megelőző első kereskedési nap. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 16:00 óráig lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi elszámolás.
Egyéb hasznos információ	Az index Franciaország vezető részvénytőzsdéjének mutatója. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően az első (front) kontraktusban van.

A CAC 40 részvényindex összetétele*:

Accor SA	Danone	Publicis Groupe SA
Air Liquide SA	EADS	Renault SA
Alcatel-Lucent/France	EDF SA	Safran SA
Alstom SA	Essilor International SA	Sanofi
ArcelorMittal	France Telecom SA	Schneider Electric SA
AXA SA	GDF Suez	Societe Generale SA
BNP Paribas SA	L'Oreal SA	STMicroelectronics NV
Bouygues SA	Lafarge SA	Technip SA
Cap Gemini SA	Legrand SA	Total SA
	LVMH Moët Hennessy	
Carrefour SA	Louis Vuitton SA	Unibail-Rodamco SE
Cie de St-Gobain	Pernod-Ricard SA	Vallourec SA

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

* Az index összetétele változhat. A tájékoztató a dokumentum utolsó frissítésekor érvényes állapotot tükrözi.

Cie Generale des Etablissements
Michelin
Credit Agricole SA

Peugeot SA
PPR

Veolia Environnement SA
Vinci SA
Vivendi SA

Tőzsdei határidős részvény index kontraktusok SMI INDEX*

Tőzsde: Eurex
Tőzsdekód: XEUR

Alaptermék	SMI – Svájci Részvényindex
Az index jellemzői	20 legnagyobb svájci vállalat részvénye. Piaci kapitalizációval súlyozott index. Az index alapértéke 1000 volt 1988. június 30-án.
A kontraktus részletes leírása	http://www.eurexchange.com/trading/products/IDX/SMI/FSMI_en.html
Tőzsde	EUX-Eurex
Tőzsdei Kereskedési idő	07:50 – 22:00 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	10 CHF * index
Devizanem	CHF
Legkisebb árelmozdulás nagysága	1,00 CHF
Legkisebb árelmozdulás értéke	10 CHF
Alapletét / kontraktus	11.712 CHF **
Lejáratú hónapok	A három legközelebbi március / június / szeptember / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A lejáratú hónap harmadik pénteke. Ha ez nem kereskedési nap, akkor az ezt megelőző első kereskedési nap. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 09:00 óráig lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi elszámolás.
Egyéb hasznos információ	Az index Svájc vezető részvénytőzsi mutatója. A svájci részvénytőzsi piaci kapitalizációjának körülbelül 85%-t reprezentálja. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően az első (front) kontraktusban van.

Az SMI részvényindex összetétele*:

ABB Ltd	Roche Holding AG
Actelion Ltd	SGS SA
Adecco SA	Swatch Group AG/The
Cie Financiere Richemont SA	Swiss Re AG
Credit Suisse Group AG	Swisscom AG
Givaudan SA	Syngenta AG
Holcim Ltd	Synthes Inc
Julius Baer Group Ltd	Transocean Ltd/Switzerland
Nestle SA	UBS AG
Novartis AG	Zurich Financial Services AG

*Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

* Az index összetétele változhat. A tájékoztató a dokumentum utolsó frissítésekor érvényes állapotot tükrözi.

Tőzsdei határidős részvény index kontraktusok
BUX INDEX*

Tőzsde: BÉT-Budapest
Tőzsdekód: XBSE

Alaptermék	BUX Részvényindex
Az index jellemzői	Magyar blue chip részvények (legalább 12 legfeljebb 25 részvény). Osztalékfizetést figyelembe vevő, teljes hozam index. Közkézhányaddal korrigált piaci tőkeérték súlyozású index. Az index indulóértéke 1000 volt 1991. január 2-án.
A kontraktus részletes leírása	http://bet.hu/magyar_egyeb/dinportl/tlista_sz_jell?i_nstrid=HBX
Tőzsde	BÉT-Budapest
Tőzsdei Kereskedési idő	09:02 – 17:00 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	10 HUF * index
Devizanem	HUF
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,50 HUF
Legkisebb árelmozdulás értéke	5 HUF
Alapletét / kontraktus	35.000 HUF **
Lejárat hónapok	A legközelebbi március / június / szeptember / december hónapok. A második legközelebbi június és december. A legközelebbi március / június / szeptember / december hónapok kivételével a két legközelebbi hónap.
Bezárási nap	Az adott lejárat hónap harmadik pénteke. Amennyiben az nem Tőzsdenap, úgy az azt megelőző utolsó Tőzsdenap.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Megegyezik a Bezárási Nappal.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi elszámolás
Egyéb hasznos információ	Az index Magyarország legfontosabb részvénytőzsdéjének mutatója. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a decemberi kontraktusban van.

A BUX részvényindex összetétele*:

CIG Pannónia	MOL
Egis	Magyar Telekom
E-Star	OTP Bank
EST MEDIA	PannErgy
FHB	Richter Gedeon
Fotex	

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

* Az index összetétele változhat. A tájékoztató a dokumentum utolsó frissítésekor érvényes állapotot tükrözi.

Tőzsdei határidős részvényindex kontraktusok FTSE 100 INDEX*

Tőzsde: LIFFE
Tőzsdekód: XILF

Alaptermék	FTSE 100 – Egyesült Királyság Részvényindex
Az index jellemzői	A London Stock Exchange 100 legnagyobb vállalatának részvénye. Piaci kapitalizációval súlyozott index. Az index alapértéke 1000 volt 1984. január 3-án.
A kontraktus részletes leírása	http://www.euronext.com/trader/contractspecifications/derivative/wide/contractspecifications-2830-EN.html?euronextCode=Z-LON-FUT
Tőzsde	Liffe-London
Tőzsdei Kereskedési idő	02:00 – 08:50 és 09:00 – 22:00 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	10 GBP * index
Devizanem	GBP
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,50 GBP
Legkisebb árelmozdulás értéke	5 GBP
Alapletét / kontraktus	6.000 GBP **
Lejáratú hónapok	A négy legközelebbi március / június / szeptember / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A lejáratú hónap harmadik pénteke, ha az tőzsdei kereskedési nap, ha nem akkor az ezt megelőző kereskedési nap. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 10:15-ig lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi elszámolás.
Egyéb hasznos információ	Az index az Egyesült Királyság vezető részvénytőzsdéjének mutatója. Az LSE piaci kapitalizációjának több mint 80%-át reprezentálja. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően az első (front) kontraktusban van.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Az FTSE 100 részvényindex összetétele (102 részvény, mert a Shellnek és a Schroedersnek 2 különböző részvényosztálya is benne van)*:

Admiral Group PLC	G4S PLC	Reed Elsevier PLC
Aggreko PLC	GKN PLC	Resolution Ltd
AMEC PLC	GlaxoSmithKline PLC	Rexam PLC
Anglo American PLC	Glencore International PLC	Rio Tinto PLC
Antofagasta PLC	Hammerson PLC	Rolls-Royce Holdings PLC
		Royal Bank of Scotland Group PLC
ARM Holdings PLC	Hargreaves Lansdown PLC	Royal Dutch Shell PLC
Ashmore Group PLC	HSBC Holdings PLC	
Associated British Foods PLC	ICAP PLC	Royal Dutch Shell PLC
		RSA Insurance Group PLC
AstraZeneca PLC	IMI PLC	SABMiller PLC
Aviva PLC	Imperial Tobacco Group PLC	
	Intercontinental Hotels Group PLC	Sage Group PLC/The
BAE Systems PLC	International Consolidated Airlines Group	Schroders PLC
	International Power PLC	Schroders PLC
Barclays PLC	Intertek Group PLC	Serco Group PLC
BG Group PLC	ITV PLC	Severn Trent PLC
BHP Billiton PLC		
BP PLC	J Sainsbury PLC	Shire PLC
British American Tobacco PLC	Johnson Matthey PLC	Smith & Nephew PLC
British Land Co PLC		
British Sky Broadcasting Group PLC	Kazakhmys PLC	Smiths Group PLC
BT Group PLC	Kingfisher PLC	SSE PLC
Bunzl PLC	Land Securities Group PLC	Standard Chartered PLC
Burberry Group PLC	Legal & General Group PLC	Standard Life PLC
Cairn Energy PLC	Lloyds Banking Group PLC	Tate & Lyle PLC
Capita PLC	Man Group PLC	TESCO PLC
Capital Shopping Centres Group PLC		
Carnival PLC	Marks & Spencer Group PLC	Tullow Oil PLC
Centrica PLC	Meggitt PLC	Unilever PLC
Compass Group PLC	National Grid PLC	United Utilities Group PLC
CRH PLC	Next PLC	Vedanta Resources PLC
Diageo PLC	Old Mutual PLC	Vodafone Group PLC
Essar Energy PLC	Pearson PLC	Weir Group PLC/The
Eurasian Natural Resources Corp PLC	Petrofac Ltd	Whitbread PLC
Evraz PLC		WM Morrison
Experian PLC	Polymetal International PLC	Supermarkets PLC
Fresnillo PLC	Prudential PLC	Wolseley PLC
	Randgold Resources Ltd	WPP PLC
	Reckitt Benckiser Group PLC	Xstrata PLC

* Az index összetétele változhat. A tájékoztató a dokumentum utolsó frissítésekor érvényes állapotot tükrözi.

Tőzsdei határidős részvény index kontraktusok
DOWJonesINDEX*

Tőzsde: Chicago Board of Trade
Tőzsdekód: XCBT

Alaptermék	Dow Jones Industrial Average – USA Részvényindex
Az index jellemzői	30 amerikai blue chip vállalat részvénye. Számítási átlagként, a részvények árfolyamával súlyozott index. Az index alapértéke 1928. október 1-én lett meghatározva.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/equity-index/us-index/dow_contract_specifications.html
Tőzsde	CBOT-Chicago
Tőzsdei Kereskedési idő	22:30 – 15:15 és 15:30 – 22:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	10 USD * index
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	1,00 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	10 USD
Alapletét / kontraktus	11.000 USD **
Lejárat hónapok	A négy legközelebbi március / június / szeptember / december hónapok
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A lejárat hónap harmadik pénteke. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 15:15 óráig lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi elszámolás.
Egyéb hasznos információ	Az index a világ és USA vezető részvénytőzsdéi mutatója. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően az első (front) kontraktusban van.

A Dow Jones részvényindex összetétele*:

3M Co	Intel Corp
Alcoa Inc	International Business Machines Corp
American Express Co	Johnson & Johnson
AT&T Inc	JPMorgan Chase & Co
Bank of America Corp	Kraft Foods Inc
Boeing Co/The	McDonald's Corp
Caterpillar Inc	Merck & Co Inc
Chevron Corp	Microsoft Corp
Cisco Systems Inc	Pfizer Inc
Coca-Cola Co/The	Procter & Gamble Co/The
EI du Pont de Nemours & Co	Travelers Cos Inc/The
Exxon Mobil Corp	United Technologies Corp
General Electric Co	Verizon Communications Inc
Hewlett-Packard Co	Wal-Mart Stores Inc
Home Depot Inc/The	Walt Disney Co/The

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

* Az index összetétele változhat. A tájékoztató a dokumentum utolsó frissítésekor érvényes állapotot tükrözi.

Tőzsdei határidős részvény index kontraktusok S&P 500 INDEX*

Tőzsde: Chicago Mercantile Exchange

Tőzsdekód: XCME

Alaptermék	Standard and Poor's 500 Index – USA Részvényindex
Az index jellemzői	Az 500 amerikai blue chip vállalat részvénye, mellyel a NSYE-n vagy a NASDAQ-on kereskednek. Piaci kapitalizációval súlyozott index. Az index indulóértéke 10 volt, az 1941-43-as időszakot vették alapul ennek meghatározásakor és 1957. március 4. óta jegyzik.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/equity-index/us-index/sandp-500_contract_specifications.html
Tőzsde	CME-Chicago
Tőzsdei Kereskedési idő	22:30 – 15:15 és 15:30 – 22:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	250 USD * index
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,10
Legkisebb árelmozdulás értéke	25 USD
Alapletét / kontraktus	38.500 USD **
Lejáratú hónapok	A nyolc legközelebbi március / június / szeptember / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A lejáratú hónap harmadik pénteke előtti csütörtök. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 22:15 óráig lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi elszámolás
Egyéb hasznos információ	Az index a világ és USA legfontosabb részvénytőzsdéi mutatója. Az amerikai gazdaság egészét, minden iparágát jól reprezentálja. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően az első (front) kontraktusban van.

*Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős részvény index kontraktusok S&P 500 INDEX MINI*

Tőzsde: Chicago Mercantile Exchange
Tőzsdekód: XCME

Alaptermék	Standard and Poor's 500 Index – USA Részvényindex
Az index jellemzői	Az 500 amerikai blue chip vállalat részvénye, mellyel a NYSE-n vagy a NASDAQ-on kereskednek. Piaci kapitalizációval súlyozott index. Az index indulóértéke 10, az 1941-43-as időszakot vették alapul ennek meghatározásakor és 1957. március 4. óta jegyzik.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/equity-index/us-index/e-mini-sandp500_contract_specifications.html
Tőzsde	CME-Chicago
Tőzsdei Kereskedési idő	00:00 – 22:15 és 22:30 – 23:30 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	50 USD * index
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,25 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	12,5 USD
Alapletét / kontraktus	7.700 USD **
Lejáratú hónapok	Az öt legközelebbi március / június / szeptember / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A lejáratú hónap harmadik pénteke. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 14:30-ig lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi elszámolás
Egyéb hasznos információ	Az index a világ és USA legfontosabb részvénytőzsdéi mutatója. Az amerikai gazdaság egészét, minden iparágát jól reprezentálja. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően az első (front) kontraktusban van. Az S&P 500 INDEX a normál S&P kontraktus értékének az ötöde.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Az S&P 500 részvényindex összetétele*:

3M Co	EOG Resources Inc	Northern Trust Corp
Abbott Laboratories	EQT Corp	Northrop Grumman Corp
Abercrombie & Fitch Co	Equifax Inc	Novellus Systems Inc
Accenture PLC	Equity Residential	NRG Energy Inc
	Estee Lauder Cos	
ACE Ltd	Inc/The	Nucor Corp
Adobe Systems Inc	Exelon Corp	NVIDIA Corp
Advanced Micro Devices Inc	Expedia Inc	NYSE Euronext
	Expeditors International of Washington I	
AES Corp/The		O'Reilly Automotive Inc
		Occidental Petroleum Corp
Aetna Inc	Express Scripts Inc	Omnicom Group Inc
Aflac Inc	Exxon Mobil Corp	ONEOK Inc
Agilent Technologies Inc	F5 Networks Inc	Oracle Corp
AGL Resources Inc	Family Dollar Stores Inc	
Air Products & Chemicals Inc	Fastenal Co	Owens-Illinois Inc
Airgas Inc	Federated Investors Inc	PACCAR Inc
Akamai Technologies Inc	FedEx Corp	Pall Corp
	Fidelity National	
Alcoa Inc	Information Services I	Parker Hannifin Corp
Allegheny Technologies Inc		
Allergan Inc/United States	Fifth Third Bancorp	Patterson Cos Inc
Allstate Corp/The	First Horizon National Corp	Paychex Inc
Alpha Natural Resources Inc	First Solar Inc	Peabody Energy Corp
Altera Corp	FirstEnergy Corp	People's United Financial Inc
Altria Group Inc	Fiserv Inc	Pepco Holdings Inc
Amazon.com Inc	FLIR Systems Inc	PepsiCo Inc/NC
Ameren Corp	Flowserve Corp	PerkinElmer Inc
American Electric Power Co Inc	Fluor Corp	Perrigo Co
American Express Co	FMC Corp	Pfizer Inc
American International Group Inc	FMC Technologies Inc	PG&E Corp
		Philip Morris International Inc
American Tower Corp	Ford Motor Co	Pinnacle West Capital Corp
	Forest Laboratories Inc	Pioneer Natural Resources Co
Ameriprise Financial Inc	Franklin Resources Inc	
	Freeport-McMoRan	Pitney Bowes Inc
AmerisourceBergen Corp	Copper & Gold Inc	Plum Creek Timber Co Inc
Amgen Inc	Frontier Communications Corp	PNC Financial Services Group Inc
		PPG Industries Inc
Amphenol Corp	GameStop Corp	PPL Corp
Anadarko Petroleum Corp	Gannett Co Inc	Praxair Inc
Analog Devices Inc	Gap Inc/The	
Aon Corp	General Dynamics Corp	

*Az index összetétele változhat. A tájékoztató a dokumentum utolsó frissítésekor érvényes állapotot tükrözi.

Apache Corp	General Electric Co	Precision Castparts Corp
Apartment Investment & Management Co	General Mills Inc	priceline.com Inc
Apollo Group Inc	Genuine Parts Co	Principal Financial Group Inc
Apple Inc	Genworth Financial Inc	Procter & Gamble Co/The
Applied Materials Inc	Gilead Sciences Inc	Progress Energy Inc
Archer-Daniels-Midland Co	Goldman Sachs Group Inc/The	Progressive Corp/The
Assurant Inc	Goodrich Corp	ProLogis Inc
AT&T Inc	Goodyear Tire & Rubber Co/The	Prudential Financial Inc
Autodesk Inc	Google Inc	Public Service Enterprise Group Inc
Automatic Data Processing Inc	H&R Block Inc	Public Storage
AutoNation Inc	Halliburton Co	PulteGroup Inc
AutoZone Inc	Harley-Davidson Inc	QEP Resources Inc
AvalonBay Communities Inc	Harman International Industries Inc	QUALCOMM Inc
Avery Dennison Corp	Harris Corp	Quanta Services Inc
Avon Products Inc	Hartford Financial Services Group Inc	Quest Diagnostics Inc
Baker Hughes Inc	Hasbro Inc	Ralph Lauren Corp
Ball Corp	HCP Inc	Range Resources Corp
Bank of America Corp	Health Care REIT Inc	Raytheon Co
Bank of New York Mellon Corp/The	Helmerich & Payne Inc	Red Hat Inc
Baxter International Inc	Hershey Co/The	Regions Financial Corp
BB&T Corp	Hess Corp	Republic Services Inc
Beam Inc	Hewlett-Packard Co	Reynolds American Inc
Becton Dickinson and Co	HJ Heinz Co	Robert Half International Inc
Bed Bath & Beyond Inc	Home Depot Inc/The	Rockwell Automation Inc
Bemis Co Inc	Honeywell International Inc	Rockwell Collins Inc
Berkshire Hathaway Inc	Hormel Foods Corp	Roper Industries Inc
Best Buy Co Inc	Hospira Inc	Ross Stores Inc
Big Lots Inc	Host Hotels & Resorts Inc	Rowan Cos Inc
Biogen Idec Inc	Hudson City Bancorp Inc	RR Donnelley & Sons Co
BlackRock Inc	Humana Inc	Ryder System Inc
BMC Software Inc	Huntington Bancshares Inc/OH	Safeway Inc
Boeing Co/The	Illinois Tool Works Inc	SAIC Inc
BorgWarner Inc	Ingersoll-Rand PLC	Salesforce.com Inc
Boston Properties Inc	Integrus Energy Group Inc	SanDisk Corp
Boston Scientific Corp	Intel Corp	Sara Lee Corp
Bristol-Myers Squibb Co	IntercontinentalExchange Inc	SCANA Corp
Broadcom Corp	International Business Machines Corp	Schlumberger Ltd
Brown-Forman Corp	International Flavors & Fragrances Inc	Scripps Networks
CA Inc	International Game Technology	Interactive Inc
		Sealed Air Corp

Cablevision Systems Corp	International Paper Co	Sears Holdings Corp
Cabot Oil & Gas Corp	Interpublic Group of Cos Inc/The	Sempra Energy
Cameron International Corp	Intuit Inc	Sherwin-Williams Co/The
Campbell Soup Co	Intuitive Surgical Inc	Sigma-Aldrich Corp
Capital One Financial Corp	Invesco Ltd	Simon Property Group Inc
Cardinal Health Inc	Iron Mountain Inc	SLM Corp
CareFusion Corp	Jabil Circuit Inc	Snap-on Inc
CarMax Inc	Jacobs Engineering Group Inc	Southern Co/The
Carnival Corp	JC Penney Co Inc	Southwest Airlines Co
Caterpillar Inc	JDS Uniphase Corp	Southwestern Energy Co
CBRE Group Inc	JM Smucker Co/The	Spectra Energy Corp
CBS Corp	Johnson & Johnson	Sprint Nextel Corp
Celgene Corp	Johnson Controls Inc	St Jude Medical Inc
CenterPoint Energy Inc	Joy Global Inc	Stanley Black & Decker Inc
CenturyLink Inc	JPMorgan Chase & Co	Staples Inc
Cerner Corp	Juniper Networks Inc	Starbucks Corp
CF Industries Holdings Inc	Kellogg Co	Starwood Hotels & Resorts Worldwide Inc
CH Robinson Worldwide Inc	KeyCorp	State Street Corp
Charles Schwab Corp/The	Kimberly-Clark Corp	Stericycle Inc
Chesapeake Energy Corp	Kimco Realty Corp	Stryker Corp
Chevron Corp	KLA-Tencor Corp	Sunoco Inc
Chipotle Mexican Grill Inc	Kohl's Corp	SunTrust Banks Inc
Chubb Corp/The	Kraft Foods Inc	SUPERVALU Inc
Cigna Corp	Kroger Co/The	Symantec Corp
Cincinnati Financial Corp	L-3 Communications Holdings Inc	Sysco Corp
Cintas Corp	Laboratory Corp of America Holdings	T Rowe Price Group Inc
Cisco Systems Inc	Legg Mason Inc	Target Corp
Citigroup Inc	Leggett & Platt Inc	TE Connectivity Ltd
Citrix Systems Inc	Lennar Corp	TECO Energy Inc
Cliffs Natural Resources Inc	Leucadia National Corp	Tenet Healthcare Corp
Clorox Co/The	Lexmark International Inc	Teradata Corp
CME Group Inc	Life Technologies Corp	Teradyne Inc
CMS Energy Corp	Lincoln National Corp	Tesoro Corp
Coach Inc	Linear Technology Corp	Texas Instruments Inc
Coca-Cola Co/The	Lockheed Martin Corp	Textron Inc
Coca-Cola Enterprises Inc	Loews Corp	Thermo Fisher Scientific Inc
Cognizant Technology Solutions Corp	Lorillard Inc	Tiffany & Co
Colgate-Palmolive Co	Lowe's Cos Inc	Time Warner Cable Inc

Comcast Corp	LSI Corp	Time Warner Inc
Comerica Inc	Ltd Brands Inc	Titanium Metals Corp
Computer Sciences Corp	M&T Bank Corp	TJX Cos Inc
ConAgra Foods Inc	Macy's Inc	Torchmark Corp
		Total System Services Inc
ConocoPhillips	Marathon Oil Corp	
	Marathon Petroleum Corp	Travelers Cos Inc/The
Consol Energy Inc	Marriott International Inc/DE	TripAdvisor Inc
Consolidated Edison Inc	Marsh & McLennan Cos Inc	Tyco International Ltd
Constellation Brands Inc		
Constellation Energy Group Inc	Masco Corp	Tyson Foods Inc
Cooper Industries PLC	Mastercard Inc	Union Pacific Corp
Corning Inc	Mattel Inc	United Parcel Service Inc
Costco Wholesale Corp	McCormick & Co Inc/MD	United States Steel Corp
Coventry Health Care Inc	McDonald's Corp	United Technologies Corp
Covidien PLC	McGraw-Hill Cos Inc/The	UnitedHealth Group Inc
CR Bard Inc	McKesson Corp	Unum Group
	Mead Johnson Nutrition Co	
CSX Corp	MeadWestvaco Corp	Urban Outfitters Inc
Cummins Inc	Medco Health Solutions Inc	US Bancorp
CVS Caremark Corp		Valero Energy Corp
		Varian Medical Systems Inc
Danaher Corp	Medtronic Inc	Ventas Inc
Darden Restaurants Inc	Merck & Co Inc	VeriSign Inc
DaVita Inc	MetLife Inc	Verizon Communications Inc
	MetroPCS	
Dean Foods Co	Communications Inc	VF Corp
Deere & Co	Microchip Technology Inc	Viacom Inc
Dell Inc	Micron Technology Inc	Visa Inc
Denbury Resources Inc	Microsoft Corp	
DENTSPLY International Inc		Vornado Realty Trust
Devon Energy Corp	Molex Inc	Vulcan Materials Co
DeVry Inc	Molson Coors Brewing Co	Wal-Mart Stores Inc
Diamond Offshore	Monsanto Co	
Drilling Inc		
DIRECTV	Moody's Corp	Walgreen Co
Discover Financial Services	Morgan Stanley	Walt Disney Co/The
Discovery		
Communications Inc	Mosaic Co/The	Washington Post Co/The
Dollar Tree Inc	Motorola Mobility Holdings Inc	Waste Management Inc
Dominion Resources Inc/VA	Motorola Solutions Inc	Waters Corp
Dover Corp		Watson Pharmaceuticals Inc
Dow Chemical Co/The	Murphy Oil Corp	WellPoint Inc
	Mylan Inc/PA	Wells Fargo & Co
DR Horton Inc	Nabors Industries Ltd	
Dr Pepper Snapple Group Inc	NASDAQ OMX Group Inc/The	Western Digital Corp
	National Oilwell Varco Inc	Western Union Co/The
DTE Energy Co	NetApp Inc	Weyerhaeuser Co

Duke Energy Corp	Netflix Inc	Whirlpool Corp
Dun & Bradstreet		
Corp/The	Newell Rubbermaid Inc	Whole Foods Market Inc
E*Trade Financial Corp	Newfield Exploration Co	Williams Cos Inc/The
Eastman Chemical Co	Newmont Mining Corp	Windstream Corp
Eaton Corp	News Corp	Wisconsin Energy Corp
eBay Inc	NextEra Energy Inc	WPX Energy Inc
Ecolab Inc	NIKE Inc	WW Grainger Inc
		Wyndham Worldwide Corp
Edison International	NiSource Inc	
Edwards Lifesciences Corp		
EI du Pont de Nemours & Co	Noble Corp	Wynn Resorts Ltd
El Paso Corp		
Electronic Arts Inc	Noble Energy Inc	Xcel Energy Inc
Eli Lilly & Co	Nordstrom Inc	Xerox Corp
EMC Corp/Massachusetts	Norfolk Southern Corp	Xilinx Inc
Emerson Electric Co	Northeast Utilities	XL Group Plc
Entergy Corp		Xylem Inc/NY
		Yahoo! Inc
		Yum! Brands Inc
		Zimmer Holdings Inc
		Zions Bancorporation

Tőzsdei határidős részvény index kontraktusok NASDAQ 100 INDEX*

Tőzsde: Chicago Mercantile Exchange
Tőzsdekód: XCME

Alaptermék	NASDAQ 100 Index – USA Részvényindex
Az index jellemzői	A 100 legnagyobb és leglikvidebb vállalat részvénye, mellyel a NASDAQ-on kereskednek. Piaci kapitalizációval súlyozott index, ahol egy részvény súlya sem lehet nagyobb, mint 24%. Az index indulóértéke 125 volt és 1985. február 1. óta jegyzik.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/equity-index/us-index/nasdaq-100_contract_specifications.html
Tőzsde	CME-Chicago
Tőzsdei Kereskedési idő	22:30 – 15:15 és 15:30 – 22:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	100 USD * index
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,25
Legkisebb árelmozdulás értéke	25 USD
Alapletét / kontraktus	22.000 USD **
Lejárat hónapok	Az öt legközelebbi március / június / szeptember / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A lejárat hónap harmadik pénteke előtti csütörtök. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 22:15 óráig lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi elszámolás
Egyéb hasznos információ	Az index a világ és USA egyik fontos részvénytőzsdéjének az áralakulását mutatja. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően az első (front) kontraktusban van.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős részvény index kontraktusok NASDAQ 100 E-Mini INDEX*

Tőzsde: Chicago Mercantile Exchange
Tőzsdekód: XCME

Alaptermék	NASDAQ 100 Index – USA Részvényindex
Az index jellemzői	A 100 legnagyobb és leglikvidebb vállalat részvénye, mellyel a NASDAQ-on kereskednek. Piaci kapitalizációval súlyozott index, ahol egy részvény súlya sem lehet nagyobb, mint 24%. Az index indulóértéke 125 volt és 1985. február 1. óta jegyzik.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/equity-index/us-index/e-mini-nasdaq-100_contract_specifications.html
Tőzsde	CME-Chicago
Tőzsdei Kereskedési idő	22:30 – 22:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	20 USD * index
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,25
Legkisebb árelmozdulás értéke	5 USD
Alapletét / kontraktus	4.400 USD **
Lejáratú hónapok	Az öt legközelebbi március / június / szeptember / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A lejáratú hónap harmadik pénteke. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 14:30 óráig lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi elszámolás
Egyéb hasznos információ	Az index a világ és USA egyik fontos részvénypiaci mutatója, mely a világ második legnagyobb kapitalizációjú tőzsdéjének az áralakulását mutatja. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően az első (front) kontraktusban van.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Az NASDAQ 100 részvényindex összetétele*:

Activision Blizzard Inc	Infosys Ltd	Vodafone Group PLC
Adobe Systems Inc	Intel Corp	Warner Chilcott PLC
Akamai Technologies Inc	Intuit Inc	Whole Foods Market Inc
Alexion Pharmaceuticals Inc	Intuitive Surgical Inc	Wynn Resorts Ltd
Altera Corp	KLA-Tencor Corp	Xilinx Inc
Amazon.com Inc	Lam Research Corp	Yahoo! Inc
Amgen Inc	Liberty Interactive Corp	
Apollo Group Inc	Life Technologies Corp	
Apple Inc	Linear Technology Corp	
Applied Materials Inc	Marvell Technology Group Ltd	
Autodesk Inc	Mattel Inc	
Automatic Data Processing Inc	Maxim Integrated Products Inc	
Avago Technologies Ltd	Microchip Technology Inc	
Baidu Inc	Micron Technology Inc	
Bed Bath & Beyond Inc	Microsoft Corp	
Biogen Idec Inc	Mondelez International Inc	
BMC Software Inc	Monster Beverage Corp	
Broadcom Corp	Mylan Inc/PA	
CA Inc	NetApp Inc	
Celgene Corp	Netflix Inc	
Cerner Corp	News Corp	
CH Robinson Worldwide Inc	Nuance Communications Inc	
Check Point Software Technologies Ltd	NVIDIA Corp	
Cisco Systems Inc	O'Reilly Automotive Inc	
Citrix Systems Inc	Oracle Corp	
Cognizant Technology Solutions Corp	PACCAR Inc	
Comcast Corp	Paychex Inc	
Costco Wholesale Corp	Perrigo Co	
Dell Inc	priceline.com Inc	
DENTSPLY International Inc	QUALCOMM Inc	
DIRECTV	Randgold Resources Ltd	
Dollar Tree Inc	Research In Motion Ltd	
eBay Inc	Ross Stores Inc	
Electronic Arts Inc	SanDisk Corp	
Expedia Inc	Seagate Technology PLC	
Expeditors International of Washington I	Sears Holdings Corp	
Express Scripts Holding Co	Sigma-Aldrich Corp	
F5 Networks Inc	Sirius XM Radio Inc	
Fastenal Co	Staples Inc	
Fiserv Inc	Starbucks Corp	
Flextronics International Ltd	Stericycle Inc	
Fossil Inc	Symantec Corp	
Garmin Ltd	Texas Instruments Inc	
Gilead Sciences Inc	VeriSign Inc	
Google Inc	Vertex Pharmaceuticals Inc	
Green Mountain Coffee Roasters Inc	Viacom Inc	
Henry Schein Inc	Virgin Media Inc	

*Az index összetétele változhat. A tájékoztató a dokumentum utolsó frissítésekor érvényes állapotot tükrözi.

Tőzsdei határidős részvény index kontraktusok S&P/TSX 60 INDEX*

Tőzsde: Montreal Exchange
Tőzsdekód: XMSE

Alaptermék	Standard and Poor's/Toronto Stock Exchange 60 Index – Kanada Részvényindex
Az index jellemzői	60 legnagyobb méretű és forgalmú kanadai vállalat részvénye, mellyel a Toronto Stock Exchange-en kereskednek. Piaci kapitalizációval súlyozott index. Az index 1998 december 31-én indult.
A kontraktus részletes leírása	http://www.m-x.ca/produits_indices_sxf_en.php
Tőzsde	MSE-Montreal
Tőzsdei Kereskedési idő	12:00 – 22:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	200 CAD * index
Devizanem	CAD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,10 CAD
Legkisebb árelmozdulás értéke	20 CAD
Alapletét / kontraktus	10.300 CAD **
Lejáratú hónapok	A négy legközelebbi március / június / szeptember / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Végző elszámolási napot megelőző tőzsdei kereskedési nap
Végző elszámolási nap	A lejáratú hónap harmadik pénteke. Ha ez nem munkanap, akkor az ezt megelőző első nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi elszámolás.
Egyéb hasznos információ	Az index Kanada egyik legfontosabb részvénytőzsdéjének mutatója. Az index a kanadai részvénytőzsdéjének több mint 70%-át reprezentálja. Likviditás és aktív kereskedelem jellemzően az első (front) kontraktusban van

*Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Az S&P/TSE 60 részvényindex összetétele*:

Agnico-Eagle Mines Ltd	Enerplus Corp	Research In Motion Ltd
Agrium Inc	First Quantum Minerals Ltd	Rogers Communications Inc
ARC Resources Ltd	Fortis Inc/Canada	Royal Bank of Canada
Bank of Montreal	George Weston Ltd	Saputo Inc
Bank of Nova Scotia	Gildan Activewear Inc	Shaw Communications Inc
Barrick Gold Corp	Goldcorp Inc	Shoppers Drug Mart Corp
BCE Inc	Husky Energy Inc	Silver Wheaton Corp
Bombardier Inc	IAMGOLD Corp	SNC-Lavalin Group Inc
Brookfield Asset Management Inc	Imperial Oil Ltd	Sun Life Financial Inc
Cameco Corp	Inmet Mining Corp	Suncor Energy Inc
Canadian Imperial Bank of Commerce/Canad	Kinross Gold Corp	Talisman Energy Inc
Canadian National Railway Co	Loblaw Cos Ltd	Teck Resources Ltd
Canadian Natural Resources Ltd	Magna International Inc	TELUS Corp
Canadian Oil Sands Ltd	Manulife Financial Corp	Thomson Reuters Corp
Canadian Pacific Railway Ltd	Metro Inc	Tim Hortons Inc
Canadian Tire Corp Ltd	National Bank of Canada	Toronto-Dominion Bank/The
Cenovus Energy Inc	Nexen Inc	TransAlta Corp
Eldorado Gold Corp	Penn West Petroleum Ltd	TransCanada Corp
Enbridge Inc	Potash Corp of	Valeant Pharmaceuticals
Encana Corp	Saskatchewan Inc	International In
	Power Corp of Canada	Yamana Gold Inc

* Az index összetétele változhat. A tájékoztató a dokumentum utolsó frissítésekor érvényes állapotot tükrözi.

Tőzsdei határidős részvény index kontraktusok

Nikkei 225 INDEX*

Tőzsde: Singapore Exchange
Tőzsdekód: XSGX

Alaptermék	Nikkei 225 Index – Japán Részvényindex
Az index jellemzői	225 japán blue chip vállalat részvénye, mellyel a Tokyo Stock Exchange első szekciójában kereskednek. Számítani átlagként, a részvények árfolyamával súlyozott index. Az index indulóértéke 1949. május 16-án volt először meghatározva.
A kontraktus részletes leírása	http://www.sgx.com/wps/portal/sgxweb/home/products/derivatives
Tőzsde	Simex-Singapore
Tőzsdei Kereskedési idő	08:15 – 19:00 és 00:45 – 07:30 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	500 JPY * index
Devizanem	JPY
Legkisebb árelmozdulás nagysága	5 JPY
Legkisebb árelmozdulás értéke	2.500 JPY
Alapletét / kontraktus	550.000 JPY **
Lejáratú hónapok	A három legközelebbi hónap és a 12 legközelebbi hónap negyedévente.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A lejáratú hónap második pénteké előtti tőzsdei kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi elszámolás.
Egyéb hasznos információ	Az index Japán legfontosabb részvénytőzsi mutatója. A japán gazdaság egészét, minden iparágát jól reprezentálja. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően az első (front) negyedéves (március / június / szeptember / december) kontraktusban van.

*Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

A Nikkei 225 részvényindex összetétele*:

Advantest Corp	Kikkoman Corp	Resona Holdings Inc
Aeon Co Ltd	Kirin Holdings Co Ltd	Ricoh Co Ltd
Ajinomoto Co Inc	Kobe Steel Ltd	Sapporo Holdings Ltd
All Nippon Airways Co Ltd	Komatsu Ltd	Secom Co Ltd
Alps Electric Co Ltd	Konami Corp	Sekisui House Ltd
Amada Co Ltd	Konica Minolta Holdings Inc	Seven & I Holdings Co Ltd
Aozora Bank Ltd	Kubota Corp	Sharp Corp/Japan
Asahi Glass Co Ltd	Kuraray Co Ltd	Shimizu Corp
Asahi Group Holdings Ltd	Kyocera Corp	Shin-Etsu Chemical Co Ltd
Asahi Kasei Corp	Kyowa Hakko Kirin Co Ltd	Shinsei Bank Ltd
Astellas Pharma Inc	Marubeni Corp	Shionogi & Co Ltd
Bank of Yokohama Ltd/The	Maruha Nichiro Holdings Inc	Shiseido Co Ltd
Bridgestone Corp	Marui Group Co Ltd	Shizuoka Bank Ltd/The
Canon Inc	Matsui Securities Co Ltd	Showa Denko KK
Casio Computer Co Ltd	Mazda Motor Corp	Showa Shell Sekiyu KK
		SKY Perfect JSAT Holdings Inc
Central Japan Railway Co	Meidensha Corp	Softbank Corp
Chiba Bank Ltd/The	MEIJI Holdings Co Ltd	Sojitz Corp
Chiyoda Corp	Minebea Co Ltd	
	Mitsubishi Chemical Holdings Corp	Sony Corp
Chubu Electric Power Co Inc		
Chugai Pharmaceutical Co Ltd	Mitsubishi Corp	Sony Financial Holdings Inc
Citizen Holdings Co Ltd	Mitsubishi Electric Corp	Sumco Corp
COMSYS Holdings Corp	Mitsubishi Estate Co Ltd	Sumitomo Chemical Co Ltd
	Mitsubishi Heavy Industries Ltd	
Credit Saison Co Ltd		Sumitomo Corp
	Mitsubishi Logistics Corp	Sumitomo Electric Industries Ltd
Dai Nippon Printing Co Ltd		Sumitomo Heavy Industries Ltd
Dai-ichi Life Insurance Co Ltd/The	Mitsubishi Materials Corp	Sumitomo Metal Industries Ltd
		Sumitomo Metal Mining Co Ltd
Daiichi Sankyo Co Ltd	Mitsubishi Motors Corp	Sumitomo Mitsui Financial Group Inc
		Sumitomo Mitsui Trust Holdings Inc
Daikin Industries Ltd	Mitsubishi Paper Mills Ltd	Sumitomo Osaka Cement Co Ltd
Dainippon Screen Manufacturing Co Ltd	Mitsubishi UFJ Financial Group Inc	Sumitomo Realty & Development Co Ltd
Dainippon Sumitomo Pharma Co Ltd		Suzuki Motor Corp
Daiwa House Industry Co Ltd	Mitsui & Co Ltd	
	Mitsui Chemicals Inc	T&D Holdings Inc
Daiwa Securities Group Inc	Mitsui Engineering & Shipbuilding Co Ltd	Taiheiyo Cement Corp
Denki Kagaku Kogyo KK	Mitsui Fudosan Co Ltd	Taisei Corp
	Mitsui Mining & Smelting Co Ltd	Taiyo Yuden Co Ltd
Denso Corp		
Dentsu Inc	Mitsui OSK Lines Ltd	Takara Holdings Inc
Dowa Holdings Co Ltd	Mitsumi Electric Co Ltd	
East Japan Railway Co	Mizuho Financial Group Inc	
	MS&AD Insurance Group Holdings	
Ebara Corp		

*Az index összetétele változhat. A tájékoztató a dokumentum utolsó frissítésekor érvényes állapotot tükrözi.

Eisai Co Ltd	NEC Corp	Takashimaya Co Ltd
FANUC Corp	NGK Insulators Ltd	Takeda Pharmaceutical Co Ltd
Fast Retailing Co Ltd	Nichirei Corp	TDK Corp
Fuji Electric Co Ltd	Nikon Corp	Teijin Ltd
Fuji Heavy Industries Ltd	Nippon Electric Glass Co Ltd	Terumo Corp
FUJIFILM Holdings Corp	Nippon Express Co Ltd	Tobu Railway Co Ltd
Fujikura Ltd	Nippon Kayaku Co Ltd	Toho Co Ltd/Tokyo
Fujitsu Ltd	Nippon Light Metal Co Ltd	Toho Zinc Co Ltd
Fukuoka Financial Group Inc	Nippon Meat Packers Inc	Tokai Carbon Co Ltd
Furukawa Co Ltd	Nippon Paper Group Inc	Tokio Marine Holdings Inc
Furukawa Electric Co Ltd	Nippon Sheet Glass Co Ltd	Tokyo Dome Corp
GS Yuasa Corp	Nippon Soda Co Ltd	Tokyo Electric Power Co Inc/The
Heiwa Real Estate Co Ltd	Nippon Steel Corp	Tokyo Electron Ltd
Hino Motors Ltd	Nippon Suisan Kaisha Ltd	Tokyo Gas Co Ltd
Hitachi Construction Machinery Co Ltd	Nippon Telegraph & Telephone Corp	Tokyo Tatemono Co Ltd
Hitachi Ltd	Nippon Yusen KK	Tokyu Corp
Hitachi Zosen Corp	Nissan Chemical Industries Ltd	Tokyu Land Corp
Hokuetsu Kishu Paper Co Ltd	Nissan Motor Co Ltd	Toppan Printing Co Ltd
Honda Motor Co Ltd	Nisshin Seifun Group Inc	Toray Industries Inc
IHI Corp	Nisshin Steel Co Ltd	Toshiba Corp
Inpex Corp	Nisshinbo Holdings Inc	Tosoh Corp
Isetan Mitsukoshi Holdings Ltd	Nitto Boseki Co Ltd	TOTO Ltd
Isuzu Motors Ltd	NKSJ Holdings Inc	Toyo Seikan Kaisha Ltd
ITOCHU Corp	Nomura Holdings Inc	Toyobo Co Ltd
J Front Retailing Co Ltd	NSK Ltd	Toyota Motor Corp
Japan Steel Works Ltd/The	NTN Corp	Toyota Tsusho Corp
Japan Tobacco Inc	NTT Data Corp	Trend Micro Inc
JFE Holdings Inc	NTT DoCoMo Inc	Ube Industries Ltd/Japan
JGC Corp	Obayashi Corp	Unitika Ltd
JTEKT Corp	Odakyu Electric Railway Co Ltd	UNY Co Ltd
JX Holdings Inc	OJI Paper Co Ltd	West Japan Railway Co
Kajima Corp	Okai Electric Industry Co Ltd	Yahoo Japan Corp
Kansai Electric Power Co Inc/The	OKUMA Corp	Yamaha Corp
Kao Corp	Olympus Corp	Yamato Holdings Co Ltd
Kawasaki Heavy Industries Ltd	Osaka Gas Co Ltd	Yaskawa Electric Corp
Kawasaki Kisen Kaisha Ltd	Pacific Metals Co Ltd	Yokogawa Electric Corp
KDDI Corp	Panasonic Corp	Yokohama Rubber Co Ltd/The
Keio Corp	Pioneer Corp	
Keisei Electric Railway Co Ltd		

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

WTI Kőolaj*

Tőzsde: NYM – New York Mercantile Exchange
Tőzsdekód: XNIM

Alaptermék	West Texas Intermediate Kőolaj
Az áru jellemzői	„Könnyű” és „édes” WTI típusú kőolaj, USA-beli szállítással.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/energy/crude-oil/light-sweet-crude_contract_specifications.html
Tőzsde	NYM – New York Mercantile Exchange
Tőzsdei Kereskedési idő	00:00 – 23:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	1.000 hordó (barrel)
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,01 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	10 USD
Alapletét / kontraktus	11.220 USD **
Lejáratú hónapok	A jelenlegi és az ezt követő 5 évre minden hónap, majd a kilencedik évig minden június és december.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejáratú hónap előtti hónap 25. naptári napja előtti harmadik kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	A kőolaj a világ legnagyobb forgalmú áruipiaci terméke. A WTI kontraktus pedig az olaj leglikvidebb irányadó határidős árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi (front) kontraktusokban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok Brent Kőolaj*

Tőzsde: NYB – ICE
Tőzsdekód: IFEU

Alaptermék	Brent Kőolaj
Az áru jellemzői	Brent típusú, az Északi tengerben kitermelt keverék kőolaj, Sullom Voe-beli (Skócia) vezetékes szállítással
A kontraktus részletes leírása	https://www.theice.com/productguide/ProductSpec.shtml;jsessionid=6D225FC2BCB9A856D9287603CA67B82C?specId=219
Tőzsde	NYB – Intercontinental Exchange, London
Tőzsdei Kereskedési idő	02:00 – 00:00 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	1.000 hordó (barrel)
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,01 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	10 USD
Alapletét / kontraktus	9.600 USD **
Lejáratok hónapok	Maximum 72 egymást követő hónap kerül megnyitásra. Ezt követően még 6 kontraktus, minden június és december érhető el a következő három évre.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejáratok hónap első napja előtti 15. nap. Ha ez nem kereskedési nap, akkor az ezt követő első kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	A kőolaj a világ legnagyobb forgalmú áruipiaci terméke. A Brent kontraktus pedig a kőolaj egyik leglikvidebb irányadó határidős árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően az időben legközelebbi (front) néhány kontraktusban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Fűtőolaj*

Tőzsde: NYM – New York Mercantile Exchange
Tőzsdekód: XNIM

Alaptermék	Fűtőolaj No. 2
Az áru jellemzői	New York Harbor Fűtőolaj No. 2.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/energy/refined-products/heating-oil_contract_specifications.html
Tőzsde	NYM – New York Mercantile Exchange
Tőzsdei Kereskedési idő	00:00 – 23:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	42.000 amerikai gallon
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,01 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	4,2 USD
Alapletét / kontraktus	10.010 USD **
Lejáratú hónapok	2013 áprilisig minden hónap, utána megszűnik a kontraktus
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejáratú hónapot megelőző hónap utolsó kereskedési napja.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	A kőolajból készült egyik finomított termék a fűtőolaj (heating oil). Jellemzően egy hordó kőolaj 25%-ából készül fűtőolaj a finomítási eljárás során. A kontraktus az amerikai kontinens irányadó határidős árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi (front) kontraktusokban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Földgáz*

Tőzsde: NYM – New York Mercantile Exchange
Tőzsdekód: XNIM

Alaptermék	Földgáz
Az áru jellemzői	Földgáz, Henry Hub-nál (Louisiana, USA) történő csővezetékes fizikai szállítással.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/energy/natural-gas/natural-gas_contract_specifications.html
Tőzsde	NYM – New York Mercantile Exchange
Tőzsdei Kereskedési idő	00:00 – 23:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	10.000 millió British thermal unit
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,001 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	10 USD
Alapletét / kontraktus	4.620 USD **
Lejárat hónapok	a jelenlegi és az ezt követő 12 év minden hónapja
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejárat hónap első naptári napja előtti harmadik kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	A kontraktus az amerikai kontinens irányadó határidős földgáz árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi (front) kontraktusokban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok Arany*

Tőzsde: CMX – Commodity Exchange
Tőzsdekód: XCEC

Alaptermék	Arany
Az áru jellemzői	0,995 ezrelékes tisztaságú arany. A tőzsde által meghatározott tulajdonságú aranyrudak formájában, melyen megtalálható a tőzsde által elfogadott finomító pecsétje és a rúd sorszámja.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/metals/precious/gold_contract_specifications.html
Tőzsde	CMX – Commodity Exchange, Chicago
Tőzsdei Kereskedési idő	00:00 – 23:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	100 troy uncia
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,10 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	10 USD
Alapletét / kontraktus	11.880 USD **
Lejárat hónapok	A legközelebbi három hónap és minden február / április / augusztus / október, ami a következő 23 hónapban van, illetve minden június / december a következő 60 hónapban.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejárat hónap utolsó napja előtti harmadik kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, ott a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanapon budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Ez a kontraktus az arany irányadó határidős árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi (front) kontraktusokban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Ezüst*

Tőzsde: CMX – Commodity Exchange
Tőzsdekód: XCEC

Alaptermék	Ezüst
Az áru jellemzői	0.999 ezrelékes tisztaságú ezüst. A tőzsde által meghatározott tulajdonságú 1000 vagy 1100 uncia súlyú aranyrudak formájában, melyen megtalálható a tőzsde által elfogadott finomító pecsétje és a rúd soroatszama.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/metals/precious/silver_contract_specifications.html
Tőzsde	CMX – Commodity Exchange, Chicago
Tőzsdei Kereskedési idő	00:00 – 23:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	5.000 troy uncia
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,005 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	25 USD
Alapletét / kontraktus	20.900 USD **
Lejáratú hónapok	A legközelebbi három hónapon és minden január / március / május / szeptember, ami a következő 23 hónapban van, illetve minden a július / december a következő 60 hónapban.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejáratú hónap vége előtti harmadik kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Ez a kontraktus az ezüst irányadó határidős árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi (front) kontraktusokban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Platina*

Tőzsde: NYM – New York Mercantile Exchange
Tőzsdekód: XNIM

Alaptermék	Platina
Az áru jellemzői	0,9995 ezrelék finomságú Platina a tőzsde által meghatározott feltételekkel.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/metals/precious/platinum_contract_specifications.html
Tőzsde	NYM – New York Mercantile Exchange
Tőzsdei Kereskedési idő	00:00 – 23:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	50 uncia
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,10 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	5 USD
Alapletét / kontraktus	5.170 USD **
Lejárat hónapok	A jelen hónaptól számított 15 hónapos perióduson belül az első három egymást követő hónap illetve az ezeket követő január / április / július / október negyedéves ciklusokban.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejárat hónap utolsó kereskedési napját megelőző harmadik kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	A platina a nevét viselő hat tagból álló platinafémek csoportjának egyik tagja. Egyedi kémiai és fizikai tulajdonságai miatt fontos ipari nyersanyag. A kontraktus a platina irányadó határidős árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi (front) kontraktusokban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok Palládium*

Tőzsde: NYM – New York Mercantile Exchange
Tőzsdekód: XNIM

Alaptermék	Palládium
Az áru jellemzői	0,9995 ezrelék finomságú Palládium a tőzsde által meghatározott feltételekkel.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/metals/precious/palladium_contract_specifications.html
Tőzsde	NYM – New York Mercantile Exchange
Tőzsdei Kereskedési idő	00:00 – 23:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	100 uncia
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,05 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	5 USD
Alapletét / kontraktus	7.700 USD **
Lejárat hónapok	A jelen hónaptól számított 15 hónapos perióduson belül az első három egymást követő hónap illetve az ezeket követő március / június / szeptember / december negyedéves ciklusokban.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejárat hónap utolsó kereskedési napját megelőző harmadik kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	A palládium a platinafémek csoportjának egyik tagja. Egyedi kémiai és fizikai tulajdonságai miatt fontos ipari nyersanyag. A kontraktus a palládium irányadó határidős árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi (front) kontraktusokban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok**Réz*****Tőzsde:** CMX – Commodity Exchange**Tőzsdekód:** XCEC

Alaptermék	Réz
Az áru jellemzői	Grade 1 elektrolit-réz, amely megfelel a B115 specifikációnak és, amely szerepel a COMEX listáján.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/metals/base/copper_contract_specifications.html
Tőzsde	CMX – Commodity Exchange, Chicago
Tőzsdei Kereskedési idő	00:00 – 23:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	25.000 font
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,05 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	12,5 USD
Alapletét / kontraktus	6.820 USD **
Lejárat hónapok	A legközelebbi 24 hónap, és minden március / május / július / szeptember / december hónap, ami a következő 60 hónapban van.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejárat hónap vége előtti harmadik tőzsdei kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi (front) kontraktusokban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok**Réz - LME*****Tőzsde:** London Metal Exchange**Tőzsdekód:** XLME

Alaptermék	Elektrolit-réz
Az áru jellemzői	A minőségű katód vagy huzalhenger, amely megfelel a BS 6017-1981 specifikációnak, beleértve az AMD 5725 számú módosítást.
A kontraktus részletes leírása	http://www.lme.com/copper_contracts.spec.asp
Tőzsde	London Metal Exchange (LME)
Tőzsdei Kereskedési idő	21.00 – 20.45 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	25 metrikus tonna
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,50 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	12,50 USD
Alapletét / kontraktus	26.000 USD**
Lejáratú hónapok	A legközelebbi 124 hónap.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Lejáratú hónap harmadik szerdáját megelőző hétfői nap.
Végző elszámolási nap	Megegyezik az utolsó kereskedési nappal.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi vagy fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a három-négy legközelebbi (front és azt követők), illetve a következő decemberi kontraktusban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok Nikkel*

Tőzsde: London Metal Exchange
Tőzsdekód: XLME

Alaptermék	Nyers nikkel
Az áru jellemzői	Tisztaság Min. 99,7% Vegyelemzés ASTM specifikációnak megfelelő
A kontraktus részletes leírása	http://www.lme.com/nickel_contracts.spec.asp
Tőzsde	London Metal Exchange (LME)
Tőzsdei Kereskedési idő	21.00 – 20.45 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	6 metrikus tonna
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	6,00 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	30,00 USD
Alapletét / kontraktus	21.600 USD**
Lejárat hónapok	A legközelebbi 64 hónap.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Lejárat hónap harmadik szerdáját megelőző hétfői nap.
Végző elszámolási nap	Megegyezik az utolsó kereskedési nappal.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi vagy fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a két-három legközelebbi (front és azt követőek), illetve a következő decemberi kontraktusban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok Ón*

Tőzsde: London Metal Exchange
Tőzsdekód: XLME

Alaptermék	Finomított ón
Az áru jellemzői	Tisztaság Min. 99,85% Minőség Megfelel a BS3252:1986 specifikációnak. LME által elfogadott „brand” listán szerepelnie kell. Forma Lemez vagy rúd (12-50 kg)
A kontraktus részletes leírása	http://www.lme.com/tin_contracts.spec.asp
Tőzsde	London Metal Exchange (LME)
Tőzsdei Kereskedési idő	21.00 – 20.45 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	5 metrikus tonna
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	5,00 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	25,00 USD
Alapletét / kontraktus	21.000 USD**
Lejáratú hónapok	A legközelebbi 64 hónap.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Lejáratú hónap harmadik szerdáját megelőző hétfői nap.
Végső elszámolási nap	Megegyezik az utolsó kereskedési nappal.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi vagy fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a két-három legközelebbi (front és azt követőek) kontraktusban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Ólom*

Tőzsde: London Metal Exchange
Tőzsdekód: XLME

Alaptermék	Finomított rúd ólom
Az áru jellemzői	Tisztaság Min. 99,97%
	Minőség LME által elfogadott „brand” listán szerepelnie kell.
	Forma Rúd (legfeljebb 55 kg)
A kontraktus részletes leírása	http://www.lme.com/lead_contracts.spec.asp
Tőzsde	London Metal Exchange (LME)
Tőzsdei Kereskedési idő	21.00 – 20.45 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	25 metrikus tonna
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,50 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	12,50 USD
Alapletét / kontraktus	10.000 USD**
Lejárat hónapok	A legközelebbi 64 hónap.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Lejárat hónap harmadik szerdáját megelőző hétfői nap.
Végző elszámolási nap	Megegyezik az utolsó kereskedési nappal.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi vagy fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a két-három legközelebbi (front és azt követőek), illetve a következő decemberi kontraktusban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok**Cink*****Tőzsde:** London Metal Exchange**Tőzsdekód:** XLME

Alaptermék	Cink
Az áru jellemzői	Tisztaság Min. 99,995% Minőség LME által elfogadott „brand” listán szerepelnie kell Forma Lemez vagy rúd (legfeljebb 55 kg)
A kontraktus részletes leírása	http://www.lme.com/zinc_contracts.spec.asp
Tőzsde	London Metal Exchange (LME)
Tőzsdei Kereskedési idő	21.00 – 20.45 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	25 metrikus tonna
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,50 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	12,50 USD
Alapletét / kontraktus	8.000 USD**
Lejárat hónapok	A legközelebbi 64 hónap.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Lejárat hónap harmadik szerdáját megelőző hétfői nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi vagy fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a három-négy legközelebbi (front és azt követőek), illetve a következő decemberi kontraktusban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Acél*

Tőzsde: London Metal Exchange
Tőzsdekód: XLME

Alaptermék	Acél rúd (korábbi nevén mediterrán acél)
Az áru jellemzői	-
A kontraktus részletes leírása	http://www.lme.com/steel/steel_contracts.spec.asp
Tőzsde	London Metal Exchange (LME)
Tőzsdei Kereskedési idő	21.00 – 20.45 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	65 metrikus tonna
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,10 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	6,50 USD
Alapletét / kontraktus	4.940 USD**
Lejárat hónapok	A legközelebbi 16 hónap.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Lejárat hónap harmadik szerdáját megelőző hétfői nap.
Végző elszámolási nap	Megegyezik az utolsó kereskedési nappal
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi vagy fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a két-három legközelebbi (front és azt követőek) kontraktusban tapasztalható. Az LME-n legutoljára bevezetett kontraktus, ennek megfelelően a likviditás a többi termékhez képest visszafogott.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok Nyers (primary) alumínium*

Tőzsde: London Metal Exchange
Tőzsdekód: XLME

Alaptermék	Nyers alumínium
Az áru jellemzői	Tisztaság Min. 99,7% Vastartalom Max. 0,2% Szilícium tartalom Max. 0,1% Ásványi szennyezettség Nem haladja meg a P1020A szabványban meghatározott értéket.
A kontraktus részletes leírása	http://www.lme.com/aluminium_contracts.spec.asp
Tőzsde	London Metal Exchange (LME)
Tőzsdei Kereskedési idő	21.00 – 20.45 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	25 metrikus tonna
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,25 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	6,25 USD
Alapletét / kontraktus	6.500 USD**
Lejáratú hónapok	A legközelebbi 124 hónap.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Lejáratú hónap harmadik szerdáját megelőző hétfői nap.
Végső elszámolási nap	Megegyezik az utolsó kereskedési nappal.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi vagy fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	A piac nagyon likvid, egy évre előre gyakorlatilag minden lejárat aktívan kereskedhető.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Alumínium ötvözet (alloy)*

Tőzsde: London Metal Exchange
Tőzsdekód: XLME

Alaptermék	Ötvözött alumínium
Az áru jellemzői	1725. számú DIN (Aluminium Association Inc., GBD-A1Si9Cu3) és a JIS H2118-1976 class 12 standardnak megfelelő termék
A kontraktus részletes leírása	http://www.lme.com/aluminiumalloy_contracts.spec.asp
Tőzsde	London Metal Exchange (LME)
Tőzsdei Kereskedési idő	21.00 – 20.45 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	20 metrikus tonna
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,50 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	10,00 USD
Alapletét / kontraktus	5.200 USD **
Lejárat hónapok	A legközelebbi 28 hónap.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Lejárat hónap harmadik szerdáját megelőző hétfői nap.
Végső elszámolási nap	Megegyezik az utolsó kereskedési nappal.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi vagy fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a két legközelebbi (front és azt követő), illetve a következő decemberi kontraktusban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Alumínium ötvözet (NASAAC)*

Tőzsde: London Metal Exchange
Tőzsdekód: XLME

Alaptermék	Ötvözött alumínium (észak-amerikai specifikáció)
Az áru jellemzői	Észak-amerikai specifikációjú ötvözött alumínium, amelyet az LME az amerikai gépjárműipar számára hozott létre.
A kontraktus részletes leírása	http://www.lme.com/nasaac_contracts.spec.asp
Tőzsde	London Metal Exchange (LME)
Tőzsdei Kereskedési idő	21.00 – 20.45 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	20 metrikus tonna
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,50 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	10,00 USD
Alapletét / kontraktus	6.000 USD**
Lejárat hónapok	A legközelebbi 27 hónap.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Lejárat hónap harmadik szerdáját megelőző hétfői nap.
Végső elszámolási nap	Megegyezik az utolsó kereskedési nappal.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Pénzügyi vagy fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a két-három legközelebbi (front és azt követőek), illetve a következő decemberi kontraktusban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Malmi búza - Párizs*

Tőzsde: NYSE – Liffe Paris

Tőzsdekód: XMAT

Alaptermék	Európai Unió eredetű malmi búza
Az áru jellemzői	Fajsúly min. 76 kg/hl Nedvességtartalom max. 15% Törött szem max. 4% Csírázott szem max. 2 Szennyezettség max. 2%
A kontraktus részletes leírása	http://www.euronext.com/trader/contractspecifications/derivative/wide/contractspecifications-2864-EN.html?euronextCode=EBM-PAR-FUT
Tőzsde	EOP – NYSE - Liffe Paris (Matif)
Tőzsdei Kereskedési idő	10:45 – 18:30 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	50 metrikus tonna
Devizanem	EUR
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,25 EUR
Legkisebb árelmozdulás értéke	12,25 EUR
Alapletét / kontraktus	1.600 EUR **
Lejárat hónapok	Január / március / május / augusztus / november hónapok. Minden esetben nyolc lejárat hónap érhető el.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Lejárat hónap 10. naptári napja. Ha az nem tőzsdei kereskedési nap, akkor az azt követő első kereskedési nap. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 18:30-ig lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően legközelebbi egy-két (front és azt követő) kontraktusban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Kukorica - Párizs*

Tőzsde: NYSE – Liffe Paris
Tőzsdekód: XMAT

Alaptermék	Sárga és/vagy vörös szemű Kukorica
Az áru jellemzői	Nedvességtartalom max. 15,50%
	Törött szem max. 10%
	Csírázott szem max. 6%
	Szem adalék max. 5%
	Egyéb szennyeződés max. 3%
A kontraktus részletes leírása	https://globalderivatives.nyx.com/en/contract/content/29461/contract-specification
Tőzsde	EOP – NYSE - Liffe Paris (Matif)
Tőzsdei Kereskedési idő	10:45 – 18:30 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	50 metrikus tonna
Devizanem	EUR
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,25 EUR
Legkisebb árelmozdulás értéke	12,50 EUR
Alapletét / kontraktus	2.100 EUR **
Lejárat hónapok	Január / március / június / augusztus / november hónapok. Minden esetben hét lejárat hónap érhető el.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Lejárat hónap 5. naptári napja. Ha az nem kereskedési nap, akkor az ezt követő első kereskedési nap. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 18:30-ig lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően legközelebbi két-három (front és azt követő) kontraktusban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Repcse*

Tőzsde: NYSE – Liffe Paris
Tőzsdekód: XMAT

Alaptermék	Repcemag
Az áru jellemzői	Megfelelő minőségű, duplanullás repcemag Olajtartalom min. 40% Nedvességtartalom max. 9% Szennyezett mag max. 2%
A kontraktus részletes leírása	https://globalderivatives.nyx.com/en/contract/content/29826/contract-specification
Tőzsde	EOP – NYSE – Liffe Paris (Matif)
Tőzsdei Kereskedési idő	10:45 – 18:30 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	50 metrikus tonna
Devizanem	EUR
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,25 EUR
Legkisebb árelmozdulás értéke	12,50 EUR
Alapletét / kontraktus	2.300 EUR **
Lejáratú hónapok	Február / május / augusztus / november hónapok. Minden esetben hat lejáratú hónap érhető el.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Lejáratú hónapot megelőző hónap utolsó tőzsdei kereskedési nap. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 18:30-ig lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően legközelebbi két-három (front és azt követő) kontraktusban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Búza - Chicago*

Tőzsde: CBOT – Chicago Board of Trade
Tőzsdekód: XCBT

Alaptermék	No. 2 Soft Red/Hard Red téli búza No. 2 Northern és Dark Northern tavaszi búza
Az áru jellemzői	A tőzsde által meghatározott minőségű búzafajták.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/agricultural/grain-and-oilseed/wheat_contract_specifications.html
Tőzsde	CBOT – Chicago Mercantile Exchange csoport tagja
Tőzsdei Kereskedési idő	01:00 – 20:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	5.000 bushel/véka (vagyis 5000 x 60 font, körülbelül 136 tonna)
Devizanem	USD (Cent)
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,0025 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	12,50 USD
Alapletét / kontraktus	6.480 USD **
Lejáratú hónapok	Március / május / július / szeptember / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A lejáratú hónap 15. naptári napját megelőző kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően legközelebbi (front) kontraktusban tapasztalható. Az árjegyzés USD Centben történik.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Kukorica - Chicago*

Tőzsde: CBOT – Chicago Board of Trade
Tőzsdekód: XCBT

Alaptermék	Sárga szemű kukorica
Az áru jellemzői	Nedvességtartalom Max. 15,50%
	Törött szem Max. 10%
	Csírázott szem Max. 6%
	Keverékesség 4%, maximum 5%
	Szennyezettség 1%, maximum 3%
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/agricultural/grain-and-oilseed/corn_contract_specifications.html
Tőzsde	CBOT – Chicago Mercantile Exchange csoport tagja
Tőzsdei Kereskedési idő	01:00 – 20:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	5.000 bushel/véka (5000 x 56 font körülbelül 127 tonna)
Devizanem	USD (Cent)
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,0025 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	12,50 USD
Alapletét / kontraktus	5.400 USD **
Lejárat hónapok	Március / május / július / szeptember / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Lejárat hónap 15. naptári napját megelőző kereskedési nap. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 20:15-ig lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Az amerikai kontinens irányadó határidős kukorica árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően legközelebbi (front) kontraktusban tapasztalható. Az árjegyzés centben történik.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok Szójabab*

Tőzsde: CBOT – Chicago Board of Trade
Tőzsdekód: XCBT

Alaptermék	Szójabab sárga No. 2
Az áru jellemzői	A No. 2 szójababon kívül No. 1 és No. 3 minőségű bab is leszállítható.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/agricultural/grain-and-oilseed/soybean_contract_specifications.html
Tőzsde	CBOT – Chicago Mercantile Exchange csoport tagja
Tőzsdei Kereskedési idő	01:00 – 20:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	5.000 bushel/véka (5000 x 60 font, körülbelül 136 tonna)
Devizanem	USD (Cent)
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,0025 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	12,50 USD
Alapletét / kontraktus	9.180 USD **
Lejárat hónapok	Március / május / július / augusztus / szeptember / november hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	Lejárat hónap 15. naptári napját megelőző kereskedési nap. Az utolsó kereskedési napon a kontraktussal 20:15-ig lehet kereskedni.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Az amerikai kontinens irányadó határidős szójabab árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően legközelebbi (front) kontraktusban tapasztalható. Az árjegyzés USD Centben történik.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok Szójabab liszt*

Tőzsde: CBOT – Chicago Board of Trade
Tőzsdekód: XCBT

Alaptermék	Szójabab liszt
Az áru jellemzői	A tőzsde által meghatározott minőségű első osztályú szójabab liszt. Protein tartalom Min. 48%
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/agricultural/grain-and-oilseed/soybean-meal_contract_specifications.html
Tőzsde	CBOT – Chicago Board of Trade
Tőzsdei Kereskedési idő	01:00 – 20:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	100 short/rövid tonna (körülbelül 91 metrikus tonna)
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,10 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	10,00 USD
Alapletét / kontraktus	5.400 USD **
Lejáratú hónapok	Január / március / május / július / augusztus / szeptember / október / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A lejáratú hónap 15. naptári napját megelőző kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi két-három (front és azt követő), illetve a következő decemberi kontraktusokban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Szójabab olaj*

Tőzsde: CBOT – Chicago Board of Trade

Tőzsdekód: XCBT

Alaptermék	Nyers szójabab olaj
Az áru jellemzői	A tőzsde által meghatározott minőségű szójabab olaj.
A kontraktus részletes leírása	http://www.cmegroup.com/trading/agricultural/grain-and-oilseed/soybean-oil_contract_specifications.html
Tőzsde	CBOT – Chicago Board of Trade
Tőzsdei Kereskedési idő	01:00 – 20:15 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	60.000 font (körülbelül 27 tonna)
Devizanem	USD (Cent)
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,0001 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	6,00 USD
Alapletét / kontraktus	3.375 USD **
Lejárat hónapok	Január / március / május / július / augusztus / szeptember / október / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A lejárat hónap 15. naptári napját megelőző kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi két-három (front és azt követő), illetve a következő decemberi kontraktusokban tapasztalható. Az árjegyzés USD Centben történik.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Cukor*

Tőzsde: NYB – ICE
Tőzsdekód: IFUS

Alaptermék	Cukor No.11
Az áru jellemzői	A tőzsde által meghatározott eredetű nyers centrifugált nádcukor, 96 fokos átlagos polarizációval (cukortartalommal).
A kontraktus részletes leírása	https://www.theice.com/productguide/ProductDetails.shtml?specId=23
Tőzsde	NYB – Intercontinental Exchange, New York
Tőzsdei Kereskedési idő	09:30 – 20:00 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	112.000 font
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,01 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	11,2 USD
Alapletét / kontraktus	2.090 USD **
Lejárat hónapok	Március / május / július / október hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejárat hónapot megelőző hónap utolsó kereskedési napja (kivéve a januári lejáratot, amikor az előző hónap 24. naptári napja előtti második kereskedési nap).
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Ez a kontraktus a világ irányadó nyers nádcukor határidős árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi (front) kontraktusokban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok**Kávé*****Tőzsde:** NYB – ICE**Tőzsdekód:** IFUS

Alaptermék	Kávé „C”
Az áru jellemzői	A tőzsde által meghatározott minőségű és eredetű zöld kávébab Európába vagy USA-ba történő szállítással.
A kontraktus részletes leírása	https://www.theice.com/productguide/ProductDetails.shtml?specId=15
Tőzsde	NYB – Intercontinental Exchange, New York
Tőzsdei Kereskedési idő	09:30 – 20:00 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	37.500 font
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,05 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	18,75
Alapletét / kontraktus	6.710 USD **
Lejárat hónapok	Március / május / július / szeptember / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejárat hónap első kereskedési napját megelőző nyolcadik kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Ez a kontraktus a világ irányadó arabica típusú kávéjának határidős árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi (front) kontraktusokban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Kávé Robusta*

Tőzsde: NYSE – Liffe
Tőzsdekód: XLIF

Alaptermék	Kávé Robusta
Az áru jellemzői	1. osztályú a tőzsde által meghatározott minőségű robusta típusú kávé.
A kontraktus részletes leírása	https://globalderivatives.nyx.com/contract/content/29040/contract-specification
Tőzsde	NYSE – Liffe, London
Tőzsdei Kereskedési idő	10:00 – 18:30 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	10 tonna
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	1 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	10 USD
Alapletét / kontraktus	3.860 USD **
Lejárat hónapok	Január / március / május / július / szeptember / november hónapok úgy, hogy mindig 10 lejárat hónap érhető el.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejárat hónap utolsó kereskedési napján 13.30-ig.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Ez a kontraktus a világ irányadó robusta típusú kávéjának határidős árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi (front) kontraktusokban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Kakaó*

Tőzsde: NYB – ICE
Tőzsdekód: IFUS

Alaptermék	Kakaó
Az áru jellemzői	A tőzsde által meghatározott minőségű kakaóbab USA-ba történő szállítással.
A kontraktus részletes leírása	https://www.theice.com/productguide/ProductDetails.shtml?specId=7
Tőzsde	NYB – Intercontinental Exchange, New York
Tőzsdei Kereskedési idő	10:00 – 20:00 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	10 metrikus tonna
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	1 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	10 USD
Alapletét / kontraktus	2.750 USD **
Lejárat hónapok	Március / május / július / szeptember / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejárat hónap első kereskedési napját megelőző tizenegyedik kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Ez a kontraktus a kakaó irányadó határidős világpiaci árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi (front) kontraktusokban tapasztalható.

*Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok

Gyapot*

Tőzsde: NYB – ICE
Tőzsdekód: IFUS

Alaptermék	Gyapot No.2
Az áru jellemzői	A tőzsde által elfogadott minőségű és formájú USA-ban termesztett gyapot. Gyapotszál hosszúság 1 2/32 inch.
A kontraktus részletes leírása	https://www.theice.com/productguide/ProductDetails.shtml?specId=254
Tőzsde	NYB – Intercontinental Exchange, New York
Tőzsdei Kereskedési idő	03:00 – 20:00 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	50.000 font (körülbelül 100 bála)
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,01 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	5 USD
Alapletét / kontraktus	2.860 USD **
Lejárat hónapok	Március / május / július / október / december hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejárat hónap utolsó tőzsdei kereskedési napját megelőző tizenhetedik kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Ez a kontraktus a világ irányadó gyapot határidős árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi (front) kontraktusokban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Tőzsdei határidős áruipiaci kontraktusok Narancslé*

Tőzsde: NYB – ICE
Tőzsdekód: IFUS

Alaptermék	Fagyasztott Narancslé Koncentrátum
Az áru jellemzői	A tőzsde által meghatározott minőségű és származású fagyasztott narancslé koncentrátum USA-ba történő szállítással.
A kontraktus részletes leírása	https://www.theice.com/productguide/ProductSpec.shtml;jsessionid=C4FC1F912B28AB8CB5E154345F7B6768?specId=30
Tőzsde	NYB – Intercontinental Exchange, New York
Tőzsdei Kereskedési idő	14:00 – 20:00 (közép-európai idő szerint)
Raiffeisen Bank Zrt. üzleti órák	08:30 – 17:00
Kontraktus méret	15.000 font
Devizanem	USD
Legkisebb árelmozdulás nagysága	0,05 USD
Legkisebb árelmozdulás értéke	7,5 USD
Alapletét / kontraktus	3.960 USD **
Lejárat hónapok	Január / március / május / július / szeptember / november hónapok.
A kontraktus utolsó kereskedési napja	A Lejárat hónap utolsó kereskedési napját megelőző tizennegyedik kereskedési nap.
Teljesítés módja (lejáratkor)	Fizikai. Azoknál a határidős kontraktusoknál, ahol az ügylet lejáratkor az elszámolás fizikai teljesítéssel (nem pénzügyi elszámolással) történik, a kontraktus utolsó kereskedési napját megelőző munkanap budapesti idő szerint 16:00 órát követően a Bank jogosult a nyitott ügyletet a külföldi tőzsde határidős piacán ellenügylettel lezárni.
Egyéb hasznos információ	Ez a kontraktus a narancslé irányadó határidős világpiaci árjegyzése. Likviditás és aktív kereskedés jellemzően a legközelebbi (front) kontraktusokban tapasztalható.

* Jelen dokumentum kiállításának pillanatában érvényes piaci kondíciók szerint. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Tőzsde egyaránt fenntartja a változtatás jogát.

** A Raiffeisen Bank Zrt. az alapletét mértékét minden esetben a Tőzsde által meghatározott alapletét igény kétszeresében határozza meg.

Pénz- és tőkepiaci szótár

ACT/360 bázis	Tényleges napok száma/360 napos év napszámítású bázis
ERM II. árfolyamrendszer	Az Eurózónához való csatlakozás feltétele, az euró, valamint az Euróövezetből kimaradó, de az árfolyam-mechanizmusban részt venni kívánó tagállamok valutái közötti kapcsolatot biztosítja.
alapletét	A tőzsdei ügyletek megkötésekor letétbe helyezendő összeg.
arbitrage	A pénzügyi piac anomáliáinak kihasználásával elért kockázatmentes profit.
ask	Eladási árfolyam
barrier option	Olyan egzotikus opció, melyhez kiütési (knock-out barrier) és/vagy belépési (knock-in barrier) árfolyamszint tartozik, amennyiben a piaci árfolyamjegyzések elérik ezeket az előre meghatározott árfolyamszinteket, akkor a barrier típusától függően az opció megszűnik, vagy életre kell.
base currency	Lásd: bázisdeviza
basic collateral	Lásd: alapletét
bázisdeviza	Két deviza egymáshoz viszonyított árfolyama a bázisdeviza egységnyi értékét adja meg a másik devizában kifejezve.
bid	Vételi árfolyam
bid-offer spread	A vételi és az eladási árfolyam különbsége.
binary option	Olyan egzotikus opció, mely az opció tulajdonosának a lejárat után előre meghatározott feltételek teljesítésekor teljesít kifizetést.
BIRS (Budapest Interbank Forint Interest Rate Swap)	Budapesti bankközi irányadó kamatláb éven túli futamidőkre, melyet munkanapokon 11 órakor a kereskedelmi bankok jegyzéséből átlagolnak, a forint kamatlábcseré ügyletekben jegyzett fix kamatláb napi fixingje.
bruttó árfolyam	A kötvény jelenértéke: a nettó árfolyam és a felhalmozott kamat összege.
BUBOR (Budapest Interbank Offered Rate)	Budapesti bankközi irányadó kamatláb éven belüli futamidőkre, melyet az MNB kalkulál a kereskedelmi bankok hitelkamatlábai alapján, a forint kamatlábcseré ügyletekben a változó kamatozású láb referencia kamata (floating rate).

BUMIX	A BÉT közepes és kis kapitalizációjú részvényeinek indexe.
BUX	A BÉT hivatalos részvényindexe.
call option	Vételi jog vagy eladási kötelezettség attól függően, hogy opció vételről vagy eladásról van szó.
call order	Olyan megbízás, melyben az Ügyfél arra utasítja a Bankot, hogy egy általa meghatározott árfolyam elérésekor a Bank értesítse őt.
cap opció	Kamatopció, mely védelmet biztosít az opció vevőjének az emelkedő kamatok ellen.
collar	Opciók stratégia, mely egy sávot hoz létre a lehetséges árfolyamszintekből/kamatszintekből a forward árfolyamszint körül.
cross currency interest rate swap	Kétdevizás kamatlábcseré-ügylet.
DAX	A Frankfurteri Értéktőzsde indexe, mely Németország 30 legfontosabb vállalatának portfólióján alapul.
deviza-csereügylet	Két eltérő devizában denominált pénzáramlás cseréje.
DJIA (Dow Jones Industrial Average)	A New York Stock Exchange 30 legnagyobb vállalatát tömörítő részvényindex.
Double No touch option (DNT)	A bináris opciók körébe tartozó egzotikus opció, mely tulajdonosának akkor fizet prémiumot, ha a referencia árfolyam egy előre meghatározott sávban marad a futamidő alatt.
entry to buy	Olyan megbízás, melynek során az Ügyfél meghatározza azt az azonnali piaci árfolyamszintet, amelynek elérése esetén a Bank az Ügyfél részére adott összegű devizát egy másik deviza ellenében elad.
entry to sell	Olyan megbízás, melynek során az Ügyfél meghatározza azt az azonnali bankközi piaci árfolyamszintet, amelynek elérése esetén a Bank az Ügyféltől adott összegű devizát egy másik deviza ellenében megvásárol.
EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate)	Európai euró irányadó kamatláb éven belüli futamidőkre, melyet 50 európai kereskedelmi bank által 11 órakor jegyzett hitelkamatláb alapján átlagolnak és a European Banking Federation publikál.
expiry date	A lejárat napja.
felhalmozott kamat	A kötvény bruttó árfolyama mínusz a kötvény nettó árfolyama; az éves kamat/365 szorozva a legutolsó kamatfizetés óta eltelt napok számával.

firm order	Olyan megbízás, mely esetén az Ügyfél arra utasítja a Bankot, hogy egy általa meghatározott árfolyamon hajtson végre egy konverziót, amennyiben a megbízás érvényességi idején belül az árfolyam eléri a kívánt szintet.
fixed income securities	Hozam alapú befektetések (pl. állampapír, vállalati kötvény).
floor opció	Kamatopció, mely védelmet biztosít az opció vevőjének a csökkenő kamatok ellen.
forward rate agreement	Lásd: FRA
forward ügylet	Tőzsdén kívüli határidős ügylet.
FRA	Határidős kamatláb megállapodás.
free lunch	Arbitrázs
FT-SE100	A London Stock Exchange-en jegyzett 100 angol részvényből álló portfolión alapuló index.
futures	Tőzsdei határidős ügylet
görgetés	Egy meglévő nyitott pozíció lezárása és egy későbbi (korábbi) időpontra való újbóli megnyitása, értelmezhető a tőzsdén kívüli piacon (például egy deviza pozíció görgetése FX swap ügylettel) és tőzsdei futures ügyleteknél is.
határidős árfolyamkülönbözeti számla	A tőzsdén nyitott határidős ügyletek eredményét az előző napi és a két nappal korábbi elszámolóár függvényében megmutató értékpapírszámla.
hedgers	Fedezeti üzletkötők, akik normál üzletmenetükből adódóan futnak deviza-, illetve kamatkockázatot, és ezen kockázatok fedezése céljából kötnek (származtatott) ügyletet (például határidős ügylet, csereügylet, opció).
hosszú pozíció	Olyan nyitott pozíció, ahol a befektető az árfolyam emelkedésében érdekelt.
initial margin	Lásd: alapletét
interest rate swap	Lásd: kamatláb-csereügylet
IRS	Lásd: kamatláb-csereügylet
ISDA Master Agreement	Az International Swaps and Derivatives Association által a derivatív ügyletek szabványosítására létrehozott, piaci szokványoknak megfelelő mintaszerződés.

jegyzett deviza	Két deviza egymáshoz viszonyított árfolyama a bázisdeviza egységnyi értékét adja meg a jegyzett devizában kifejezve.
kamatlábcseré ügylet	Kamatlábcseré ügylet, általában egy lebegő kamatozású kamatfizetési sorozat elcserélése egy azonos devizában fennálló fix kamatozású kamatfizetési sorozatra.
knock-in option	Az egzotikus opciók körébe tartozó olyan barrier típusú opció, melyhez belépési (knock-in barrier) árfolyamszint tartozik: amennyiben a piaci árfolyamjegyzések elérik ezt az előre meghatározott árfolyamszintet, akkor az opció életre kell.
knock-out option	Az egzotikus opciók körébe tartozó olyan barrier típusú opció, melyhez kiütési (knock-out barrier) árfolyamszint tartozik: amennyiben a piaci árfolyamjegyzések elérik ezt az előre meghatározott kiütési szintet, az opció megszűnik.
leverage forward	Olyan tőzsdén kívüli határidős devizaügylet, melynek lejáratakor nettó elszámolás történik, valamint egy ügylet nyitásakor az Ügyfélnek stop-loss limitet kell meghatároznia.
LIBID (London Interbank Bid Rate)	Londoni bankközi irányadó kamatláb éven belüli futamidőkre, melyet a londoni kereskedelmi bankok által jegyzett betéti kamatlábak alapján átlagolnak; tipikusan LIBOR-0,125%.
LIBOR (London Interbank Offered Rate)	Londoni bankközi irányadó kamatláb éven belüli futamidőkre, melyet 16 londoni kereskedelmi bank által 11 órakor jegyzett hitelkamatláb alapján átlagolnak és a British Banker's Association publikál 11:30-kor.
long position	Lásd: hosszú pozíció
Maastrichti kritériumok	Az euró bevezetésének feltételei, melyek a csatlakozni kívánó ország inflációjára, költségvetési fegyelmére, árfolyam-stabilitására és a kamatkonvergenciára vonatkoznak.
maturity date	A lejárat napja.
MLD	Market Linked Deposit: indexált betét
MNB	Magyar Nemzeti Bank
multicurrency hitel	Többdevizás hitel
NBH	National Bank of Hungary (Magyar Nemzeti Bank)

negative outright	T, T+1 értéknapos devizaügylet
nettó árfolyam	A kötvény bruttó árfolyam mínusz a legutolsó kamatfizetés óta felhalmozott kamat.
Nikkei 225	A Tokyo Stock Exchange tőzsdeindexe, mely a 225 legnagyobb részvényből álló portfolión alapszik.
no-touch option(NT option)	Az egzotikus opciók körébe tartozó bináris opció, mely tulajdonosának akkor teljesít kifizetést, ha a referencia árfolyam nem ér el egy előre meghatározott árfolyamszintet.
offer	Eladási árfolyam
one-touch option (OT option)	Az egzotikus opciók körébe tartozó bináris opció, mely tulajdonosának egy előre meghatározott árfolyamszint érintése esetén teljesít kifizetést.
participating forward	Összetett opciós ügylet, melyben a kedvező irányú árfolyamelmozdulásból részesedik az ügyfél, a kedvezőtlen elmozdulás ellen pedig a forwardnál alacsonyabb szinten véd.
prompt devizaügylet	T napos devizaügylet
put option	Eladási jog
rolling	Lásd: görgetés
rövid pozíció	Olyan nyitott pozíció, ahol a befektető az árfolyam csökkenésében érdekelt.
S&P 500	A New York Stock Exchange részvényindexe, mely 400 ipari, 40 közüzemi, 20 közlekedési vállalati és 40 pénzintézeti részvényt tartalmaz.
seagull	Sírály opciós stratégia
settlement date	A teljesítés napja.
short position	Lásd: rövid pozíció
spekuláns	Olyan szereplő, aki a pénzügyi piacokkal kapcsolatos várakozásai alapján nagy profit reményében vállal kockázatot.
spot ügylet	T+2 napos ügylet
stop loss buy	Olyan megbízás, melynek során az Ügyfél meghatározza azt az azonnali bankközi piaci árfolyamszintnél magasabb árfolyamszintet (stop loss limit), melynek elérése esetén a Bank adott összegű.

	devizát egy másik deviza ellenében elad az Ügyfélnek a lehetséges veszteség limitálása érdekében (az eladási árfolyam a stop loss limit árfolyamánál magasabb is lehet).
stop loss sell	Olyan megbízás, melynek során az Ügyfél meghatározza azt az azonnali bankközi piaci árfolyamszintnél alacsonyabb árfolyamszintet (stop loss limit), melynek elérése esetén a Bank adott összegű devizát egy másik deviza ellenében megvásárol az Ügyféltől a lehetséges veszteség limitálása érdekében (a vételi árfolyam a stop loss limit árfolyamánál alacsonyabb is lehet).
swap ügylet	Csereügylet, lásd kamatlábcseré és devizacsere
take profit buy	Olyan megbízás, melynek során az Ügyfél meghatározza azt az azonnali bankközi piaci árfolyamszintet, amelynek elérése esetén a Bank az Ügyfélnek adott mennyiségű devizát elad egy másik deviza ellenében a lehetséges nyereség realizálásának érdekében.
take profit sell	Olyan megbízás, melynek során az Ügyfél meghatározza azt az azonnali bankközi piaci árfolyamszintet, amelynek elérése esetén a Bank az Ügyféltől adott mennyiségű devizát megvásárol egy másik deviza ellenében a lehetséges nyereség realizálásának érdekében.
trade date	Az ügyletkötés napja.
változó letét	Tőzsdei ügyletek esetében az alapletét feletti összeg.
value date	A pénzügyi teljesítés napja.
variable currency	Lásd: jegyzett deviza
warrant	Tőzsdén kereskedett származékos értékpapírok, amelyek más pénzügyi eszköz (alaptermék vagy mögöttes termék) vételére vagy eladására szóló jogot testesítenek meg.

Elemzéseink, kiadványaink

A Raiffeisen Bank Zrt. az alábbi magyar, illetve angol nyelvű ingyenes elemzéseket publikálja, és küldi meg Ügyfeleinek.

Napi elemzések:

- Napi hírlevél

Heti elemzések:

- Heti hírlevél
- CEE Equity weekly
- CEE weekly bond market analyses

Negyedéves elemzés:

- Raiffeisen Stratégia

Éves elemzések, kiadványok:

- Hungary – Country Report
- Időszakos, eseti elemzések

A magyar nyelvű napi, heti és negyedéves Raiffeisen elemzéseket e-mailben rendszeresen megkaphatja, ha honlapunkon feliratkozik itt:

<https://www.raiffeisen.hu/hasznos/hirlevelek/feliratkozas-e-hirlevel>

A Raiffeisen Bank International elemzései német és angol nyelven elérhetők a bank honlapján a Research menüpont alatt itt:

<http://www.rbinternational.com>

Jognyilatkozat

Információk

A kiadványban szereplő információk tájékoztató jellegűek, és nem minősülnek a Raiffeisen Bank Zrt. részéről ajánlásnak, befektetési vagy pénzügyi elemzésnek, befektetési tanácsnak, konkrét ajánlattételnek. A közzétett információk, adatok pontosságáért és teljes körűségéért a Raiffeisen Bank Zrt. nem vállal felelősséget. Az adatok, információk felhasználása a felhasználó felelősségére történik. A tájékoztatóban foglalt információk, adatok, tények semmilyen formában nem jelentenek garanciát az Ügyfél adott mindenkori befektetésének ténylegesen realizált vagy várható eredményére nézve, az ilyen igényekből és/vagy követelésekből eredő felelősségét a Bank a jogszabályban meghatározott kötelező rendelkezések figyelembevételével kizárja.

Szerzői jogok

A kiadványban szereplő nevek, logók, grafikák, tájékoztatók, elemzések és egyéb információs anyagok, illetve letölthető dokumentumok szerzői jogi védelem alatt állnak. A kiadvány tartalmának akár részben, akár egészben történő, a saját személyes használatot meghaladó vagy attól eltérő célú bármilyen használata - így különösen annak tárolása, kinyomtatása, terjesztése, átruházása - kizárólag a Raiffeisen Bank Zrt. előzetes írásbeli hozzájárulásával történhet.